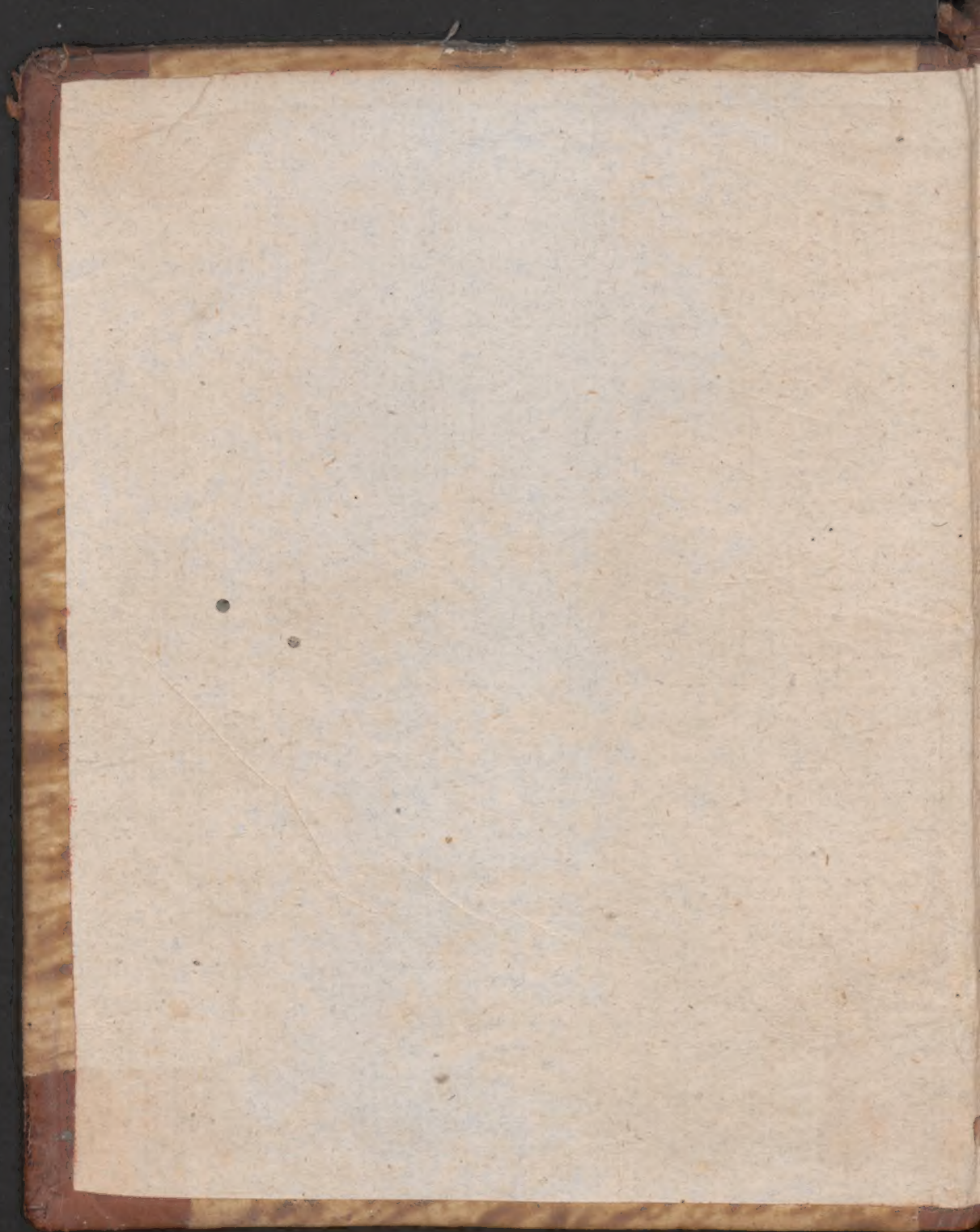
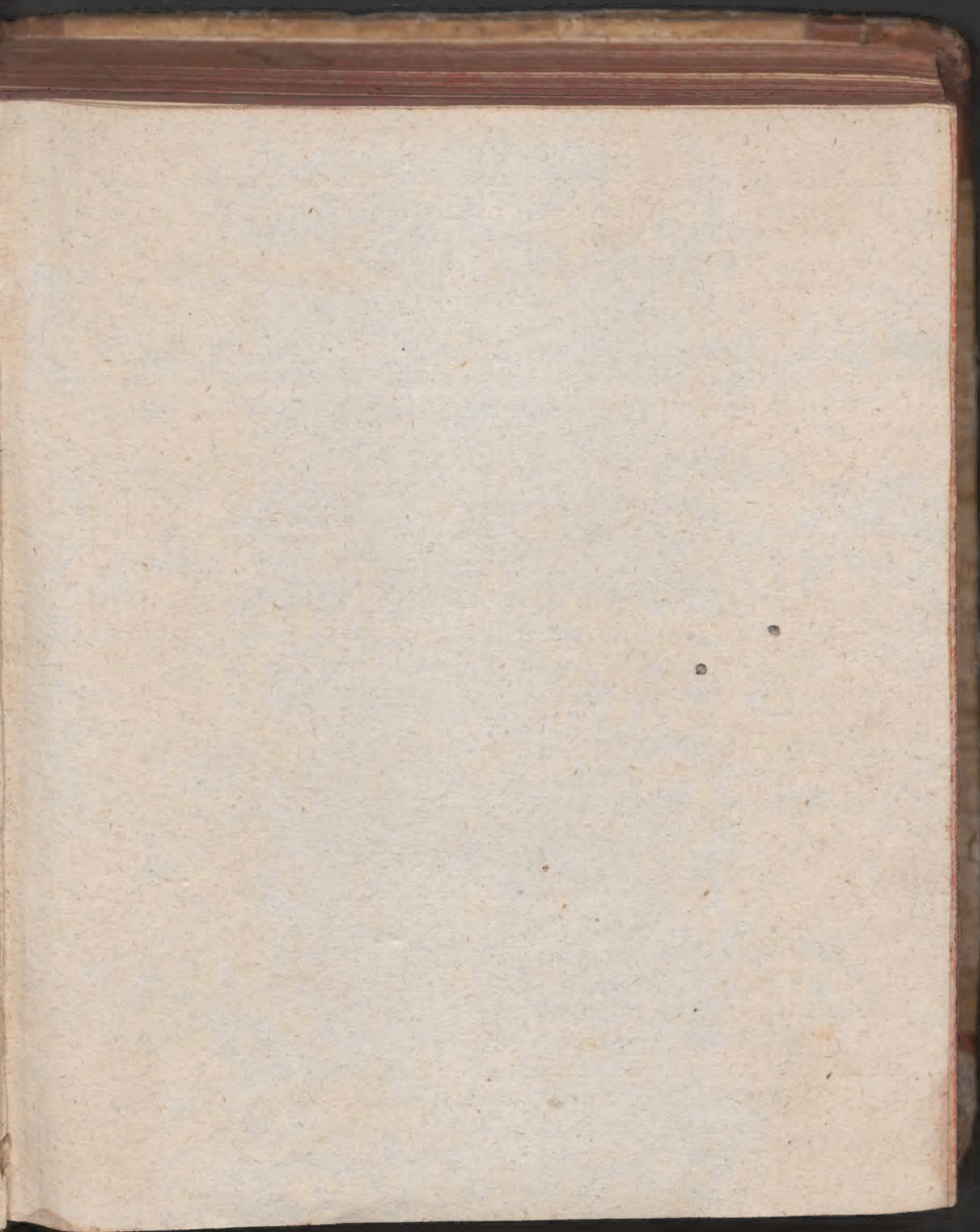
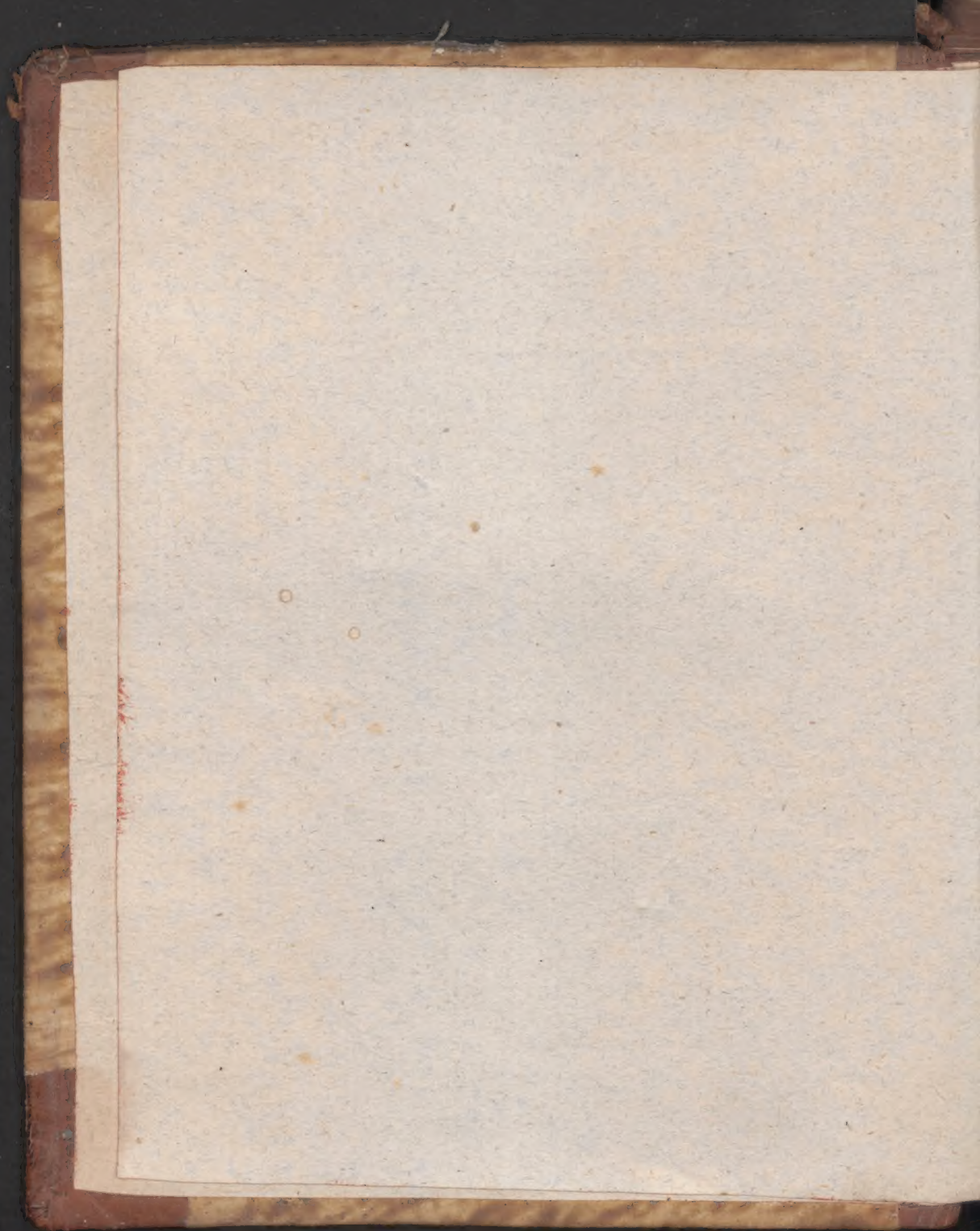

D.I. 30

D E L I C I Æ
O C T I D V A N Æ,

E X

Suauiſſimo amoris Diuini

CANTICO CANTICORVM,

Solenni octiduo,

celeberrimi feſti

IMMACVLATÆ CONCEPTIONIS,

Auguſtiſſimæ Cælorum Reginae,

DEIPARÆ VIRGINIS

M A R I Æ,

ad propagandum, eiufdem SS. Virginis,
ſine macula originali conceptæ honorem,
alluſionibus Epigrammaticis,

A

M. STANISLAO IOSEPHO BIEZANOWSKI, Leopold:

in Alma Vniuerſitate Cracouien:

Philoſophiæ Doctore, Collega Minore, Ordinario Poëſeos Profeſſore,

A C C O M M O D A T Æ,

lucique publicæ

Anno ab orbitate viſus XXXV

C O N S E C R A T Æ.

Accèſſere hiſ, & Anagrammata, ex iſtis Salutationis Angelicæ verbis,
AVE MARIA, GRATIA PLENA, DOMINVS TECVM,
piè, & ingenioſè eruta, & Epigrammaticè illuſtrata, in ho-
norem SS. Virginis ſine macula Conceptæ, iam antea
edita, nunc tertio recuſa.

Anno DEI Hominiſ, ex Immaculata Virgine nati, 1824.

PERMIſſu SUPERIORUM.

CRACOVIAE, Typis Vniuerſitatis,

Cararum Camaldulenſium, In ſcuola Sigroneſi

*Manifica erga Purissimam Deiparam Virginem Pietati,
Sacra ex liliis Iambicis Gratia.*

MANUS beata, gemmeique prodiga,
In orbe roris, O R I O V I manus sacra,
Caputq; dulce, corq; dulce Virgini,
Calensq; zelus, igne tam Seraphico;
Quis Indus? aut quis aureum tibi penu,
Alta Brasilus eruit voragine?
Ardore tanto quod velis, ditissimi
Maris profunda, pro M A R I A fundere:
Vt vna cordis, oris vna calici,
Columba, gemma, puritatis vnica,
Deique Mater, vna labis nescia,
Tuis triumphet, vna Virgo sumptibus;
Quæ vincit omne, quidquid est Deo minus,
Triumphus hic est, innocentia stupor,
Diuinitatis totius spectaculum,
Excessus Orbis, Angelis silentium;
Dum prodit ore puritas Altissimi;
Quæ sola tantis extitit cunabulis
In orbe digna; quæ Parente, Filio,
Sponsoque sola, digna Sponso Numine,
Augusta Virgo; cui trophæum nobile,
Dum ponis inter puritatis lilia;
Conceptionis lectulum cui floridum,
Dum sternis inter Angelorum cantica:
Tibi procella, mille feta Gratijs,
Ruptisque grando liliata nubibus,
Tonat, pluitque rore fecta gemmeo,
Rosisque mista, lilijque secula:
Sed hæc minora, pro corona gloria,
Plus ex abyssu Gratiarum, si cupis?
Tibi beatus esto Petre clauiger,
Tuisque pande clauibus cælos; vbi
Abyssus, omnis est Maria gratia.

Perillustri, & Reuerendissimo Domino,

D. PETRO STANISLAO
ORŁOWSKI,

Protonotario Apostolico,
Ecclesiæ Cathedralis Cracouiensis

CANONICO,

Præposito, & Officiali perpetuo

TARNOWIENSIS,

S. R. M. Secretario,

Illustrissimi, & Reuerendissimi

D. IOANNIS
DE MAŁACHOWICE
MAŁACHOWSKI,

Dei, & Apostolicæ Sedis gratiâ,

EPISCOPI CRACOVIENSIS,

DYSCIS SEVERIÆ,

Causarum Generali

AUDITORI,

Domino, & Patre suo Amplissimo,

Author S. & P.

MORIS *Diuini Canticum, Magnæ Dei
Matris, cunas animæ illibatas, Sacrag,
Genethlia canens; diu laboratis in me,
pro beneficentia tua Gratijs; non in voces
tantum, sed in delicias quoque harmonicas prorum-*

(2)(

pit.

pit. Perillustris, & Reuerendissime Domine. *Me-*
ditatas Tu quidem voces, aut numeris suis vin-
ctas, liberali animo haud cogitasti unquam; cum
in me gratias, plena manu conferres; mihi tamen
sapius victo, & intra dulces beneficentiae tuae ne-
xus haerenti, sensim tandem, mens tota in compe-
des venit; ut iam non mirum sit, felicibus hisce li-
gamentis, me didicisse, de tua in me gratia, non
loqui tantum; sed ad numeros etiam canere. En-
thusiasmi huius, Tu mihi Phæbus, Tu Hippocrene;
illo animi tui dulcore, illo magnæ mentis spiritu; *quo*
me, diu apud Te animari oportuit; ut ex a-
bundantia cordis, tam Orbi carus, tam mellifluus
prodires; quàm Te beneficum in me sentio, & fa-
cilè ipsas etiam gratias superantem. Tot iam an-
nis, una mihi Siren gratiæ tuæ canit: vnus Am-
phion, Thebas in me tuas, in opus harmonicum cō-
dis. Quidni tandem cor istud subsiliat? & modula-
tis vocibus testetur, Te mihi pridem in deliciis esse.
Nec verò, sacris initiata Poesis mea, aliud tibi car-
men debuit; quàm Diuinum, & mystico sensu admi-
randum; quale Tu libens, ad sacros gustus admittis:
quod natales animæ illius celebrat; cui post Deum
nitor maximus, & purum omne in ortu; in quo de-
niq.

nig, pulcherrimi operis sui, Deus ipse panegyristes;
Et author, solus eam dignè cecinit Matrem; quā
se dignam creauit. Diuinos hīc conceptus, de tantæ
originis arcano, sacri amoris ingenium prodit; non
tacente spiritu, quid pro hac Virgine egerit; quæ pa-
ritura Deum, sine labe pudoris; in Conceptione sua,
Virginem animam sortita est. ut momentum non
esset, quo in Dei Matre non fuerit, absq, contactu
peccati, caro Et anima Virgo. Non alibi certè, quā
in hoc argumento, dulcior ille genius; quem sacra
pagina spirat, effuso in panegyres Virginis toto pla-
nè affectu; ut hanc solam, ex fasciis deliciarum no-
scas, Diuini cordis, Et oris INFANTEM. His ego
Te deliciis prosequor, Et in coronato Vaueli fasti-
gio honorem tuum excipio triumphantem; ut intel-
ligas, Te non in consortium tantum, Celsissimi Eccle-
siae Senatus; sed in animorum quoq, delictum Venis-
se; æstimatione virtutis, Et amoris apud omnes pro-
digio; quo soli tibi licuit, ante victoriam cecinisse
triumphum. Nimirum ante monilia capitis, in tri-
plici diademate Peraugusti Capituli Cracouiensis ful-
gentia, Tu iam monile cordis, totus in gemmis, totus
in desideriis fueras; cum Tibi nihil aliud deesset;
nisi ut ibi diceres oracula, ubi iam possederas cor-
da. Pro-

da. Promicabas ex animis, non sub nube, nec sub
cortina Phæbus; sed effusus in radios, & vix teneri
facilis; cum impatiens moræ expectatio cuperet, ut
aureus prodires, etiam ante Bosphorum Titan. Rem
de Te loquor, coram ijs oculis; coram quibus cre-
uisti ad summam gloriam, maior quocunque de Te
iudicio maximo; & ideo ante non plenè reuelatus;
ut hic Te augustius explices; ubi nunc eminentius
spectaris. Vestigia tua ad hoc culmen honoris, ere-
pta quidem impari eloquentiæ; sed non erepta Ve-
nerationi; quæ Te sequitur, ut fortuna pedissequa
virtutis, eo meritorum calle; quem Tibi coronauit,
animi tui ebur, & lilium. Postquam enim Athe-
næ Tibi Regales, & geminæ in Peripato laurus,
ab Augusta Iagellorum Pallade venissent; successê-
re deinceps omnia, ceu coronis, & lilijs nexa; usque
ad liliatos Columnæ OBORSCIANÆ vertices; cu-
ius in iudicijs celsitudo, Tibi gloria, & triumphus.
Apex quippe ingenii tui, eruditorum in Iure sum-
mitas; iudicii tui Senaculum, Iureconsultorum glo-
ria; os, animus, eloquium, merissimæ Gratia; eti-
am in rostris Aquinaticis, pro Magno Thoma, ipsos
Atticæ fauos locuta; corona sapientiæ tuæ, ipsas e-
tiam laureas excedens, magni apud posteros nomi-
nis,

nis, victrix, & perpetua laurus: stylus denique, &
calamus in lure tuus, ipsa Themidis dextera, ipse
Consus: non poterant celsius attolli, & iustius æsti-
mari; quam ab adamantina æui nostri, & Eccle-
siae Dei columna, lydio lapide virtutis, Reueren-
dissimo NICOLAO OBORSKI, Suffraganeo, &
Officiali Craconiensi; à quo credita regimini tuo,
Consistorij Crac. dignitas, propè in Diuum quod-
dam Augustale transferat, ob eam iudiciorum ma-
iestatem; quam magni GRABIANOVII sanguis,
& Spiritus in Te; prout & in cultissimo pectore ger-
mani fratris tui, præcellentissimi Viri MATTHÆI
ORŁOWSKI Archidiaconi Curelouiensis, excelsis
animi dotibus, & in Ecclesia Dei meritis, ipsa eti-
am cogitantium de se meditata elogia supergressi,
ad stuporem usque animauit. Audimus toties, &
hæsimus in te attoniti; cum mera iudiciorum in-
telligentia, immensas negotiorum moles, ceu momen-
to circumageres; cum absque coacto in nubem Ca-
tonis supercilio, præstò adessent graues Tibi senten-
tiæ, solida, & nervosa responsa, inconcussa, & ære
decemplici fusa decreta; parati ubique summæ pru-
dentiae Delphi, Argiuis utique maiores; quia san-

Etius, & Diis propius locuti ; quoties causa Dei,
Ecclesie immunitas, Cleri disciplina, dictamen ve-
ri, & iusti poposcit. Debet Tibi aureolam in ce-
lis Doctorem, Tuus, & noster magnus Patriar-
cha D. IOANNES CANTIVS ; in cuius
formando, de vita, & miraculis processu, nisi ze-
lantissimus Subpromotor Fidei, oracula dixisses ;
nunquam supremo INNOCENTII XI. Pon-
tificis Maximi oraculo, Divis Confessoribus inser-
tus, nouum Orbi Polono letitia melos, CANTI-
VS cecinisset. Ab hoc Olore ibi caneris ; ubi pro
Te coram Deo, tot dulces Etesie spirant ; quot pro-
mouendis Diuorum honoribus, & sacris in tanta
Dioecesi negotiis, felices curas tuas, admirabili dex-
teritate impendisti. Romae quoque auditus, & iam
cognitus, ex animi vultu ; iamque ante iudices de
Te oculos, inter Argos, & ocellos Iurisprudentie,
a summis Curie Romane Viris computatus ; agen-
te in distans, illo tuo viuacissimo spiritu ; quo non
vnius cause plasma, iam propè exanime, iam abs-
que scintilla vitæ, consilio tuo fecisti in animam vi-
uentem ; felix in Pyrrhæ saxis animandis Prome-
theus, nouus ex alto cadentium Atlas ; & inter

navfragia Iuris, etiam quibus anchora spei excide-
rat, fortis, & inuictus usque ad Promontorium bo-
næ spei Neptunus. Inde in sinu tuo, Fortunata
omnibus Insula, desiderata pacis halcyonia, consilij,
& respirij suauissima Tempe; in quo sinu, Di-
æcesis hæc, tam exquisita, tam ordine, & decore suo
insignis, ut suauius, & diutius recumberet; Clerus
illius, iam olim cælum suspirijs fatigans, eòsque in-
clinavit; ut tandem Sponsa huic Diuine, qui fue-
ras in delicijs; cor, & anima fieres in responsis. Ser-
uatum id Diuinitus, Celsissimo Præsuli, ac Princi-
pi, IOANNI MALACHOWSKI Episco-
po Cracouiensi, Duci Seneria, Gratiarum omnium
vinculo, & vinciri Augustis nonnisi digna mani-
bus Fasciæ; cui arcano cælesti concessum; ut gem-
mas nonnisi Virorum, & selectissima animorum ci-
melia, in Orbis pretium eligat, & seruet. In hoc
sacro velamine apparuisse debueras, spiritu planè
Diuino, ceu Protogene caelesti, Te ad amussim deli-
neante; quàm ad normam virtutis exactus, quàm
ex oraculo Iuris pretiosus fueris iudice, tanto Præ-
sule; qui pro Regibus, & de Regibus toties oracula

(b)

dixit:

dixit: qui à trabea m... ad Tiaras Pontifici-
as veniens; nouit quoque animorum Regina Sa-
pientia, ubi deposuit, coronato Vauclo pares, ani-
mi sapientis, & trabeas, & fasces. Augustum
hac in re iudicium, secula illi debebunt; donec Per-
augusti Capituli Craconiensis, tot Antistitum in Or-
be Polono Sedes augustissima stabit: quod inter tot
Illustrissima sidera, Regum, & Vaticani fastigij o-
raculo, Te quoque connumeratum, Sidus fecerit
tàm illustre: quam dies quoque, quo hac Vota de
Te, à Magno Præsule concepta, & prolata fuerant;
sine originali macula concepta, Regina cali perui-
gilio, fuerat planè Serenissima. Atque hoc est illud
dulce arcanum, quod hîc de Te reuelamus, quod
Orbi canimus; nimirum, quod CANONICATVS
Craconiensis, amplissimus honos tuus, inter lilia
Virginis sine macula Concepta, conceptus, & or-
tus fuerit; poposceritque omninò; ut gratulatorios
illi applausus, non profani Vatum enthusiasmi ca-
nerent, sed Cantica Canticorum: ut ad refocillan-
dum, toties pro Tribunali fatigatum spiritum tu-
um, audias celestem de Virgine harmoniam; di-
gnus

gnus in Orbe audiri, *Causam tanti Praesulis Generalis AUDITOR.* Sed me vim, magno quidem, sed modestissimo animo tuo fecisse; dum minimam, hanc, maxima claritudinis, & gloria tua scintillam, Orbi reuelo; vis benivolentia tua, & vrgens gratia coëgit. Patere vices tuas, Perillustis & Reuerendissime Domine; quibus Tibi placuit, amicam in me vim experiri, dum me gratijs tuis oneras. nec mirare, quod Musis meis, haëtenus à Te dilectis, & adeo tenere semper habitis, inter summa decora tua commorari, volupè sit; quod tecum delictuari libeat; cum praesertim, sacras hasce, & innocentes, Magna Virginis delicias, tibi offeram. Quasiui illis, ut Alexander olim Macedo, Homeri scriptorum delicio, pretiosam Darij arcam; & inueni apud Te, pietate, virtute, sapientiâ, zelo Ecclesiae Dei, munificentia in decorem Domus Domini, liberalitate in egenos, animi bonitate in omnes totam gemmeam, totam aureâ charitate nitentem; qualis Virginem sine macula decet. Accipe igitur hoc cultus, & grati erga Te animi mei monumentum; Canticumque de illibato eius Virginis ortu; cui post
Chri-

*Christum, nihil simile in ortu. - De cuius plenitu-
dine gratia, minima hac atomus venit. Quam
Tu integerimo pectori, & me gratia tua inuiscera.
faudenteque Tibi DEI MATRE, calosque ad vota
nostra inclinante; viue eam aetatem, & imple glo-
riam; quam supra vota mereris. Hoc agimus,
iusto ad DEVM pro Te suspirio; hoc Tibi ex Gra-
tiarum abyſſo poſcimus: ut qui pro Purissima VIR-
GINIS, Immaculato dum Zelas honore; Concepti-
onis eius delicias, sumptibus Tuis munificis, au-
diri in Orbe fecisti; sis ipse cordi, sis in delicijs
MARIÆ; & pro Octiduo suauissimi in terris, de
MATRE Diuina concentus; Cantica Canticorum,
de FILIO eius, audias in calis aeternum.*

IESVS

DELICIARVM
IN CONCEPTIONE SVA
PARADYSO,
SPONSI Cælestis Thalamo Purissimo,
Amoris Diuini, in Canticis Canticorum
Suauissimo Argumento,
Primogenitæ ante omnem Creaturam,
Matri Pulchræ Dilectionis,
DEIPARÆ VIRGINI
MARIÆ,

absq; macula originali Concepta.

Altitudo Diuitiarum, Sapientiæ, & Scientiæ DEI, quantumuis incomprehensibilia iudicia sua in Te, & inuestigabiles vias, ô Deipara Virgo fecerit: mirum tamen est, quomodò ad abyssum gratiæ, quâ Te absorptam nouimus; etiam vermiculos repere; quomodò ad gloriæ immensum, quod luce post DEVM maxima nitet, etiam cæcos suspicere velit. Mysteriorum in Te arcana, quæ non licet homini loqui, posuerunt. lucem latibulum suum: videri tamen, etiam

A

intra

intra hanc cortinam, Mater misericordiae non renu-
is; ducentibus intrò amore Tui, & fiducia; ex qui-
bus Tu, palpitantibus ad tantam lucem oculis no-
stris, collyrium fecisti. non erepta nobis, quantum-
uis supra omne id, quod D E V S non est, maiestate
solij euecta; cùm inclinatione Tui, & affectu mater-
no, etiam ad abyssos descendas. Candor lucis æter-
næ, & figura Substantiæ Patris, vnigenitus D E I Fi-
lius, cùm posuit in Te, posuit in Sole tabernaculum
suum; non ideò tamen, ò excellens sensibile! corrup-
pis sensus nostros. quinimò inuitas, & reficis etiam
corruptos. delicio tuo maximo; si tenebræ quoq;
quæ sunt super faciem peccatorum abyssi, ad Te su-
spirent; vt lux fiant in Domino. si guttis noctium
rota madeas; dum in nocte peccatorum, rorem pec-
nitentiæ, donec aspiret dies, & inclinentur vmbre,
expectas. Hoc nimirum egit in Te, velata carne
Diuinitas; cui florem sanguinis, in carnis substantiam
dedisti; vt communicatione tui, ac velut prodiga ef-
fusione ad omnes, Matrem Te illius esse testareris;
qui prodegit Substantiam Patris, & exinaniuit semet-
ipsum; dum se communicat, & dat omnibus afflu-
enter. Delicias eius cum filiis hominum, Tibi de-
bemus; cùm eum feceris, tanquam vnum ex nobis;

vt pro-

vt procul à maiestate, & non obruti à gloria; nostrum in eo de Te sanguinem, tantò confidentiùs, nimirum vsq; ad delicias amaremus. Hoedinae istæ pelles, quæ lenem aliàs Diuinitate suâ, pilosum humanitate nostra fecêre; in prædulces amoris nostri concesserunt illecebras, per Te ô Sapiientissima Rebecca! quæ Verbo Incarnato, pelliculam hanc prouidisti; vt bene dictioni nostræ consuleres. Suauissimo illo amoris lusu, quo immensa DEI bonitas, hædis in agno benedixit. Felix illa venatio, quâ Tu ô pulcherrima mulierum! non longè post vestigia gregum abiens, inuenisti citò, quod amoris Diuini in pulmentum; nobis in salutem concederet. Sola præ omnibus intelligens, quæ sunt DEO ad gustum, ex cuius ore prodiisti. Hic est ille delicijs affluens, in ore Altissimi, genialis thalamus; qui duo nobis, amoris Diuini illicia genuit, Filium, & Matrem; illum, vt ex Matre VERBUM CARO fieret; hanc, vt in Filio, Carnis nostræ Substantiam, Diuinitati sociaret. In vtroq; consultum, fiduciæ nostræ; vt tam dulcibus inuitamentis, ad non ignota ducti; carnis de carne nostra illicio, ad vtriusq; amorem rapermur. Nec confundit fontes, reatus sui formido; cum amor, qui foràs mittit timorem, adinuenerit; quo-

modò Filius sine peccato per naturam; coram Patre;
Mater sine peccato per gratiam, coram Filio, pro
fontibus ageret; & in utroq; causa nostra euicta tri-
umpharet. Quidni ergò, tantis in Te, ô Mater! sa-
lutis nostræ delicijs; volupè sit nobis tenerius afficere?
quarum vel sola; ex tot mysterijs; Immaculata Con-
ceptio tua, tam fecunda est; vt haud frustra in or-
tu tuo, præ illarum excessu languens, & diffuens,
innixa super dilectum, produxerit caris. Tota ni-
mirùm Conceptionis Tux gratia, ex eo instanti,
quo in Matrem Dei electa fueras; innixa dilecto
tuo, ex brachijs illis pependit; quibus vniuersa Or-
bis redempti salus nititur. immensæ voluptatis spe-
ctaculo, cum Filius, ex Patris complexu; Tu ex
complexu Filij, amabili pendens delicio; securissi-
ma Ortus innocui Mater, exemptionis Tux priui-
legio, in fonte gratiæ fruereris. Ergonè deliciarum
Paradysus, Euæ introitum in Orbem coronat? quæ
spinas peccati genuit. Conceptionem Tuam non
coronat? quæ gratiæ lilia gignis. Ergonè Genethlia-
cum Tibi carmen, non cecinit ipse? qui Te non de
costa Adam; sed de corde suo eduxit. Cecinit pro-
fectò, suauissimo hoc Cantico Canticorum; quod
in Encomio, & admiratione pulchritudinis Tux to-
tum;

sum; in vnctione Spiritûs, in osculis, & in delicis purissimæ animæ totum, sub quolibet hîc arcano pulchram Te sine macula canit. Lilia hic, non verba; gratiæ, non eloquia; gemmæ sensuum, & deliciæ meræ; dulcēs amantium luctæ, fugæ, latebræ; felices cordium plagæ; thalami, languores; internarum voluptatum fontes, putei, horti; omnia florida, & ex ingenio amoris, ad delicias Spiritûs adiumenta: Tu in omnibus pulchra; Tu puritate ineffabili decora; Matris Diuinæ honori, dum præpararis; Genethliacum hoc carmen, in ortu tuo audisti; quod deinceps, ad altissimum Verbi Incarnati Mysterium, in Utero Tuo perfectum, amor Diuinus, in Epithalamium vertit. Idioma cæleste, quod hic de Te Spiritus loquitur; quo in panegyres Tuas; mellitissimi dulcoris vim omnem profundit; ante omnes Intelligentias, Tu sola nôsti; quæ in mente Diuina, ante omnes puras Creaturas concepta; iam tum, cum certa lege, & gyro vallabat abyssos; vt Verbum abbreviatum Orbi pareres, destinata fuisti. Hoc est profectò, ante abyssos culpæ, concipi; & ludere corameo omni tempore; coram quo, nullum momentum fuerat; quo Tu non luseris, securæ gratiæ, nescia culpæ; digna, in cuius dedicati-

one; qui in Te Sancta Sanctorum cōdiderat, Sacrum ipse Tibi melos occineret DEVS Fecerat quippe, dedicationis purissimæ animæ Tuæ, festiuitatem celebrem, Rex ille pacificus; qui Te in Domum gloriæ suæ augustam; in qua nihil erat, quod auro mundissimo non tegeretur, ab æterno ordinauerat. Vtq; constaret, quis ille dies lætitiæ cordis eius fuerit; Canticum, quod ipse Tibi ante sæcula cecinit, in tempore reuelauit. author ipse Solennis Octidui, quo Te nunc, absq; macula Originali Conceptam veneramur; in cuius figura Salomon olim, post solennia Dedicationis, Octaua die populos legitur dimisisse. Has ergo Conceptionis Tuæ, Octiduanas delicias; ex illo, Cantico erutas; in quo deliciarum Spiritus medulla, & summitas omnis; dum Tibi psaltes indignus concino: abyssus miseriæ, abyssum misericordiæ, in voce Cataractarum mearum; quæ visui meo obstacula posuerunt, inuoco: vt secus Te viam, quæ ducit ad vitam, cæcum sedentem; cantantemq; coram Te, non transeas, non despicias Æ Virgo! quem pro Cantilena hac, si interoges; Quid vis, vt faciam Tibi? prostratus ad pedes maiestatis clamabo; Domina, vt IESVM, & Te videam in æternum.

Ad

A D

Purissimam in Ortu Immaculato,
VIRGINEM DEIPARAM,

contra impuri aëris contagia,
sub tempus grassantis pestilentiae,

ODE VOTIVA.

Aedes ab alto, densaq; funerum
Muero cruentus, dum geminat mala;
Pallentis in vinbra cupressi,
Heu gemimus! tremulasq; passim
Ingens latebras exanimat pavor.
Vespillo mortis nuntius, & grauis
Irae satelles, non ferenda
Tot cinerum, validaq; cladis
Sub mole sudat. flos gemit vrbium,
Cor dulce Craci palpitat, annuo
Luctu fatigatum; nec vlla
Mortis atrox requie, macellum
Fatiscit, inter busta cadauerum,
Struesq; tantas. Staminibus Dea
Impar secandis, sapè vellet
Fila truci posuisse dextrâ;
Diramq; fati sistere forcipem:
Auara sed mors, spirat anhelitu
Pestem venenato; sitiq;
In rabiem calet æstuosa,

Fla-

Flagrans in vrbis funera Regiæ.
Mephitis cheu foeda repullulat;
Humana, robusto sed omnis
Victa malo, medicina cessat.
Impurus ardor pestiferæ luis,
Famesq; culpa est. toxica quæ necant
Halamus ipsi, non Erinnyes,
Non Erebi furias, malignum
Crinita sævis Tisiphone anguib;,
Ciens in Orbem. Sufficimus mali
Grassantis authores flagello.
Quam patimur, fabricamus ipsi
Mortis dolabram. Sæpèq; quod tegit
† Vagina ferrum, nostra rapit manus,
Fato reluctanti; diuq;
Ipsa suo Libitina collo,
Praua est voluntas; quò sibi longiùs,
Exasciatos interitus paret
Maiore damno, prouocatam
Plùs acuens gladios in iram.
Vel sola nostræ, foeda licentiæ
Sentina, quid non inficiat? tumens
Fastu tot in plagis nefasto;
Semper egens, sitientq; semper
Maiora luxus. cæca furoribus
Caro impudicis, Idalias faces
Vrgente Baccho; temulentam
Qui cyathis maduisse Cyprum,

In laude ponit; quominus ad sua
 Stupra erubescat; quem gaudio Paphi
 Fatore non corrumpat Orbeim?
 Barbarie media reperti,
 Census pudendi per capita, ordine
 Iniurioso, vindicias poli
 Quas non requirant? ut tributo,
 Ipso etiam tumultata bulso,
 Non eximantur corpora, pro nefas!
 Hæc an tributum mortis, & horridas
 Tabo sepulchrorum lacunas,
 A Nemese toties vocata,
 Non ritè poscant? hoc agimus mali
 Origo nostri; sæpèq; plangimus;
 In quæ flagellati, deinceps
 Incidimus grauiore culpa.
 Quin & sub ipsa, quâ premimur manu,
 Cervice dura tollimur. & lubet
 In ore fati, dissoluto
 Hæu toties pede calcitrare.
 At ô stupendæ, Virgo puerpera
 Flos puritatis! non ideo graui
 Lapsis reatu, tota nobis
 Spes cecidit pietatis in Te.
 Impura nobis exitij licet
 Vorago limus, peste nocentior
 Abyssus, & fax ima culpæ,
 Mille venena, necess; mille

Vomens in Orbem; sternimur ad tuas
O Virgo plantas! victima faucibus
Hærens in ipsis; iam þ; fati
Ponè rogos trepidans, diu þ;
Exasperatis digna furoribus
Lernæ malorum. Te macula sine
Candoris ô summi venustas!
Digna DEVM genuisse Mater;
Intaminatæ plenus originis,
Quam fulgor ambit; cordis anhelitu
Spiramus extremo. gemenſq;
Vox medijs sonat hæc fauillis;
Succurre Mater, purior Angelis;
DEOq; tantum munditie minor
Ortus beati. cui refulsit
Quæ caperet iubar increatum,
Lux innocentis maxima gloriæ,
Contagiosi neſcia criminis.
Tu sola, primos ante lapſus,
Vindictis fueras supernis
Erepta culpæ. Tu proin omnium
Fons Gratiarum, totaq; summitas,
Cum sis creatæ puritatis,
Delicio paradyſus omni
Vernans in ortu. Suaueolentibus
Extingue mortis toxica gratis;
Latè refulsum fac mederi,
Æthereris thymiama plagis;

Quo

Quo gaudet in Te, dulce cor ipsius
Diuinitatis. tollimur áeris
 Ictu maligni, pestis atræ
 Cædua gens, tumultuq; mortis
Ægrè superstes. Tu myrothecijs
O Virgo cùm sis carior omnibus;
 Nidore culparum scelesto,
 Putida quod vitiauit ehèu
Amurca nostri, longaq; vis mali;
Tu fonte vitæ, milleq; balsamis
 Curabis, auræ pestilentis
 Certa salus, & aroma dulce.
Speremus. an non vt perimat luem,
Orbis redempti, virgineo sinu,
 Quæ clausit æternam salutem,
 Numinis est apotheca Virgo?

JESUS, MARIA, JOSEPH.
D. E L I C I A R V M
O C T I D U A N A R U M
D I E S P R I M A.

Ex Capite Canticorum I.

I.

vers. 1:

Osculetur me osculo oris sui.

Nte Creaturas omnes, quæ proxima Christo
Creditor in summi, mente fuisse DEI,
Electa in Matrem Virgo, suauissima poscit
Oscula; Diuinus quæ sibi figat amor.
Mundities animæ quanta hæc! fiducia quanta!
Para Creatoris iuuia velle sui.
Ore DEI, si digna fuit sacra basia ferre?
Hæc num primæuæ, conscia labis erat?

II.

Quia meliora sunt vbera tua vino.

Filius æterni pendeat ab vbere Patris,
Sugens immensi, par DEVS, esse DEI.
Hoc illi nectar, summi vinumq; saporis,
Mulleus hic illi, fons Deitatis erat;
Vbere tam dolci lactatus; ad vbera Matris
Cur tamen, in Christo dulcis anhelat amor?
Vbera sunt Matris, vino meliora Paterno;
Suxerat ex illis, nam potuisse pati.

III.

III.

Fragrantia unguentis optimis.

1 Vers. 2:

Ille sinus Patris, Divina prole beatus,
 Æqualem tulerat, qui Deitate DEVM;
 Balsama de icijs Verbi quàm dulcia, quatinq;
 Dulcibus unguentis, vbera plena dedit!
 Sed tamen electæ, quanta hæc fragrantia Matris!
 Vberibus castis, gratia quanta fuit!
 Æqualem Patri Sobolem, de lumine lumen,
 Divino poterat, quæ rapuisse sinu.

IV.

Oleum effusum nomen Tuum.

Nomen habes Virgo, quod late funditur; imò
 Celso quod superat, cuncta creata gradu.
 Mentibus Angelicis, Tu purior omnibus vna;
 Cedit in humanis, omne decusq; Tibi.
 Effusi cœu vis olei, sublimior extat
 Semper, & àériis motibus alta petit;
 Tollitur ad summum, tua sic Conceptio semper,
 Postq; Deum, nil Te, puriùs Orbis habet.

V.

Adolescentula dilexerunt Te.

Felices animæ, quibus illibata pudoris
 Virginei dos est, solus amorq; Deus,
 Casta verecundæ, quod seruent lilia mentis,
 Angelicæq; decus Virginitatis ament;
 Hoc debent Concepta tibi sine labe Virago;
 Dulce est Reginam; nam sine labe sequi;

Innu-

Tu vinum super omne sapis, Tu Mafica vincis
Omnia, delicijs omnibus vna satis.
Tu lactas Christum, quem dulcis inebriat ille,
Vbere de casto, nectareusq; latex.
Nos quoq; cum lactasse Deum, Te Virgo fatemur,
Sugimus vberibus gaudia mille tuis.

XII.

Recti diligunt Te.

QUod magè post Christum, præter te diligit orbis,
Non est ô Mater, Filia, sponsa DEI!
Viscera non habeat, qui viscera non amat in te,
Plena salutifero nectare, plena DEO.
Præcipuè tamen es rectis dilecta bonisq;!
Exemplar recti, nam benè rectus amat;
Sed nec inique tibi, Causæ tolluntur amoris;
En propter te, vt ames, viscera Matris habet.

XIII.

Verf. 4. Nigra sum, sed Formosa, filia Hierusalem.

QUod me formauit, Rex formosissimus ipse,
In Me, perfectum contulit omne decus.
Nigra mihi facies, sed mens pulcherrima; per quam
Diuinis oculis, complacuisse datum.
O animæ electæ! quamuis mihi carnis origo,
Vobiscum fuerit Conditione pari;
Forma animæ dispar. peccati nigror in illa
Non fuit; hinc nil me pulchrius ante DEVM.

XIV.

Sicut tabernacula Cedar, sicut pelles Salomonis.

Tristi-

TRistitiam, Nigrumq; sonat vox Mystica Cedar;
Hæc est peccati, sors inimica D E O.
Quos animæ labes infecit, & arguit intus,
Tristentur; quoniam displicuere D E O.
Pellibus humanis Salomon circumdatus in Me,
Mortali voluit Nube latere D E V S;
Hinc mihi perfecti Species, & forma decoris;
Vnum non patitur culpa, D E V S; thronum.
XV.

Notite me considerare, quia decolorauit me Sol. vers. 5.

Humani pupilla oculi, considerat in Me,
Humanis. quantum mentibus ire licet.
Mortales quod Me videat genuisse Parentes,
De Me, quod de alijs credere suevit idem.
Alius o vestras populi iam tollite Mentis!
Vnde animæ facies, decolor ista Meæ?
Qui me dilexit, nimio qui fecit amore
Fuscam; Diuini solus hic æstus erat.
XVI.

Filij Matris mea, pugnaverunt contra me.

GRatia Me genuit, primæuâ labe carentem,
Hæc mihi fons animæ, veraq; Mater erat.
Hæc post Me natos genuit, qui sorte beata,
Electi fuerant, pectora grata D E O.
Pugnauere tamen contra Me; quando carere,
Conceptum Maculâ non tenuere Meum.
Sed pugna cessent, tandem pia causa triumphat,
Diuinæ Matris, quando triumphat honor.

XVII.

Posuerunt me custodem in vineis.

Vinea, quam Diuina manus plantauit in Orbe;
 Est anima, aeterni nobile Patris opus.
 Sed concepta breui cecidit, dum labe Parentum,
 Illam est Tartareus de populo uaper.
 Restaurata dein, ne rursus corruat; ipse
 Custodem fecit Me, posuitq; DEVS.
 Si precul à macula, sacras custodio vites;
 Ipsa ut sim cultos immaculata, decet.

XVIII.

Vineam meam non custodiri.

NE Domini Sabaoth, pulcherrima vinea rursus,
 Corruat, & tantum crimine fraudet opus;
 Hoc ego commisis; custos vigil arceo curis;
 Quamq; ego defendo, vinea nulla perit.
 Si tueor, curoq; alienas; cur mea quæris,
 Incustodita est, vinea sola mihi?
 Qui Me plantauit; primâ fecitq; carere
 Labe, meus custos Conditor ipse fuit.

XIX.

Indica mihi, quem diligit anima mea, ubi pascas.

Indicium de Te, quæro dulcissime IESV.
 Quonam dilectum; te mihi fecit amor?
 Delicias ubi Nate tuas, ubi pascua sacra
 Occur'as? votis æstuo tota Meis;
 Sed quid, ubi pascas, IESV dilecte requiro?
 In Me secretum, quod peto, dulce latet;

Pascis

Pascis ab æterno, Divini cordis amores,
Hic ubi sunt animæ, Liba cauta meæ.

XX-

Ubi cubes in meridie.

Dum medio cæli, nimis Sol æstibus vrit,
Flagranti passim quæritur umbra die.
Quæ Te mihi IESU requies, quod tegmen inumbrat?
Æstibus immensis, dum Tuus ardet amor.
In me, quam plenâ formatam luce creasti,
Sic nitidam, medio Sol velut axe nitet;
Ecce Tibi requies. humanæ carnis in umbra,
Labe carens vterus, dulce cubile tibi.

XXI.

Ne vagari incipiam, post greges sodalium Tuorum.

DA mihi Te IESU, quem totis quæro medullis,
Te simul, atq; Tui pascua quæro gregis.
Nulla mihi sapiunt hominum vestigia; nullus
Me delectat, ubi Te sine flagrat amor.
Grex Tuus, ô Pastor! peccavit origine prima;
Inq; suas abiit, devia turba vias;
Post hunc Nate gregem, me non permitte vagari;
Immaculata ego sim, de grege sola Tuo.

XXII.

Si ignoras Te, ô pulcherrima inter Mulieres, egredere.

Fecerit eximiam, quàm Te mea dextera Matrem,
Unum, quod stupeant cuncta creata decus;
Fæminei quàm sis pulcherrimâ gloria sexus,
Si tua te species, si tua forma latet.

C 2

Egre-

Egredere ô Virgo ! Patriamq; domumq; relinquens ;
De pura generis conditione tui
Egredere. & quidquid cælo , terraq; tenetur ,
Præter Te, post me, nil sine labe vide.

XXIII.

Et abi. post. vestigia gregum.

SI necdum plene contat tibi, quàm tua Virgo ,
Forma animæ præstet, non habeatq; parem ;
Contemplare greges hominum, cis pascua mundi ;
Quos tulerunt tot iam sæcula, quosq; ferent ;
Post hos Mater abi, vestigia nulla videbis ,
Quæ primam culpæ, non habuere notam ;
Tu seruata mihi, Diuinæ Matris ad augem ,
Inconcesso alijs tramite, sola venis.

XXIV.

Et pascce hædos tuos.

AGnos vt pascas, agni purissima Mater ;
Te decet innocui, sedula cura gregis.
Quid Tibi cum prauis, quid cum sordentibus hædis ?
Indigna est curis, turba petulca tuis.
Præter te Virgo, cum sis sine labe creata,
Omnes sunt hædi, quos nota prima grauat ;
Illos pascce tamen ; nam tu pietatis abyssus ,
Agnos ex hædis, reddere sola potes.

XXV.

Iuxta Tabernacula Pastorum.

CUr non in campis, Pastorum sed propè sedes ;
Diceris hædorum, pascere Virgo gregem ?

An

An mites aghi, loca cum longinqua pererrant,

Non est sollicito, pectore cura Tibi?

Hædos non pateris discedere longius; ut sit

Illorum propior, te vigilante salus;

Nam quoties Isâac cælestis fercula poscit;

Pulmentum ex illis dulce, Rebecca paras.

XXVI.

Equitatui Meo, in Curribus Pharaonis, assimilaui te amica mea: Vers. 8.

A Vultus dignas Matres, Sponsasq; Monarchis,
Circumstant vigilēs, excubiisq; tegunt.

Tu Regis Regum, non custodita fuisti,

Mater ab æterno, Sponsaq; amica mihi?

Sicurrus Pharaonis celeres, equitumq; phalangas,

Seruando poterat, Rex habuisse throno;

Currus in excubijs, vigilant Pharaonis equestres;

Prote, non poterat cor vigilare meum?

XXVII.

Pulchræ sunt genæ Tuae, sicut turturis: Vers. 9.

Tota licet facies, pulchræ sit gloria formæ;
Figuntur solis oscula grata genis.

Huc amor inclinat, roseo dilecta pudori

Purpura, ubi castum seruat in ore decus.

Inde genas Virgo, formauit turturis in Te,

Ad sua te seruans, oscula pura DEVS.

Vnius cum sis, purissima turtur amoris;

Sunt Diuina tuis, oscula digna genis.

XXVIII.

Collum Tuum sicut monilia.

Cerui

Cervicem niveam, geminis, auroq; nitentem,
Non vnum cingit, Virgo, monile Tibi.
Sufficit hoc alijs vnum, non sufficit in Te;
Cui gazas omnes, gratia summa dedit.
Infantis IESV, manibus tua collaprehendens,
Brachia brachiolis dulcia, stringit amor.
Omnia te Virgo, pretiosa monilia cingunt;
Hoc pendet collo, quando monile suo.

XXVIII.

Vers: 10. Murenulas aureas faciemus Tibi.

Consilium Diuina Trias, de Virginis ortu
Instituens; vt sis omnipotente manu,
Purior ex cunctis, inquit, sine labe creata,
In te præcipuam rem faciamus, opus.
Eua parens, legis Diuinæ vincula rupit,
Extenditq; suam, ad poma negata manum.
Vt nunquam pecces, manibus radiantia puris,
Aurea Diuini vincula, amoris habe.

XXX.

Vermiculatas argento.

Humana sub nube DEVM gestare latentem,
Concessum manibus Virgo Beata tuis;
Ornatus quidni deceat lectissimus illas?
Vinas tam Sanctas, aurea dona decent.
Circumdans puras pretiosâ catenula dextras,
Cur tamen argento, vermiculata tibi est?
Argenti color hic, specie qui candet eburnâ,
Omni conceptam, te sine labe notat.

XXXI.

XXXI.

Dum esset Rex in accubitu suo, nardus mea, dedit odorem suum Vers. 11.

Rex meus, æterni verbum Patris, ante creata
Omnia, dum natus destinat esse meus;
In thalamo cordis Diuini, dulcè recumbens,
Captus odore meo suaueolente fuit.
Ante venenatos primæ labis odores,
Grata Deo, nardus iam mea nardus erat.
Scilicet hoc in me, decretus Numine summo,
Matris Diuine, maximus egit honos.

XXXII.

Fasciculus myrrhæ dilectus meus mihi. Vers. 12.

Corpora non patitur corrumpi myrrhæ sepulchris,
Ad ierum putridos, certa medela situs.
O an. or! o immensa mei dilectio IESU!
Qui dum me redimit, nobiliore modo;
Criminis, & primæ procul à putredine culpæ,
Præseruans animæ, lilia pura mea;
In cruce prauis medicamine mortis amaro,
Fasciculus myrrhæ, iam mihi factus erat.

XXXIII.

Inter vbera mea commorabitur.

Virgineo IESUM Mater, si nectare pascis,
Quid tecum, ingrati myrrhæ saporis habet?
Hunc ego fasciculum, super omnia dulcia summè
Diligo, & vberibus non sino abesse meis.
Hic in deliciis, hic inter plena moretur
Gaudia, qui pro me mortis amara tulit.

Vbera

Vbera, quæ fecit primæuæ nescia labis,
Dilectus meus hæc, vbera sugat amor.

XXXIV.

Botrus Cypri, dilectus meus mihi, in vineis Engaddi.

FLoruit Engaddi, plenis quæ vinea botris,
Mystica sanguinæ vinea mortis erat.
In pretium mundi diuina fluenta redempti,
In cruce confixus fundere botrus amat.
Ille meo fuerat sumptus de sanguine sanguis,
Quem pulcher Cypri, fuderat ille botrus.
Si pulcher meus est botrus, vitisq; parensq;
Diuini, cur non immaculata botri?

XXXV.

Ecce tu pulchra es, amica mea, ecce tu pulchra es.

Dona venustatis, quæ me tribuente recepit
Omne, quod in pulchris dotibus orbis habet;
Omnia te solam Virgo comprehendere feci;
Vt Mater fieres immaculata mihi.
Siue animam spectro, prima sine labe creatam;
Ecce animæ, tota es pulchra decore tuæ.
Sêu corpus spectro, caro sit tua pulchra necesse est;
Quam de Te sumpsi, nam mea pulchra caro.

XXXVI.

Oculi tui columbarum.

Pulchram te formans, summæ bonitatis abyssus,
Exactum fieres, vt Deitatis opus;
Innocuis oculos animæ, niueisq; columbis,
Quos in te laudat, cur dedit esse pares?

Nempe

Nempè columbarum, vitreis defixa fluentis,

Hostiles umbras, lumina pura cauent;

Sic pupilla Deo tua cùm defigitur, omnem

Umbram peccati, pura columba fugis.

XXXVII.

Ecce tu pulcher es dilecte mi, & decorus. vers. 15.

SI maiestatis decus est, seruare decorum;

Immensi decus hoc, quis neget esse throni?

Nil sine Te pulchrum, cùm sis pulcherrime Iesu,

Totius pulchri fons, & origo boni;

Pulcher es, ô dilecte meus, totusq; decorus;

Omnis cùm tua sit gratia, forma, decor.

Hoc tibi Rex Regū pulcherrime, nōne decorū est?

Vt Mater quoq; sit, tota decora tibi.

XXXVIII.

Lectulus noster floridus.

FLos illibatus, primorum quando Parentum;

Labe graui cecidit, mortiferaq; lue;

Horrida peccati successit, acutaq; spinis

Sors, infelici continuata malo.

In thalamo cordis, sed ego concepta Paterni,

Ante omnem culpam, iam tua Mater eram;

Floridus hic fuerat tibi lectulus, & mihi IESU;

Spinas peccati, nesciit iste thorus.

XXXIX.

Tigna domorum nostrarum cedrina.

Mortalem postquam generis dilectio nostri,

Te bone mi Iesu, fecit habere domum;

D

Imma-

Immaculata caro, tibi de me Virgine sumpta,
Hæc fuerat tanto Numine, digna domus.
Incorrupta tuam decuit domus altera Matrem,
Quæ purâ caperet Virginitate Deum.
Hinc sine peccato,strarum tigna domorum;
Ex in corrupta nempè fuere Cedro.

XL.

Laquearia nostra Cypressina.

AVthori vitæ dilecta palatia IESV,
Viscera pura tibi, casta Virago dedi;
Hic fontem vitæ, mortis qui funera vicit,
Viuari decuit ponere tigna Cedro.
Pallentes sed quid laquearia nostra cupressos,
In laribus vitæ, pignora mortis habent?
Quæ culpæ macula me præseruauit ab omni,
Cupressus mortis, Crux tua vitamih.

DIES SECVNDA.

Ex Capite Canticorum 2.

XLI.

Ego flos campi.

vers. 1.

Hortorum flores, quamuis non vna venustas
Pingat, odoratis vndiq; foeta bonis;
Delicium tamen hoc, quoties succreuit in hortis,
Nouimus humanas excoluisse manus.
Camporum flores, spontanea munera terræ,
Pingit, & exornat dextera sola Dei.

Flos

Flos ego sum campi, topiarius vnicus in me
Ipse Deus, dignum Numine fecit opus.

XLII.

Et lilium conuallium.

QUò tua demittis pulcherrima lilia Virgo?
Tunè sub extremis vallibus, ima tenes?
Anteit electos, post Christum flos tuus omnes,
Montibus vt celsis floreat, ergo decet.
Mens tumidi de se corrupeât omnia sensus,
Primauamq; omnes fecit habere notam.
Mens humilis, propterquam in Te Verbum Carofactû;
Non vallis tibi, sed gratiæ abyſſus erat.

XLIII.

Sicut liliū inter spinas, sic amica mea inter filias. Vers. 2.

CAndida, quæ culpæ procui omni labe creauit,
Non responderunt lilia prima mihi.
Transiit in vepres illos illibatus, & omnis
Filia peccati, noxia spina fuit.
Peccatum potuit configere lilia spinis;
Plus pro Te Mater, gratia nonne potest?
Vt tua non pungant purissima lilia spinæ,
Flos inter spinas, in Cruce pungar ego.

XLIV.

Sicut malus inter ligna Sylvarum, ita dilectus meus inter filios. Vers. 3.

Insipidos fructus, lignis syluestribus ehêu
Carpit homo! postquàm noxia poma tulit.
Hos inter fructus, hæc inter poma doloris,
Tu Iesu, dulcis malus es vna mihi,

D2

Ad

Ad malum vetitam, dextram quæ prima tetendit,
Inuentrix primi criminis Eua fuit;
Ex Cruce, quæ malus fuerat tua dulcis Iesu,
Cui licuit vitam carpere, prima fui.

XLV.

Sub umbra illius, quem desideraueram, sedi.

VLtio iusta Dei, peccatum quando secuta est,
Liber ab hoc iræ, nemo calore fuit.

Cum plueret cælo, tantæ vis flammae pænæ,
Non me lethales corripuere faces.

Æstibus à tantis, quæ me seruauerat umbra,
Dilecti fuerat gratia summa Dei.

Hæc fuit umbra mihi, sub qua tutissima sedi;
De me sumpta caro, nam fuit umbra Dei.

XLVI.

Et fructus eius, dulcis gutturi meo.

Nectarei gustus, mala verè mala putauit,
Eua, venenatis heu malè pasta cibis!
Morsibus esca sapit; sed mors in gutture tandem
Hæsit, & infecit, felleus ora sapor.

Ante venenatos fructus, me prima cibauit,
O Iesu! meritis gratia parta tuis.

Fructus hic ostendit, mihi toto gutture dulcis,
Quàm fuerint animæ, pura alimenta meæ.

XLVII.

vas. 4.

Introduxit me in cellam 'vinariam.

Frustibus æternis, postquàm tuus o bone Iesu!
Præuisam Matrem, me satiauit amor;
Dulcia

Dulcia, post epulas, opus est vt vina sequantur;
Nempè Redemptoris dulcia vina mei.
Sed dum me potas, vinaria cella bibenti,
Diuini patuit cordis aperta mihi.
Hic ego in inmenso meritorum fonte, priusquàm
Conciperer, iam sum sanguine lota tuo.

XLVIII.

Ordinavit in me Charitatem.

ORdo bonus, qualem rerum natura requirit,
Mandatis statuit, quem Deus ipse suis,
Hic est; qui natos benè velle Parentibus omnes
Exigit; hæc sobolem vincula prima ligant.
Hoc mihi non tribuit, summi Deus ordinis Author?
Aut potuit Matri non benè velle suæ?
Eximit à macula, caros bonus ordo Parentes,
Hoc Iesu, mihi Te, quis voluisse neget?

XLIX.

Fulcite me floribus.

Vers: 8.

NOn ego marmoreis, vel fuis ære columnis
Nitor, cum mea sit gratia tota basis;
Deliciis quodsi Diuinis, spiritus in me
Diffluit, & nimius pectora languor habet;
Floribus ó satis est si fulciar! vnicus ille
Matris, & æternæ virginitatis honos,
A macula qui me potuit seruare parentum;
Flos hic, nonne mihi firma columna fatis?

L.

Stipate me malis.

D3

Letha.

L Ethales fructus, infaustaq; fercula nobis,
Cur petis ô Virgo, dum tuus ardet amor!
Corruimus malis, quibus hêu stipata Parentum
Mors cum peccato, toxica sæua dedit.
Nil mihi cum malis peccati, conscia non sum
Arboris illius, quæ mala prima tulit.
Me malis stipare bonis. vbi sunt bona mala?
In Cruce dilecti, sunt bona mala mihi.

LII.

Quia amore langueo.

Floribus ô Virgo iam te fulcimus amœnis,
Stipamus malis, quod petis ipsa bonis;
Nec tamen à languore, tui vis flammea cordis
Cessat, & immensis æstibus ecce cales.
Quo concepta fui momento, languor hic in me
Cœptus, inextincto flagrat amore Dei.
Dicite, peccati momentum, tantus eodem
In me momento, num tolerasset amor?

LII.

vers. 6.

Læua eius sub Capite meo.

VT mortale genus, simul vno sterneret ictu;
Humanum petiit, culpaq; morsq; caput.
Hoc capite euerfo, successio tota malignam
Accepit seriem, totaq; labe scatet.
Humanæ quodsi caput est conceptio vitæ,
Soli concessa est, hæc sine labe mihi.
Sub capite hoc vitæ, fuerat mihi maxima custos,
Diuino cordi proxima, læua manus.

LIII.

LIII.

Et dextera illius amplexabitur me.

Virtutem, Domini quàm dextera fecerit in me;
Non est, ingenio quod dubitante roges?
Virgineo partu, castam sine femine Matrem;
Me Natum in terris, fecit habere Deum.
Hoc opus est dextræ domini, cûi nulla secundum
Matris honore pari, dextera fecit opus.
Quidni igitur toto me completatur amore?
In qua homini Deus est iunctus, homoq; Deo.

LIV.

Adiuro vos filia Hierusalem, per capreas, ceruosq; camporum. Vers. 7.

Dilectæ Matris iuauissima somnia curans,
Cum Tuus ô Iesu, sollicitatur amor;
Adiurans Solymæ natas, cur poscit amicam,
Per Ceruos campi, per capreasq; fidem?
Ame qui fugiunt, culpæ spatiisq; vagantur,
Cerui infelices sunt, capreæq; mihi.

Vt redeant ad me, mea zelantissima Mater,
Has sola assequitur, sola capitq; feras.

LV.

Ne susciteris, neq; euigilare faciat dilectam.

Nemo capit, quanta fruitur dulcedine somni
Mater, quando meo dormit amica sinu.
Dormit in immensæ Deitatis merfa profundo;
Illam velle quis hîc, euigilare putet?
Euigilent, vt poeniteant, quos longa voluntas
Peccandi, in somno perditionis habet;

Quæ

Quæ non peccauit, securè dormiat in me;
Sola, meo felix est in amore, quies.

LVI.

Quòaduſq; ipſa velit.

O Amor! o dulcis requies! o gratia fomni
Felicis! sine quo nulla beata quies.
Plena voluntatum consensio, præstat amoris
Quæ non soluuntur, dulcia vincla mei.
Omni momento mihi coniunctissima Mater,
A primo exortu; velle secuta meum est.
Me proin absq; modo, donec velit ipsa fruatur;
Nescit amando modum, tempora nescit amor.

LVII.

vers. 2.

Vox dilecti mei.

A Vdimus Virgo, dilectæ vocis amicos,
Cum te dicebas exhilarasse sonos.
Quæ tamē hæc vox sit, quæ mystica gaudia signet,
Haud tuus id nobis, Virgo reuelat amor.
Quisquis obediuit peccato vocis iniquæ,
Dilecti vocem, non capit ille mei.
Ante Dei vocem, vox est mihi nulla locuta;
Hinc Verbum capio, quod Deus ipse capit.

LIII.

Ecce iste venit saliens in montibus.

Q Vis salit è cœlo? quem perniciosissimus iste
In terras, tantis motibus vrget amor?
Directus meus est, saliens in montibus altis,
In mea de cœlo viscera, quando salit.

Monti-

Montibus in sanctis, mihi fundamenta locauit;
Gratiæ vt immensum, surgeret inde meæ,
Hic vbi Sanctorum perfectio desinit; istis
De coelo saliens montibus, ille venit.

LIX.

Transiliens colles.

Longiùs à terra montes natura remouit,
Vertice spectarent, vt propiore polum.
Collibus est decliuis apex, vicinaq; spectans
Terrarum, distat longiùs axe poli.
Transiliit colles dilectus. nempè fuere
Vicini terris, quos nota prima grauat.
Nil mea terrenæ debet conceptio culpæ;
Quid miraris, in hoc monte salire Deum?

LX.

Similis est dilectus meus Caprea.

Vers. 9.

Mille amor in species quamuis, & mille figuras
Transeat, & redeat, mille habeatq; vices;
Illene iam capreæ similis? quid rupibus altis
Pendula, par illi? quid vaga turba gerit?
Dilectus capreæ similis. nam perdita quærens,
Ex vtero, in rupem profilit ille crucis.
Invia si capreæ penetrant; quâ venit in orbem,
Hæc via, peccatis invia Mater eram.

LXI.

Hinnulog, Ceruorum.

Non ceruis similem, dilectum quæso putate;
Terrificis non est cornibus, ille minax.

E

Hin.

Hinnulus est potiùs ceruorum , dulcibus aptus
Deliciis animæ , miteq; pectus habet.
Sed pernix refugit, peccati labe notatos;
Ne fugiat, de me Virgine, factus Homo est.
En peccatores, dùm pendet ab vbere nostro,
Difficilis non est, hinnulus ille capi.

LXII.

En iste stat post parietem nostrum.

Infelix culpæ paries, diuiserat inter
Humani generis progeniem , atq; Deum.
Exclusi fontes à maiestate, thronoq; ;
Cuius in obsequio, non tenuère fidem.
Sed paries felix, quem gratia condidit in me,
Verbi Diuini est, immaculata caro.
Post hanc , ô animæ ! quando stat amabilis ipse,
Non procul à vestro, distat amore Deus.

LXIII.

Respicieus per fenestras.

Afacie Domini proiectum plasma rebelle ,
Respicere offensi noluit ira Dei:
Conclusos tenuit grauis indignatio cælos,
Nulla fenestra spei, nulla salutis erat.
Corporis illibata mei crytallus, & intra
Translucens, animæ purus vbiq; nitor;
Hæ fuerant in me, geminæ sine labe fenestræ;
Per quas respexit, maximus ima Deus.

LXIV.

Prospiciens per cancellos.

Effrenes animos, humana licentia fecit,
Cum fas illicitis, ruperat omne cibis.
Legis Diuinæ cancellis, viuere fractis
Dulce fuit; sed & héu dulce perire fuit!
Immaculati vteri, pro transgressoribus in me,
Cancellos subiit, vinctus amore Deus.
Ecce vt condoleas, vt ames, vt nôris amantem;
Cancellis vinctus, prospicit ille meis.

LXV.

En dilectus meus loquitur mihi; surge, propera, amica mea. Vers. 10.

Surgere me dilecte iubes. nimis anxius ille,
Qui pro me vigilat, quid sibi poscit amor?
Hoc agit, vt surgas; præter te, surgere quo nil
Purius in mundo, gratia nostra iubet.
Gens inimica mihi, peccati lapsa reatu
Concidet, instabili lubrica facta gradu:
Hoc mea præueniens, tibi dicit gratia, Surge;
Vt sis æternum, Mater amica mihi.

LXVI.

Columba mea.

Simplicitas cordis, candor purissimus in Te,
Pulchra columbinæ, Symbola mentis habet.
Innocui candoris ebur violauerat Eua;
Quodq; meum fuerat cor, dedit illa stygi;
Hinc iniis hælere fibris, mala toxica fellis;
In culpa, Stygij fellis amaror erat.
Tu sine peccato, fieres vt pura columba;
Conceptus volui, felle carere tuos.

LXVII.

Formosa mea.

SApè meam laudas, Iesu pucherrime formam;
Ista venustatis gratia, tota tua est.
Quod feci laudo, decus hoc insigne, quod in Te
Authoris loquitur maxima dona sui.
Corporis, atq; animæ Tibi dos pulcherima tanta est;
Omni pulchram adeò te sine labe dedi;
Vt si te solam, mea Virgo dextra creasset;
Vnum pro cunctis, hoc satis esset opus.

LXVIII.

Et veni.

DVlciter inuitans, quod te dilecta venire
Mater, & in mundum quod properare velim;
Humani generis saluandi maximus ardor
Hoc facit, immensas subdidit ille faces.
Quàm sitio tecum, quàm mecum poscis, & ardes,
Si vis, vt propior fiat in Orbe salus;
Conceptu sine labe tuo, te propter in Orbem,
Vt properem, properes; vt veniamq; veni.

LXIX.

Vers. 11:

Iam enim hyems transiit.

IVstè ego peccatis irato corde, recessi
A facie populi, quem grauis ira premit.
Dirigit noltro, genus heu mortale recessu!
Æternumq; tenet, saxea corda gelu.
Rursus vt accedam propter Te, sola mereris;
Conuertisq; meos, rursus in Orbe gradus.

Sol

Sol ego iustitiæ, quò tu còcepta fuisti
Momento, redii; transiit omnis hycms.

LXX.

Imber abiit, & recessit.

Q Vi super extorres, maiestatisq; reatu
Damnatos cecidit, flammeus imber erat.
Carbones, sæuasq; faces, missilibus altis
Depluerat calo, vindicis ira Dei!
Hos ego propter te nimbos, hæc tela furoris
Virgo itiri, cùm te gratia nostra creat.
Tempestas abiit peccati, imberq; recessit;
Vt miteas, ortu tota serena tuo.

LXXI.

Flores apparuerunt in terra nostra. Ver' 12:

IN peccatorum sterili damnata labore,
Horruit in panam, spinea tota seges:
In terra nostra, pulcherrima germina florum,
Fundit odorati gratia veris opes.
Delicijs electa meis purissima Virgo,
Tu fueras florum terra beata mihi.
Flores sunt in Te, Conceptio mira, Deiq;
Matris honos; quales sæcula nulla dabunt.

LXXII.

Tempus putationis aduenit.

D Ensus inutilibus plantis, succreuerat Orbis;
Noxia nam citius, quàm bona planta viret.
Vndiq; carnales animæ, impuriq; stolones;
Electis potuit, vix locus esse meis.

Tempus

Tempus adest plantis, districta lege putandis;
Sors in Te Virgo, non tamen ista cader.
Momentum culpæ nullum tibi. praua putandi,
Quod putet, in Te nil Virgine, tempus habet.

LXXIII.

Vox turturis audita est in terra nostra.

TUrtur es ô Virgo! Diuini turtur amoris,
Vnica, præ cunctis turtur amica mihi.
Voce tua delector ego, sed voce suâui;
Quæ me de cælis, traxit in ima Deum.
Turturis est gemere, & querulas cõponere voces;
Vox tua, vox dulcis; quid tibi cum gemitu?
Non pro Te gemis, ô nullius conscia culpæ!
Pro peccatorum, Virgo salute gemis.

LXXIV.

Vers. 13.

Ficus protulit grossos suos.

ARBORE, quâ mortem superaui, tartara vici,
Germina quæ dulci plena sapore tuli,
Sanguineæ fuerant plagæ, sæuq; dolores,
Claui cum spinis, lancea, morsq; Crucis.
Hæc ego, cœu sapidi ducebam germina gustûs;
In dulcem ficum, Crux mihi versa fuit.
Arboris illius, speciali sorte redempta,
Maximus ô Mater! Tu mihi fructus eras.

LXXV.

Vineæ florentes, dederunt odorem suum.

QUÆ dulcedo Tibi, quæ sit fragrantia Virgo,
Multifluis quàm sis, vinea plena botris.

Solus

Solus ego, qui Te super omnia plasmata feci;
Delicijs pretium ponere nosco tuis.
Vinea non vna es. florentes vineæ, in vnam
Te commigrârunt, quotquot vbiq; virent.
Quot superas Sanctos, tot Sanctos spirat odores,
Gratia conceptûs immaculata tui.

LXXVI.

Surge, amica mea.

EXcito Te, totiesq; voco. nec sufficit vna
Voce Tibi, Mater dicere surge mea.
Plenus amor curæ, quod diligit, hoc procul omni
Præcuditum, vellet habere malo.
Excubijs seruata meis, ô Mater amica
Sic fuêras, pro Te dum meus instat amor;
Surge creatarum dixit purissima rerum,
Præ cunctis de Te, maxima cura mihi.

LXXVII.

Speciosa mea.

NVlla mihi species, nullus decôr altiùs hæsit,
Quàm Tuus ô Mater! quæ speciosa mea es.
Nil mihi te propiùs; post me, quæ sola tulisti
Celsius humana conditione decus.
Diuinis species oculis, si proxima stabis?
Æternum dextræ, consociata meæ;
Omnibus electis, quidni speciosior in Te
Gratia sit? de qua sum speciosus ego.

LXXIII.

Et veni.

Vocem

VOcem quando meā, primi timuere Parentes,
Conscia mens culpæ, causa timoris erat.
Qui peccat, metuit; lucem fugit, appetit umbras;
Et mea, cœu mortis fulmina, verba putat.
Auribus innocuis, mea sed quàm mellea vox est!
O Mater, nostrum quàm tibi dulce Veni!
Conscia peccati non es. tibi vox mea dulcis,
Causa est lætitiæ maxima, nulla metûs.

LXXIX.

Vers. 14: Columba mea in foraminibus petrae.

Quævis te miretur, niueam sine felle columbam?
Omni quod penitus labe, notaq; vaces.
Arcano seruata mea es; munimina pro te,
Dum meus in petra, nidificauit amor.
Petra ego sum Christus. dilecta foramina petrae
Vulnera sunt, primùm quæ patuere tibi.
His in vulneribus, tu custodita fuisti;
Quid mirum? quod sis pura columba mea.

LXXX.

In cauerna maceria.

Vingue rapax, stygiisq; minax terroribus ales,
Imminet hœu lapsis! præcipientesq; suæ
Destinat hœu prædæ! timidas vrgetq; columbas;
Iussa recusantes dum mea, iure timent.
Vnguibus his, vt te subducam, cor tibi pando;
Huc à peccato, pura columba fuge.
Maceriem lateris, propter te lancea rupit;
Plaga mei cordis, tuta cauerna tibi.

LXXXI.

LXXXI.

Ostende mihi faciem tuam,

Diuine faciem corruptit imaginis in se,
 Plasma Creatoris nobile, primus homo.
 Deformi cessit maculæ, primæua venustas,
 Mutauit faciem culpa, decusq; tulit.
 Ergò mei penitus vestigia nulla decoris?
 Quis mihi det vultus, cernere Virgo tuos!
 Fac ostende mihi faciem; tu sola mereris;
 Vt faciem serues immaculata meam.

LXXXII.

Sonet vox tua, in auribus meis:

Avdio de cælis vocem, noscoq; rebellem;
 Primum contra me, vox ea murmur habet.
 Tollitur obsequium; sonat ingratisima culpæ
 Raucedo, & mecum nescia lingua loqui.
 Nempe Stygi loquitur, sed tu purissima saltem
 Virgo mihi loquere, & vox tua grata sonet.
 Vt mecum pleno consensu, cor geris vnum;
 Sic tua vox, voci consonat vna meæ.

LXXXIII.

Vox enim tua dulcis,

VOcis mira tuæ fecit dulcedo Ioannem,
 Nulli concessis, exiluisse modis.
 Arcano Matris conclusus viscere plaudit,
 Infans ore loqui nescit, amore salit.
 Rumpere me cælos, ex quo concepta fuisti,
 Voce tuâ victum, nonne necesse fuit?

Exsilijs, in terrasq; veni, mortemq; subiui;
Vox tua me dulcis, fecit amara pati.

LXXXIV.

Et facies tua decora.

Esther vt Absuerum roseo pulcherrima vultu,
Cordis ad affectum flexit amore sui;
Principe digna thoro, fastigia summa petiuit;
Imperat & summis, forma decora thronis.
Tu mihi ab aeterno placuisti, Regia Virgo,
In te Rex Regum, cordis amore feror.
Si te deperii pulchram, tuus ipse Creator;
Quæ facies animæ, quamq; decora tibi?

LXXXV.

Capite nobis vulpes paruulas. *Vers. 25*

Cum vulpes foueas habeant, tacitosq; recessus,
In cordis latebra, mille hominumq; dolis;
Reclinare caput mihi non licet. vndiq; cordis
Impietas, & fraus est inimica mihi.
Labes prima hominū, fuit o quam paruula vulpes!
Sed vultu foueam, condidit illa mali.
Vulpinam culpæ foueam, cor nesciit in Te;
Hic ego Virgo, meum dulce reclino caput.

LXXXVI.

Quæ demoliuntur vineas.

Vitibus electis animæ, botrisq; nocentes;
Astutas vulpes vt capiamus, ais.
Noxia quis capiat, vapidis animalia technis?
Mille vias, quibus hæc noxa subintret, habet.

Ecce

Ecce ego peccati vulpem, dum paruula serpit,
Cum demoliri nititur omne bonum;
Praueniens artes Stygias, in origine cepi;
Ut Mater fieret, vinea salua mihi.

LXXXVII.

Nam vinea nostra floruit.

Quam Pater æternus plantauit; quam meus alta
In Cruce, sanguine fonte rigauit amor;
Assauit sacrum, quam dulci flamine Pneuma,
Innumeris florens vinea delicijs,
Quod fueris Virgo, Diuino florida partu,
Flos tuus, æternâ virginitate probat.
Flos animæ purus, flos corporis integer in Te;
Quam verè dici, vinea nostra potes?

LXXXVIII.

Dilectus meus mihi, & ego illi; Vers. 16.

Verus amor redamat, donis certatq; vicissim,
Officij q; pares sunt in amore vices.
Cor si dilectus, caræ donauit amicæ;
Cor quoq; dilecto, donat amica suo.
Officijs mecum certans dilectus amicis,
Mutua qui dederat, mutua dona tulit.
Ille mihi dotes animæ dedit immaculatæ,
Reddita per me illi est, immaculata Caro.

LXXXIX.

Qui pascitur inter lilia.

Agnus eras IESU, pro mundi quando salute,
Optabas fieri, uictima grata DEO.

Fecerat hoc immensus amor, qui pascua pro te;
In Patris æterni fecerat esse sinu.
Præuisæ Matris sinus alter, dulcia pro Te,
Liligeris fecit pascua plena cibis.
Hoc utroq; sinu dum pascebaris, utrinq;
Agnus carpebas, lilia pura DEVS.

XC.

Vers. 17.

Donec aspiret dies,

NONIS opaca subit, qui culpæ diligit umbras;
Peccator, veræ lucis amore caret.
Grata DEO pietas, ad lucem cordis anhelat;
Et gemit, aspiret donec amica dies.
Quid mihi cum tenebris? veræ sum filia lucis;
Umbræq; in exortu, non erat vlla meo.
Ut parerem mundo, verum de Lumine Lumen;
Gratia me plenam, fecerat esse diem.

XCI.

et inclinentur umbra.

SI tenebræ fuerant, faciem super Orbis abyssi,
Lux solis necdum quando creata fuit;
Aurea sed postquam stellato lampas Olympo
Fulserat, è tenebris fulsit amica dies.
Ut tenebris finem cælestis gratia ponat,
Me verè Matrem luminis esse iubet.
Inclinat cælos DEVS, inclinentur & umbræ;
Non habet in partu luminis, umbra locum.

XCII.

Reuertere.

Quæ

Quò fugis ô dilecte meus, quò totus in auras
Laberis ! ô celeres, mi bone, siste gradus !
Si fugis à facie peccati ? quod tibi summo
Fille odio noui, quod tuus horret amor ;
O amor ! ô immensa boni dulcedo ! quid instas
Vt fugias ? non sunt ferrea corda tibi.
Si fugis à macula ? dilecte reuertere. nonne
Fecisti Matrem, me sine labe tuam ?

XCIII.

Similis esto dilecte mi caprea, hinnuloq; ceruorum.

N Vper ego dixi, dilecte reuertere IESV ;
Vt redeasq; meos en tibi pando sinus.
Nunc caprea similem, ceruisq; fugacibus opto ;
Quos scio, præcipites sistere nolle gradus.
O amor ! vt fugias nolo ; sed vt ocyus adsis,
Immaculata tibi viscera pando mea.
Sis caprea similis, sis hinnulus ô bone IESV !
Ad me, pro mundi quando salute venis.

XCIV.

Super montes Bether.

Hinnulus ex alto saliens, vt culmina Bether
Summa petas IESV, te mea vota rogant ;
Sed forsân renuis ? quid enim diuisio tecum
Bether habet ? cùm sis totus, & vnus amor.
Non tamen hos montes fugias. si noxa Parentum,
Diuisam tecum rupit amicitiam ;
Nil mihi cùm noxa, ruet hæc diuisio per Te ;
In me, quando hominum, tu Mediator eris.

Dies

DIES TERTIA.

Ex Capite Canticorum 3.

XCV.

Vers. 1.

In Lectulo meo per noctes,

ANxia res amor est, votis torquetur amicis;
Dilectum quærit, nocte dieq; suum.
Sed tibi quæ noctes? immensæ lucis abyssio;
Fulserit o Virgo, cum tibi plena dies.
Nox peccatorum procul à me. sed mea dulcis,
Diuino fuerat nox, in amore quies.
His in deliciis, in quo segura quieui,
Cor Iesv, dulcis lectulus ille meus.

XCVI.

quæsiui, quem diligit anima mea:

IN thalamo cordis Iesv secûra quiescens
Quid quæris, quod habes? anxia quidue petis?
Quo concepta fui momento, quærere caput
Quem mea dilexit, mens sine labe DEVM.
Quæsiui, tenuiq; simul; satiataq; nunquam
Quem teneo, sitio; quæro, fruorq; simul.
Et fruar, & quæram. DEVS est immensa voluptas;
Ex illo non est, qui satiatur amor.

XCVII.

quæsiui illum, & non inueni.

SI tibi dilectum quærenti, tantus amoris
Æstus? cura animo, si tibi tanta calet?
Cur tibi se Matri dulcis negat? & latet? & te
Non inuentus amor, Virgo dolere finit?

Ille

Ille mei securus agit. data quippe salutis
Est sine peccato, gratia tuta mihi.
Sed peccatorum, tot millia perdita quærens,
Dilectæ voluit Marris abesse sinu.

XCVIII.

Surgam,

Vers 1.

Longiùs hâud patiar, te mî dilecte morari;
Quis desiderii tædia mille ferat?
Quos perijsse doles, si tanto quæris amore?
Grande Redemptoris si tibi feruet opus?
Ad tua mi I E S V dilecta negotia surgam;
Subuenisse reis, me sine labe decet.
Indiuisus amor tecum mihi; sit quoq; tecum
Indiuisa hominum vita, salutq; mihi.

XCIX.

et circumibo ciuitatem:

Clues Sanctorum, Solymæ gens alma beatæ,
Seu vos æternæ vilio pacis habet;
Seu mortalis adhuc luctantes vita moratur,
Dum mihi quarenti, mænia vestra patent;
Omnia peccati video concussa ruinis;
Me solam munit, non temerata salus.
In me quod reparet, non est. sed mænibus istis
Culpa quod euertit, gratia saluet opus.

C.

per uicos, & plateas, quæram, quæ diligit anima mea.

IN conc'auæ suum, me Rex deduxit amicam;
Hic est secretum cordis, & alta quies.

Affluo

Affluo deliciis. | sed amantem sæpè requi ro;
Me solam meus hîc, sæpe relinquit amor.
Quid faciam? curram per vicos, perq; plateas;
Secretum linquens immaculata meum.
Omnibus errantes dum colligit ille plateis,
Dilectum produnt, signa cruenta meum.

CI.

quasiui illum, & non inueni.

Obseruata tui vestigia Mater amoris,
Et tanto Christi sanguine planta madens;
Concessêre tuo, necdum solatia cordi,
Dilecto felix, vt potiâre tuo.
Vt poriar, quæro. sed quamuis nescia culpæ,
Dilecto cogor sæpè carere meo.
O peccatores! per vos vestigia tanti
Sanguinis, ô quoties heu periêre mihi!

CII.

Vers:3: Inuenerunt me vigiles, qui custodiunt ciuitatem.

Circuitu vario quærens, quem diligo IESVM,
Cum desideriiis æltuo tota meis;
Vrbis in æternæ custodes incido, quorum
Vrbs illa innumeris cingitur excubiis.
Hîc etiam dilectus abest. res mira, superni
Spiritus, an poterant displicuisse DEO?
Scilicet Angelicæ custodia cælica mentes,
Omni, quâ careo, non caruêre notâ.

CIII.

Nunquid quem diligit anima mea, vidistis?

Diuini

Diuini vigiles, quibus est concredita summi;
Majestas solii, tantq; tremendus apex;
Stantibus ante thronum, quidni quē diligo, vobis
Dilectum liceat cernere posse meum?
Velatos Seraphim sed dum considero vultus;
Num vidistis eum, iam dubitare licet;
Pura mihi facies, tegitur velamine nullo;
Cerno reuelatum, sic ego sola Deum.

CIV.

Paululum cum pertransissem eos, inueni quē diligit anima mea. Vers. 4.

Armatura DEI, niueæ quas cerno phalanges,
Nil mihi respondent, cassaq; vota sinunt.
Post modicum tandem, cum pertransisse superbas
Excubias licuit, iam mihi sponsus adest.
Angelicos sine labe choros, cum transeo Mater,
Cordis in amplexus, ut ruat ipse mei,
Dulcis amor Iesus, ne me differrer amantem;
Hoc modicum quamuis, noluit ille pati.

CV.

Tenui eum, nec dimittam.

Mille vices, & mille vias ingressa, beatis
Iam potior votis; iam graue cessat iter.
Hæret in amplexu nostro dulcissimus ille,
Quem tot quæsiui motibus, hæret amor.
Hunc etiam primi quondam tenuere Parentes;
Dimissum culpâ sed doliuere suâ:
At mea quem tenuere semel, sine labe pudoris,
Nunquam dimittent, viscera pura Deum.

G

CVI.

CVI.

Donec introducam illum, in domum Matris meæ,

I Nuenti Iesum, teneo, castisq; medullis
 Stringo, fruor summi deliciisq; boni.
 Gaudia mille fero, solatia sentio mille;
 Illa meæ Matris sint quoq; nota domi.
 Sed mea quæ Mater? Diuini gratia cordis;
 Quæ primam sobolem me, sine labe dedit.
 Non te dimittam mi Iesu; donec in eius,
 Mortales habeant, gaudia plena domo.

CVII.

Et incubiculum genitricis meæ.

Necdum plena mihi tecum sunt gaudia Iesu;
 Præ cunctis quamuis te fruar absq; modo.
 Matris in æde meæ, quod sis mihi non satis istud;
 Sed placet in votis, altiùs ire meis.
 Immaculatus amor, qui me sine labe creauit,
 In conclaue suum, me penetrare iubet.
 Ducam te Iesu, genitrix ubi gratia fecit;
 Soli concessum dulce cubile mihi.

CVIII.

Vers. 5. Adiuro vos filia Hierusalem, per capreas, ceruosq; Camporum,

Virginæ mentes, Solymæi portio floris
 Maxima, dilectæ Matris amica cohors,
 Vos ego per capreas, camporum perq; fugaces
 Adiuro Ceruos, quod mihi dicat amor.
 Scilicet vt ceruos agiles, vis flammea cordis,
 Ad fontem, stimulat currere, dulcis aquæ;

Sic mea sola fuit, fontem dulcedinis in me;
Mater inexhaustum, quæ sine labe bibit;

CIX.

ne suscitetis, neq; euigilare faciatis dilectam, donec ipsa velit.

A Vditis dulces animæ, custodia Matris
Illibata meæ, verba quid ista velint?

In me demersam, grati dulcedine somni,
Matrem fas non est, euigilare meam.

Dormiat in thalamo cordis, Sponsoq; fruatur,
Ipsa frui tanto, donec amore velit.

Velle meum, donec volui, sine labe secuta est;
Velle sit illius, donec & ipsa velit.

CX.

Qua est ista, qua ascendit per desertum,

Vers. 6.

Mirari liceat, quid sit, quod tanta decoris
Gratia, desertis prodeat orta locis?

Ascendit Virgo, sed per deserta. quid illud?

Rupibus, & sylvis num decor iste latet?

Deserto similis tellus, ex crimine facta est,

Mortales postquam deseruere Deum.

Terra Deo Matrem, quæ protulit immaculatam;

Non hæc desertum; sed paradysus erat.

CXI.

sicut virgula fumi.

Vnde tibi Virgo, cum per deserta feraris,

Suaueolens dulci nectare fumat odor?

Nullus odoratis inter deserta ferarum

Deliciis locus est, horrida cuncta rigent.

G 2

Iesæe

Iesseæ radicis ego sum virgula; sed me
Labes peccati foetida nulla grauat.
Virgula sum dilecta Deo; Cœlestibus ergo
Plenum deliciis, est thymiama meum.

CXII.

ex aromatibus Myrrha, & thuris,

Virgo Parenſq; tuus cur dulcia miscet amaris,
Qui Myrrham redolet, thuraq; spirat odor?
Austerum est, quod myrrha sapit; fragrantia thuris
Nectar odoratum, puraq; mella sapit.
Ex utroq; mihi fragrantia dulcis; utrinq;
Quod sine peccato gratia spiret, habet.
Myrrha Redemptoris, me præseruauit amara;
Integritas animæ, thus mihi dulce fuit.

CXIII.

& uniuersi pulueris pigmentarij:

Omnia Virgineum spiramen aromata claudit,
Cinnama quod redolêt, balsama quidquid habêt.
Ambrosiæ dulces Arabum, nectarq; Sabæum,
Hic raras, grati flaminis halat opes.
Hic experta suas, cœlestis gratia vires,
Flaminis æterni condidit omne penu.
Iure hîc, puluis habet vim pigmentarius omnem;
Nullus enim culpæ, in Virgine puluis erat.

CXIV.

Vers. 7. En lectulū Salomonis, sexaginta fortes ambiūt;

Lectulus est pacis thalamus. qui regnat, & ipse
Pacifici Rex est nominis, atq; throni.

Excu;

Excubiis tantis quid opus? suauissimus iste

Lectulus, arcano tutus amore satis.

Tu meus es Salomon Iesu, tu Rex mihi pacis;

Dulcis ego merui, lectulus esse tibi.

Gratia si tantis, tua me custodibus ambit?

Ad me hostem Stygium, quis penetrasse putet?

CXV.

ex fortissimis Israel.

Quod meus armatis custodibus vndiq; cinctus,
Lectulus excubias immaculatus habet;

Me contra culpam, quæ præmuniuerat omnem,

Peruigil hoc fecit cura, manusq; Dei.

Hæc ut me à macula primo defendit in ortu;

Zelo nunc etiam sic vigilare pio,

Custodes inter fortissima pectora lectos,

Pro defendendo iussit honore meo.

CXVI.

Omnes tenentes gladios,

vers. 8:

Qui me propugnant, districtis ensibus omnes,
Obsequij præsto vindicis arma gerunt.

Non obtusa acie, pro me stat nobile ferrum,

Exacuitq; ictus vsibus assiduus.

Felices dextræ, quarum splendescit ab vsu,

Gloria Conceptûs immaculata mei.

Tot gladios vibrant, calamis quot fortia scribunt;

Certamen nullum sanctius, Orbis habet.

CXVII.

Et ad bella doctissimi,

Pacis

PAcis Mater ego; sed pro me bella geruntu
Hæc tamen effuso bella cruore carent.
Zelus, amor, pietas, doctissima prælia pro me
Passim ineunt, passim dulce triumphat opus.
Crescit amor belli, crescit sapientia; nec iam
Cordatis superest vis superanda viris.
In bellis doctrina meis, hæc maxima, vinci;
Qui Matrem credit me sine labe, sapit.

CXVIII.

vnus cuiusq; ensis super femur suum.

NVnc gladios pro te vibratos, docta; passim
Prælia dicebat, quæ tuus armat amor;
Condita sed rursum, pro te nunc arma fateris,
Et quoduis enses femur habere suos.
Accinctas acies habeo. sed prælia cessant;
Ortus vincit enim, gratia pura mei.
Si quis bella velit? pro me zelabit in armis,
Cælitus armato, mascula penna Styio.

CXIX.

propter timores nocturnos.

SI timor est noctis, suspecta pericula vitæ,
Qui tenebris augens, lubrica cuncta facit;
Nocturnos in me, non est, mens pura timores
Cur metuat? Deus est Lux mea, quem genui.
Progeniem lucis securam gratia fecit;
Nox animæ culpa est, sola; iure timer.
Noctem peccati minimam, non cogitet in me;
Quisquis me, Matrem cogitat esse Dei.

CXX.

CXX.

Vers. 8.

Ferculum sibi fecit Rex Salomon, de lignis Libani.

Maculæ opus, dum Regum maximus in me
Conderet, augusti nobile pegma throni;
Surgeret ut tantæ moles pulcherrima sedis;

Tota laboravit gratia, totus amor.

Ferculum id, æternum Salomonem viscere casto

Quod circumtulera, pura Virago fui.

Nempe quibus steteram Libani condita lignis;

Candor in his lignis, immaculatus erat.

CXXI.

Columnas eius fecit argenteas,

Vers. 10.

Digna Deo sedes, pretioso structa metallo

Ut fierem, iussit maximus orbis apex.

Argento ductæ steterant ex arte columnæ;

Ut solidas premeret machina firma bases.

Quis putet, hanc molem tantis nutasse columnis?

In quas tot fudit, pura metalla Deus.

Quam color argento niveus, quam pura nitoris

Gratia; tam meus est immaculatus honos.

CXXII.

reclinatorium aureum,

Sumptibus augustis Salomon, dum maxima fecit

Tot curis opera, ut Regia Sceptra decet;

Obryzi moles, & vis immensa metalli,

Huc pretio, atq; graui pondere versa fuit.

Immortale sui reclinatorium amoris,

In me Diuina constituenta manu;

An

Annon Cælestis, purissima dona metalli,
Immensò tulit huc, aurifodina penu?

CXXIII.

ascensum purpureum,

AD sublime throni regalis, purpura celsos
Sidonio vestit murice tincta, gradus;
Cladibus immensis populorum, sæpe cruenta,
Diluuio magni sanguinis illa rubet.

Ille cruor dulcis, fuerat sacra purpura Christi.

Ascensus voluit, quâ rubuisse suos.

Qui præseruauit, merito me sanguinis huius,
Purpureos ad me, fecerat ille gradus.

CXXIV.

Media charitate constrauit, propter filias Ierusalem.

Ferculum ab æterno, Deus immortalis habere
In me quod voluit, quo decus omne nitet.
Purpura si vestit, riguo si fulgurat auro;

Illud cur medius, nonnisi strauit amor?

Totus amor Deus est. mediatrix Mater amoris

Facta ego sum, propter te Solymæa cohors.

O animæ! ad Diuina throni fastigia, vobis

Ascensus facilis, me mediante patet.

CXXV.

Ves. 11.

Egredimini,

VOs ego felices animæ, vos pectora castu
Conuenio; dulci vos in amore voco.

Iam liceat vobis, arcana relinquere vestra;

Prodiit arcano, cum Deus ipse suo.

Dig na

Digna oculis animæ, hæc est contemplatio vestræ,
Quomodo vos quærens, venit ad ima Deus.
A summo cælo fuit hæc egressio, per quam
Porta Deo in terris, immaculata fuit.

CXXVI.

Et videte filia Sion, Regem Salomonem,

A Tronitis Regina oculis Saba, viderat olim,
Haud visum terris in Salomone decus.
Mortales oculos, sed maiestatis abyssus
Opprimit immensæ; visio, sola stupor.
O natæ Sion! voluit quàm dulciter ipse,
Rex Salomon vobis, consuluisse Deus.
Non poterat Diuina in maiestate videri;
Humanam speciem, quâ videatur, habet.

CXXVII.

in diademate,

H Vc oculos animæ, totosq; aduertite cordis
Obtutus, quo vos Regius vrget honos.
Ad maiestatis trabeas, fascēsque supremos,
Accessisse Deo nunc diadema nouum
Quis credat? Regale tamen decus hoc tulit ex me,
Sacrum quod cingunt, spinea ferta caput.
Gratia quanta mihi, quàm diues gaza bonorum!
Ex me, tantus apex si diadema tulit.

CXXVIII.

quo coronauit illum Mater sua.

Q Vando coronauit Verbum Pater, ante creata
Omnia quod genuit, par Deitate sibi;

H

Indi-

Indiuisa Trias, tanti solenne triumphī,
Sola celebrauit, solaq; vidit opus.
Cōmunem sed ego mihi, Summo cum Patre Natū,
Quando coronaui, Virgine carne Deum;
Orbis amor plausit. nimirū sanguine parta,
Carior, ô Iesu! nostra corona tibi.

CXXIX.

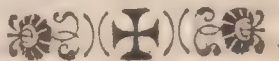
in die desponsationis illius.

Quæ fuit illa dies? æterni fœderis arrha;
Quâ desponsatum vicit amore Deum.
Illa dies augusta fuit, quâ sumere carnem,
Atq; homini voluit se sociare Deus.
Naturas geminas, persona iunxit in vna,
Ex me Matre Deus, Virgine factus Homo.
Hæc vteto conclusa meo Sponsalia. quidni
Immaculatus eis, debuit esse locus?

CXXX.

Et in die lætitiæ cordis eius.

ÆTerno de fonte Dei, per sæcula manans,
Lætitiâ potuit, num caruisse dies?
Et tamen vna dies præ cunctis dicitur; in qua
Latum præcipuè cor Deitatis erat.
Quâ Deus; immensâ serie decreuit amoris,
Mortali nasci corpore, posse pati;
Me puram Matrem, cernens in corde paterno;
Hanc voluit læti cordis habere diem.

DIES QVARTA

Ex Capite Canticorum 4.

CXXXI.

Quā pulchra es amica mea, quā pulchra es? vers. 1.

QVæritur, vt foueat David, pulcherrima Virgo;
Regalis consors, sed sine labe thori.

Ex tot ab æterno rebus quæsitæ creatis,

Tu ne mihi Mater, conscia labis eris?

Quò magè contemplor, formæ tuæ dona stupendæ;

Hoc magis, id de te iam geminare licet;

Quām pulchra es, sine labe tuo dum surgis in ortu!

Quām pulchra es, genito me sine labe Deo!

CXXXII.

Oculi tui columbarum,

PVrus amor meus est, & puri cordis amator;
Me solum visu respicit ille suo.

Candidus, & simplex oculus, qui vincit amantem;

Est radius cordis, quod sine labe nitet.

Cernitur hic in te radius purissima Virgo,

Pura columbarum lumina quando geris.

Quem spirant oculi, si cor quoq; spirat amorem;

Me solum spiras, pura columba Deum.

CXXXIV.

absq; eo, quod intrinsecus latet.

SVnt latebræ cordis, sed quas detestor, & odi;

In quibus, heu quoties visq; dolusq; latet,

H₂

Sunt

Sunt latebræ cordis, sed quas complector, amoq; ,
In quibus arcanum, nonnisi seruo meum.
Exteriùs quàm sis, niueis par. Virgo columbis;
Hoc utcunq; aliis, cernere posse datum est;
Quàm puros figas oculos intrinsecùs in me;
Hæc res, arcano tota relicta meo.

CXXXIV.

Capilli tui sicut greges caprarum,

Agni Diuini Mater purissima cùm sis,
Nonne ouium similem, te decet esse gregi?
Quid commune tuus, pulchros sinuatus in orbes,
Cum grege caprarum, Virgo capillus habet?
Grex peccatorum, caprarum turba rebellis,
Hæc cùm sit capitis maxima cura mei;
Me quoties ornat, quoties ad ouile salutis,
Conuersæ redeunt, quas ego duco capræ.

CXXXV.

quæ ascenderunt de monte Galaad:

Ornamenta tui capitis, quæ maxima censes,
Agmina caprarum conciliata Deo,
De Galaad veniunt; hoc de te mysticus iste
Sensus habet. quod sis immaculata licet;
Abiectos curare greges, & reddere Christo;
Hoc verè digrum, Matris amore putas.
Quàm montis Galaad felix abiectio! de qua
Ad Superos per Te, scandere Virgo licet.

CXXXVI.

Verf. 2.

Deutes tui, sicut greges tonsarum.

Gratia

Gratia quæ pauit, quæ te nutriuit, ab omni
Sæculo, & Angelico viuere panē dedit;
Illa cibos præbens, etiam candoris eburni,
Virgineis iussit dentibus esse decus.
Tonfarum gregibus similes dentes tibi. nempè
Tonfarum niuei sunt sine labe greges.
Si niuei dentes, si pura cibaria; tali
Pasci debebas immaculata cibo.

CXXXVII.

qua ascenderunt de lauacro,

Tonfarum placuere Deo, quos lachryma cordis,
Irriguo iussit fonte, dolere greges.
Omnes peccati grauat, vt fatalis origo;
Sic omnes, iusti fonte doloris egent;
Ascendunt animæ, lachrymarum flumine lotæ;
Lotas nimirum poscit ouile Dei.
Hoc tibi non opus est, Virgo benedicta lauacro;
Nunquam quippe tibi, poenituisse datum.

CXXXVIII.

omnes gemellis fœtibus,

Quæ post peccatum, pariunt sua germina Matres;
Fecundæ geminis fœtibus esse solent.
Culpa trahit poenam, partu sequiturq; gemello
Vna aliam proles, germen vtrinq; malum.
Matribus hos iræ, fœtus genuisse gemellos,
Hæu infelici conditione licet.
Non mihi, nec culpæ, nec poenæ germen habenti;
Cui similem nullam, gratia progeniuit.

H3

CXXXIX.

CXXXIX.

Et sterilis non est inter eas.

D Vm lachrymis lotæ, redeunt ad ouilia Christi,
Foeturæ germen spiritualis habent,
Felices animæ. steriles vbi gratia regnat,
Et vacuos operum non decet esse animos.
Gratia si sterilis non est, vbi cordis ab imo
Deleuit maculas, lachryma falsa cadens;
Labe carens omni, quanto fecundior in me,
Debebat natum progenuisse Deum!

CXXXX.

Vers. 3.

sicut vitta coccinea, labia tua.

F Loidus est sanguis, labiis vbi vitta pudicis,
Plena verecundo murice, tota rubet.
Hac amor inuitat, dulcissima basia poscens;
Hic gratam sedem, purpura cordis habet.
In labiis animæ, flos puri sanguinis iste,
Purus amor; Virgo, quàm tibi dulce rubet!
Coccinea vitta, tuo vinctum me vicit amore;
Ora dedisse mihi pura, ligasse fuit.

CXLI.

Et eloquium tuum dulce.

S I labiis rubicunda tuus me stringere vitta,
Et vinclis potuit cor tenuisse meum;
Quantus in eloquio dulcor, quàm mustea virtus!
Ore verecundo, quàm mæra mella sapis!
Inuitas, vrges, persuades, omnia vincis,
Eloquio victrix immaculata tuo.

Dulce

Dulce tuum fiat, satis est vt cuncta triumphet;
Propter quod fiat, factus Homo Deus est.

CXLII.

sicut fragmen mali punici, ita genæ tuæ,

Quas Diuus amor, prædulci luauit ore,
Quàm rosæ, & dulces sunt tibi Virgo genæ!
Punica mala, color quàm pulcher, & aureus ornat!

Fragmina quàm dulci plena sapore ferunt:
Aurea tam radiat diuini flamma caloris,
Exsudatq; genis, dulcia mella tuis.
Oscula te puram mea, quod purissima poscunt;
Diuini fragmen, nempè saporis habes.

CXLIII.

absq; eo, quod intrinsecus latet.

TOta genis formosa tuis, dulcissima tota,
Dulcores omnes, omne decusq; tenes?
Ista venustatis, sed quantula portio tantæ!

Dulcorisq; tui quantula gutta patet!
In me tota lates. in me tua tota venustas
Clauditur, arcana non penetranda suo;
Hæc in te species, quam totus suspicit orbis;
Interni decoris, nonnisi fragmen habet.

CXLIV.

sicut turris David collum tuum,

Verf.

Ceruicis niuæ, turritam surgere molem
Quis vidit? non hæc lactea colla decet.
Dulcibus hoc ebur est sacrum complexibus. vt quid
Ceu turris David, tela, minasq; sapit?

Sic

Sic ego Te Virgo muniui. Sic ego in ortu,
Armaui capitis dulcia colla tui.
Aduersus maculam stabis firmissima turris;
Vt soli pateas immaculata mihi.

CXLV.

quæ edificata est cum propugnaculis.

Virginei capitis columnen, purissima ceruix;
Turritum quamuis tollat ad altra decus,
Non satis est. sed eam tot propugnacula cingant;
Quot manibus surgunt adificata meis.
Audeat intactam nemo mihi tangere Matrem,
Cui defendendæ, robora tanta dedi.
Hanc contra pugnare nefas, pro cuius honore,
Ipse meus, zelo vindice pugnat amor.

CXLVI.

mille clypei pendent ex ea.

Electos diuina meos cum gratia seruat,
Sufficit, hos vnus si ineus umbo tegat.
Matris honos, clypeis defendi mille meretur;
Hic in me totus, nempè redundat honos.
Quot clypeis à me fuerat defensio, tot orbem
Ad defendendum nunc quoq; scuta gerit.
Mille dolis quamuis Styx impia sæuat; illa
Mille potest clypeis, vincere mille Styges.

CXLVII.

omnis armatura fortium.

Tartara vicisti, macula fortissima victrix;
Nam macula est, Sæuæ portio foeda Stygis.

Arma-

Armatura Dei pro te pugnavit in ortu;

Dum pro te pugnat Virgine, tota TRIAS.

Post tot felicis victricia getta triumpho,

Omnia victrici credidit arma tibi.

Tu si cuncta tenes armamentaria cæli;

Abſq; tua, nemo tartara vicit ope.

CXLVIII.

Duo vbera tua, ſicut duo hinnuli caprea gemelli, verſ. 15

Admiranda tui pietas, & gratia cordis,

Quos habet affectus, quos in amore modos!

Vbera Virgineo tibi ſunt manantia lacte,

Agni quæ tantum ſunt alimenta Dei.

Hinnulus his caprea, quid paſcitur ergo gemellus?

Vbera num capreas immaculata decent?

Hinnulus eſt caprea peccator nunquid apud æ,

Hic etiam, ô pietas! vbera Matris habet?

CXLIX.

qui paſcuntur in liliis.

Si peccatores, caprea dixiſſe gemellos

lure licet, laxi corda petulca gregis;

Quis credat? niuei puriſſima lilia floris,

In dulces illis cedere poſſe cibos?

Quomodo pura malis licet inter lilia paſci?

Cum tribulis ſpinæ, paſcua digna malis.

Dum te conceptam Virgo, ſine labe fatentur;

Tum tua ſunt illis, lilia pura cibus.

CL.

Donec aſpiret dies, & inclinentur umbra,

Verſ. 6.

I

Pri ma

Prima dies fuerat, quæ noctis sustulit umbras;
Anterior seclis omnibus illa dies;
Quâ Deus immensæ fons lucis, carnis in umbra,
Arcanum voluit numinis esse sui.
Aspirante die tam dulci. mox ego Mater,
Immensam lucem, quæ paritura fui,
Sum præuisa Deo: proinde omnis nescia culpæ;
Anterior culpâ, nam fuit illa dies.

CLI.

vadam ad montem myrrhæ,

Dum cadet omne genus mortale, quod impia primæ
Noxa premet culpæ, non mea Virgo cades.
Cum decus innocuæ corrumpet originis Adam;
Incorrupta mihi, tu mea Mater eris.
Ut te præseruem, tu causa potissima myrrhæ;
Quam gustare libens, in Crucis axe volo.
Ad montem myrrhæ, pro te carissima vadam;
Myrrha meæ mortis, prima medela tibi.

CLII.

Et ad collem thuris.

Victima quæ suauem thuris, spirabat odorem,
Digna Deo fuerat, filius ipse Dei.
Ignis amor, crux ara fuit, Deus ipse sacerdos,
Et simul ipse suo, victima grata Patri.
Thuris erat collis, Mater purissima Christi;
Ex hoc colle fuit thus, caro pura Dei.
Virgineum decus est, nostræ thymiana salutis;
Nempè Deo dignum, thus sine labe dedit.

CLIII.

CLIII.

Tota pulchra es amica mea, & macula non est in te. Vers. 7.

Angelicæ cessent linguæ, vox nulla loquatur;
 Arcanum sileant cuncta creata Tuum.
 Qui de te loquitur, iam cuncta silentia vicit,
 Virgo tibi testis maximus, ipse Deus.
 Tota, inquit, pulchra es, Diuini cordis amica;
 Nec macula est in Te, quæ mihi displiceat.
 Præ cunctis, Verbum tibi Virgo sufficit vnum;
 Quod Verbum de te, tam bona verba dedit.

CLIV.

Veni de Libano sponsa mea,

Vers. 7.

AD te quando tuam, Iesu dulcissime sponsam,
 Vt veniat, dulci sæpius ore vocas;
 Audimus. candoris eam de monte venire,
 Æterno poscit numine dignus honos.
 Tu Deus, immensa es puri candoris abyssus;
 Sponsa Creatorem candida nonne decet?
 Sponsa tibi Mater, Libani candor in illa,
 Expers primæui criminis ortus erat.

CLV.

Veni de Libano, veni:

Candoris toties Virgo de monte vocata,
 Aduentum reuís cur celerare tuum?
 Inuitat te dulce veni, tripliciq; requirit
 Inuitamento, iam mea sponsa veni.
 Non moror, vt renuam; sed vt orbi constet, in ortu
 Quàm dilecta Deo, puraq; tota fui.

Quæ potuit, sciuit, quæ ter vocat; immaculatam
Quidni me voluit reddere, tota Trias?

CLVI.

coronaberis de capite Amana,

A Duentum celerare tuum, si Virgo moraris?
Audi, quod Sponsi vox tibi grata ferat.
Illa coronando capiti, diadema paratum
Spondet, & Augusti Regia sceptrâ throni.
Hoc decus ex capite Amana est. quo mystica veri
Clauditur integritas, nec temerata fides.
Si vitæ caput est conceptio, candor in illa,
Et seruata fides, pulchra corona tibi.

CLVII.

De vertice Sanir, & Hermon.

N Onne corona tibi, cæli de vertice summo,
Sideribus constat, quæ duodena geris?
Quæ nunc ergo tua est, de vertice Sanir, & Hermon?
Tot sæuis constans, dira corona feris?
Montibus his, tegitur destructio mystica culpæ;
Vicerat exortus, quam sine labe meus.
Destruxit culpam, reparauit gratia vitam;
Hæc sine peccato vita, corona mihi.

CLVIII.

de cubilibus Leonum.

T Vne mihi dilecte, cubilia sæua leonum
Ostendis? trucibus non ego sueta feris.
Pax dilecta mihi est. habeant spelæa leones;
Mite volo potius sit, diadema mihi.

Tu

Tu sine peccato concepta; cubilibus ipsis
Erepta es per me, quæ Leo sæuus habet.
Vnde mihi pro te, victoria maxima parta est;
Inde coronari te mea Virgo decet.

CLIX.

de montibus pardorum.

Pacificum nihil est, placidum nihil, vnde coronam
Sponse meo capiti, pacis amice paras.
Hic vbi sæua colunt immanes culmina pardi,
Tu mihi formari regia dona iubes.
Quæ pardos in te Stygios mea gratia vicit,
Illa triumphatas, fert tibi Virgo feras.
Nec leo, nec sæui poterant te vincere pardi;
Ornent ergo tuum, tanta trophæa caput.

CLX.

Vulnerasti cor meum, soror mea sponsa, Vers. 9:

Saucius in medio cordis, sed vulnere dulci;
Non possum plagam dissimulare meam.
Vulnus hiat, sed dulce sapit. nam vulnus amoris;
Quo me vicisti, tu mea sponsa Soror.
Humani generis decreta redemptio, quod me
Cordis inextincto torserit igne diu;
Ipsa tuæ species animæ purissima, Virgo,
Mille mihi stimulos, vulnera mille dedit.

CLXI.

Vulnerasti cor meum,

Hic iterum fateor, vicibus quod mille fateri
Dulce mihi est, cordis vulnus hiare mei;

Gestio, nōn doleō, plagæ medicamina nolo;
Dulcia quæ patior vulnera, semper amo.
Vulneris hic dulcor, tua quem purissima fecit
Integritas Virgo, maximus inde mihi;
Quod sine peccato seruatam, in vulnere cordis,
Hic recolo Matrem te latuisse meam.

CLXII.

in vno oculorum tuorum,

DUlcibus ô quæ me iaculis configis amantem,
Quanta pharetrati lumina cordis habes!
Purus amor, geminis annon tibi flagrat ocellis?
Me pupilla tamen vulnerat vna magis,
Quæ tibi vis animæ fuerit purissima Virgo,
Quàm fueritq; acies immaculata, vide.
Ex geminis oculis, oculus me vulnerat vnus;
Nam Deus vnus ego, meta vtriusq; fui.

CLXIII.

Et in vno crine colli tui.

REgius Absalōn iuuenis, dum crine rebelli
Harer, ab insidiis tollitur ipse suis.
Mortis erat iaculum, fuerat quæ fulmen amoris,
Nunc dilecta nimis, nunc inimica coma.
Vno crine tui, Virgo purissima colli
Non capior tantum; sed quoq; vincor ego.
Nulla tuum collum, fecit mihi culpa rebelle;
Metuus hinc vno, crine triumphat amor.

CLXIV.

Vers. 10. Quàm pulchra sunt mamma tua, soror mea sponsa!

Quis

Q Vis decor in mammis? oculo si nescia cerni,
Arcanum seruant pectora casta suum.
Hi gemini fontes, diuini in Virgine lactis,
Soli noscuntur, cū patuere Deo.
Omnibus vt consiet, materni quæ sit honoris
Gratia, quàm nulli par sine labe decus;
Conditor ipse stupet, pulchras in Virgine mamas;
Ipso etiam Virgo est, pulchra stupente Deo.

CLXV.

pulchriora sunt vbera tuo vino.

A Vdiui, meliora tibi sunt vbera vino,
Dicentem sponsum, dum sibi sponsa placet.
Pulchra super vinum nunc vbera laudat; amoris
Nunc gustum pascens, nunc oculosq; sui.
Dulce quod est pulchrum, quod pulchrum dulce putatur;
Vbera quæ bona sunt, vbera pulchra Deo.
Vt melius nihil est, post Christum, Virgine Matre;
Sic nihil est, post hunc, pulchrius ante Deum.

CLXVI.

Et odor vnguentorum tuorum super omnia aromata.

D Vlcibus vnguentis, animæ placuere fideles,
Quæis vnquam licuit cor recreare meum.
Plena voluptatum congersit aromata virtus;
Surgeret ex illis, vt mihi gratus odor.
Omnibus vnguentis tu dulcior vnica; totum
Dulcoris fontem, gratia Matris habet.
Conscius est maculæ, qui fragrat in omnibus. vnus
Præ cunctis, tuus est immaculatus odor.

CLXVII.

CLXVII.

vers. 11.

Fauus distillans, labia tua sponsa,

Nectarei mellis, quæ sit tibi copia Virgo,
 Dulcia quæ toties suauio, labra probant.
 Distillare fauos video de corde pudico;
 Quod sapit os purum, cor quoq; dulce sapit.
 Miraris, toties tibi quod suauissima figam
 Oscula, dum labris hæreo sponsa tuis;
 Cordis ab alueolo manantia colligo mella,
 Dulcibus in labiis, en ego sponsus apis.

CLXVIII.

mel, & lac sub lingua tua:

Virgo, tuæ quod sim captus dulcedine linguæ,
 Cum tibi plena meum, gratia dixit Aue;
 Flexanimi poterat vis hoc fecisse saporis;
 Qui tibi melle simul, lacte simulq; fluit.
 Melle Deus pascor, quo mens tua depluit intus,
 Distillans puros, immaculata fauos.
 Lac mihi dulce homini, quo pascor ab ubere casto;
 Digna Deo Mater, sic in utroq; sapis.

CLXIX.

& odor vestimentorum tuorum, sicut odor thuris.

Vestibus orta nouis, fuerat benedictio Iacob,
 Suaueolens Patrem, dum recreauit odor.
 Cor Patris æterni, quis odor? quæ gratia Virgo?
 Delectat thuris quod thymiama tui?
 Ex te, dum nostræ tulit indumenta salutis,
 Nonne tuo fuerat tractus odore Deus?

Thure

Thure Deum vicit fragrantia nescia cupres

Vestis ei, de te Virgine pura caro.

CLXX.

Hortus conclusus, soror mea sponsa, Vers. 12.

Quæ mea formatrix, animæ plantauerat hortum,
Deliciis claudit nonnisi dextra meis.

Immani sed mox patuit reclusus Averno;

Sepimen posuit gratia, culpa tulit.

Clausus ab æterno propter me floruit hortus,

In te sponsa soror, quem temerare nefas.

Matris honore mea, quàm res indigna fuisset!

Te hortum reclusum, vel semel esse Stygi.

CLXXI.

Hortus conclusus,

Deliciis Regum viridaria clausa, quis vnquam

Audaci nimium fecit aperta manu?

Maiestate sua tutum est, quod summa potestas

Eligit. omnem vni Regius arcet honos.

Ergone tu Virgo, cum sis mihi Regius hortus,

Maiestate meâ, tuta sat esse nequis?

Nemo aperit, quod ego claudio. nec claudit apertum.

Horti in Matre mea Rex ego, clavis ego.

CLXXII.

fons signatus.

Dulcis aquæ fontem, signavi te mihi Virgo;

Ex quo manaret pura scatebra mihi.

Matris honos signum est, quo non Diuinius vllum;

Omnis in hoc signo gratia clausa, sita est.

K

Fons

Fons mihi signatus, momento clauditur omni;
Culpa Deo sacras nulla resignat aquas.
Si meus hic fons est, & solo Numine dignus?
Quis putet? ex isto fonte bibisse Stygem.
CLXXIII.

vers. 13.

Emissiones tue paradysus,

DElectat meminisse tui, cum mente Paterna
Præuisa es Virgo, nescia labis Adam,
Interni decoris, tibi formosissima iam tum
Gratia vernabat, Numine digna meo.
Innocuæ radix animæ purissima, nonne
Emisit puri palmitis omne decus?
Necdum nata mihi, necdum concepta fuisti;
Deliciis vernans iam paradysus eras.

CLXXIV.

malorum punicorum, cum pomorum fructibus,

VEre nouo, primis cum floribus omnia vernant;
Quis credat sapidis fructibus esse locum?
Autumnū Pomona tenet, quo punica malus
Fundit in expansos dulcia mala sinus.
Tu dulcis paradyse mihi, ver fructibus imples;
Inq; meum fundis dulcia poma sinum,
Gratia plena tuo quoniā maturuit ortu;
Ver plenum, Virgo, fructibus inde tibi.

CLXXV.

Cypri cum nardo,

PRima tuæ vernabat adhuc conceptio vitæ,
De te fragraret cum mihi dulcis odor.

Cy.

Cyprus lætitiā, Nardus spirabat amorē,
Qui te delictum fecerat esse meum.
Tu sine peccato fueras mihi Cyprus amœna;
Culpa ubi præcessit, gaudia vera procul.
Nulla Deo grata est, nili puri nardus amoris;
Cyprum cum nardo, sic mea Mater habes.

CLXXVI.

Nardus & crocus, fistula, & Cinnamomum, Vers. 14.

Assyrios, Persas, Aarabes, iunctasq; Sabæis
Tot gentes alias, axe in utroq; sitas,
Excutiat quæcunq; manus, suauissima quærens
Cinnama cum nardo, dulceq; quidquid olet;
Nullus odoratis locus est, & nulla voluptas
Delictis terræ; quas thymiana tuum
Non superet Virgo. myrothecia vincis in orbe,
Omnia, cum fragas immaculata mihi.

CLXXVII.

cum vniuersis lignis Libani,

Vertice Libani, quidquid natura locauit
Vernans fructiferum, dulceq; quidquid habet;
Tu ligno vitæ superas purissima Virgo;
In te plantauit, quod mea summa manus;
Omibus ex lignis Libani gloria surgit;
Frondosumq; illi germinat omne decus.
Omnia Libani tu vincis germina; soli,
Cum licuit, vitæ germen habere Deum.

CLXXVIII.

myrrha, & aloë, cum omnibus primis vnguentis.

Gratia, post Christum, nulli data maior in orbe;
Quàm tibi Virgo Parens immaculata fuit.
Primis vnguentis te Sacrum Flamen invnixit;
Quæ fueras semper prima in amore Dei.
Deliciæ tamen hæ myrrham sapiunt, aloëq;
Num simul es Virgo dulcis, amara simul?
Dulce cor est Matris, pro peccatoribus in me;
Contra peccatum, myrrham aloëq; fero.
CLXXIX.

Vers. 15.

Fons hortorum:

LAbuntur vitreæ puris de fontibus vndæ,
Vt florum seruent, viuificentq; decus.
Fonte carent horti, marcescere cuncta necesse est;
Floribus, ac herbis, vita vigorq; cadit.
Floribus electis, Deus ô purissima Virgo!
Hortorum fontem te sine labe dedit.
In sanctis etiam, perfectæ germina vitæ
Marcent cuncta, tuo tu nisi fonte riges.
CLXXX.

Puteus aquarum viventium,

Vitales vndæ non sunt, vbi vita recessit:
Vitales animæ, gratia reddit aquas.
Cisternas mortis, culpæ labor impius altum
Effodit, in præceps altius ipse ruens.
Tu puteus viventis aquæ. nam purus in ortu
Vndæ vitalis, fons tibi Virgo datus.
Menturam putei istius, quàm vicus, & altus;
Ipse Deus, vitæ fons, & abyssus habet.
CLXXXI.

CLXXXI.

quæ fluunt impetu de Libano.

IN puteis vnda, venarum fonte perenni
 Deriuant latices, interiùsq; scatent.
 Virginis in puteum, Libani vertice currunt,
 Quas grauis in præceps, impetus vrget aquæ.
 Vertex Libani, tuus est purissimus ortus;
 Omnis ab hoc currit gratia monte tibi.
 Impetus hic, Virgo, tantus quod fluxerit in te,
 Tota hæc, Diuino vis ab amore fuit.

CLXXXII.

Surge Aquilo,

Vers. 16.

OMne malum pandens Aquilo, florumq; Tyrannus,
 Flatibus egelidis florida cuncta necat.
 Hunc sæuum brumæ g'adium, quod surgere poscis?
 Floribus anne optas funera Virgo tuis?
 Horti quanta tui fiducia! gratia quanta!
 Quod nullum timeas, ex Aquilone malum.
 Immaculatus honos, stygiam vim prouocat omnem;
 Delictis Aquilo seruiet ipse tuis.

CLXXXIII.

Et veni Auster,

TUrbidus est Auster, nimis sæuusq; procellis;
 Hortorum teneras sæpè fatigat opes.
 Voce tamen dulci, purissima Virgo quid vrges?
 Auster ad hortorum flamina dulcè veni.
 Nulla procellosi timeo dispendia ventis;
 Radicata mihi gratia, tuta salus.

Turbidus est, culpæ qui robora conterit Auster;
Sed placidus, qui me recreat Auster, amor.

CLXXXIV.

perfla hortum meum,

ADuersis perflare tui duo flamina ventis,
Areolas horti, Virgo beata iubes;
Delicias florum potiùs contraria, flantis
Austri cum Borea, vis sine lege rapit.
Nulla mihi vis est contraria, nulla procella;
Quæ semper vixi conciliata Deo.
Pugnam quæ generat, culpa est; sed gratia pacem,
In me conciliant omnia, pax & amor.

CLXXXV.

Et fluant aromata illius.

OPrabas, Virgo, ventis surgentibus, hortum
Ut tibi perflaret, Flaminis aura Dei.
Fecit Pneuma Sacrum, perflauit dulcibus in te
Flabellis animam, quæ sine labe nitet.
Inde fluunt nobis, tot aromata dulcia de te;
Quot tua delicias, Matris abyssus habet.
Vnctio tanta tibi internæ dulcedinis; ut sit
Omnis in electis copia, gutta tuæ.

D I E S Q V I N T A.

Ex Capite Canticorum 5.

CLXXXVI.

Veniat dilectus meus in hortum suum, Vers 1.

QUam dulcis vox hæc, Iesum quæ pollicit amantem!
Dilectoq; suo, quam bene fuit amor!

Ar-

Ardet, & inuitat, veniendi nullaq; ponit

Tempora; momentis omnibus optat, auct.

Vox hæc, inuitans animæ vernantis in hortum

Virginis est, Iesum quæ sibi adesse cupit.

Illa Deo tempus. cùm non designat amanti;

Piena voluptatis tempora semper habet.

CLXXXVII.

Et comedat fructum pomorum suorum,

Defraudauit opus diuinum, poma negata

Ex prima rapiens arbore, prima gula.

Gustibus hi fructus fuerant cælestibus apti;

Vni seruâras quos tibi Magne Deus.

Arbor ego vitæ, melioris plena saporis,

Præseruata tuo Numine, poma tuli.

Mortis, & inferni, quæ non sunt conscia morsûs,

Vt comedas, Iesu, dulcia poma, veni.

CLXXXVIII.

Veni in hortum meum, soror mea Sponsa,

Affectu certare licet, tui dulcibus vt me

Inuitamentis Sponsa, sororq; vocas;

Sic ego me tanto certamine non sino vinci;

En tibi quæ visas, nostra vireta patent.

Tu petis vt veniam, nec tempora ponis amanti;

Omni momento, tu quoq; Virgo veni.

Non licet hoc aliis, Matri tibi quod licet vni;

Omni peccato, cûi caruisse licet.

CLXXXIX.

CLXXXIX.

messui myrrham meam, cum aromatibus meis,

D Vm tibi vernantes hortos, & dulcia cordis,
Ad quæ descendas, pando vireta mei;
Non Pæstana dabunt, Hyblæq; rosaria, molles
Delicias; sed amor munera amara tibi.
Messuit hic myrrhâ. sed amaris myrrha manipulis,
Sanguineæ poenæ, in Cruce mortis habet.
Mensis amara quidem. sed quod delectat in illa,
Tu sine peccato, dulce es aroma mihi.

CXC.

comedi fauum, cum melle meo,

A D discerpandos, rabidis cum faucibus ortus
Virgo tuos, Stygius panderet ora leo;
Pugnaui pro te Samson fortissimus; vngues,
Oraq; peccati sanguinolenta premens.
Bellua trux cecidit discerptis faucibus; & tu
Dente fero cedis non violata mihi.
Hinc meus est inte, tanto certamine partus;
Quem comedo, dulcis de comedente fauus.

CXCI.

bibi vinum meum, cum lacte meo.

S I me Virgo roges, dum me litis vrget amoris,
Quàm dulces potus, qualia pocula bibam?
Lac mihi cum vino, dulcissimâ pocula præbet;
Sed lac Virgineum, multaq; pura bibo.
Labruscas hominum peccatum fecit amaras;
Impurum culpæ lac, meus odit amor:

Vina

Vina bibo de corde Patris, lac vberē Matris;
Vua mihi Pater est, lactea vena Parens.

CXCL.

Comedite amici,

PECTORA cara mihi, dilectæ Matris amici,
Conuiuas mensæ, vos ego posco meæ.
Ardua, per cathedras quoniam tot prælia vicit,
Defensus per vos immaculatus honos;
Non ego terrenæ vobis conuiuia mensæ
Instruo, post tanti grande laboris opus;
Manna ego sum cæli, Mater mea foederis arca;
Ipsa cibos dulces, quos comedatis habet.

CXCH.

Et bibite, Et inebriamini charissimi.

SI fauus est Virgo, si mel, si nectar, & omnis
Ambrosiæ fons est, qui sine labe scatet;
Hinc bibite, & sapidum totis haurite medullis,
Immaculata eius quidquid origo sapit.
Nec bibere ex hoc fonte satis; nisi tota cale scat;
Quæ pro Matre mea, mens pietate calet.
Qui sic ebrius est, hic ô charissimi amici,
Verè felici sobrietate sapit.

CXCIV.

Ego dormio, Et cor meum vigilat.

ADULCI requie procul est, quæ culpa remordet; *Vers. 2.*
Morsu quo caruit, mens sine labe mea.
Securè dormit, quam somnus amoris, in ipso
Diuino voluit composuisse sinu.

L

Hanc

Hanc mihi culcitram, quā nōn securior vlla est,
Sollicitus de me conciliauit amor.
Cūm trepidant omnes, ego dormio; nā scio Iesu,
Dum vigilas pro me, cor vigilare meum.

CXCV.

Vox dilecti mei pulsantis,

QVando tibi clausum fuerat, dulcissime Iesu,
Quod patuit semper, cor sine labe meum?
Quid pulsare placet? quid aperti viscera cordis
Ut pandam; dulci voce, manuque iubes?
Vox tibi dilecti venientis sufficit; at non
Dum veniens propero, sufficit illa mihi.
Ut tua me caperent, purissima viscera Mater,
Vrgens pulsabat, qui sitiebat amor.

CXCVI.

Aperi mihi,

TV clavis David, tu rerum summa potestas,
Interior facies omnis, aperta tibi.
Tunc meum conclaue, tibi cēu non sit apertum,
Ut pateat poscis, tot geminasq; preces.
Dulcē aperi clamo, quamuis sim tota potestas;
Cuncta Deo quamuis sint referata mihi;
Velle tuum expectans, ut viscera casta subintrem;
Dulce tuum fiat, clavis amoris erit.

CXCVII.

Soror mea,

PRO! quāta hęc pietas! quāta hęc dignatio Iesu!
Quo rerum, tandem te tuus vrget amor!

Tot

Tôt geminas voces, stimulis tot dulcibus, & tot
Inuitamentis, me mea vita rapis.

Hæc in amore mco, pro te est inuentio dulcis;

Vt tibi sim natus, sim quoq; frater ego.

Humani generis fratrem me gratia fecit;

Gratia quam genuit, tu mihi Virgo soror.

CXCVIII.

Amica mea;

Ionathas Daud dilecti cordis amicum

Seruauit, quoties sæuiit ira patris,

Saúl furiis ardet, sed carum pectus, amanti

Præcustodiuit, corde sagitta volans.

Hoc amor in Daud Ionathæ. quid meus in te,

Tantus ab æterno non potuisset amor?

Saul tibi Tartareus, primâ ne labe noceret;

Cordis erat monitrix, nonne sagitta mei?

CXCIX.

Columba mea,

NVntius ex arca coruus, foedissima postquam

Obtulit esca cibos, amplius hæud rediit.

Pura columba, pedem quo figat, non habet, inter

Impuros latices, totaque pura redit.

Fecerat ex niueis coruos impura columbis

Culpa; sed hos mundi foeda rapina tenet.

Ad me tota volas, in mundi crimine sanctum,

Quæ non fixisti, pura columba pedem.

CC.

immaculata mea;

Dum gemino voces, dum pulso cordis amici
Ostia; mille tibi dulcia verba loquor.
Iam soror es dilecta mihi, iam dulcis amica;
Iam niuei cordis, pura columba mihi es.
Dulcius an restat quidquam? quo te mea Mater
Vox tibi præcunctis deliciosa vocet?
Audiat hoc orbis; tibi quod dulcissimus hic sit
Omnibus ex titulis, Immaculata mea.

CCI.

quia caput meum plenum est rore,
Lucifer in splendore suo, fulgere priusquam
Inciperet, Stygiis mox tumultatus aquis,
Pro te, cura mei iam tum vigilauit amoris,
Præueniens facti luminis omne iubar.
Gratia matutina tuos seruaret ut ortus,
Rore caput plenum, me vigilasse probat.
Ex hoc rore inco, concepta es nescia culpæ,
Tu pretiosa maris gemma, MARIA mihi.

CCII.

Et cincinni mei guttis noctium.
Vnde tibi guttæ noctis? qui lucis abyssus,
Qui splendor Patris es, totaq; clara dies.
Cincinni maduere tui, sed noctis in umbra;
Quæ luci immensæ, non fuit villa tibi.
Dum pro te vigilo, dum te desidero nasci;
Dum puram Matrem, te meus ardet amor;
Nocturnis guttis madui. nam sine te Virgo,
Ipsa etiam mea Lux, nox mihi visa fuit.

CCIII.

CCIII.

*Expoliaui me tunicâ meâ, & quomodo
induar illâ?*

Confcius admisi sceleris, velamina poscit; *vers: 3.*
Vt tegat, in culpam corpora lapsa pudor.
Ad tunicam ventum est impura labe scatentem,
Dum sua cognouit crimina, nudus homo.
Hâc ego nunc per vos, qui culpam quaritis in me,
Velle quid impurâ, pura virago tegor?
Quomodo peccati tunicâ nunc induar illâ?
Quâ me præueniens expoliauit amor.

CCIV.

Laui pedes meos, quomodo inquinabo illos?

Illotis pedibus, vestigia scæda Parentum,
Tramite Cænofo stirps lutulenta premit.
Planta mihi soli purissima, totaque lota est;
Quâ caput impurum dæmonis ipsa premo.
Sed mea commaculant puræ vestigia plantæ;
Non credunt ortus, qui sine labe meos.
Præseruata mei Iesu, quos sanguine laui,
Quomodò culpa meos, inquinet vlla pedes?

CCV.

Dilectus meus misit manum suam per foramen.

Non totus dilecte pates, non totus, amoris *vers: 4.*
Ostia quando tibi tota reuelo, venis.
Me magis irritant angusta foramina; quæ te
Nunc mihi concedunt, nunc rapiuntq; mihi.

Quid facis ò Iesu ! cordis per dulce foramen,
Quam ad me misisti, quæ fuit illa manus?
Quæ te subtraxit culpæ, mea dextera vindex;
Per vulnus cordis transiit illa mei.

CCVI.

Et venter meus intremuit ad tactum eius.
Ille tuus Iesu thalamus purissimus in me,
Dulcis ab æterno, quem tibi strauit amor,
Ad dulcem tactum tremuit. quid terret amante;
Quæ me vt delectet, tangit amica manus?
Contremuit venter, non culpæ conscius; in quo
Pura tibi sedes, tota; Sancta fuit;
Sed tremuit, postquam crucifixum sensit amorem,
Pro mundi vita, te statuisse mori.

CCVII.

Surrexi, vt aperirem dilecto meo:
Vers. 5. **I**am tandem placuit, dilectus voce, manu;
Quod petit, vt faciam; quod cupit, vt teneat;
Pura mei petiit referari viscera cordis;
Surrexi, quod auct cor referare meum.
Credimus ò Virgo te surrexisse; sed istud
Quàm pridem fuerit, tu nisi sola capis.
Ante reos culpæ, diuina in mente, parentes;
Surrexi, Christo proxima Mater ego.

CCVIII.

Manus meæ stillauerunt Myrrham.

Hospi-

Hospitis ergo Dei, quando gratissimus inte-
Aduentus Virgo, gaudia mille petit;
Mille fauos manibus stillantes quando meretur;

Myrrha quid è manibus stillat amara tuis?
Vt mihi cor licuit dilecto pandere Iesu,
Hanc myrrham primam fuderat ipse mihi.
Myrrha hæc prima mihi, omnis præseruatio culpæ;
Hæc myrrhâ primâ, sola redempta fui.

CCIX.

Et digiti mei, pleni myrrha probatissimâ.

Dicere te, myrrhâ nil crebrius, audio Virgo;
Dulce nihilq; magis, quàm tibi myrrha sapit.
Iam stillare manus, digitos iam dicere plenos
Delectat. myrrham sic propè tota sapis.
Hoc me delectat, sapit hoc mihi dulcius omni
Vnguento, fuerat quod mihi tota salus.
Myrrha mei Iesu me præseruauit; in illa
Et manus, & digiti, totaque mergar ego.

CCX.

Pessulum ostii mei aperui dilecto meo.

Cor Deus humanû, sibi cùm formasset apertû, *vers. 6.*
Mole graui culpæ, clauferat illud homo.
Pessulus heû cordis peccatum! quo Deus intrò
Senferat heû toties ostia clausa sibi.
Nulla mihi moles peccati, clauferat vnquam
Ostia; quæ fuerant semper aperta Deo.
Si quis erat cordis, qui non excludit amantem;
Dulcis amor fuerat, pessulus ipse sibi.

CCXI.

CCXI.

at ille declinauerat, atq; transierat.

Illecebræ dulces, melliti lufus amoris,
 Quàm vos nulla hominum dicere lingua potest!
 Pulsauit, petiit, referentur vt ostia cordis;
 Surrexi, feci, quod petit ecce patet.
 Oscula dum mellita paro, dum brachia pando;
 Declinat, transit; nectit, amatq; moras.
 Non declinat amor verè, sed ludit amando;
 Verè vt declinet, nonnisi culpa facit.

CCXII.

Anima mea liquefacta est, vt locutus est:

Ignitum Verbum Diuinum, dulcia postquam
 Coepit pro mundi verba salute loqui;
 Protulit hâud aliud mihi verbum dulcius, illo
 Quo Matrem voluit me statuiffe sibi.
 Si Deus est ignis consumens? quomodo tanti
 Igne meus Verbi, non caluisset amor;
 Igne calens tanto, cum necdum culpa fuisset;
 In Verbo fueram, iam liquefacta Dei.

CCXIII.

quesiui, & non inueni illum:

Quærere dilectum toties te dicis; at ille
 Dulcia, quæ poscis, gaudia sæpè negat.
 Non inuentus abest, refugit, longiq; fatigat
 Cum te promissis, cor tibi Virgo rapit.
 Non refugit culpam dilectus, quæ mihi nulla est;
 Illius hæ dulces, sunt in amore vices.

Gratior

Gratior ut veniat, refugit ; me quando moratur ;
Irritamentis recreat ille suis.

CCXIV.

vocaui, & non respondit mihi.

IUSTA tibi Virgo querimonia, quod tibi nolit
Respondere tuus, sæpè vocatus amor.
Ille tibi totum solamen, tota voluptas;
Respondet voci, non tamen ille tuæ.
Verbum Diuinum, tibi non respondet amanti ?
Elegit Matrem, quam sine labe sibi.
Non sunt hæc iræ, sed amantis-symbola verbi ;
Ad te nam veniens, omnia dixit amor.

CCXV.

Inuenerunt me custodes, qui circumeunt ci- *Vi, 7.*
uitatem:

VOBIS diuinæ vigiles, doctæq; phalanges;
Quæis oculus nimium, cura nimisq; sagax;
Circuitu mentis vario, dum multa pererrant;
Omnia dum liquidò, se penetrare putant;
Me quoq; diuinam sic inuenêre Parentem;
Ut primâ nolint, me caruisse notâ.
Hos ego custodes nolo; vigilantia quorum,
In scirpo nodum, quærit acuta meo.

CCXVI.

Percusserunt me,

PASTOREM, crudele nefas, dum percutit audax,
Hebræi populi, sacrilegumque scelus;

M

Dum

Dum tormenta mei, dum specto vulnera nati,
In me commisit, turba scelesti nihil.
Nunc in deliciis, nunc inter dulcia Iesu
Oscula, non vno vulnere percutior.
Peccati maculâ, qui me percussit in ortu;
Proh dolor! ille mihi liuida signa dedit.

CCXVII.

Et vulnerauerunt me.

VT secura mei defensio staret honoris;
Vndiq; me cinxit manibus, ipse Deus,
Custodesq; dedit murorum; voce, styloq;
Quos, pro Matre Dei, fortia gesta decent.
Quis putet? hos in me lethalia stringere tela;
Excubiis o quam vulneror ipsa meis!
Plaga animæ culpa est: hæc me, qui conficit, an non
Pugio lethalis, sufficit iste mihi?

CCXVIII.

tulerunt pallium meum mihi, custodes murorum.

Vulnera quæ patior, quâuis mihi sæua videtur;
Innocuum vitæ, dum petiére caput;
Nulla mihi grauior querimonia; veste salutis,
Quàm quod custodum, sim spoliata manu.
Quò mihi Virgineus pudor est? quò gloria Matris?
Si primæ pateo discooperta notæ?
Qui Matrem spoliât, puri candoris amictu;
Nato, quem genui, detrahît ille Deo.

CCXIX.

*Vers. 8. Adiuro vos filia Hierusalem, si inueneritis
Dilectum meum,*

Adiu.

A Diuras tōties, niuei purissima cordis
Agmina; quæ princeps Vrbs Solymæa tenet;
Vt si dilectum fors inuenisse liceret;

Dulce tibi verbum, nuntius iste ferat.
Si fugit à macula dilectus? quomodò natis
In macula, faciem proferet ille suam?
Quin potius Virgo, quoniam purissima sola es;
Sola Deum, per te quem videamus, habes.

CCXX.

ut nuntietis ei, quia amore langueo.

Æ Stibus immensis flagras, animoq; liquefcis;
Tota Deum sitiens, totaq; mersa Deo.
Hunc ardes, quo iam frueris. res mira, quis iste
Nuntius absenti, qui manet intùs, erit?
Tota Deo quamuis potiar, quem diligo Mater;
Hêu nunquam satians est mihi languor, amor.
Culpâ alii languent; sed ego sine labe Creatâ,
Non mihi quod timeâ langueo, sed quod amê.

CCXXI.

Qualis est Dilectus tuus ex dilecto, .vers. 12.

F Lammea diuini quoniam vis vrget amoris,
Cor desiderio tam vehemente calens;
Nouimus ex tantis ardoribus, vrere quiddam
Immensum, cordis viscera casta tui.

Tanto igitur Virgo, tibi quis dilectus amore?
Quem genui vobis, immaculata Parens,
Dilectus meus, ex dilecto corde paterno,
Filius, æterni est, ipsa medulla Patris.

M 2

CCXXII.

CCXXII.

*O pulcherrima mulierum, qualis est dilectus
tuus ex dilecto,*

Solliciti rursus petimus, nec pectora cessant
Anxia, Virgo tuus quærere, quis sit amor?
Dic volupè est, mellita tui quæ gratia Sponsi?
Præ cunctis quod amas, dicere sola potes.
Quem Pater æternus genuit, similem sibi Natum;
Nube sub humana, qui latuitq; Deus,
Dilectus meus, ex dilecto viscere Matris,
Ipse mihi Sponsus, Filius ipse mihi.

CCXXIII.

quia sic adiurasti nos?

Ipse licet fateatur amor, quàm tota liquescas;
Quàm non sustineas tædia mille pati,
Cum dilectus abest; tamen ô pulcherrima Virgo!
Adiurasse tibi corda pudica placet.
Sufficit hoc de te, Mulier pulcherrima quod sis;
Iam patet hinc, Sponsi tessera tota tui.
Qui te dilexit, cum sit pulcherrimus ipse;
Formâ animæ similem, noluit esse tibi.

CCXXIV.

Dilectus meus candidus, & rubicundus,

vers. 10. **V**T nōrint animæ, quis sit quē diligo Sponsus;
De Verbo quod amo, verba diserta loquor.
Dilectus meus est, & candidus, & rubicundus,
Carnis ei rubor est, sed Deitatis ebur.

Sanguis-

Sanguine tincta caro rubuit, sed plaga cruoris;
Non hæc dilectum sola rubere facit.
Candidus erubuit, quod Matrem labe notatam
Afferat hêu, nolens erubuisse pudor.

CCXXV.

electus ex millibus.

Quem Diuina Parens genui, lectissimus ille est
Millibus ex multis, Natus, amorq; meus.
Hunc mihi delegit, qui secula condidit, & me,
Numinis æterni fons, & origo Pater.
Si mihi Filius est, ex multis millibus vnus;
Præ Natis hominum, qui speciosus erat;
Millibus ex multis, cur non electa? Parentem
Ipsa meum poteram, quæ genuisse Deum.

CCXXVI.

Caput eius aurum optimum:

Quam Iouis è cerebro natam finxere Mineruâ; *Vers. 11.*
Mendacis partus filia vana fuit.
Pallas ego, capitis Diuini nobile germen,
Ipsa Dei veri, filia vera fui.
Hoc caput obryzi, fuit optima vena metalli,
Sitq; eius soboles aurea tota, decet.
Vt Deus est purum, qui me sibi condidit aurum;
Sic est peccati, scoria nulla mihi.

CCXXVII.

Come eius, sicut elata palmarum,

Cæsariem dum Nate tuam, capitisq; decorem
Cerno; tuas, recolens, hæreo mente, comas.

Quid tibi cum palmis? elato germine sursum,
Tendere quas noui; si tibi mens humilis?
Ista coronati capitis sed gloria victrix,
Peccati quod sis victor, amica tibi.
In me Matre tua, quod labem viceris omnem;
Inde triumphalis fert tibi palma comas.

CCXXVIII.

nigra quasi coruus.

Diuini formosa nimis nigredo capilli,
Nobile candoris pulchrius auget ebur.
Hanc capitis speciem, vis ignea fecit amoris;
Quo Matrem Natus diligit ipse suam.
Candeat hæc, labemq; animæ non sentiat vllam;
Nigrescat Iesu, dulce in amore caput.
Inde velut coruus, facta est dilectio Nati;
Mater, quando velut pura columba nitet.

CCXXIX.

Vers. 12. Oculi eius, sicut columba super riuulos aquarum,

Innocuis non est oculis, pulcherrime Iesu,
Ex volucrum numero gratior vlla tibi;
Quàm super vndarum riuos speciosa columba,
Dulcia quæ vitreis, lumina fixit aquis.
Hæc tibi dilecta est castæ pupilla columbæ;
Hac contemplari pura fluentia placet.
In speculo, Iesu quid contemplaris aquarum?
Contemplor Matrem, labe carere meam.

CCXXX.

quæ lacte sunt lotæ,

Balnea

BAlnea, quæ niueo manant purissima lacte,
Mundities animæ poscit amica Deo.
Sic lotas opus est, vt diligat ipse columbas;
Quæis sua conformat lumina pura Deus.
Lacte tuo lotam, Diuino Sanguine nempe,
Præ cunctis Matrem, fas erat esse tuam.
Virgineo fueras quoniam tu lacte cibatus;
Quidni hæc lacte tuo, lota columba fuit.

CCXXXI.

Et resident iuxta fluenta plenissima.

SI tuus est oculus Iesu, quem lota columba
Lacte notat, riguis quæq; moratur aquis?
Fixis cur resides, totis obtutibus in me?
Cum tot sint oculis, digna fluenta tuis.
Electos latices quamuis contemplor; in illis
Non resident visus, lumina fixa mei.
In te sed resident. plenissima nempe fluenta,
Tota meis in te, gratia fudit aquis.

CCXXXII.

*Genæ illius, sicut areolæ aromatum, consista
à pigmentariis.*

Vers. 13.

QVis putet? in facie Iesu quod floreat hortus;
Dulce quod è roseis, spiret aroma genis.
Et tamen areolas, & pigmentaria cerno
Hic opera; & quidquid balsama grata sapit.
Os animæ spiret, quàm balsama pura necesse est?
Figat quod tantis, oscula digna genis.

Hæc.

Hæc mihi concessa est, purissima gratia Matri;
His ego quippe genis, oscula mille dedi.

CCXXXIII.

Labia eius lilia,

PVra Dei Mater quod sim concepta; fateri
Vt possis, ortus mente reuolue meos.
Diuino genuisse Parens altissimus ore
Me uoluit. cunas hîc ego nosco meas.
Hinc mihi tanta animæ dignatio. scilicet ortus
Non poterat fieri purior, ore Dei.
In labiis eius, si credis lilia nasci?
Cur mihi in his natæ, lilia pura negas?

CCXXXIV.

distillantia Myrrham primam.

FLOS niueus cùm sit, labiis qui candet eburnis;
Nectareos opus est, spiret vt ille fauos.
Distillare tamen myrrham, cur fertur amaram?
Hic vbi nectaris est, ambrosiæq; locus.
Sic voluit, Matrem qui primam morte redemit;
Liligeris gustans fellea pocula labris.
Vt sine peccato, mea lilia pura niterent;
In labiis Iesu, Myrrha ego prima fui.

CCXXXV.

Manus illius tornatiles aurea,

Vers. 14.

AD tornum formata manus, manus aurea Iesu;
Vt nil contineat, lubrica tota manet.
In minimas partes, vt lamina ducitur auri;
Sic minimis, Iesu dextera tota patet.

Si tam

Si tam sunt largæ, sitam funduntur in omnes;

Si nihil est, Matri quod tribuisse negent?

Conceptus sine labe mei, purissima dona,

Quomodò tam faciles continuêre manus?

CCXXXVI.

plena hyacinthis,

TOrnatis manibus, bonitas immensa tenere
Cum nihil, ex summo Iesus amore queat;
Floribus, & gemmis hyacinthi, quomodò plenas

Tam bonus, & facilis, continet ipse manus?

Electi flores alii, gemmæq; parentum

Per culpam, diuinâ heu cecidêre manu.

E manibus Iesu, culpam non lapsa per vllam,

Sola ego gemma poli, flosq; hyacinthus eram.

CCXXXVII.

Venter eius eburneus,

LAudibus immensis, cum sit dignissima Iesu
Forma tibi; cum sit maximus ille decor;

Sint sua Diuino quidni præconia ventri?

In quo depositum, candor eburnus habet.

Mens tua Diuina, est hic venter eburneus; in quo

Conceptus fuerat, vitaq; prima mihi.

Quid mirum? Iesu fuerit cum Venter eburnus?

In me labe carens, quod genuisset ebur.

CCXXXVIII

distinctus Sapphyris.

GEmmarum fulgor, candori iunctus eburno,
Diuino Iesu, cum tibi ventre nitet;

N

Quam

Quàm pretiosa tui, sint viscera cordis; & intùs
Gaza tibi quàm sit gemmea tota, probat.
Sapphyris collucet amor, qui me tibi Matrem,
Pignus ab aeterno dulce, sacrumq; tulit.
Gemmeus ilte parens, puro me debuit ortu,
Visceribus gemmam pro genuisse tuis.
CCXXXIX.

vers. 15. *Crura illius, columna marmorea,*
Innixam Dilecte tibi, vis fecit amoris;
Ut tua, me pondus brachia dulce ferant.
Affluo deliciis, & langueo; sed tibi tota
Innitor; cuius Numine tota feror.
Marmoris igitur solidissima crura columnis,
Fortius ut tua me gratia gestet, habet.
His mea, cùm fuerit conceptio nixa columnis,
Credet eam culpæ, quis titubasse gradu?
CCXL.

quæ sunt fundata, super bases aureas.
Firmamenta mihi, solido quæ marmore ducta
Fecisti; validum sat benè robur habent;
Hæc tamen, auratis basibus fundare, quid virges
Mi Iesu? fulcrum tu mihi grande nimis.
Ut constet, quanto sis in me robore nixa;
Quamq; omni culpæ suspitione vaces;
En mea, te puro dilectio fixit in auro;
Ortus ista tui est, aurea tota basis.
CCXLI.

Species eius ut Libani,

Montibus excelsis similem te dicere Iesu,
Quem stupeo, summus me iubet iste decor;
Quo super omne decus, diuinæ gratia formæ
In te præcellit, laude pariq; caret.
Si tibi Libani decor est, si Matris honorem
Diligis; atq; tuum, quo nitet illa, putas;
Libani species, quam terris celsior extat;
Sic ortus species, immaculata mei.

CCXLII.

electus ut Cedri.

Vertice Libani, Cedros vernare perennes
Nouimus. hic illis dulce, placensq; solum.
Tanti mons decoris, cedros elegit amicas;
Incorrupta locus germina pulcher amat.
Electus Cedro similis, cum floreat in te
Mi Iesu; putrem nec ferat ille notam.
An culpæ vitio, fueram tibi putrida Mater?
An potius viuax, & sine labe Cedrus?

CCXLIII.

Guttur illius suauissimum,

Verf. 16.

Dulcia quæ memoro, complecti nescio Iesu;
Immensæ laudis copia, tanta tibi est.
Omnia membra licet suauissima; gutturis in te
Sed tamen est dulcor maximus, atq; sapor.
Pectore quæ veniunt, oracula dulcia promit
Guttur; & hinc suavis vox in amore sonat.
Vox mihi, vox fuerat suauissima gutturis huius;
Quæ dixit Matrem; me sine labe tuam.

N 2

CCXLIV.

CCXLIV.

Et totus desiderabilis :

Amplius haud de te, pulcherrime differo Iesu ;
 Formæ succumbunt omnia dicta tuæ.
 Tu desideris, & laudibus vndiq; nostris
 Maior es ; atq; vnum tu mihi delictum.
 Omnia vis dicam ? totus mihi dulcis, & in te.
 Est desiderii vis sita tota mei.
 Sed dilecta tibi Mater, non tota placerem ;
 Si nolles, omni me caruisse notâ.

CCXLV.

talis est dilectus meus,

Dilecti speciem voluistis, & omnia dotum
 Ornamenta ; sed hæc nescia lingua loqui,
 Immensam lucis faciem signavit in umbrâ,
 Nec nisi in extremo margine, fecit opus.
 Qualis amor meus est, iam nostis, scilicet illi
 Nullus in humanis, par decor esse potest :
 Qualis ego, dilecta mei sum Mater amoris
 Dicite ? an ex cunctis vlla secunda mihi ?

CCXLVI.

Et ipse est amicus meus, filia Ierusalem.

Quod dilecte, mei te dicam, cordis amicum ;
 Cum sis totus amor, totaq; vita mihi ;
 Purâ Solymæi mirantur pectora coetûs ;
 Te mihi dilectum dicere, nonne satis ?
 Non satis ô animæ ! sed amici nomine Iesum,
 Compellat, meus hic ingeniosus amor :

Puræ

Puræ Matris honos, ex tanto constat amico;

Verus amicus enim dicitur, alter ego.

CCXLVII.

Quò abiit dilectus tuus, ô pulcherrima mulierû? vers 12:

A Vdiimus Virgo, tantæ præconia laudis;

Quæ tuus hic voluit fundere, dulcis amor.

Laudasti pulchrum; mulier pulcherrima Sponsum;

Concessum tamen est, haud tibi posse frui.

Namq; abiit; sed quò? tu nosti sola; nec ulli

Arcanum patet, hic quale recessus habet.

Cor Patris æterni petit; sed dulciter inde

Respicit interris, cor sine labe meum.

CCXLVIII.

quo declinavit Dilectus tuus?

A Rcanum loqueris Virgo, de corde Paterno;

Ad quod mortali surgere corde, nefas.

Hæremus dubii, tot desideria cùm nos

Excrucient; Sponsus cùm lateatq; tuus.

Quò declinavit petimus? non totus abiit;

Dulcius vt tandem prodeat, ille latet.

Quò magis exploret, qui Matris zelat honorem;

Declinasse meus fortè videtur amor.

CCXLIX.

Et quæremus eum tecum.

TAm pulcher cùm sit, nobis encomia cuius

Narrasti Virgo, Natus, amorq; tuus;

Mens exinde piis succensa caloribus ardet;

Immensum quod amas, noscat vt ipsa decus.

N 3

Imus

Imus, vt ardenti Iesum quæramus amore;
Sed sine te, Iesum quærere nemo potest.
Ergò quæremus tecum. Nam tu nisi sola,
Ad Iesum, nobis iminaculata via es.

DIES SEXTA.

EX Capite Cantic: 6.

CCL.

*vers. 1. Dilectus meus, descendit in hortum suum; ad
areolam aromatum;*

Sæpè tuum Virgo, Sponsus descendit in hortū,
Inuisens animi calta vireta tui.
Hic illi volupè est, horas consumere dulces;
Hic in deliciis, nescit habere modum;
Hunc tamē immensis, cū sūptibus excolat hortū;
Non plures in eo condidit areolas.
Scilicet vna in te, quæ vincit aromata cuncta,
Immaculata Deo, sufficit areola.

CCLI.

vt pascatur in hortis,

VNicus est in te Virgo, quem diligit hortus;
Quem tuus ex altō sæpè reuisit amor;
Pluribus ille tamen veluti pascatur in hortis,
Inuis arcano non penetranda tuo.
Florida Virginitas, & labis nescia virtus,
Horto cum voluit tota virere tuo;

Omni-

Omnibus ex hortis, in te transisse videntur
Pascua, quæ pascant immaculata Deum.

CCLII.

Et lilia colligat.

INter delicias hortorum, gratia veris,
Florum multiplices fundere suevit opes;
Narcissos, violas, hiacynthos, sanguineisq;
Quæ toties candent, lilia mista rosis:
Lilia sola tamen, dilectus colligit ipse;
Carpitur Angelicâ, cætera turba manu.
Flos alios alius, delectat sed mea soli
Immaculata Deo, lilia sola placent.

CCLIII.

Ego dilecto meo, Et dilectus meus mihi, *vers. 1.*

COgitet humani nunc contemplatio cordis,
Dilecto quid ego, quid velit ille mihi.
Tanta voluntatum consensio, tantus amoris
Nexus, in immensum cuncta creata latet.
Si capit haud quisquam, dilecto quid volo Mater?
Quis capiat, Matri quid velit ille suæ?
Me sine peccato conceptam velle Parentem,
Dilectum poterat quis prohibere meum?

CCLIV.

qui pascitur inter lilia.

SI cibus est lesu purissimus, inter amoenas
Horti delicias, quo solet ille frui;
Si nihil ad gustum, candentia lilia præter
Elegit; qui flos omnia pura sapit;

An per-

An permisisset dilecta lilia Matris;
In quibus Angelico pascitur ille cibo;
Vt prius impuro culpæ gustaret in ortu,
Ore Dei dignas, Styx inimica dapes?

CCLV.

vers. 3.

Pulchra es amica mea,

Sæpius hoc repeto, nec dicere sufficit vnquam;
Pulchra nimis, Virgo, sis quod amica mea.
Multa venustatis speciem præferre videntur;
Aspectu primo visaq; forte placent;
Hæc tamen immotis, si contemplemur ocellis;
Apparent labis conscia, pulchra minùs.
Te verè pulchram, maculæ non conscia Mater,
Quò magè contemplor, tu mihi pulchrior es.

CCLVI.

suavis, & decora sicut Hierusalem:

Iesai princeps populi, terræq; voluptas,
Vrbs speciosa nimis, totaq; cara mihi,
Hierusalem fuerat suauissima visio pacis;
Dicere cui similem, te mea Virgo, placet.
Pax non est, vbi culpa Deo contraria regnat;
Nullum peccatum visio pacis habet.
Vrbs mea si Virgo es, si suavis visio pacis?
Condita quidni sis, tota decora mihi?

CCLVII.

terribilis ut castrorum acies ordinata.

C Astra Dei Sabaoth, Goliath vicere superbū;
Maximus in puncto concidit ille Gygas.
Terri-

Terribilis Virgo, momento vicit in vtro
Inferni Goliath, dum sine fine tumet.
Quæ tamen hæc acies? castrorum quis fuit ordo?
Quando orta, in puncto vicerat illa Stygem;
Velle Dei æternum, castrorum maximus ordo,
Terribilisq; acies Virginis ista fuit.

CCLVIII.

Auerte oculos tuos à me,

Vers. 4.

Vim patior, quoties oculis me dulcibus vrges;
Intuituq; tuo, cor mihi Virgo rapis.

Ex quo concepta es, dilecto protinus in me,
Fixisti visûs lumina pura tui.

O auerte tuos potius mea Mater ocellos!

Nam meus hic, qui nunc corde liquefcit amor,
His oculis tractus fuerat; dum corde Paterno,
In tua descendi viscera, FACTVS HOMO.

CCLIX.

Quia ipsi me auolare fecerunt.

O Radii dulces! ô cordis mille sagittæ!
Ex oculis in me quas iaculatur amor;

Iam cessate precor, iam tela auertite vestra;

Hæc sint tela mihi quàm violenta, scio.

Rursus amoris ego veloces induo pennas;

Vt tota rursus cum Deitate volem,

Ad te Virgo Parens; quoniam purissimus olim,

Hic tuus, ala mihi maxima, visus erat.

CCLX.

Capilli tui sicut grex caprarum, quæ apparue-
runt de Galaad.

Q

Quis

QVis decor hic capitis? quæ tãtæ gratia formæ?
De grege caprarum, Virginis estne coma?
De Galaad capræ veniunt; abiectio tota
Venit, vbi summi fulget honoris apex.
Grex peccatorum, quamuis abiectio tota,
Caprarumq; licet sit malè sana cohors;
Hos amat, hos gestat purissima Virgo capillos;
Hoc decus ex illis, hoc diadema putat.

CCLXI.

Vers. 51. *Dentes tui, sicut grex ouium,*
DEntibus innocuis, ouium grex candidus in te.
Respondet Virgo, puraq; purus amat.
Non morsu violenta tuo; sed mitis, amansq;
Pacis eras, Agni candida Mater ouis.
Omnia mansueti superas dulcedine cordis;
In te sed dentes visa acuisse suos,
Styx impura, truci nunquam te dente momordit;
Quando Deus Matrem pròtegit, Agnus ouem.

CCLXII.

qua ascenderunt de lauacro,
GRex ouium lotus, vitreis qui pura fluentis
Vellera fert, maculis libera facta suis;
Electæ surgunt animæ; quas sanguine Iesu
Lotas, innocuum gratia fecit opus.
Ex hoc ascendunt pretiosi fonte lauacri
Post te; quò primùm tu sine labe præs.
Sic ascendentes ad cæli pascua, Virgo
Tu ducis, niueos Immaculata greges.

CCLXIII.

CCLXIII

omnes gemellis foetibus, Et sterilis non est in eis.

Gratia quas sacro mundavit sanguine Iesu,
Fecundus bino germine reddit oues.
Non sunt hic steriles, ubi zelus regnat amoris;
Hic amor est geminus; proximi, amorq; Dei.
Foetibus ast omnes quamuis præstare gemellis
Dicantur; prima non sine labe tamen;
At sine peccato, tu quamuis germine in vno,
Exsuperas omnes Immaculata tuo.

CCLXIV.

sicut cortex mali punici, sic gena tua,

vers. 6.

Hic ubi Virginei sedes augusta pudoris,
In roseis animæ cernitur esse genis,
Aurati resident cur Punica mala coloris?
Cortice non dulci, dulcia clausa latent.
Aureus ille Deo, dulcis, sapidissimus ille est;
Dum figit puris, oscula pura genis.
Styx impura procul. peccato semper amarus
Aureus hic cortex, oscula nulla dedit.

CCLXV.

absque occultis tuis.

Astimat humano quisquis cælestia sensu,
Hic maris immensas, in scrobe cōdit aquas.
Quantula pars orbi, Diuinæ panditur auræ!
Quantas hæc tenebras, lucis abyssus habet!
Vel de te sola, Mater purissima Iesu,
Æternus quamuis ipse loquatur amor;

Omnia perfectæ referens encomia laudis,
Censet in occultis, piura latere tuis.

CCLXVI.

vers. 7. sexaginta sunt Regina,

Digna coronato Regis thalamoq; thronoq;
Sexaginta vocat nomina, Diuus amor.
Hoc numero claudit, numero, scituq; carentes
Dilectas animas, quæ placuere sibi.
Reginas tanti solij, sponsasq; Tonantis,
O quanta integritas! gratia quanta decet!
Sponsa, Parensq; Dei, Reginas anteit omnes,
Omnibus est maius, quo nitet illa, decus.

CCLXVII.

Et Octuaginta concubina,

Ad thalamos, gultusq; suos, & dulcia Sponsi
Gaudia, quas animas segregat ipse Deus;
Dulce cubile tenent, in sponsi corde, sed istud
Secretum paucis, & sine labe pater.
Octoginta thoro vix dignæ cordis; & istæ
Non sunt absq; nota criminis, ante Deum.
Immaculata Parens, & coniunctissima sponsa,
Hoc, sine labe, Dei sola cubile tenet.

CCLXVIII.

Et adolescentularum non est numerus.

Virginei decoris teneræ, dulcesq; puellæ,
Innocuæ mentes, quæ placuere Deo.
Cælestem niueis, quamuis tot millibus Agnū
Circumstent; numerum non habeantq; parē;
In tot.

In tot delicijs, & in ipso nectare amoris
Non sunt securæ, cur? quia labe scatent.
Tam numerosa cohors, à Virgine vincitur vna;
Quæ fuit ante ortus, Immaculata suos.

CCLXIX.

Una est columba mea,

Verf. 2.

Tot sunt Regina, tot Sponsæ, millia totq;
Virginei cœtus, quæ placuere mihi;
Purior omnibus his, & carior est mihi, dulces
Inter tot sponfas, vna columba mea.
Electæ quamuis, tamen hêu venere columbæ,
In laqueos primæ, quâ cecidere, notæ.
Cassibus ex Stygijs, sed præservata triumphat,
Peccati victrix, vna columba mea.

CCLXX.

Perfecta mea.

Res imperfectas, Opifex si condere summus
Non poterat; cuius dextera fecit opus.
Quod stupet, & totus quod non intelligit orbis;
Cur perfecta Dei, nonnisi sola Parens?
Ex quocunq; malum defectu nascitur; inde
Res imperfectas, culpa vel vna facit.
Sed perfecta, bono Diuinæ Matris in ortu,
Omni labe carens, integra causa fuit.

CCLXXI.

Una est Matris sue,

Mater inexhausto quam fecundissima partu,
Diuorum sobolem gratia progeniuit;

O3

Censo

Censeri numero nescit; nil purius illâ,
Mentibus electis vberiusq; nihil.

Si Diuina Parens, agnouerat hanc quoq; matrem?

Vna suæ Matris, quomodo nata fuit?

Gratia in humanis, genuit nil Virgine maius;

Hæc, Matri proles, sufficit vna suæ.

CCLXXII.

Electa genitrici suæ:

Mirus amor Matrū, cū multa prole redūdet;
Diligit haud illam cordis amore pari.

Viscera sunt eadem, quæ produxere; sed idem

Non est, ex vno viscere Matris amor.

Gratia te Virgo, genitrix elegerat vnā;

Iungeret affectu quam potiore sibi.

Vnde tibi pretium, in tanto genitricis amore?

Hoc pretium, virtus immaculata dedit.

CCLXXIII.

Viderunt eam filie,

Pulchra mouet oculos passim, cerniq; meretur;
Omnis in hoc speculo, gaudia visus habet.

Te contemplari, te Virgo cernere; dulce

Est oculis; sed quos visio pura decet.

Cælestes in te quod figant lumina Sponsæ;

Forma animæ mouet has, immaculata tuæ.

Hinc & post Christum, præter te, visio pacis,

Pulchrius haud quidquā, quod videatur, habet.

CCLXXIV.

& beatissimam predicauerunt.

Vna

VNa creatarum, Virgo, pulcherrima rerum,
In qua, post Christum cernitur omne decus;
Maximus hoc de Te consensus prædicat orbis;
Præter te solam, quæ sine labe nitens;
Nil verè purum, nihil omni parte beatum
Esse; Deo quidquid viuit in orbe minùs.
Omni sed macula culpæ, nisi sola vacares;
Nec tu, præ cunctis, sola beata fores.

CCLXXV.

Regina, & Concubina, & laudauerunt eam.

AD Regis Regum consortia, quotquot amicæ
Venerunt animæ, pectora grata Deo;
Omne coronati capitis decus, omneq; fulgur,
Ad plantas Virgo deposuere tuas;
In laudesq; tuas præconia cuncta dedere;
Maxima laus soli, debita nempe tibi,
Quæ culpam nescit, laudari tota meretur;
Hæc est laus, ortus immaculata tui.

CCLXXVI.

Qua est ista, qua progreditur.

Vers. 9.

ORbis in eximio Diuinæ Virginis ortu
Quid stupet? humano nascitur illa modo.
Si par nascendi series; si viscere matris
Funditur vt cuncti; quid petit iste stupor?
Progreditur quamuis de viscere matris in orbem;
Sed sine primæuo crimine progreditur.
Inconcessum alijs, nasci sine labe parentum;
Hoc est arcanum, quod stupor iste petit.

CCLXXVII.

CCLXXVII.

quasi aurora confurgens,

SI luctaris adhuc, dubios sensulq; fatigas?
 Ortus Virginei dum meditaris opus;
 En mentis tenebras, surgens aurora lerenat;
 Lucis ab hac stella, dulcis origo venit.
 Quis culpæ latebras, & tristia noctis opacæ
 Nubila, surgenti cogitet esse die.
 Lucifugis aurora poli, cœu distat ab umbris;
 Virgine sic minùs est, quidquid in orbe nitet.

CCLXXVIII.

pulchra ut luna,

CYnthia dum plenum radiis fulgentibus orbẽ
 Explicat, umbrôsæ noctis opaca fugat.
 Limpidus est illi fons luminis, aurea lampas
 Cælorum Phoebus; cuius ab ore nitet.
 Pulchra venustatis species in Virginis ortu;
 Quæ spargit nitidum, lucis in auge iubar;
 Solis ab immensi facie cum venerit; annon
 Hæc illam species, immaculata decet?

CCLXXIX.

electa ut Sol,

FVirgentes radios, ut sol communicet Orbi
 Electus, fontem luminis ipse tenet.
 Virginis electæ decus est, velut aurea lampas
 Solis, inexhausti luminis ore nitens.
 Si Deus elegit solem, qui vinceret omne
 Sidereum, atq; simul qui daret omne iubar.

Electæ

Electæ Matri cur non concessit ? vt illa
Lucis in exortu, fons sine labe foret.

CCLXXX.

terribilis vt castrorum acies ordinata.

Nunc micat auroræ similis, nunc æmula lunæ ;
Nunc solis faciem, Virgo vt ametur, habet.
Nunc acie terret castrorum, totaque Martem
Armifonum spirat, sæuaque bella ciet.
Illis lux Virgo est, illis cor dulce serenat,
Ortum propugnant, qui sine labe suum.
Terribili hos acie, castrisq; minacibus vrget;
Quos torquet vano, tam bona causa metu.

CCLXXXI.

Descendi in hortum meum,

Ve. f. 10.

Immensæ pelagus dulcedinis, o bone Iesu!
Æterni linquens, deliciasque Patris,
Heu qualem, terræ sterilis descendis in hortum!
Hic vbi nux, solidum dura putamen habet.
Verbera nux poscit pro ! quantis ictibus in te
Fregerat hanc duram, passio, morsq; nucem.
Nucleus ex illa, vel solus, sat tibi dulcis ;
Libera peccati cortice, Mater erat.

CCLXXXII.

vt viderem poma conuallium,

Infelix pomum, quod delectabile visu,
Humano generi toxica prima dedit.
Elatas habuit frondes in corde superbo ;
Ex quibus heu crimen, morsq; pependit atrox !

P

Diui-

Diuinis oculis dignissima poma videri,
Hortus Virgineus poma salutis habet.
Cur placuere Deo? nimirum, quæ tulit illa
Mens humilis, fuerat vallis amœna Deo.

CCLXXXIII.

Et inspicerem, si florisset vinea,
AD dulces gustus, & multea vina, creasti
Tot vites Iesu; germina totque tibi.
Hoc plantauit opus tua gratia; floridus ex qua
Totus ijs decor est, totus ijsque sapor.
Tu tamen addubitans, an floreat hic decor omnis
Inspicis. in multis nam tibi flos cecidit.
Sola tibi Mater purissima, flore perenni;
Hæc sine labe tibi, vinea sola viret.

CCLXXXIV.

Et germinassent mala punica.
AVreus est Diuinus amor, qui germine casto
Metibus innocuis, aurea mala parit.
Hos animæ fructus, mi Iesu, sæpè requiris;
Spem tamen hæc fallunt germina, sæpè tuam.
Labes peccati fructum corrumpit amoris;
Aurea cum tulerit mala, venena dedit.
Nescia sed culpæ, perfecti Mater amoris,
Ex auro fructum te Deitatis habet.

CCLXXXV.

Varf. II.

Nescini,
PEccati genitrix foedissima, praua voluntas,
In culpæ cecidit noxia tela sciens.

Man-

Mandatum transgressa Dei non nescia, scire
Plurq; volens, tumidum morte piauit opus.
Non nimum o vtinam sapere, & nescire liceret!
Peccati, miseros quod mala scire docet.
Nesciui culpam, non est qui dicat in orbe;
Hoc ego nesciui, dicere sola queo.

CCLXXXVI.

anima mea conturbauit me;

PAx animæ sanctæ, turbari nescia curis,
Vitæ securos efficit illa dies.
Tu coniuncta Deo turbaris Virgo! quid istud?
Pax animæ Deus est, dulcis amorq; tuæ.
Quod non turbentur, qui peccant, hinc ego turbor;
Atque vt pæniteant, anxia tota gemo.
Sic mea me pietas, & vis conturbat amoris;
Ast interna mihi, stat sine labe quies.

CCLXXXVII.

propter quadrigas Aminadab.

PAcificam mentem, celeres turbâsse quadrigas,
Discimus arcani dogmate Virgo tui.
Dicitur Aminadab populus spontaneus, an quod,
Cursu præcipiti in crimina, spontè ruat?
Diuinæ legi, tumidâ sed mente resistit?
Hinc zelans animas, me meus vrget amor.
Has mea præcípites in culpam nempè quadrigas,
Sistere sola potest immaculata manus.

CCLXXXVIII.

Reuertere, reuertere Sulamitis,

Vers. 121

P2.

Terra-

Terrarum quod te non sint cōsortia digna ;
Hinc abis è terris, hospes amica polo.
Sulamitis nostra es, caro nostra es. Virgo memèto
Causa reuertendi, quod tibi multa subest.
Ad iustas animas, Diuina reuertere Virgo ;
Iustitiæ speculum, tu sine labe nites.
Ad peccatores Diuina reuertere Virgo ;
Nullus peccator, te sine saluus erit.
CCLXXXIX.

Reuertere, reuertere;

Si tua nos pietas, si dulcia viscera Matris ;
Si tuus offenso corde relinquat amor ;
Spes abiit tecum, & fiducia tota salutis,
O Virgo nostræ firma columna spei !
Ut labem tollas, intacta reuertere Virgo ;
Annon pro nobis, tu sine labe nites ?
Ut generes vitam, fecunda reuertere Mater ;
Annon pro nobis, viscera matris habes ?
CCXC.

ut intueamur te.

Si toties petimus, Diuina reuertere Virgo,
Define tam longas neçtere Virgo moras.
Hæc desiderijs est omnibus vna voluptas ;
Hæc sitis est oculis maxima, cernere te.
Absorbet maculas orbis, tua summa venustas ;
Sola Deique oculis, quæis videre, places.
Humano, quis non sitiât, te cernere visu ?
Diui nos oculos, si tua forma rapit.

DIES

DIES SEPTIMA,

Ex Cap: Cantic: Septimo.

CCXCI.

Quid videbis in Sulamite, nisi choros castrorū? ^{Vers. 1.}

AD mentem quæsitā tuam, suauissimè Iesu,
Inclyta pacifico nomine Sulamitis,
Cogitat hâud pacem; sed Marte negotia toto
Bellica, & armisonos cogitat illa choros.
Castra vides; sed bella ciens non cernitur hostis;
Marte ex aduerso, qui sua castra locet.
Impurum contra primæui criminis hostem,
Militat in castris, pura Virago suis.

CCXCII.

Quàm pulchri sunt gressus tui,

Semita iustorum pulchra est; quæ ducit euntes
Ad metam vitæ; non titubante gradu.
Impia peccantūm vestigia polluit ehêu!
Incedens scelerum tramite, fœdus amor.
Gressus Virgo tuos, pulcherrima semita duxit,
Virtutum niueo, iustitiæq; gradu.
Iuisti, ad summum Diuinæ Matris honorem;
Quàm pulchri gressus, quàm sine labe tui.

CCXCIII.

in calceamentis,

Impuris pedibus, pretiosa monilia luxus
Intulit, atq; auri pondera, turpe nefas.

P3

Calce-

Calceat hêu gemmis Graios, Latiosq; cothurnos;
Iulia vel soccos, vel Cleopatra tuos.
O fugite hos gêmæ! fugite aurea pondera soccos!
Non decet hic, scelerû pessima monstra, nitor.
Virgineis pedibus gemmæ debentur, & aurum;
Calceat hos, virtus immaculata pedes.

CCXCIV.

Filia Principis!

Sumptibus augustis constat, quo regia proles
Ornatur; qualem regia cuncta decent.
Orbis in hac totus gazarum mole laborat;
Filia, quam collo, Principis vna ferat.
Hæc tamen, ornatu quæ gemmas haulit, & aurû;
Peccati serua est, mancipiumq; sui.
O potius decor hic, te Regia Virgo coronet!
Nam verè magni, filia Principis es.

CCXCV.

Iunctura femorum tuorum, sicut monilia;
Dum tua, dilectum me formosissima sponsû,
Interni decoris gratia, sæpè rapit;
Ipse meum contēplor opus; nec dulce, quod ex te
Solamen capio, dissimulare licet.
Dum femora intueor; pretiosa monilia quis non,
Iuncturas femoris dixerit esse tui?
Viscera iuncturæ femorum pretiosa tulère;
Quorum ego, Diuinum nonne monile fui?

CCXCV.

quæ fabricata sunt manu artificis.

Ex au-

EX authore suo, pretium, laudemq; monile,
Consequitur; quoties nobile surgit opus.
Gemmarum series, & obrizo fulgor in auro,
Pulchrior, à docta cernitur esse manu.
Iuncturis femorum distincta monilia castis,
Si quæris Virgo? quàm pretiosa feras.
Respice in authorem; pretiũ, laudemq; merentur
Ex me; nempe Dei sunt fabricata manu.

CCXCVII.

Umbilicus tuus crater tornatilis,

Verf. 2.

Virginei claudens purissima viscera cordis
Centrum, si cupias noscere quod sit? amor.
Illius hinc sedes, Sponsi dulcisque recessus;
Gustibus hic animæ, delicijque locus.
Hinc est Diuini crater tornatus amoris;
Formauit manibus, quem Deus ipse suis.
Virgo, Dei crater cùm sis purissimus; ex te
Pollutis nequit, culpa bibisse labris.

CCXCVIII.

nunquam indigens poculis.

Ambrosiæ plenus crater tornatilis in te,
Qui Christo in terris mustea vina dedit,
Est vteri, Virgo, sacrum conclaue pudici,
Nectaris humani pocula nulla ferens.
Mortiferos culpæ, qui gustauere sapores;
Diuino gustu, quod meruere, carent.
Hoc ego tota fruor. nam pleno fonte reclusit
Diuinos gustus, gratia plena mihi.

CCXCIX.

CCXCIX.

Venter tuus, sicut aceruus tritici,

Angelici panis, mysteria quando stupenda
Cogito; mox animum tu mihi Virgo subis.
Triticeo hoc Sacramentum velamine constat;
Quo Christi Deitas, sacra Caroq; latet.
Annon hæc eadem mysteria, fecerat in te?
In tua, qui venit viscera pura, Deus.
Angelicum panem, tuus ergò quando ferebat,
Verè triticeus venter Aceruus erat.

CCC.

vallatus liliis.

O Nivei flores! o puræ lilia mentis!
O vteri, Virgo, casta vireta tui!
Quidni delicijs hîc affluat omnibus! atque
In te Diuinus, dukcè moretur amor!
Viscera si tua, sunt purissima lilia; tantum
Circumuallârunt quæ Deitatis opus.
Floribus his fuerat, sacer hic vallatus aceruus;
Dum tua vallârunt lilia, carne Deum.

CCCI.

Vers. 3.

*Duo vbera tua, sicut duo hinnuli ge-
melli caprea,*

Innocuum, Virgo, cum tu lactaueris agnum;
Vbera Virginei, qui tua lactis amat;
Quid tibi cum capreis? ouis es mitissima; per quâ
Agnus hic, humanæ vellera carnis habet.

Hinnu-

Hinnulus iste tuus, certum est; ast vade gemelli
Sunt capreae? quibus hæc vbera lacte scatent.
Vt tibi peccator fieret, velut hinnulus alter;
Vbera propter eum, lac capreaeque, geris.

CCCII.

Collum tuum, sicut turris eburnea,

Vers. 4.

Vndique te, Virgo, candoris symbola poscunt,
Lilia nunc florent, nunc tibi candet, ebur.
Innocuo turris respondet eburnea collo;
Quo tuus, è terris sidera tangit apex.
Hæc contra Stygium moles turrita furorem,
Vinceret ut maculas, candida tota stetit.
Styx non prævaluit, nam puro vicit in ortu,
Conceptus labem turris eburna tui.

CCCIII.

Oculi tui sicut piscina in Hesebon,

L Audavi puros toties, mea Mater ocellos,
In te; sed laudum millia rursus habes.
Fontibus hos vitreis, niueis simileque columbis,
Crystalloque pares dicere, suavit amor.
Piscinas Hesebon mihi nunc præferre videris;
In quibus è vitreis fontibus, vnda salit.
Retia sint procul hinc peccati. nam Deus ipse
His in piscinis, rete salutis habet.

CCCIV.

qua sunt in porta filia multitudinis:

Filia multorum culpa est. peccauimus omnes;
Ex nobis soboles hæc, inimica Deo.

Q

Qua

Quà data porta ruunt, semel in contraria lapsi;
In præceps fertur mens semel acta malis.
Hâc stetit in porta, tecum piscina salutis;
Multorum perte, nam bene tuta salus.
Piscatura hominum non est felicior vlla;
Piscator Deus est, rete Maria Dei.

CCCV.

Nasus tuus, sicut turris Libani;

Nasus odorati sedes dulcoris, & index,
Thuris delicias suaueolentis amat.
Impuri densas refugit spiraminis auras;
Balsama si spires, balsama grata capit.
Contra foetores culpæ, purissima Virgo,
Fecit odoratûs moenia tuta sui.
Nasus ei turris Libani, longiûs arcet,
Virtutum, dulci quidquid odore, caret.

CCCVI.

qua respicit contra Damascum.

Aduersus maculas culpæ, & foetentis Auerni,
Dulcia Libani balsama turris amans.
Respicit ex alto, quò se famosa Damasci
Moenia protendunt, vrbsq; decora niret.
Sanguinis est succus, de nomine clara Damascus;
Turris eam arcano, respicit ergo suo.
Nobiliore modo, fuerit cum Virgo redempta;
Diuini succus, Sanguinis illa fuit.

CCCVII.

vers. s.

Caput tuum ut Carmelus:

Vicin.

Vicinus pelago pulcher Carmelus, ut alto
Vertice, fluctuagi despicit ima maris;
Sic Regale Caput Diuinæ Virginis, inter
Electos, alto culmine summa petit.
Si caput est vitæ conceptio? Virginis hæc est
Gloria, quod capite hoc vicerit omne decus.
Æquora Carmelus sublimi despicit axe;
Peccati superat sola Maria mare.

CCCVIII.

Et coma capitis tui, sicut purpura regis,
Avgusti capitis vertex, quod fulgeat ostro,
Non mirum Virgo; Regius hic color est.
Imperium non sola tibi pretiosa corona;
Nec ius sceptrorum, nec thronus ipse notat;
Purpureas Regina comas, sed vertice toto,
Pro maiestatis conditione geris.
Quis decor hic animâ, quæ gratia purpurat intus?
Purpureæ capitis, si tibi Virgo comæ.

CCCLX.

vincta canalibus.

SI Regale decus, quo tu Regina coruscas,
Purpureusq; color, quærimus vnde tibi?
Ad Regis Regum, pretiosos ire canales
Fas sit; in his, Virgo, purpura tincta tua est.
Ex plagis Christi, prima es tu purpura Regis;
Inde tibi rosei sanguinis iste color.
Ante tuum, fueras his vincta canalibus ortum;
Ut culpæ nunquam compede vincta fores.

Q2

CCCX.

Vers. 6 Quàm pulchra es, & quàm decora charissima;

O Quoties pulchram! quoties te Virgo decorā
Effuso cordis viscere, dicit amor!

Rem mihi dilectam, volupè est geminare; nec vllus

Temperat affectum, verba capitq; modus.

Te decus electum, mea gratia fecit, amorq;

Quo, post me, voluit pulchrius esse nihil.

Omni momento fueras purissima, quidni

Omni momento, sis quoq; chara mihi?

CCCXI.

in deliciis?

Hic tandem cesset, sileat, planèq; fatiscat,
Omne, quod orbis habet, cor simul osq; simul;
Quanta voluptatum tibi sit, quàm dulcis abyssus!

In me Virgo Parens, si memorare velit.

Si mihi deliciæ, puris in cordibus; annon,

Has ad delicias; tu mihi prima venis?

Immensum quiddam meruit dulcedinis, in te

Purus, qui superat cuncta creata, decor.

CCCXII.

Vers. 7. statura tua assimilata est palma.

FRondibus à terra fursùm in fastigia ductis,
Palma, triumphorum gloria prima viret;
Celsiùs assurgens, quò pondera fortiùs vrgent,
Staturam decoris promouet illa sui.

Te superasse decus, Virgo, quodcunq; creatum,

Ista triumphalis, quàm benè palma docet?

Labe

Labe carens ortus, partus sine labe pudoris;
Hæc est staturæ, maxima palma tuæ.

CCCXIII.

Et vbera tua botris.

INfantem lactasse Deum, quæ gloria Matris?
Quantus honos! quo tu Regia Virgo nites.
Æterni Patris, Verbum dulcore relicto,
Pusio Virgineis pendet ab vberibus.
Quàm purus decor hic! quàm labis nescius! à quo
Fit summè purus, pendulus ipse Deus.
Excessum tanti nemo miretur amoris;
Cum sit Virgineis, ebrius ille botris.

CCCXIV.

Dixi, ascendam in palmam,

Vers. 8.

DUm mortale genus, victori cessit Auerno,
Inductum vapidis, ad mala prima dolis;
Indolui; palmamq; Stygi cessisse superbam,
Dum meus, haud potuit zelus, amorq; pati;
In crucis ascendam dixi, sacra victima palmam;
Hic superata mihi culpaq;, Styxque cadet.
Ascendi, vici. primæ sic nescia culpæ
Virgo, triumphorum est palma suprema mihi.

CCCXV.

Et apprehendam fructus eius:

Si mihi Crux palma est; dulces ubi carpere fructus,
In Cruce tam dira, supplicijque licet?
Vulnera mille patent, hæret trux lancea cordi;
Transfixum lacerat spinea sylua caput.

His ego non moueor. dulcescunt omnia pro te;
Vt fias Mater, prima redempta mihi.

Tu Crucis ex palma fructus dulcissimus; in quo
Peccati maculae, nullus amaror erat.

CCCXVI.

Et erunt vbera tua, sicut botri vineae.

Vulnera si cruciant, si toto corpore fixus
Me dolor exanimat, cordeq; vulnus hiat;
Tam graue torcular, si guttas sanguinis omnes
Exprimit? vnde meis dulcia vina botris?
Vinea sanguinis est, mea passio; sed mihi dulcis;
Dum primam Matrem vindico labe meam.
Vulnera quae patior, non sentio. nam tua, Mater
Sunt mihi, sunt dulces, vbera casta, botri.

CCCXVII.

Et odor oris tui, sicut malorum.

Nexia, dum vetiti, gustauit fercula mali
Eua parens, olidis mox grauatur ora cibis.
Foetet odor culpae, fugit heu innoxia vitae,
Gratia, conspectum non patiturq; Dei.
Oris, Virgo, tui sed rursus gratia fragrat,
Inuitans Sponsi basia pura sui.
Os labe infectum, malo foetebat amaro,
Os sine labe tuum, dulcia mala sapit.

CCCXVIII.

vers. 9: *Guttur tuum, sicut vinum optimum,*

Qvod sobolem totam, mortali labe peremit,
Insipidum guttur, pessima vina bibit.

Non

No erat hoc, Phlegetō quod finxit, dulce falernum;
Plena venenato crimine, vappa fuit.
Optima vina tibi fuerant seruata Parenti;
Nam fuerat cordis, vas sine labe tuum.
Hinc ego de cælis, ad te purissima veni,
Gutturis hic sitiens, optima vina tui.

CCCXIX.

dignum dilecto meo, ad potandum,

MAfrica quærentur, quærentur Cretica vina;
Atq; vua quidquid de potiore scatet;
Magnificis Regum mensis, vt potio digna
Condiat insigni fercula digna mero.
Potio digna Deo dum quæritur; vndiq; potum
Insipidum, culpæ foeda labrusca dedit.
Sola meæ vitis, sine tactu criminis vua,
Dilecto fuerat, potio digna meo.

CCCXX.

labiisq; & dentibus illius ad ruminandum.

RVminet vt dulces, labiis, & dentibus escas
Dilectus; sapidis guttibus hoc agitur.
Dulcia sed vini, quis pocula ruminat? omnis
In Sponsi quando viscera, dulcor abit.
Hæc vini dulcedo tui, castiq; pudoris
Vim tantam, puro germine gustus habet;
Vt mirè sitiens Sponsus tua pocula, vinum
Dentibus, & labiis ruminet ille tuum.

CCCXXI.

Ego dilecto meo,

Vers. 10.

Quærit

Quærit amor, quis sit? qui toto corde requirat,
Maxima dilectum post benefacta Deum.
Cordis enim, debetur ei conuersio tota;
Qui totum nobis se dedit, absque modo.
Cor nemo potuit totum conuertere; cuius
Non minimam partem, cū Styge culpa tenet;
Ast ego, sola dedi, felici Mater in ortu,
Dilecto, totum cor sine labe, meo.

CCCXXII.

Et ad me conuersio eius.

VT Nato decreta meo, fuit ista voluntas,
Carne sub humana viuere, sicque mori;
Mox decreta meo Mater purissima Nato,
Primæui culpam criminis ante, steti.
Illius hinc ad me conuersio tota; semelque
Visa, Deo placui semper amica meo.
Tota animæ, puncto nam quo formabar, ad illum
Conuersa est facies immaculata meæ.

CCCXXIII.

vers. 11. Veni dilecte mi, egrediamur in agrum,

Arcani conclaue, diu te seruat amoris,
Deliciæq; Patris, te sine fine tenent.
Mi dilecte veni; suprema palatia linque,
In terræ iam nunc egrediamur agrum.
Omnia peccati sed acutis horrida spinis,
Plantas, iure times, pungere velle tuas.
Mi dilecte veni. meus, in quo dulcè moreris,
Ecce carens spinis, immaculatus ager.

CCCXXIV.

CCCXXIV.

commoremur in villis.

Diligis urbanos coetus dilecte, tot ante
 Sæcula, Diuinis sedibus vsque manens;
 Rus etiam placeat, gratæque silentia villæ;
 Hic quoq; iucundas, fac tibi Sponse moras.
 Tot tibi sunt emptæ, pretioso sanguine villæ;
 Tot bona, tam caro sanguine parta, vide.
 Tot villas emi. sed tu sine crimine Virgo,
 Empta es delicijs, vnica villa meis.

CCCXXV.

Mane surgamus ad vineas,

Vers 12.

Dormis mi Iesu; sed amanti corde paterno,
 Te dulcis somnus, grata quiesque tenet.
 Iam dulces somnos, & mollia strata relinque;
 Surgamus primò mane aliquando, decet.
 Non ignauus amor tuus est; surrexit ab omni
 Sæculo, in electæ Matris honore vigil.
 Dum tibi plantabar purissima vinea, cunctas
 Ante creaturas, hoc tibi mane fuit.

CCCXXVI.

videamus, si floruit vinea,

Matutinus amor, si dulcia somnia rumpit;
 Huc oculos vertas, Sponse, necesse tuos;
 Vt videas mecum, si floruit omne; quod ipse
 Plantaſti; si spes dulcibus inde botris.
 Spes tua, mi Iesu, sed non respondit in omni
 Palmite; nam culpâ non caruere suâ.

R

Flos

Flos meus, æternùm puro de germine vernat;
Hæc oculis digna est, vinea sola tuis.

CCCXXVII.

si flores fructus parturiunt;

Vitibus electis, pulcherrima germina Sponse
Tot dederas, culpâ sed cecidère graui.
Flos animæ primus, tribuit quem gratia prima;

Quàm pulcher totus, quàm sine labe fuit!
Sed non parturiit, quem vellet gratia fructum;

Nam mortem genuit culpa, odiumque Dei.
Te fructum vitæ, te puri germen amoris,
Parturiunt flores, sed sine labe mei.

CCCXXVIII.

si floruerint mala punica:

Non dubita Iesu, num floreat aureus ille
Flos in me, qualem Punica mala ferunt.
Floreo. nam vitale decus, mihi purus in ortu,

Non extinguendo flamine, fudit amor.
Ad tactum culpæ, vitæ flos concidit omnis

Mali infelicis, quod mala prima tulit.
Arbor ego vitæ, peccato nescia tangi,

Quæ semper carpas, aurea mala dabô.

CCCXXIX.

ibi dabo tibi vbera mea,

Palmite botrifero, vernans vbi vinea floret;
Pingit vbi radians, aurea mala color;
Florida Virginitas mea, te dulcissime Iesu,
Huc inuitatum, poscere sola cupit,

D cli-

Deliciis locus est, vbi gratia floruit omnis;

Atque omni potuit labe carere decor.

Hic tibi Virginei, dabo, fugas vbera lactis;

Flos vbi delicias immaculatus habet.

CCCXXX.

Mandragora dederunt odorem,

Vers. 13.

VT uenias leu; casti sine labe pudoris,

Tot tibi dulcis odor, cinnama grata parat.

Tota tibi florum, zephyros fragrantia lenes

Halat; & omne calet iam thymiana tibi.

Mandragora gratum spirant te propter odorem;

Qualis serpentum toxica saeva fugat.

Hic me defendit Stygii serpentis ab ictu,

Ex anima spirans immaculatus odor.

CCCXXXI.

in portis nostris omnia poma.

Nil sine te leu secundum, te sine pulchrum

Nil; tecum decus est omne, penique sacrum.

In vitae porta, funesta noxia mortis,

Poma homini, sine te, culpaq; Styxq; tulit.

Porta mea vitae tecum fuit. inde salutis

Poma mihi, virtus immaculata dedit.

Mors alibi regnet. tecum purissima vitae

In portis nostris, omnia poma virent.

CCCXXXII.

Noua, & vetera, dilecte mi, seruauit tibi.

VT veteres virtutis opes, & munera prima;

Omnia seruauit sic noua, Sponse tibi.

R 2

Hoc

Hoc vetus est; primæ labis non conscius ortus;
Exortu quali prodiit Eua Parens.
Hoc nouum; inoffenso materni flore pudoris,
Virgineo Natum viscere ferre Deum.
Conseruata meo felici germine, & ortu,
Sunt noua, sunt vetera hæc, omnia Sponse tibi.

DIES OCTAVA,

Ex Cap: Cantic: Octauo;

CCCXXXIII.

Verj: 1. Quis mihi det te fratrem meum,

EXclamas Virgo, votis ingentibus ardes,
Dilectoq; cupis vt potiare tuo.
Sæpè Deum, Sponsumq; tuū Natumq; vocabas;
Nunc etiam fratrem quæris, auesq; tuum.
Quod poscis, dabit hoc generis dilectio nostri;
Ecce Deus, tecum vincula carnis habet.
Incarnatus amor, tibi frater. quis neget ergò?
Quod tanti fratris, sis sine labe Soror.

CCCXXXIV.

sugentem vbera Matris mee;

VBera sugentem quæris purissima Natum,
Vbera ceu Matris, suxerit ille tuæ.
Te Matrem, Natumq; tuum, quis credat iisdem
Vberibus pastum? quod tamen implet amor.
Natus ab æterno, quod suxit nectare plenum,
In Deitate illi, cor Patris vber erat;

Quod

Quod tu fugebas, æterni filia Patris,
Nonne tibi fuerat, cor Patris vber idem?

CCCXXXV.

ut inueniam te foris,

Intus es, ô Iesu ! frueris dum corde Paterno ;

Immensaq; lates in Deitate Deus.

Hic tibi inaccessæ posuisti lucis abyssum ;

Hic sedem, sed non inueniendus habes.

Arcanum iam solue tuum, quid Nate moraris?

Vt videam te fac, inueniamq; foris.

De me sumpta caro, visendum te mihi præbet ;

Intus es immenso Numine, carne foris.

CCCXXXVI.

Et osculer te,

Oscula, dum cupio, tibi figere dulcia Iesu

Matris cur differs, oscula pura tuæ ?

Si Deitas immensa negat ? substantia carnis,

Non neget ; hanc ex me sumere dum placuit.

Quàm peto, plus tribuis ; Deitatis, & oscula carnis ;

Hoc vtrumq; dares vt mihi, Factvs Homo es.

Osculer ergò foris te dulciter, osculer intus ;

Delicijsque fruar Mater vtrinq; meis.

CCCXXXVII.

Et iam me, nemo despiciat ?

Hæc est immensi dignatio numinis in me ;

Quod Natum voluit me genuisse suum.

Hæc Incarnati Verbi, celsissima cum sit

Maiestas ; inde est par mihi nullus honor.

R 3:

Iam

Iam me despiciat nemo, cui figere soli
Matris iure datum est, oscula pura Deo.
Et tamen à macula, qui me non soluit in ortu;
Hèu solas, Matrem despicit ille Dei.

CCCXXXVIII.

vers. 2.

Apprehendam te,

E St fera, quæ rapidis fugiens velocior Euris,
Non renuit sola Virginitate capi.
Omnia cùm superet venabula; vincitur vno,
Quem decorat virtus inuitolata sinu.
Si fugis ô Iesu! sinus en purissimus hic est;
In quo, Virginitas te mea sola capit.
Eripiat mihi te licet haud effabile Numen;
Apprêndet Iesu, te mea pura caro.

CCCXXXIX.

Et ducam indomum Matris mea:

L Ongius exiuit placari nescia, Iesu
Peccati vindex, numinis ira tui.
Labe profanatas æternùm respuis ædes;
Communes habeas cum Styge, tunc lares?
Hospite digna Deo, sed te mea gratia Mater
Poscit; vt vltices temperet illa minas.
Huc ego te ducam. nam gratia condidit in me,
Hanc tibi, quam nescit crimen, & ira domum.

CCCXL.

ibi me docebis,

S Preuerat æternæ legis mandata, rebellis
Eua, Stygis mallens impia iussa sequi.

Sic

Sic labi didicit, meruit sic vindicis iræ
Fulmina; Doctorem cū fugit illa Deum.

Tu mihi sis Iesu sapientia, tu mihi Doctor;

Fecit vbi cathedram, gratia pura tibi.

Si tibi cor cathedra est; ibi me dilecte docebis;

Præter te solum scire, & amare nihil.

CCCXLI.

Et dabo tibi poculum, ex vino condito,

Gratia Doctori, vinique refectio dulcis

Debetur, quoties mystica verba docet.

Ille animam reficit, tu dulcia pocula negabis;

Fac sapiant illi pocula, verba tibi.

Dogmata si per te, Iesu, cælestia disco;

Cur tibi Doctori, dulcia vina negem?

Virginitas in me, quæ condit vbera Matris;

Hæc condita tibi, dulcia vina dabit.

CCCXLII.

Et mustum malorum granatorum meorum.

Vina tibi sapiunt; nec mustea pocula Iesu,

Sed non peccati felle timenda, fugis.

Musta venenato quondam plenissima succo,

Ex malis voluit ponere culpa tibi.

Odisti cyathos culpæ, sapidissima quæris

Musta; sed à malis non vitata malis.

Credo tibi sapiunt, malorum musta meorum;

Namq; in eis virtus immaculata sapit.

CCCXLIII.

Lava eius sub capite meo,

Verf. 3.

Princi-

P Rincipio vitæ, quo nos conceptio format ;
Omne hominum, culpa nutat in orbe caput.
Nascimur hēu tremuli, declinamulq; rebelles ;
Quò nos, consueto tramite noxa trahit.
Sed dum concipior, capiti suauissime Iesu,
Visus es ipse manum supposuisse meo.
Non mea nutauit Conceptio. nam tua vitæ
Sub capite hoc, fuerat cordis amica manus.
CCCXLIV.

Et dextera illius amplexabitur me.

Æ Terno, diuinus amor, me foedere strinxit ;
Excepitq; suâ dulciter ipse manu.
His in deliciis, hos Numinis inter amores,
Vita mihi dulcis, morsq; beata fuit.
Nunquam peccaui, Domini quod dexterâ fecit ;
Cuius in amplexus, culpa venire nequit.
Hoc amor æternum meus amplexabitur in me ;
Quod sine labe, sibi condidit ipse decus.

CCCXLV.

*Vers. 4. Adiuro vos filia Ierusalem, ne suscitatis, neque
enigilare faciatis dilectam,*

S Æpè mihi Matrem turbatis, sæpè quietem
Rumpitis ô animæ ! quod graue censet amor.
In Deitate mea, somnus dulcissimus illi ;
Cogitur ad vestras, sed vigilare preces.
Nouimus ô Iesu ! nullius conscia culpa,
Quod secuta tuo dormiat illa sinu.

Dormiet

Dormiet æternùm sed nostræ cura salutis;
Mater cessabit, si vigilare tua.

CCCXLVI.

donec ipsa velit.

Pædulces somnos, tanti quis nolit amoris
Æternos fieri? si Deus ipse velit.

Ergo tuæ Matris, si tecum est vna voluntas;
Æternos somnos si volet ipsa, voles.

Cura igitur nostri coram te desinet; illam
Si dormire velis, donec & ipsa velit.

Spes bona sed tamen est nobis. nam tu bone Iesu,
Nos saluos fieri vis, quoad ipsa velit.

CCCXLVII.

Quæ est ista, quæ ascendit de deserto? Verg. R

Quis stupor, attonitas suspēdit, hic vndiq; mētes?

Quæ vox ascensum, non capit ista tuum?

Virgo triumphali dum scandis in æthera plausu;

Tunc ex deserto, tam speciosa venis?

O planè deserta tuo sunt omnia, Virgo

Discessu! nec habet terra, Deus quod amet.

Tu sine labe Deo placuisti. iure proinde

Cætera desertum, tu parady sus eras.

CCCXLVIII.

deliciis affluens,

Hic vbi peccatum, iusti in ore oris abundat
Infelix nimium causa, latexque mali;

Affluit in lachrymis occasio mille dolorum,

Et quidquid miserum, terrea vallis habet.

Hac veniens ex valle, Deo purissima Mater,
Deliciis animæ diffuis vnde tuæ?
Hic vbi sunt aliis lachrymæ, pro labe reatûs;
Deliciæ fuerant hic, sine labe mihi.

CCCXLIX.

innixa super dilectum suum?

Res hominum, primo scelerati criminis ortu,
O quàm! tota fuit cardine mota suo.
Fluxa fides, errans ratio, concussa voluntas,
Omniaque interitu procubuere graui.
Tu steteras immota Deo, lapsusque parentum
Cardinibus nequirit, Virgo, nocere tuis.
Vitæ cardo tuæ, Conceptio pura triumphat;
Dilectus fuerat, nam tibi firma basis.

CCCL.

sub arbore malo suscitavi te:

Ante venenatos fructus, quos protulit arbor,
Infelix, primæ fons, & origo notæ,
Tu fueras electa, tuo purissima Nato
Mater, & à culpæ Virgo remota malo.
Quomodò sub malo te suscitavit arbore Natus?
Sub qua non fueras, dum cadit Eua Parens.
Sub qua, Iesus amor, me puro suscitavit ortu;
Non malus culpæ, sed Crucis arbor erat.

CCCLI.

ibi corrupta est Mater tua,

Mystica res, latitanique suo non obuia sensu,
Corruptam matrem, dicere Virgo tuam.
Sub

Sub malo, corrupta fuit tua gr̃atia Mater;
Dum sacra corruptit m̃umera, primus homo.
Hic cecidit flos ille boni, primæuæque virtus;
Cuius in exortu fons, Deus ipse fuit.
Sed virtute Crucis, per quam tu prima redēpta es,
Incorrupta tibi gratia, Virgo data est.

CCCLII.

ibi violata est genitrix tua.

Simus quod genuit te Virgo, gratia mater;
Quæ fuerat genitrix immaculata tibi;
Sed quis eam, magno violatam dixerit ausu
Sub Cruce? quæ mundi vita, salusque fuit.
Hic vim passa grauem, dū pro te Matre laborat;
Vulneribus dum te parturit illa suis.
Tot plagas inter, dum pender in arbore Christus,
Gratia, in auctore est, hic violata suo.

CCCLIII.

Pone me vt signaculum, super cor tuum, Vers: 6.

Primitiis hominū, dederat mea dextra creatrix,
Dona animæ, signo non violanda meo.
Maiestatis opus, rea criminis Eua resignans!
Cor mihi signatum, cor dedit illa Stygi!
Tumea, non tantum Virgo signacula pone;
Sed cordis signum, me tibi pone Deum.
Tunè meo fueris bene cūmmunita sigillo?
Mater non fies immaculata mihi?

CCCLIV.

vt signaculum, super brachium tuum:

IN signum cordis, quoniam tua te mihi Iesu;
Gratia Diuini cordis, amorq; dedit;
Accepto diploma sacrum; securaque culpæ
Per te mi Iesu, iam tua Mater agam.
Quid tibi signato reddam pro corde vicissim?
Brachia conignes immaculata mihi.
Quæ te gestârunt, consigno brachia; pro me
Nam tua, mole Crucis brachia signat amor.
CCCLV.

quia fortis est, ut mors dilectio.

OMnia mors vincit, mors omnia dissipat, aufert;
Omnia post cineres, soluit adusq; nihil.
Mors animæ culpa est. fons est dilectio vitæ;
Peccatum mactat, gratia viuificat.
In me si fuerat cœu mors, dilectio fortis;
Primæuam, cur non, vincerit illa notam?
Vicit, & in tumultu culpæ, mortisq; triumphans.
In me, peccatum soluit adusq; nihi!
CCCLVI.

dura sicut infernus amulatio:

AD maculam vertit, quod ego sine labe creau;
Inuida Styx factis, æmula facta meis.
Omnia corrupisse putans, dum gaudet, ouatque;
Pro te, Virgo, meus quàm bene zelat amor!
Humano fuerat corrupto durus in ortu.
Infernus; meritas sed tulit ille vices.
Ardens inuidiâ fuerat sibi durus Auernus;
Ortu cùm fuerant omnia pura meo.

CCCLVII.

CCCLVII.

*lampades eius, lampades ignis, atque
flammarum.*

O Rnatas mediis tulerint quod lâpadas umbris,
Commendat Sponsus pectora casta Deus;
Peruigil hoc egit dilectio; quæ tamen ehêu
Tum dormitavit, crimine dùm cecidit.
Lampadas ornauit dilectio peruigil in me;
Sed non dormitans, sed sine labe nitens.
Quâ vigil in maculam fuit hæc vis flâmæ? nullû.
Momentum, quo non arserit illa, fuit.

CCCLVIII.

Aqua multe non potuerunt extinguere ver. 7.
charitatem,

VT populi multi, sic & peccata malorum,
Hêu nimium multis æquiparantur aquis!
Turbidus est illis fons culpæ, copia vasta,
Inque Erebi fundum cæca vorago ruens.
Omnibus his aterna mei dilectio maior,
Multas peccati quæ superauit aquas.
Non extinctus amor meus est his fluctibus; in me
Omnia consumens, nam Deus ignis erat.

CCCLIX.

nec flumina obruent illam:

I Nfans Nilaco Moses in flumine mergi.
Non potuit, placidis pusio vectus aquis.

Innocuas animi dotes, non obruit amnis;
In quo peccantûm naufraga turba perit.
Flumina quid metuam, si culpæ Nilus inundet;
Cor mihi securum est, quod sine labe natat.
Obruar hâud vndis peccati. nam mihi Iesus
Fons meus, his vndis non fluit, igne fluit.

CCCLX.

*si dederit homo omnem substantiam domus
sua, pro dilectione,*

Magnanimitatis cordis res est dilectio; nil tam
Altissimæ, ardenti pectore quam quod amat.
Nulla domûs tanta est substantia, nulla facultas;
Dilecto non det, quam generosus amor.
Totius sed nulla Deo substantia cordis
Cessit, ubi cordis portio culpa fuit.
Tota mei cordis substantia cessit amanti,
Corque Deo purum, pura hominique caro.

CCCLXI.

quasi nihil despiciet eam.

Non est grata Deo substantia cordis iniqui;
Nec facer impuro corde paratur amor.
Si dederis cor tale Deo, quo poscis amari;
Despectum meritò, cœu nihil illud erit.
Non despecta mei substantia cordis, amari
Affectu puro quæsit, & meruit.
Peccatum nihil est, quod amor despexit; at in me
Hoc procul excludit, gratia plena nihil.

CCCLXII.

CCCLXII.

Soror nostra parua,

EX hominum serie, post Christum, prima fuisti *Verj: 8;*
 Tu prauisa Deo, quem genuisse datum est.

Ortus præcessere tui tot secula Virgo,

Maxima tu natu, quomodò parua soror?

En tamen hoc loquitur Trias Augustissima de te;

Non habet ætatem, paruula nostra soror.

Gratia tanta tibi puri candoris; vt infans,

Parua sororque velut, tu videare Deo.

CCCLXIII.

Et vbera non habet:

LAc te tuo, Diuina Parens, suauissimus infans

Nutritus fuerat, dulcis amorq; tuus;

Vbera quæ sugat, tibi nunc materna deesse

Cur queritur? cùm sint vbera plena tibi.

Non est hæc Iesu querimonia; sed tua laus est;

Quod sis tam felix, tam sine labe Parens;

Vbera non hominum cœu iam videaris habere;

Vbera de cælo cum data, Virgo, geras.

CCCLXIV.

quid faciemus sorori nostra?

O Immensta Dei bonitas! ô Virginis ille

Quem nemo potuit dicere, mirus amor!

Omnia cùm dederit, rursum deliberat; ac si

Nil penitus Matri, fecerit ille suæ.

Magna sibi fecisse Deum canit ipsa, probatque;

De magnis rursum cogitat ille tamen.

Tam

Tam dilecta Sacrae Triadi es, purissima Virgo;
Vt de te semper, quid faciamus? agat.

CCCLXV.

quando in die alloquenda est?

Quid faciat, Diuinus amor, dum consulit ipse;
Alloqui gratam cogitat ille diem.
Expectare diem quid opus? purissima semper
Alloquis cum sit Virgo parata Dei.
Expectata dies fuerat, quæ Fiat amicum
Protulit. hâc de te Virgine, dixit amor:
Non potes esse Deus, cum sis ô Virgo creata;
Quid faciam? poteris sed genuisse Deum.

CCCLXVI.

Verf. c

Si murus est,

Quid dubitat celestis amor? murusne sit illa
Herois, poterat quæ superasse Stygem.
Inibat mundo furialis machina culpæ;
Quæ mortale hominum sterneret omne genus;
Virgo triumphatrix sed in ortu, vt vinceret Orcû;
Cinxit eam firmis moenibus, ipse Deus.
Murus ei, solidum robur virtutis ab alto;
Labi non poterat, quæ sine labe stetit.

CCCLXVII.

adificemus super eum propugnacula argentea:

Non reuit dulces operas, tuus optime Iesu,
Munimentorum Virginis author amor.
Si murus Virgo est; his propugnacula cur non
Moenibus inuictis, adificemus ait?

Excabi-

Excubias vbi candor agit purissimus; o quam
Munimenta illi sint pretiosa, decet!
Robora mox surgunt, argenti ducta metallo;
Aureus hic murus, nam Deitatis erat.

CCCLXVIII.

si ostium est,

HOc opus est, immensa Trias, quod fecit amoris
Dextra tui; de quo maxima cura tibi.
Nunc querit, quod fecit opus, mirabile amoris
Inter delicias Virginis, ingenium.
Hæc Incarnati purissima ianua Verbi,
Per quam de cælo vita, salusque data est.
Si te, Virgo, suum voluit Deus ostium habere;
Num Diuina patent, ostia pura Stygi?

CCCLXIX.

compingamus illud tabulis cedrinis.

Ostium ab æterno cum concludisset, ut in te
Magnus Virgo opifex ædificaret amor;
Consilio Sacræ Triados, molimen id vrgens;
Ut tantæ, exactum surgeret artis opus;
Compingamus, ait, tabulis te Virgo cedrinis;
Ut soli pateas, ianua pura Deo.
Tam bene compactis, in te purissima Virgo
Soluere num poterat culpaque, morsq; cedros?

CCCLXX.

Ego murus,

vers. 10.

HOc non diffitear, quod coram iudice toto
Orbe, mihi volupe est dicere, murus ego.

T

Siue

Siue meos ortus considero labe carentes ;
Non expugnatus crimine, murus ego.
Cogito Virginei seu Mater germina partus ;
Ex me progenito numine, murus ego.
Seu mihi deuotas video, quas protego mentes ;
Iustis, atque malis, vndique murus ego.

CCCLXXI.

Et vbera mea, sicut turris,
VBera, quæ tibi sunt dulci manantia lacte ;
Quas belli turres, vbera pacis habent ?
Ut reprimant hostes, turritas surgere moles
Nouimus ; at dulcis pax tibi, Virgo placet.
Quod mea delegit, quæ lugeret vbera Iesus ;
Hoc in me culpam terruit, atque Stygem.
Sic defensa fui, Diuinæ Matris honore ;
Sic turres fuerant, vbera casta mihi.

CCCLXXII.

ex quo facta sum coram eo, quasi pacem reperiens.

MVrum te Virgo, tua turres vbera dicis ;
Rursum te pacem composuisse, canis.
Pax simul, arma simul tecum. si facta reperitrix
Pacis es ? armatis turribus ecquid opus ?
An quod labe carens ex quo concepta es, ab inde
Repperiens pacem, tu quasi, bella cies ?
Pax tibi. sed nobis pro te, maculaque carenti
Sunt pro conceptu, dulcia bella tuo.

CCCLXXIII.

Ref. II.

vineam fuit pacifico in ea,

Tot

Tot iam delicias, tot dulcia gaudia Sponsi
Audimus tecum, tot variata modis;
Pacifico tandem suauissima vinea Sponsio
Diceris. & tuus hinc symbola claudit amor.
Scilicet hæc laudum vis est, & summa tuarum;
Pacifici Iesu, vinea quod fueris.
Pax sine peccato est. in te quoque vinea pacis,
Pax sine peccato, pax sine lite fuit.

CCCLXXIV.

que habet populos:

Pacifici cum sis pulcherrima vinea Iesu,
Deliciis eius non nisi sola pates.
Accessus sed cur populis, conceditur in te?
Arcanos gustus si Deitatis habes?
Hæc est, Virgo, tui pietas dulcissima cordis;
Quod sis vna licet, vinea pura Dei;
Omnibus ut pateas, ad nectar dulce salutis;
Ad te tot populos, vinea sancta voces.

CCCLXXV.

tradidit eam custodibus,

Quid vigilas inferne? tuo quid culpa reatu
Instas? hinc ubi stat vinea pura Dei.
Tradidit inuictis Deus hanc custodibus; ut nil
Ex his decerpas culpaque, morsque botris.
Custodes quæris? quibus hæc purissima celsit
Vinea, ab exortu non violata suo.
Seraphini in cælis; in terris Ordo Minorum,
Illius est custos quam bene Seraphicus?

T 2

CCCLXXVI.

CCCLXXVI.

Vir affert pro fructu, eius mille argenteos.

Protulit immensi pretij, quem vinea fructum;
 Est Deus, ex pura Virgine, FACTVS HOMO.
 Mille quis argenti? quis pondera cogitet auri?
 Et quotquot gazas, terra, polusque gerit:
 Germinis immensi pretium, Deitatis abyssus,
 Vnica quod nouit, ponere sola potest.
 Virginis hinc etiam, quem vinea pura meretur,
 Ex tanto fructu, noscitur iste valor.

CCCLXXVII.

Vinea mea, coram me est.

vers. 12.

DVm collata mihi, recolo tua munera Iesu;
 Expendoque tuus, quæ mihi fecit amor;
 Hæc recolens, vt amore tui mens tota liquecat;
 Immensi pretii, tot benefacta iubent.
 Aeternum quam dulce reuoluere! quomodò per te
 Plantata est animæ, vinea pura meæ.
 Hæc mea, coram me, cur non sit vinea semper?
 Cuius semper honos immaculatus erit.

CCCLXXVIII.

*Mille tui pacifici, & ducenti his, qui custodi-
 unt fructus eius.*

Custodita tibi, quoniam sum vinea Iesu;
 Diuinum vt possem, te genuisse botrum;
 Quid meruere sacri custodes? quos habet ex te
 Vineæ Conceptus immaculata mei.

His,

His, quibus est commissæ meæ Conceptio vitæ;

Vt defendatur vinea pura mihi;

Pro te Matre mea zelantibus, ipse beatæ

Pacis ero merces, Rex ego pacificus.

CCCLXXIX.

Quæ habitas in hortis,

Vers. 13.

Non alibi, Virgo, quâ quærere suadet in hortis,

Te meus, hortorum gloria dulcis amor.

Delicias habitare tuas hîc nouit; & ipsam

Dulciùs hâud alio, te scit adesse loco.

Incolis ergo hortos, vbi flos sine labe pudoris;

Gratiaque est ortûs immaculata tui.

Hîc habitas, his quæro tuus te Sponsus in hortis;

Hîc ego deliciæ sum tibi, tuque mihi.

CCCLXXX.

amici auscultant:

Quid de te dicam, quid mecû Virgo loquaris,

Verba mei, atque oris dulcia verba tui,

Auscultant qui me, qui te venerantur amici;

Quorum pro nostro, zelus honore calet.

His tua, labe carens Conceptio pandit amicis

Arcanum; culpæ quod negat illa reis.

Hêi mihi, qui cecini mysteria tanta scelestus!

Ausibus ô Iesu, spes mea parce meis.

CCCLXXXI.

fac me audire vocem tuam.

Iam toties audita Deo, iam vocibus illi

Inter delicias, mille locuta tuas,

T3:

Audiri

Audiri rursus Virgō deposceris ! o quā
Aures Diuinas, vox tua non satiat !
Interpres cordis, quæ non consenserat vnquam,
Peccato, sola est vox tua grata Deo.
Fac audire tuam me vocem, sæpius inquit ;
Semper enim vox est immaculata tibi.

CCCLXXXII.

Fuge dilecte mi,

Cv̄m non sustineam tot gaudia, cū mihi toto
Vitus deliciis, corde liquecat amor ;
Mi dilecte fuge. immensum est, quod sentio de te ;
Obruar hēu dulci nectare ! ni fugias.
Tunc ais vt fugiam ! quæ coniunctissima mecum,
Vnus es, o Virgo, Spiritus, vna caro.
Si mihi causā fugæ, peccati maxima labes ;
In te causā fugæ, non fuit ista meæ.

CCCLXXXIII.

Et assimilare capræ, hinnuloq; ceruorum,

Dv̄m fugis, vt redeas cupio dilecte ; quod optāt
Tot cerui mecum, tot capræque tuæ.
Sunt cerui, capræq; tuæ ; quibus addidit alas
Vt fugerent ; noxæ, iudicique timor.
A te, mi Iesu, si fecit culpa fugaces ;
Vt redeant, culpæ nescia Virgo precor.
Spem veniæ præbens peccantibus, hinnule Iesu,
Ceruicis, & capræis assimilare tuis.

CCCLXXXIV.

super montes aromatum.

Hic

Hic vbi Virginei spiratis aromata montes,
Dulcia concludit Cantica, Sanctus amor.
Debuit hæc finire sacros fragrantia cantus ;
Ortus, quam spirat, gratia Virgo tui.
Sic cecini de te. tu si quid aromate dignum.
Hic fuerit, totum me tibi ferre puta.
Si quid olet maculam, tuus omnia suauia reddat,
Montibus æthereis, immaculatus odor.

Cedat ad æternam Dei Omnipoten-
tis gloriam, & Deiparæ Virginis,
sine macula Originali Conce-
ptæ honorem.

OCTO BEATITVDINES,
SS. IOACHIM, & ANNÆ,
Virginis Deiparæ, sine macu-
la Originali Conceptæ, Beatissi-
morum Parentum.

I.

*Beati pauperes spiritu, quoniam ipsorum est
Regnum calorum.*

Anna Parēs Ioachimq; Deo gratissima corda ;
Quæis licuit Matrem progenuisse Dei,
Paupe-

Pauperiem coluere sacram; de Sanguine Regum
Clara, vetusque licet stirps vtriusque foret.
Ast ô quàm fuerant hâc paupertate beati!
Dum rerum terræ sunt ab amore procul,
Regni cælorum possessio traditur illis;
Nempè Dei Mater Nata, Deusque Nepos.

II.

Beati mites, quoniam ipsi possidebunt terram.

Expectare, Dei quæ sit perfecta voluntas,
Longanimi sensu, cor nisi mite potest.
Coniugii sterilis tractus, dum tædia profert;
Dum nullos partus, viscera clausa ferunt;
Vicenis annis, mitissima corda Parentum
Virginis, expectant nonnisi velle Dei.
Possedit terram, cor in illis mite beatam;
Terra Dei Mater, fructus eis Deus est.

III.

Beati qui lugent, quoniam ipsi consolabuntur.

Felices lachrymæ, quibus est solamen in ipso
Fonte voluptatis, lætitiæque Deo.
His maduere diu, tristes sine prole Parentes
Virginis; hêu cecidit tam pia gutta diu!
Lugentes tulerint solatia quanta requiris?
In lachrymis fuerat spes quibus vna, Deus;
Gutta cadens oculis, dulcedinis en mare gignit;
Immensum gignit quando Maria Deum.

IV.

Beati qui esuriunt, Et sitiunt iustitiam, quoniam ipsi saturabuntur.

Quæ

Quæ cōiuncta Deo mens est, & sancta volūtas;
Esurit illa Dei iustitiam, atq; se sitit.
Ita fames, sitis ista Deo gratissima; solo
Vitæ fonte Deo sinitur, atq; cibo.
Esuriere diū, te Natam Virgo Parentes;
Iustitiæ solem cū genuisse datum est.
Angelico, Saturata fames hæc pane quieuit;
Hæc sitis, est vitæ fonte refecta Deo.

V.

*Beati misericordes, quoniam ipsi misericordiam
consequentur.*

Compatiens animos miseris, hoc ritè meretur;
Vt Deus ex alto compatiatur ei.
Hasbonitas immensa vices vt reddat; amari
Vult in eis, quos hic fors inimica premit.
Virginis erga inopes dulcissima corda Parentum,
Dum nunquam miseris, viscera clausa gerunt;
Has meruere vices. vt Natam viscere terrent;
Cuius erant, soli viscera aperta Deo.

VI.

Beati mundo corde, quoniam ipsi Deū videbūt.

Virginei fuerint quàm mundo corde Parentes,
Ipsoꝝ Soboles Immaculata probat.
Hæc decuit concham, tam mundam nempe fuisse;
Gemma, Dei Mater, quàm pretiosa fuit.
Mundities cordis, labe n non sustinet vllam,
In solo figens lumina pura Deo.

V

Ergo

Ergo Deum in cælis, hæc lumina pura Nepotem;
Munditiæ cordis, quam coluere, vident.

VII.

Beati pacifici, quoniam filii Dei vocabuntur.

GRatia pacificis hæc est promissa; quod ipsi
Patre Deo dici, germina digna forent.
Pax inter steriles sed rarò visa maritos;
Infecundus habet iurgia nempe thorus.
Virgineis fuerat pax alta Parentibus; et si
Nulla diu fuerint, pignora cara thori.
Pacifici thalami sed quam fecere beatos!
Ecce Nepos illis, filius ipse Dei.

VIII.

Beati qui persecutionem patiuntur propter iustitiam, quoniam ipsorum est regnum calorum.

CRux sua persequitur iustos; sæperq; necesse est
Innocua iustum pro pietate pati.
Non aliter veniunt palmæ, meritiq; coronæ;
Ni virtus habeat, quam ferat ipsa crucem.
Virginis, Anna diu steriles, Ioachimq; Parentes,
Hanc, pro iustitia, quando tulere crucem;
In terris etiam cælestia regna tulere;
Prole sua Natum, cum meruere Deum.

OCTO:

OCTO PRIVILEGIA,

quæ Rex Salomon olim, Templo à se Hierosolymis magnificentissimè extructo, & dedicato, oratione, quæ habetur 3. Reg. Cap: 8. concedi

à Deo petiit;

insigne festum Immaculatæ Conceptionis B. Mariæ V. quod dedicationem eius in Domum Domini recolit, deuotè celebrantibus

ACCOMMODATA.

I.

Si peccauerit homo in proximum suum, tu exaudies in calo.

Scinditur in nobis toties, fraterna que cordis
Sæpius offensus vincula rumpit amor.

Mutua iuramus seruandæ foedera pacis;

Rumpimus hæc rursùm; proximus indè gemit.

Alma domus pacis, componit iurgia culpæ;

Nil cum dissidiis, Mater amoris habet.

Proximus vt vero tibi sit dilectus amore,

Quam colis, efficiet proxima Virgo Deo.

II.

*Si fugerit populus tuus Israel, inimicos suos
&c. exaudi in calo.*

PAx homini non est, qui toto militat ruo;
Vita quod nobis, beligeremus opus.

Sed

Sed fugimus passim ex acie, teròq; dolemus,
Constantem pugnae non tenuisse gradum.
Non finis Immaculata tuos ô Virgo clientes,
Ex acie maculam turpis habere fugæ.
Non es mota gradu, puro dum vincis in ortu;
Seruos ergo doces vincere, non fugere.

III.

*si clausum fuerit cælum, & non pluerit propter
peccata eorum, da pluuiam super terrā tuā.*

Clauferat Helias cælum, ne roridus imber
In terram plueret, dum sitit illa diu;
Humanæ referens nubes vestigia plantæ,
Ostia rorantis fecit aperta poli.
Vt pluât è cælo, sitiens si terra requirat;
Si crimen populi, sidera clausa tenet;
Quæ referans cælos, pluerent vt sidera iustum
Fecerat; hæc nubes immaculata pluet.

IV.

*si fames oborta fuerit in terra, aut pestilentia,
aut corrupt us aër, aut arugo, aut locusta.*

Dira fames, corruptus àër, grandoq; locustæ,
Et quæcunq; homini vis inimica nocet;
Ictibus extremis, & fulmine vindicis iræ,
Si populos vrget, sic statuente Deo.
In templum Domini, maculam quod nesciit vllā
Tu fuge; non alibi sit tibi certa salus.

Pesti-

Pestifer afflatus non est, nec regnat Erinnijs,
Hic, vbi peccati maxima pestis abest.

V.

*Si quis cognouerit plagam cordis sui, & ex-
panderit manus suas in domo hac, tu e-
xaudies in calo.*

L Ethalis mucro peccati, sæpè cruentat,
Intimâ, sæpe graui vulnere, corda petit.
Cordis hiat vulnus; sed non dignoscitur intus;
Tantus nempe stupor, pectora sæpe tenet.
Quæ plagam cordis, Virgo, non sentiit vllam,
Cum dederit purum, cor sine labe Deo;
Sola potest cordis minimas dignoscere plagas.
Qui colis hanc, plagis quæ medeatur, habes.

VI.

*Insper & alienigena, qui non est de populo
iuro, cum venerit, & orauerit in hoc loco;
tu exaudies in calo &c,*

Q Vanta Domus Domini, quàm gloria Virginis ingēs!
Quæ cordis pietas! quantaque abyssus ei!
Non seruos tantum, carosque inuitat amicos;
Ipsa etiam inuitat corda aliena Deo.
Quid dubitas? Domus illa Dei est; fidēter vt intres,
Ostia propter te, Matris aperta gerit.
Si colis hanc, ortus maculâ, culpâque carentem;
Sis licet in macula, non alienus ei es.

VII.

VII.

Si egressus fuerit populus tuus ad bellum, contra inimicos suos, orabunt te, contra viam ciuitatis, quam elegisti; Et exaudies in calo orationes eorum &c.

Quantula pars hominū, toto discernitur orbe?
 Quæ cultum veræ religionis habet;
 Barbarus immensa populus cum mole tumescat,
 Et latè pateat, gens inimica Cruci.
 Christiadum sed parua manus, si vincere bello
 Tot Stygis affeclas, castraq; tanta cupis?
 Conceptam sine labe, Dei venerare Parentem;
 Hostes, & Stygium conteret ipsa caput.

VIII.

Si peccauerint tibi, non est enim homo, qui non peccet, Et iratus tradideris eos inimicis suis, Et captiui ducti fuerint.

Ducimur heu toties vincti, sed cōpede culpæ;
 Hæc onerat nostros, prima catena pedes.
 Seruos peccati, facilè est captiuæ vt hostis;
 Nostra, sub immani carcere, culpa gemit.
 Non gemit in vinclis, qui culpa soluit ab omni,
 Ortus Virgo Parens immaculata tuos.
 Liberat à culpa, Conceptio nescia culpæ;
 Vindice Matre Dei qui caret, ille gemit.

I N

Firmamento Solij Diuini,
VIRGINE DEIPARA,
Deliciarum Immaculatæ Conceptionis eius
C O R O N I S.

exaudies in calo, in firmamento Solij tui

3. Reg. Cap. 8.

C Antica quæ cecini, dum sacro carmine claudūt,
O Virgo laudes immaculata tuas!

Delicias animæ, quarum tibi maxima vis est,

Ad solum liceat deposuisse tuum.

In firmamento Solij, quo summa potestas

Audit, & ad nostras flectitur illa preces.

Tu firmamentum Solij, quo summa potestas

Firmauit Sceptri, maxima iura sui.

Omnia nempe Dei Natus, quod traxerit ad se;

Hoc fecit, de Te Virgine sumpta Caro.

Illæ thronus Verbi, modico velamine carnis,

Robur ab immensa quod Deitate tulit.

Si thronus es; carnisque tuo de sanguine sumptæ,

Tu firmamentum, si Deitatis habes;

Ex hoc ergo throno, fac ô purissima de Te,

Quos cecini cantus, audiat ipse Deus.

Adiun-

Adiungere hîc placuit Bellaria Sacra,
DE SS. EUCHARISTIÆ
SACRAMENTO;

Vt inter delicias eius Virginis, dulciùs sapiant; cuius Sacratissimus, & purissimus vterus, vrna aurea fuerat, cæleste hoc manna continens; Panisq; Angelici, tota munda, ex auro mundissimo Arca.

I.

Caro mea, verè est cibus.

Ioann: 4. **C**VM vescor dapibus, longæuam ducere vitam,
Atq; triplex seclum, Nestor habere volo;
Me tamen in vita minui, & succumbere sensim,
Et tandem faciunt hæc alimenta mori.
Scilicet ad mortem carnali nutrior esca;
Viuo, sed vt moriar; pascor, vt inteream.
Nutrior ad vitam, sacræ per fercula mensæ;
Sola caro Christi, maxima vita mihi.
Hic verè cibus est, quo me dulcissime IESV
Pascis; vt in cælis me sine fine cibes.

II.

Sanguis meus, vere est potus.

Vinea tota mihi, plenos dulcore racemos,
Et totis sudat multea vina botris.
Iam totus madeo, iam victima cadua Baccho
Laber, & illecebris obruor ipse meis.

Hicci-

Hiccinè vitalis potus? num potio mortis?
An viuam? mortis quando venena bibo.
Quid faciam vt viuam? non sunt aconitha bibēda;
Est mihi sed potiùs, tota bibenda salus.
Tota salus in te mi I E S V; tum benè viuam,
Per te mi I E S V, cùm benè potus ero.
Sanguine me potas, hic verè sit mihi potus;
Æternùm qui me viuere posse facit.

III.

*Qui manducat meam Carnem, in me manet,
& ego in illo.*

IN te quod maneam, mi I E S V, corpore quando
Nutrior, & potor sanguine quando tuo;
Non miror, guttam pelagus quia sorbet; abyſſo
Quod puluis minimus, quod lateatq; nihil.
In me, quod maneat stupeo, tu dulcis abyſſus;
Tu pelagus fundo, littoribusque carens.
Quis capiat I E S V, tantæ miracula cœnæ;
Si capit Oceanum gutta, Deumque nihil.

IV.

Qui manducat me, & ipse uiuet propter me.

Filius è cælis veni, sed Filius ille;
Æternus genuit, quem sine Matre Pater;
Cum Patre, progenit qui me de lumine lumen,
Vna mihi Deitas, vnaque vita mihi.
Et tibi vita ego sum, quoties te pascō me ipso;
Vt viuas, ad me sæpiùs ergo veni.

An dubitas ? quod tu propter me viuere possis ;
Propter te volui, si tua vita, mori.

V.

Ego sum panis Viuus.

Dicite mortales, cur vos alimenta, cibique
Mortifera præstant conditione premi ?
Mors alitur, non vita cibus ; cum pane refectos
Haud dubij cineres, bustaque certa manent.
Mortuus ergo cibus, panis quem sumitis ille est ;
Qui facit in vobis, viuere mortis opus.
Panis ego viuus, venturæ non alo morti ;
Quos alo ; sed vitæ spiritus, esca mea est.
Visceribus castis formatus Virginis Almæ,
Panis ego viuus. quis mihi pistor ? amor.

VI.

Qui de calo descendi.

Conuiuas quoties lautissima fercula poscunt,
Et sapidos offert. mensa parata cibos,
Panis ad appositi mensam descendere fas est
Conuiuas, quibus est gratia facta dapum.
Ast ego mortales, vt vos dignarer amoris
Immensi dono, pane meoque cibem ;
Ipse cibus veni, descendi cælitus ; ad se
Quis descendente m viderat ire eibum ?
Et tamen hic etiam, raro quæ dulciter intret,
Ad vos descendens, viscera panis habet.

VII.

*Patres vestri manducauerunt manna, &
mortui sunt.*

Nubi-

N Vbibus æthereis suauissima portio vitæ
Manna cadens, priscis gentibus esca fuit.
De cælo vixere Patres, quibus æthere toto
Manna pluit gratos, absque labore cibos.
Manna tamen cæleste licet, mortalia terris,
Fercula cum mensis mox peritura dedit.
Cur cibus hic vitam non conseruauit? & illo
Iesiadum pasti, cur cecidere Patres?
Manna Dei, mortem non tollit; sustulit illam
In Sacramento, manna, sed ipse Deus.

VIII.

Qui manducat hunc panem, viuet in aternū.
AD manducandum quoties inuitat amantes,
Aeternum spondet viuere IESVS amor.
Hoc epulas in carne suas, hoc sanguinis ille,
Commendat passim dulcia pocula sui.
Pollicitis stat sola tuis, atque vnica vita
Mi IESV, quoties me tua mensa cibat.
An satis, & plusquam satis. ecce sub isto
Pane, Deus tua sum vita, quid vltra cupis?

IX.

*Etiam catelli comedunt de micis, quæ cadunt Math: 26
de mensa dominorum suorum &c.*

DVra fames animā cruciat, vacuāq; relinquit;
Languet, & exhaustis vix hiat illa labris,
Mile coronatas quantumuis fercula mensas,
Et plenas onerent, vina Falerna manus.

Corpore distento, buccisq; fluentibus elicu!
Quæ pascat mentem, mica nec vlla cadit.
Ne tamen esuriam, ne totus mente fatiscam,
Ne desint animæ, dulcia fercla mea.
O amor! ô bonitas! es factus dulcis amice,
Pane sub Angelico, tu mihi mica Deus.

X.

Bibite, & inebriamini charissimi,
E brietas vitium est, quo non deformius vllum,
Impuræ Veneris, ianua, seylla, focus.
Ridiculos, fatuos, contemptos reddit, & vltro
Insanos; nec habet cum ratione locum.
Mica verecundi superest ibi nulla pudoris,
Mens vbi per cyathos, ebria tota madet.
Ecce tamen cælestis amor, dum potat amantes;
Vt plena madeant ebrietate, iubet.
Ebrietas non est vitium, sed maxima virtus;
Stareq; cum sancta sobrietate potest;
Sub specie vini dum Christus inebriat, & se
Totus in effuso sanguine, fundit amor.
Quisquis es, ad mensam Christi conuiua vocatus;
Sobrius hîc vt sis, ebrius esto magis.

XI.

Joann: 6.

Panem cali dedit eis.

IN terram pronas animas, & cælestium inanes,
Acri perstrinxit, Musa vetusta stylo.
Proh dolor! hoc priscis fuit intolerabile visum;
Si terram saperet nil nisi, totus homo:

Hoc

Hoc animæ tolerant, Christi præcepta secutæ ?

Si illis dulcedo cælica, nulla sapit.

Vt sapiant tandem cælestia fercula vobis

O animæ ! in panem se Deus ipse dedit.

Sed quibus hic panis, cælo demissus ab alto

Non sapit ; his certè, nec Deus ipse sapit.

XII.

Panem Angelorum manducauit homo.

O Immensa Dei bonitas ! amor ipse, stuporq ; !
Quid dicam de te ? gratia quanta tua est ?

Commensalis homo, per te fit mentibus illis ;

Omnigenæ culpæ, quæ caruere notâ.

Angelus in cælo, quo viuit pane refectus ?

Panis ei Deus est ; hoc quoque viuit homo !

Plus dicam, quem tu manducas Angele panem ;

Hunc manducat homo, quem Deus ipse cibât.

Panem hominis, sed non manducas Angele ; nâq ;

Solum hominem proprio corpore, Christus alit.

XIII.

Educas panem de terra,

A Vdio mi IESU, toties te dulcè loquentem ;
Quod sis de cælo panis, & esca mihi ;

Audio sed rursus, de terræ germine quod sis

Eductus panis, quem meus ardet amor.

Hæreo, num cæli, num terræ panis haberi

Mi Iesu malis, dulcis vtrinque cibus.

Panis ego cæli, formatus corde Paterno,

Immensa semper cum Deitate fui :

Carne sed in terris, de casta Virgine sumptâ,

En panem terræ, me tibi fecit amor.

Hinc quod ad humanos, tibi me comunico gustus,
Debeo panis ego, dulcior esse tibi.

XIV.

Et vinum latifcet cor hominis.

QUæritur, ut recreet vinum, cor triste dolentū;
Anxia mens, poscit lætior esse mero.
Hoc agit, hoc inter conuiuia dulcia quærit;
Creber ut exhilaret, cordis amara calix.
Luctus in extremis sed gaudia nostra, scyphosq;
Confundit; lachrymis tristeq; claudit opus.
Non vitis de corde sapor, nec vinea Cypri,
Cor hominis plene lætificare potest;
Sed Christi mensæ vinum, quod cordis ab ipso.
Fonte fluit, Christi sanguine quando fluit.
Cor hominis, cur non bibat omnia gaudia? quādo
Pocula de Christi, dulcia corde bibit.

XV.

Vincenti dabo manna absconditum.

VT palam certare decet, palmasque mereri;
Publica sic meriti præmia, ferre decet.
Si certare iubes, hostes si vincere LESV?
Hæc palam fieri, fortia gesta decet.
Cur tamen his meritis, abscondita præmia spōdes?
Vincentique paras, nonnisi manna latens.
Hic cum sit certantis adhuc? abscondita palma;
Dulce, sed arcanum sum tibi manna Deus.
Palma reuelabit, sed postquam certa triumphū;
Ipse reuelatum, tuum tibi manna dabo.

ORA.

O R A C V L V M
P A R T H E N I V M,
Augustissimæ Cœlorum Reginae,
V I R G I N I S D E I P A R Æ,

absq; maculâ originali conceptæ,

H O N O R I,

ex his Salutationis Angelicæ verbis,

Aue Maria, Gratiâ Plena, Dominus tecum,

Ab Eximio Viro,

I O A N N E B A P T I S T A A G N E N S I,

Solâ ut mentis, ob defectum visûs,

centum puris Anagrammatis,

ex priori editione selectis,

deuotè pariter, ac ingeniosè,

R E V E L A T U M;

& à

M. STANISLAO IOSEPHO BIEZANOWSKI,

*In Almâ Vniuersitate Craconiensi Philosophiæ Doctore, Collega Mi-
nore, Pœtâq; Ordinario, visu ab annis octodecim orato,*

totidem Epigrammatum Centuriâ,

I L L U S T R A T U M.

Anno à Partu Virginis Immaculata, 1668.

Et nunc 3tio, Anno Domini 1684.

R E C V S V M.

Auspicatissimo, Purissimoque,

SIDERI OLORIS, Literatum ex puris Iambis Votū.

O Celle siderum, corona luminis,
Niuēi beata portioque sæculi,
Olor canore, dulce nectar aurium,
Olor monile puritatis, & penu,
Viæque vena delicata lactæ.
Ebur, niuemque pectorum, quis in *Tuo*,
Neget redisse fulgurante Symbolo?
Nouisque prisca grandinare lilijs,
Sacræ dicata tempora innocentiae;
Et vniuersa faustitatis omina,
Fauonijs, Ethesiusque dulcibus,
Polo, per Orbis ire vasta cærule:
Medulla quando, corculumque totius
Benignitatis, ipse candor, ipsa nix,
Latexque purus innocentis aluei,
Meroque lacte, nectaris merissimo
Pluensque fonte, *Pastor Orbis*, ac *Pater*,
Sacrum cacumen, Imperique post *DEVM*,
Vices

Vices in orbe summitate maximas
Tenet, regitque Gratijs fauentibus.
Perennis ista, *Summe Pontifex Tibi,*
Cedrisque digna surgit inde gloria:
Quòd inuidenda posteris, *Olor Tuus,*
Eburna, casta, liliata, candida,
Probisque sæcla destinata mentibus,
Togæque sacra, Phocidosque vitrei
Amica roris, Entheumque vatibus
Datura flamen, & fluenta mustea;
Tot inter aurei dolenda temporis
Sepulchra, iamque putre mortui propè
Cadauer orbis, & feretra temporum,
Bono stupente publico reduxerit.
Sacro proinde Principis Petræ tholo,
Olor nitore fulgurans eburneo,
Perennè viuat! in Tuoque nomine,
Beatitate publicâ solum beet,
Salutis irrigetque nube roridâ;
Vocaris ipse quando *Ros Soli Pius,*
Pij, probique *Rospilose* pectoris,
Apex, Corona, *Cygne*, Gemma Præfulum.

BEATISSIMO PATRI,
CLEMENTI IX.
PONTIFICI MAXIMO.

O Raculum ex *Abyſſo* Sapiētia, ſemel inter mor-
tales, ore non mortali prolatum; in nouam rur-
ſus myſteriorum *Abyſſum*, ex interuallo temporum,
auſu planè non mortali recurrens; ad Te Sacrorum
Principem, primumque & ſummum in Orbe Chri-
ſtiano deſertur Oraculum, Beatiffime Pater. Inter-
nuntius ille calorū Spiritus; cui arcanum Verbi,
ſub velamine carnis, ex immenſâ Diuinitatis luce
patuit; Oraculum hoc mente ſolâ conceptum, ita in-
oris ſigna, idiomaq; humanum tranſtulit; vt fontem
in eo myſteriorum, conſignaret. Sed venit in ſpiri-
tu, qui ſub velamine lucis, noua lucis abſconditum
reſignans; in hoc grandi ſecreto, præter ineffabile
Verbi incarnati myſterium; Virginem quoque Ma-
trem ſine labe Conceptam, mente ſolâ concepit: tan-
tò fecundior in virgine animo, quantò in ſecunda

Virgi.

Virginis laudibus sanctior, puriorque; Sudum hoc lucis, in nube maximum; idem lynceum visu, orbumque, ætatis nostra paradoxum; stupendo ingenij partu, pauculis in vocibus, ad miraculum usque fecundum; nouo, tersissimi seculi magisterio, ad sacra literarum elementa, sub sacro adhuc Sanctitatis Tux murice, prouocare non erubuit. quando arcanum, in literis sensum, noua mentium vi, propè ad ipsam mentium celestium amulationem, in sacratissimo enigmate reuelauit. Quidni verò domesticus Sanctitatis Tux, totus in spiritum, mentemque abiret? natus eum Principem; cuius animus, in Orbi animam, iam olim destinatus; quoscunque in consortium, magnaue mentis intuitum recepit, Intelligentias fecit: adeo quidem efficaci, noue in magnis ingenijs spiraculo vite; ut vel hoc solo, uniuersam orbis eruditionem, animari suffecisset. Tanta nimirum, vel ex ipso Sanctitatis Tux nomine, spei uenerationisque publicæ, iam olim assurrexerat amplitudo: ut augustum mentis Tux sacrarium, non aliud iam publicè censeretur; nisi grande quoddam, verèquè purpuratum, intra, citraquè purpuram, virtutum, & sapientie senaculum. Ac proinde gaudebat iam tum, bonorum suorum nescius adhuc, præfagus tamen Or-

bis Christianus; pectus illud Sanctitatis Tux, vitalem summæ prudentia sedem, tanto agitari spiritu: continerique in eo, quidquid vssiam ingenio magnū; quidquid in arduis, vastoque curarum circuitu implicatis, expeditum; quidquid profundo sensu, apparatuque sapientissimi consilij inexhaustum. cū iam spiritus ille, Maiestatis futura conscius, unum in locum capacissimi pectoris Tui, omnem Summi Regiminis congereret apparatus; ex quo uniuersa rei Christianæ, tantò felicius imperaret. Sed venit iam tandem, in summam Sedem suam, expectata diu Vaticanæ Sedis felicitas: cumquē impleuerit vota, necdum vōuentium stitit desideria: cū vel hoc ipsum gatidium, quo ex Sanctitatis Tux summo in Orbe fastigio fruimur, sollicitum sit; ne deductam ab aureo euo Clementiam, morosā inclementioris cui ferrugine definiat; sed ut prorogatis animorum desiderijs inexhausta, exhauriat dulces in se affectuum impetus; placidamquē Orbi malaciam, diuturna speret Clementia. Animorum hoc iudicium, ex Orbis facie, amabiliquē intuitu, in Sanctitate Tua defixo, facile legitur; non tam attonitis in Sidere Oloris, magno bonæ spei obside; quàm liquecentibus potius.

tius omnium animis; quod sacrum hoc Phenomenon, publica felicitati servatum, ante spes omnes impleverit; quam in optima spei augurium venisset; commune illud quidem Orbis delictum, sed maxime literatum. Mira eius in eruditas mentes iam inde propensio; affectusque in Togatum hoc Consortium planè nativus, & incomparabilis; vel tum etiam, cum Oraculum hoc de Sanctitate Tua, sub anigmatis nube lateret: at nunc, secretum iam suum, in Vaticana lucis emblemate soluit; ut in secretissimas etiam, doctarum mentium incurrat pupillas, bonoque ingeniorum præsint maximo, invincibilis propè necessitas est. Hoc illi ius in meam quoque extrinsecus oculi nubem; qua communis quidem mihi, cum Eximio Viro, Ioanne Baptista Agnensi; sed tersissimo mentis speculo, longè quàm dispar: cuius Divinas in Salutationis Angelica vocibus, deque illibato Conceptu Virgineo, mirè conceptas vices, dum sequor; ad usquè sacra pedum Sanctitatis Tux oscula deductus, pusillum quiddam, in magno non hominis planè inuento, concino, lusinguè. Servant hac fateor, quæ à me Virginis sine labe Concepta, honori dicantur, genium loci, & umbram, ex quâ prodierunt: sed cū

*lucem aliter, nisi grauiori turbæ immista, ferre non
 possint; eo potissimum tempore, ad pedes Sanctitatis
 Tuæ unâ mecum procumbunt: quo Inchyta Mater,
 Et Altrix mea Vniuersitas Cracouiensis, pro decer-
 nendis, Eximio SERVO DEI, IOANNI CANTIO
 Tutelari suo, sacris honoribus, Sanctitati Tuæ sup-
 plicat; ut in publico tanta Matris eloquio, infan-
 tia mea, cum minus discernitur, venia quoquè tan-
 tò propior sit. Patieris ergo Beatissimæ Pater, Lilia
 hæc Virginea, in partibus nostris admirationi habi-
 ta; ad sacras iterum, unde prodierunt, Rospilosani
 Liliæti, delicias redire; idque in seculi Tui gloriam,
 quod beatas iam in terris Rosas, feliciter germina-
 uit: permittesque nouum, canori nominis in Orbe
 Polono CANTII Sidus, sub Tuo sidere Oloris na-
 sci; cui hæc potissimum, ut nouis Cælum sideribus
 numerosius augeat, peculiaris felicitas seruata est.
 Hoc à Clementia Tua haud dubij poscimus, spera-
 musque; quæ ut Orbi Christiano longæua sit; voto
 pro eâ publico, Partheniam hanc, Magnæ Virgini,
 offerimus Hecatomben.*

ORA-

ORACVLVM PARTHENIVM. ANAGRAMMA I.

Pura; vnica ego sum, Mater alma Dei nati.

OMnia purus amor genuit, quæ cōdidit vnus;
Qui nequit esse vnus, sit nisi purus amor.

Vnicus est Patris, Lumen de Lumine, Natus;

Quem genuit terris, purus, & vnus amor.

Hinc ego condita sum maculâ procul *vnica pura,*

Qualem formauit, purus, & vnus amor.

Sed formauit opus, curâ maiore, modoque:

Alma, Dei nati, sum quia Mater ego.

II.

Deipara inuenta sum, ergò immaculata.

LVx genuit lucem, candor purissimus ante

Secula: progenuit cūm Deus ipse Deum.

Sic genitū decus omne decet, sine labeque gigni

Nunquā cessantem, labe carere decet.

Viētus amore hominum **D**EVS, en homo na-
scitur ex me;

Lux tamen è pura, nonnisi luce venit.

Nam quia *sum Diuina Parens inuenta*; necesse est.

Ergo animæ, sit Lux Immaculata meæ.

III.

III.

Pia, munda, iusta, alma, Creatorem genui.

Cum nouus innocuâ, prodisset origine mundus,
Iustitiæ verò nomine, mundus erat.

Mundus amor, cultusq; Dei, pietasq; fidesq;
Munda; recens nati cunctaq; munda operis.

Omnia peccatum confudit, & omnia mundi
Ornamenta, suum non tenuere decus.

Mundus ut assurgat rursus, iustusque piusque,
Natalesq; iterum cernat ut ipse suos;

*Munda Creatorem Genui, Pia, iustaq; Mater,
Alma, & sola viri nescia, labe carens.*

IV.

Ego aurum nitens, immaculata Deipara.

Mvnera cælorum lectissima, digna metallo
Principe; digna sacris, aurea vasa cibis.

Angelici Panis, manantia fercula cælo,
Aurea Iessæi, sic laris vrna tulit.

Nempè Deum, rigui purissima vena metalli;
Maestas solij, totaque munda decet.

Hinc *Ego facta Nitens Aurum*, mea viscera Nato,
Aurea vasa, *Parens Immaculata* dedi.

V.

Ego mitis, pura, immaculata, veneranda.

Numinis irati facies, peccantibus ô quam
Et grauis, & nimis hêu intoleranda venit!
Iudicij districta gerit cum tela seueri,

Ancipitique oris fulgurat ense minax.

Mitis

Mitis ego, cùm Pura Deo mea viscera pando;

Et fulto Proli me *Veneranda* meæ.

Pro maculis orbis, facili mox audior aure;

Nempè fero puras *Immaculata* preces.

VI.

Margarita cali sum niuea, aptè munda.

Rorida concharum soboles, cunabula debent
Æthereis gemmæ, nobiliora plagis.

Inde nitor, candorq; venit purissimus inde;

Et pretium gemmis, & decor inde venit.

Gemma ego sum cali niuea, aptè, mundaq; Virgo,

Totaque cælestis forma, decorque mihi.

Conceptus sine labe meus, sine labeque vita;

Gemma velut puri, sic ego, roris eram.

VII.

Sat pura è malo Adami, Increatum genui.

Peccati quæ prima malis exordia, malo

Infelice dedit, sat mala malus erat.

Omnia corrupto vitiauerat, heu mala fructu:

In sapidis nimiùm, desipuitque bonis.

Humanum trahit inde genus, mala semina mali;

Vnaque mors morfu, cuncta momordit Adæ.

Sola *Creatorem Genui*; nam sola nocenti

Pura Sat è Malo, totaque pulchra fui.

VIII.

Una semper immaculata, Virgo Dei nata.

Vnica Diuini Soboles Patris, vna Propago,

Æqualis Genitus cum Genitore Deus.

Z

Vnus

Vnus Virgineo partu, Patre virgine natus;
Idem natus Homo ex Virgine, virgo Deus.
Vnicus ergo Dei Natus de Virgine virgo;
Vna etiam *Virgo*, nonnisi *Nata Dei*.
Hæc ego Supremi ium Numinis inclyta Nata;
Immaculata proin *semper*, & *vna* Deo.

I X.

Deipara, augustè immaculata nominer.
N Omina sunt augusta mihi; seu regia proles,
Siue Prophetarum stirps generosa vocer.
Digna coronarum titulis, dignissima sceptro,
Augusto semper nomine digna frui.
Omnibus ex titulis, nihil est augustius vno,
Nec quidquam toto, carius orbe mihi est.
Nominer immaculata Parens, si Numinis alti;
Tota sat *Augustè*, gloria dicta mihi.

X.

Arca pura nati Dei, eum tegam almo sinu.

Æ Stuat impuræ dum carnis ab ignibus, orbis
Prouocat vtrices, & gemit inter aquas.
Arca Dei tum surgit opus, seruansque cadentis
Reliquias orbis, mergier vna nequit.
Primæ diluuium culpæ, hucusque malignos,
Sic ego vitæ sola, fauente Deo.
Pura Dei Nati, sic iustè nominor *Arca*;
Almo Mater *eum* casta, *tegamq; sinu*.

X I.

Aula sum tota munda, ac Regina Empyreï.
Aula

A Via Dei cælum est, cælum pulcherrima sedes;
Maiestas, solium, magna domusque Dei.
Nec tamen hæc maculis caruit, dū colia superbus
Lucifer attollens, par cupit esse Deo.
Est querenda igitur, cælis quoque mundior ipsis,
Aula Dei, maculæ nescia, tota nitens.
Empyreï Regina Poli, pulcherrima Tota,
Munda ego Sum, cælis mundior, aula Dei.

XII.

En Virgo, en Deipara sum, at immaculata.
M Illibus ex multis, quæ me sapientis Abyssus
Iudicij elegit, mensque suprema Dei.
Fecundæ, castæque simul miracula Matris,
In me, non solitâ dum ratione parat;
Si mihi tu fecunda Parens, electaque Virgo.
Inquit es, immento sola minorque Deo;
Immaculata proin, multis ex millibus esto,
Vna simul *Virgo, Mater* & vna mihi.

XIII.

Procul anguis à me, vna Mater Dei amati.
I Nuid à frendens, Stygius dum fortè Chelydrus,
Euam sub frondosâ arbore, stare videt.
Squamigeros voluens, sinuosi corporis artus;
Accessit propius, moxque venena dedit.
Innocuos vapido, qui subruit ore Parentes,
Nil mecum palpo perfidus anguis habet.
Vna Dei super omne bonum sum *Mater amati,*
A me Tartareus, quàm Procul anguis abest.

XIV.

Ruat anguis amarè, immane caput elido.

D Amnatus cælo, scelerû faber anguis, ab alto;
 Carpere quod vetitos, suaferit ipse cibos;
 In terram pronos artus, & colla superba
 Flectere, cum tumido vertice iussus erat.
 Sed non oblitus scelerum, fraudisque vetustæ,
 Erigit ad solitos, se tamen ipse dolos.
 En *Immane elido caput, ruat anguis amarè;*
 Sub pedibus victrix, quem sine labe premo.

XV.

Tota sine macula Adam, purè germinavi.

I Mmaculata suæ tenuit primordia vitæ,
 Conditus è terrâ virgine, primus Adam.
 Nobile sed corrumpit opus, maculâque notauit,
 Inficiens germen sanguinis omne sui.
 Humani vitium generis, clademue pudendam,
 O quis restituet? nonnè secundus *Adam?*
 Vt maculas primi tollat, *Maculâ sine, Purè*
 Hunc ego *Progenui*; *Totaq* pura fui.

XVI.

Pergam inuiolata, ac munda Mater Iesu.

I N cælum, facilis nobis via prima patebat;
 Incessus nobis, cum sine labe fuit.
 Mox iter obstructum, quod nos vallauimus ipsi:
 Hæsimus inque ipso limine, mole graues.
 Nemo gradum post hæc tentauit, criminis expers;
 Amisâ potuit pergere nemo viâ.

Plaudi-

Plaudite mortales, ego *Pergam Mater Iesu,*
Munda per amissam, ac *Inuiolata* viam.

XVII.

Viua Deo *integra, immaculata Parens.*

VIta animæ Deus est, cœu viui corporis illa;
Spiritus hic animæ, gloria, forma, decus.
Viuitur heû passim; sed viuitur, heû malè mundo,
Fons vbi abest vitæ, principiumque Deus.
Spiritus humanus cesset mihi, vitæque mundi;
Vita mihi Deus est, cor animæque Deus.
Hoc ego, non alio vitæ spiramine *Viua*;
Immaculata Parens, integra, plena Deo.

XVIII.

Pura, & digna Mater: summa cœli ianua.

CLaudite sidereas ferratis postibus arcēs,
Excubiæ magni, sacra phalanxque Poli.
Quid iuuat, heû! miseris mortalibus, ostia toto
Clausa polo, validâ cuncta tenere manu?
Vicimus excubias omnes, cælumque tēnemus:
Ferratis nec iam postibus illud eget.
Pura, & digna Dei Mater, sum Ianua Cœli
Summa; quis in cælos, ostia aperta neget?

XIX.

Digna Mater Iesu, & pura à macula omni.

QVærebat Verbo Sapientia cælica, dignam
In terris Matrem, ex quâ, Deus esset homo.
Gratia, forma, pudor, pietas, prudentia, multis
Non deerant; primâ non tamen absque notâ,

Z3

Displi.

Displicuere Deo, nec tantæ Matris honore,
Fas erat indignas, cum maculæque frui.
Pura omni Maculâ, sola est purissima Virgo:
Hæc *Mater Iesu*, *Digna* thronoque Dei.

XX.

Sola purè, ac mirè munda, animata viget.
Qui trahimus noxæ maculas, & nascimur iræ
Infelix soboles, gensque inimica Deo.
Præda sumus mortis, duræque tyrannide pressi,
Plectimur heu nostris, immorimurque malis!
Mystica lux, quando melioris gratia vitæ,
Deficit in nobis; lux animata perit.
Purè Sola viges, ac mirè Munda Virago:
In Te nam vitæ, lux *Animata* viget.

XXI.

Una est Deipara Virgo; en immaculatam!
Cor mundum poscit Deus, in quo ritè moretur;
Et mentis puram, vult sine labe niuem.
Ipse etiam cordis mundissima lumina poscit;
Sub tantâ cerni, nec nisi luce potest.
Quantâ animæ lucem, quàm cor sine labe requirit?
Carne ubi velatus, se locet ipse Deus.
Una Dei sum Virgo Parens; en Immaculatam,
Ex vi tam magni muneris, esse decet.

XXII.

Una est immaculata Virgo; en Deiparâ!
Si mihi non aliæ dotes, non munera cælo,
Ex Te venissent prodiga, Magne Deus:

Si non

Si non electam, si non de sanguine natam,
Dilecti populi, stirpe sacrâque Tibi:
Si neque solenni voto placuisset habere,
Perpetuâ iunctam Virginitate Tibi:
Virgo quod *Immaculata* alijs sū ex omnibus *vna*,
Sufficit: *en Matrem* me decet esse *Dei*.

XXIII.

Si pariat vna Deum, en ergò immaculata!
NAsci hominem, nostræq; pati mortalia sortis,
Posse Deum; toto quantus in orbe stupor!
Immensum, quis posse capi, quis carne teneri,
Æternumque, annis crescere posse putet?
Quæ Mater tam sancta; Deum quæ viscere casto
Ambiat, & Natum non tremat ante suum?
Hoc tamen arcanum, terris mirabile factum;
Vna Dei Mater, mira Puella docet.
Si tamen *vna Deum pariat*, quod credimus; *Ergo*
Debuit, *en* præ alijs, *Immaculata* dari.

XXIV.

En pura Dei amans, & immaculata Virgo.
PVrus amor lux est, & lucis amabile pignus;
Impurus tenebras, & mala noctis habet.
Purus amor maculas nescit, renuitque notari;
Impurus maculis, labe suâque scatet.
Purus amor, Divinus amor: qui summus amoris
Fons est ipse sibi, flamma, focusque sibi.
Purior hic ignis, lux est quoque purior illi;
Nemo Deum purè, sit nili purus, amat.

Imma-

Immaculata, Dei quòd amans sit, puraq; Virgo,
Omni labe carens ; *en* amor ipse probat.

XXV.

Purè amata, & munda, e macula Originis.

OMnia Sūmus amat, quæ fecit, Conditor orbis;
Nilque opifex operis, despicit ipse sui.
Quin etiam ad summū tantæ bonitatis amorem,
Prouocat ; immenso dignus amore Deus.
In maculis positus, sed quis tam ritè calere
Ignibus his poterit ? quæis amor iste calet :
Purè sola Dei, Maculâ sine, Mater Amata,
Hoc agit : ignibus his, nam sine labe calet.

XXVI.

Regina summè Diua, purè intacta à malo.

AD Regis Regum thalamos, dignissima tanto,
Quæritur ex cunctis, Regia Diua-toro.
Secula tot, magnique dies labuntur, & anni;
Nulla toro par est, nullaque digna Deo.
Aurea iam festis genialibus imminet, & se
Explicat in roseam, lux peramœna diem.
Itandem quæsitæ diu, Regalibus adlis
Par thalamis ; magno, dignaque Sponsa Deo :
En dilecta Deo, *Diua* es ; *Reginaq;* summè ;
Purè intacta Malo, digna toroque Dei !

XXVII.

Dei summa imago, clara, & pura inuenta.

EXemplar, vultusque sui venerabile signum ;
Plasma super posuit, Conditor ipse suum.
Augu-

Augustumque decus formauit originis ætæ;
Vt memor Auctoris viueret inde sui.
Tam sacrum violauit homo, fregitque sigillum;
Deque animæ facie, cecidit imago Dei.
Inductæ rerum species, formæq; volantes;
Informes animo, quæ peperere notas.
Heu periêre, Deo similes in imagine vultus!
Nec spes, amissum posse redire decus.
Clara sed ante omnes, & Pura Inuenta Maria;
Spes hominum facta est, *Summaq; Imago Dei.*

XXVIII.

En virgo Diua, nata semper immaculata.
Virginei quod sit pretium, quæ gloria floris;
Quàm semper niuæ nobile mentis, ebur:
Secula prisca etiam mundi, non munda fatentur,
Dianæque Ephesi, templa stupenda Deæ.
Tollite sed castis altaria condita Diuis;
Templaque non pleno, casta pudore ruant!
Dignior en tanto cultu, iam prodit in orbem,
Nata verecundi Virgo pudoris amans.
Hæc est Immaculata, coli dignissima Semper,
Magna pudicitæ Diua, merusque pudor.

XXIX.

Alma virgo, ante casum Adæ permunita.
Casurum mortale genus, præuiderat olim,
Cuncta creata videns, mens oculusque Dei,
Clade super tantâ, primæque labis ab ictu,
Nos doluit nostris, spontè perire malis.

Nūquid ait, culpæ casu quoque corrueſt iſto;
Dulcis, & æternū Mater amata mihi?
Non pariar; caſumq; meæ me cernere Matris,
Reſ indigna mihi; dum prohibere licet.
Ante parentis Ada caſum munita proindè,
Sit dilecta Parens, *Almaq; Virgo* mihi.
XXX.

En virgo pariet Deum ſana, immaculata.
COncidimus quondam, letali vulnere culpæ;
Et mortis iaculo, faucia turba graui.
Viſ diuturna mali, iam putrida vulnera paſſim
Fecerat, & facili non reparanda manu:
Publica languentis iam comploratio mundi,
Et ſæuus magni funeris horror erat.
Dum ſaturn nihil eſt; dum faucius orbis anhelat:
Nemoq; adeſt, medicam qui dare poſſit opem.
Sed vitam, Medicumq; dabit, quæ vulnera mortis
Neſciit: umbo animæ, cui fuit ipſe Deus.
En Virgo parietq; Deum, quæ ſola parentum
Immaculata malo, totaque ſana fuit.
XXXI.

Ninea Mater Ieſu, culpam ignorat Adam.
VRitur in medijs culpæ feruoribus orbis,
Infami ſclerum, peſtiferâque face.
Iamque velut flagrans cælo dum Sirius ardet,
Omnia flammæ viſ malèſana rapit.
Quin etiam Stygijs ſurgunt incendia flammis;
Totaque fit buſtum terra, rogusque mali.
Colle

Colle super sacro, cecidit nix casta Mariæ,
Æstibus in medijs, magnus in orbe stupor.
Mater enim Niuea est Iesu, culpamq; Parentis,
Hæc ignorat Adam, nix mera, hoiq; niuis.

XXXII.

Ita Eva secunda, malum ignorat prima.

EVa Parens hominum, primo notissima lapsu,
Corruit incauto pectore, victa dolis.
Eva secunda, Dei Mater dignissima Nati,
Humanum casu liberat omne genus.
Prima Deo facta est, contemptâ lege rebellis;
Subdita mandanti facta secunda Deo.
Prima subit mortem, vitali ex arbore vitæ;
Ex mortis vitam morte, secunda tulit.
Prima malum peperit, sine crimine nata Virago;
Sed peperit Summum, Virgo secunda Bonum.
Ergo *Ita* felici rerum discrimine, totum
Ignorat prima, en Eva secunda, malum.

XXXIII.

Virgo est, ac premunita in Ada malum.

Immundus, mundas animas, vapidusq; coluber,
Impugnat Stygijs ignibus, holtis atrox.
Ægide Divinâ castus pudor indiget; vt sic
Impuro vinci, nesciat igne Stygis.
Virginitas munita Deo, secuta malorum,
Sola triumphatrix, sola potensque sui.
Virgo est, inq; malum sic premunita Maria
Sola sit; vt primi quæ mala nescit Ada.

Aa2

XXXIV.

XXXIV.

Ista Virgo, almè, purè, ac mundè animata.

Corpore, nō animo viuūt, quēis viuere dulce est;
 Inter peccati vincula, dulce mori.
 Viuendi genus hoc miserū, quod viximus omnes,
 Omnibus hēu nobis exitiale fuit !
 Non animata mihi vita est ; quæ mortis acerbæ
 In spoliū viuūt, triste cadauer habens.
 Labe procul concepta, Deo viuensque Maria,
 Momentum primi nesciit omne mali.
 Sic almè, purè, mundè, concepta *Virago*
Ista est, & solò ceu *animata* Deo.

XXXV.

Tanta Virgo, merè immunis à culpâ Ada.

Nulla Deū mensura capit, mens nulla prehēdit,
 Oinnis ei ratio, linguaque cuncta silet.
 Maiestatis enim tantæ scrutator, ab ipsâ
 Opprimitur, dignè quam stupor ipse colit.
 Ergo Dei tanti, quantum non cogitat vlla
 Indita vis, etiam mentibus Angelicis ;
 Quanta sit electa ex cunctis dignissima Mater,
 Nemo capit, nec habent secula cuncta parem.
Tanta merè immunis proin, vt sit *Virgo* necesse est
A culpâ, per quam corruit orbis, *Ada*.

XXXVI.

Deipara magna venit, morsu mali vacet.

Carpere quæ libuit, quanquam non ritè liceret,
 Mala, venenatum quæ peperere malum.

Non

Non sibi gustârunt tantùm, solique Parentes,
Illiciti nimiùm, quèis sapuère cibi.
Porrexere suâ, sed noxia, fercula proli,
Totaquè posteritas, nunc mala mala stupet.
Hic morsus commune malum, mortemq; momordit;
Lethifero cuius vulnere, nemo vacat.
*Magna Dei Mater venit, res iusta proinde;
Ut morsus mali, labeque sola vacet.*

XXXVII.

Ea sanè Pura, miraculum Magni Dei.

Mira operû, Diuina manus, molimina patrat;
Seruat opus factum, seu creat illa nouum.
Tanta sed assiduo rerum non cernitur vsu,
Maiestas operis, continuusquè stupor.
Interdum non visa proin miracula surgunt,
Attollitque animos, res nouitate suâ.
Ast operum, quæ magna Dei miracula signant,
Nil maius, magnâ Virgine Matre Dei.
Hæc Magni res mira Dei, sine criminis ortu,
Tota Ea quod Sanè Pura sit, atque sacra.

XXXVIII.

Iram, maculamue Adæ penitus ignorat.

Gratia me seclis elegit ab omnibus vnâ,
Immensi fierem, Mater vt Alma Dei.
Gratia me sterili fecit de stirpe Parentum,
Conceptusque meos, hæc sine labe dedit.
Gratia formauit, peperit me gratia mundo;
Ex me cûi rursus, gratia nata redit.

Illa

Illa mihi vitæ, ceu mystica mater, & altrix:
Hæc animæ nutritrix, totaque vita meæ.
Hinc meus, & *Maculam* culpe conceptus, & *Iram*,
Ignorat penitus, tristeque crimen *Adæ*.

XXXIX.

Purior Angelis, Deum unice amata amat.

Spiritus ætherei, cælorum Martia pubes,
Felix: quod carnis mole, maloquæ vacet,
Innocuas mentes, minimoquæ carentia lapsu
Corda, quod & maculis non vitata gerat.
Angelicæ sors est naturæ, dosquæ beata;
Que facile Empyreis sedibus apta venit.
Pondera sed nostræ, minùs heu felicia carnis,
Mascula virtutis nonnisi gesta ferunt.
Sola est in terris, superum que Virgo beatas,
Humana vicit conditione, vices.
Cætibus *Angelicis*, nam *Purior* omniibus una,
Unice Amata Deo, plùs *Amat* Una *Deum*.

XL.

Regina, mirè tuta à lapsu communi Adæ.

Servantur multo cultode palatia Regum,
Vndique peruigiles excubiasquæ ferunt.
Maiestas sit opus tantæ securæ coronæ,
Tutaque sceptrorum gloria, tutus honos.
Non aliàs res sacra, decus regale, thronique
Censeri poterit, ferre vicesque Dei:
Nì sua Regali folio reuerentia constet,
Nique coronatus sit benè tutus apex.

scepti-

Sceptrigeram Matrem, custodiâ Numinis alti,

Æthereis quoque sic cinxerat excubijs.

Nam *Regina* poli, mirè sit *Tuta*, decebat,

Communi a lapsu, labeque mortis *Adæ*.

XL.

En micat almè ignita, pura domus aurea.

A Vrea Iesiâci cedant miracula templi,
Magnificumque procul sit Salomonis opus.

Quidquid in auratis Laribus fecêre stupendum,

Occiduae Regum, seu Orientis opes.

Cedat: & obryzo laquearia ducta metallo,

Gazarum fileat vanus in orbe stupor.

Aurea Pura Domus, Regi carissima Regum,

Vnum quod stupeant secula, surgit opus.

En Ignita Micat radijs fulgentibus *Almè*,

Aurifodina amor est illius; atque faber.

XLII.

Virgo veneranda, ipsamet immaculata.

S Acra Deo surgunt altaria, templa, domuique;

Iustus quas sequitur cultus, & omnis honos.

Hæc electa Dei in terris habitatio; summus

Debet adorati Numinis esse locus.

Virginis est vterus templum; sed purius omni

Diuinâ in terris, nobiliusquè domo.

Visitur hîc omnis maiestas, gloria, splendor

Numinis, & toto sanctior orbe locus.

Si templis honor est; an non *Veneranda Virago*,

Ipsamet est sedes *Immaculata*, Dei?

XLIII.

Ista Eua Regina, mundo almè pura micat.

Regia progenies, Diuini plasmatis Eua,
Orbis ad imperium, condita prima fuit.
Omnia sub pedibus, rerum subiecerat illi
Conditor, inque vsum cuncta creata dedit.
Iamque maritalis tenuit consortia sceptri :
Iam facilis dominæ nutibus, orbis erat.
Nì Dea cum fieri vellet ; non ritè tumentem ,
Regalis subito deseruisset honos.
Illa throno cecidit ; noua què conscendit, & orbis
Imperium, titulo nobiliore tulit.

*Ista est Eua Dèi Mater, Reginaq; Mundo,
Præsidet en Almè, totaque Pura Micat.*

Maturè nego in Deipara iusta, maculam.

Orbis quod de Te purissima Virgo fatetur,
Quodque Dei Matris munera summa decet.
Conceptum sine labe tuum, venerorque, canoque
Constanti toties pectore, voce, stylo.
Quot vitæ momenta meæ, quot verba, quot actus ;
Quot venis guttæ sanguineisque latent :
Quot mihi sunt ictus cordis, respiria quotquot ;
Transactique dies, quot sine luce mihi :
Quotquot & amissi solatia luminis, ex Te
O Oculi spero dulcis ocelle mei !

*Maturèq; Nego, pietatis dogmate sacro :
In iusta Maculam, Matre fuisse Dei.*

XLV.

Lapsum ac reatum Adami, niuea ignoret.

SI Deus in terris, mortalem viuere vitam
 Eligo; si carnis pondera ferre placet.
 Lux ego sum, vestisq; mihi niue candet eburna;
 Rex ait æternus, cor, & imago Patris.
 Lux quoq; sit, candorq; merus, mera nixque necesse est;
 Me quæcunque Parens, est paritura Deum.
 Omnibus vna stetit quòd si sententia sc̃clis,
 Iesseæ Matrem stirpis adesse mihi.
 Infelicis *Adam* *Lapsum*, culpæque *Reatum*,
 Vt *Niuea* *Ignoret*, totaque pura, volo.

XLVI.

Magna Deipara, unice tuta à morsu mali.

QUæ lignum vitæ peperit, fructumq; salutis.
 Innocuo partu Regia Virgo dedit.
 Mortiferos fructus, & auiti criminis escam;
 Comuni morsu tangere sola nequit.
 Nempè velut coetus hominū supereminet omnes,
Magna Dei *Nati*, solaque casta *Parens*;
 Debuit à *Morsu* sic libera, *Tutaq; Mali*,
Unice, & à mortis longiūs esse malo.

XLVII.

Iurè negamus maculam, in totā Deiparā.

SI quid habet doctæ, melior sententia mentis,
 Quod magis ex sensu, sentiat esse bono.
 Labe carens, hæc est magnæ Conceptio Matris;
 Quo nihil ex omni dogmate, sanctius est.

Hæc sapere, est sapuisse Deo; sentireque demum;

Quod magnæ Matri debitus vrget honos.

Tota Deo placuit, simili sine more placendi:

Sola sine exemplo, Virgo simulque Parens.

Sola sine exemplo primæuæ nescia labis:

Debuit & tanto surgere digna Cæo.

Iurè proin, verâque animi pietate *Negamus:*

In Tota Maculam, Virgine Matre Dei.

XLVIII.

Amici, en pura genuit Adam Saluatorem.

O Quotquot, seu fortè poli regione beatâ,
In facie summi luminis, atque boni!

Terrarum seu fortè locis, mortisque sub ictu,

In medio vitæ viuitis, inque viâ!

Virginitis xternæ, Diuinæ Matris, *Amici,*

Plaudite! melque merum, pectora vestra riget.

En Saluatorem Genuit, pretiumque salutis!

Pura nouum terris, Virgoq; fudit Adam.

XLIX.

Ergo sine macula auita, nam Deum parit.

Ex proauis, atauisque decus, cû sanguine manat;
Manat & ex claro sanguine, noxa mali.

Nemo sibi peccat, stirpem qui peccat in omnem:

A radice malum, planta bonum uè trahit.

Hoc generis vitio, maculam contraxit auitam,

Alto maiorum sanguine cretus homo.

Sed generis vitium, generi non debet auito,

Castâ hominem potuit, quæ genuisse Deum.

Ergo.

Ergo sola hominùm, Macula sine prodit Aitrâ?

Nam fecunda Deum, sola Maria Parit.

L.

O sanè claram, & puram Dei viui gnatam!

N Ascimur interris, soboles tamen edita cælo;
Cûi licet æthereum, iure vocare Patrem.

Sed viui stirps viua Dei, non mortua nasci,

Æterni debet progeniesque Patris.

Omnibus hoc licuit quondam; sed culpa negauit,

Viuaque stirps, viui noluit esse Dei.

Glutijt vt mortem viuens homo; vindice poenâ,

Viuerè quàm posset, debuit ante mori.

Sola mori nequijt, vitæ quàm viueret ortu:

Quæ sub peccati nescijt esse iugo.

O Sanè Claram, & Puram sine labe Mariam!

O veram Viui Progeniemque Dei!

LI.

O Diuam, purè genitam, sine atrâ macula.

R Es Diuina anima est, species pulcherrima rerû,
Ipsa venustatis forma, merusque decor.

Delicijs, oculisque Dei quàm digna; vel ipsum

Grande Redemptoris nonnè fatetur opus?

Spontè sed in maculam res formosissima, postquâ

Lapsa cadit; formæ concidit omne decus.

Quàm labe hæc atra mali, fuligoque quanta!

Sanguinis è Christo balnea fusa vide.

Ista venusta anima est, pulcherrima tota Mariæ;

Omnis in hoc vno gratia corde sita.

Dicerè iam liceat : *Maculâ sine criminis Arâ,*
O Diuam Genitam corde, sinuque Dei.

LII.

O Diuam ingenti maculâ præserruatam.

Primæuam si quis maculam, quàm grandis, & ingens,
Et quanti fuerit, cogitet anîa mali;
Colligat ex lapsi, damnis ingentibus orbis,
Humanum simulac concidit omne genus.
Concidit heu! veterisq; gemens sub pondere culpæ,
Oppressum nunquam sustulit inde caput?
Hâc sub mole graui, nunquàm Diuina Virago:
Et rabido nunquàm mortis in vngue fuit.
Ingentem, sanè decet ingens gratia Matrem;
Cuius in applausus, vox quoque grata sonet:
O Præserruatam cælesti munere *Diuam!*
Ingenti Maculâ, quæ caret & minimâ.

LIII.

Age munda; i pura, tota mirè sine maculâ.

Sulteret irato quod coram Numine pectus,
Non habuit lapsu criminis ictus homo.
Amisssæque videns discrimina certa salutis,
Quærebat latebras, & sua lustra reus.
Noxa mali cunctos, & mens conuicta tenebat,
In cælumq; oculos tollere, culpa vetat.
Quid faciat mortale genus, non munda secutum?
Mundum ex immundō quem dabit orbe virū?
Quàm benè Te nobis, pectus sibi amabile sēclis
Omnibus, & toto repperit orbe Deus!

Fac

Fac Age, tu Mirè Maculâ sine, Totaque Munda;

Pura Deum placidis, / bona flecte modis.

LIV.

Iô Regina, pura, munda, & immaculata es!

Sæuus, in humani generis consortia quondam,
Decretum mortis, quod malè struxit Aman;

Infernalis Aman, mandens sua liuidus exta;

Æternùm quod sit profugus ipse polo.

Electi cladem populi dum fortiùs vrget,

Iamque minax toto latiùs orbe sonat;

Dum gemimus, morimurq; ipsâ formidine mortis:

Regis amica, tuam poscimus Esther opem.

Corpore *Munda*; animo *Pura*, *Immaculataq; tota es*:

Iô Regina! & crux sua tollet Aman.

LV.

Age, Numen paris, ô Diua ter immaculata!

Qvanta Tibi Virgo, cælis quoque purior ipsis,
Mundities animæ debita, quoduè decus?

Quem portas, quem casta paris, quæ sola prendis

Corpore, mente, sinu, Maximus ipse probat,

Immensus, mensura tui, Deus ipse decoris;

Marris honos, Nati constat honore Dei.

Si pulchri, purique boni fons, æquor, abyssus,

Est *Numen*; quod tu maxima Virgo *Paris*.

En *Age* nonné decens? vt *Ter* sis *Immaculata*,

O Diua! ex quâ *Ter* Maximus exit Homo.

LVI.

Age idea sanè clara, omnium puritatum.

Bb 3

Quz

QUæ fecunda simul, simulque casta,
Matris, Virginis eminens honore,
Conclufit gremio Deum pudico;
Vt compendia summa puritatis,
In fe clauderet, vnicè decebat:
Hâc in Virgine, dexterâ potenti
Nimirum Deus, omne puritatis
Absoluit decus, atque opus stupendum;
Vt Mater simul, & simul Virago,
Non puriffima Virginum; fed ipfa
Puritas mera, flos, medulla, fedes
Caftri pectoris, *Omniumque Clara,*
Hæc Sanè fit *Idea Puritatum.*

LVII.

Tu iurè immaculata, magna Dei Parens.

Iurè Tibi Virgo fpecies puriffima cedit:
Iurè Deo maculæ nescia, tota places.
Afferit hanc fummi dotem Tibi quippè nitoris,
Omne quod eft iuri, iuftitiæque fâcrum.
Conceptu fine labe Tuo nil iuftius: vt nil
Virgine Matre Dei fâctius, orbis habet.
Ius fauet omne Tibi, fis vt *Tu magna* per orbem,
Omni iure *Parens Immaculata Dei.*

LVIII.

Tu magna, feruata à nece mali, duri Pomi.

Occidit vna dies, non vno funere noctis,
Omne genus; vetiti cûi nocuere cibi.

Non

Non iaculis, non ense perit, non grandine ferri,
Non Dolopum telis, Myrmidonumue manu.
Tota mali series, duro de femine mali:

Duraque mors, vetitis fructibus orta venit.
Durius heu ferro, saxi, adamantequè malum;
Omne quod heu potuit comminuisse caput!
Te tamen umbo facer, Diuini textit amoris.

A Duri Pomi vulnere, Magna Parens.
A Nece Tu Seruata Mali, dapibusque nefastis;
O Virgo, mali nescia sola mali!

LIX.

Tu regia purè munda, anima amicta sole.

R Ex animæ Deus est, animæ sed labe carentis;
Hæc illi sedes regia, cara domus.
Dulcius haud aliâ, fons lucis luce moratur:

Non alio residet splendidiore throno;
Quæ tamen ex toto, tam lucida, sancta; mens est;
Induat vt totum solis, ametque iubar?

Vnica Iustitiæ Solis, tu regia sedes.

Virgo quæ pleno lumine, sola micat.
Nempè tibi sacri fons luminis, intus *Amicta*
Sole Anima est, *Purè Regia Munda Dei.*

LX.

Purè immaculata es, nam Virgo Dei nata.

Q Vid causas, lenisq; animi scrutaris, & vrges
Primæuâ Virgo quod sine labe micet?
Tantæ Matris honos, sobolis dignatio tantæ,
Sufficit assensum conciliare tuum.

*Sed neque Nata Dei, cum dici Virgo meretur,
Conceptus maculam debet habere sui.
Conscia res maculae, partu non nascitur isto:
Pura Deo mens est, pura propago Dei.
Immaculata proin Pure Es, Sanctissima Virgo:
Nam venis ex alto sanguine, Nata Dei.*

LXI.

*En vades o pura, Mater agni immaculati.
Pro maculis orbis, Superos oblatio munda,
Candorisque meri, cor sine labe decet.
Agnus grata Deo, sic pro foetentibus hircis
Hostia; sed macula qui caret, Agnus erat.
Offerri talem decuit, qui tolleret Orbis
Crimina; sed mundo quis sacer Agnus erat?
Ille Deo sacer est, qui lilia pascitur inter;
Inter lilia qui nascitur, ille sacer.
Pascua sed quæ sunt? vterus qui liliger usquam?
Quo nasci, & pasci, castus hic Agnus amet?
Lilia fert vterus Virgo tuus: Immaculati
En Agni, vades Pura proinde Parens.*

LXII.

*Eia munda Parens, & immaculata Virgo.
Vlcisti, sacrumque Tibi Diuina Virago,
Io sonet, laudem quod decet Io tuam.
Conceptus sine labe tuos, iam prona sequuntur
Vota: nec est aliquid, quod magis orbis amet.
Ipsa Vaticanæ fastigia summa Tiaræ,
Ortus festa probant immaculata Tui.*

Expli-

Explicat hanc populis mentem, de sede supremā
Laudis Alexander victor, amanisque Tuæ.
Vicisti, sensusque fauet communior orbis,
Conceptu nil iam purius esse tuo.

Munda Parens igitur sis, *Immaculataque Virgo* ;
Eia triumphali carmine, voce, fide!

LXIII.

Tu è summo data, pura à nece amari ligni.

Q Vis putet in terris, Te Virgo regia natam ?
Humanæque Tibi stirpis adesse decus ?

Nil Tibi de terrâ, nil de mortalis adhæsit
Contactu culpæ, nil popolare sapis.

Altior est animæ tam præcellentis origo,
Natalesque refert altiùs illa suos.

Scilicet interris, vetiti contagia ligni,
Omnes heu culpæ conditione ligant.

A Nece Tu Ligni, cum sis immunis *Amari* ;
E Summo cæli Tu Data, pura venis.

LXIV.

Pura, ante originem immaculata vades.

EX vtero concessa alijs, sine labe Parentum,
Gratia nascendi ; non tamen ante notam.

Ante notam, quæ prima decus, corrumpit in ortu
Immortale hominis, damnaque summa dedit.

Sanctificat geminos, hæc gratia rara Prophetas :
Conceptus maculam, non tamen ante venit.

Hoc Tibi servatum soli, quæ sola per orbem,
Ante omnem maculam, facta es amica Deo.

Cc

Si Pura

*Si Pura, ante tuam procedis Originem ab alto;
Æternam vades Immaculata viam.*

LXV.

Tu ergo immaculata, nam Deipara venis.

Quod sine labe Tibi conceptio venerit, & quod:
Peccati nullo, vis Tibi facta iugo;

Si non clamaret rerum iustissimus ordo;

Ius, & fas si non posceret, atque decus:

Si non tot meritis, stimulis tot, milleque causis,

Mentibus humanis, res ea clara foret:

Vnica conuincit maiestas, vnica Matris.

Gloria Diuinæ, grande triumphat opus.

Ergo Tu Virgo, dubio procul Immaculata es;

Nam Diuina Parens, tu nisi sola venis.

LXVI.

Tu Regia, munda, animata, calum aperis.

Clauferat heu miseris cælum mortalibus: ipsa.
Carpere quæ poterat, noxia poma manus.

His dapibus pericere dapes, & munera cæli;

Quidquid Olympus habet, glutijt iste bolus.

Vix animas (heu molle genus) seruauimus, inter.

Primæuas maculas, ingluuiemque mali.

Dumq; epulis, gazam Superùm decoximus omnē;

Ætheream clausit dextra gulosa domum.

Ergo spei nihil est? nihil heu! nisi sidera rumpat,

De terris veniens, Regia munda Dei.

Munda Animata, Dei Tu cū sis Regia Virgo;

An non tu Calum, cor Aperisque Dei?

LXVII.

Vna paries Dei Natum: ergo immaculata. Quod

Quod dotes, quantumq; decus, quod culmen honoris?
Hanc manet in terris, quæ paritura Deū est?
Dos omnis, totumq; decus, culmenq; supremum,
Hanc manet, & quidquid maximus orbis habet;
Quod uè potest, & vult tantæ concedere Matri?
Omnia cū dare vult summa, potestquē Deus.
Si potuit, voluitque Tibi Deus, omnia summa
Virgo dare, & toto fundere dona sinu;
Vt maculā careas, cur nollet, originis? in qua
Per culpam fieres, subdita facta Stygi.
Vna Dei Natum Paries, nec par Tibi surget:
Ergo Deum parias *Immaculata*, decet.

LXVIII.

I, age, pura à sorde, & munita in maculam.
Vis Erebi, culpæquē malum, mortisq; potestas,
Humanum simul heu! dum petiere caput:
Confociata manus, nullo certamine vinci,
Et nullis potuit viribus esse minor.
Quodque graue est, nostris in nos sæuissima telis,
Et rigido nostri sæuijt ense | mali.
Iamque animi virtus nobis, nec roboris vlla est,
Nec mala, de nobis vincere nata licet.
Tu secuta mali, culpæ, mortisque, Stygisquē:
Fac *Age* viētrices, tolle Virago manus.
In Maculam cū sis *Munita*, à *Sordeque Pura*,
I, triplexquē, mali nescia, vince malum.

LXIX.

I Regum Patrona, en Diua immaculata es:

Cc 2

Malo.

MAiorum regalis hōnos, Tibi Virgo vetustū
Sanguinis, ex proavis fert, atavisquē decus.
Numinis æterni, qui Te quoque iure coronat,
Et Natam, & Sponsam, regius ambit honos.
Omne coronarum ius est Tibi, doſquē perennis:
Ad fasces veniunt, omnia ſceptra Tuos.
Iam Tibi tantus ſoliorum cultus, & omnis
Maieſtas, flexo vertice prona Tibi.
Nempē thronus maculam cū regius odit, & arcet;
Sic Reges, maculæ neſcia Diua, decet.
I Regum Patrona proin, Tu neſcia culpæ:
En Diua es, Reges Immaculata reges.

LXX.

Iam munda es à culpâ, Virgo intemerata.
Viderat exorti necdum cunabula mundi,
Sæclorū facies, & ſine lege chaos.
Cardinibus necdumquē ſuis, vaſtiſſimus æther,
Firmari geminos, vidit vtrinquē polos.
Mole graui, necdum tellus ſuſpenſa pependit,
Oceaniquē procul gurgite, ſicca ſtetit.
Ante hominum, rerumquē vices, ſeriemquē, diesque,
Et factum infelix, ante cadentis Adæ:
Iam Munda es Virgo, maculam nec originis in Te,
Poſt, & ab æterno, ſecula ducta vident.
Scilicet à culpâ temerari, culpa neſaſquē,
Virgo conceptus *Intemerata* Tuos.

LXXI.

Vna Deo immaculata es, Mater puri Agni.

Vnicus

Vnicus est Agnus, Crucis inter brachia totus,
Quem nimius sacris ignibus, vlsit amor.
Vnica pro cunctis hæc sufficit hostia; sed quæ
Ex cunctis, sola est immaculata Deo.
Hæc orbis maculas, & auitum sustulit vlcus;
Impuris puro sanguine, facta salus.
Vnus hic Agnus erat; sed hic vnus, ad omnia factus;
Vnus pro cunctis immaculatus obit.
Foeta Deo Virgo, *Puri quoq; Mater es Agni*
Vna; sed è cunctis Immaculata Deo.

LXXII.

Eia ergò pura, munda, immaculata nites.
Sol Tibi Virgo Deus, quo Te conspexit amictâ,
Sidereos inter, virgo Propheta, choros.
Hæc Tibi nata Dei, viuo de lumine vestis;
Hoc dotale decus, Regia Sponsa Tibi.
Lucis opus tota es, concepta in luminis, ante
Secula, fonte Deo, nataquè in ore Dei.
Hinc Tibi lux animæ, veniens è lucis abyssu,
Vntrarum culpæ nescia, tota micans.
Hinc in sole Tuo, thalamum sibi Sponsus, & altû
Cinxit ab æterno, lux mera luce thronum.
Eia Ergo, Solis Diuini Munda propago,
Pura, animæquè bonis, immaculata nites.

LXXIII.

IVirgo, sanè munda, apertè immaculata.
Orbis in augustâ facie, quod sentio vates:
Conceptam, Virgo, Te sine labe cano.

Ecce

Hoc

Hoc mihi cælorum radiantia sidera dicant:
Afferit hoc tellus, indicat ipsaque Styx.
Angelicae mentes, istud sine voce loquuntur:
Hoc sentit, sensu quidquid in orbe caret.
Omnia Divinam poscunt sine labe Parentem,
Concipi, & in nullam degenerare notam.
Nec tam clara dies, nec tam sol lucet apertè:
Conceptus Virgo, quàm sine labe Tuus.
IVirgo sanè Munda, immaculataque Apertè:
Clarius hoc nullum dogmate, dogma micat.

LXXIV.

Eua Te dignam, iuro sine maculâ partam.
Innocuos partus sortita est, quæ prior Eua,
Primitias mundi, iustitiæque tulit.
Prodiit è costâ, dilecti virgo mariti,
Quam Deus artificii condidit ipse manu.
Quæ paritura homines fuerat, vitiumque datura,
Si sine labe ortus viderat Eua suos;
Quæ paritura Deum fueras, mundique salutem;
An sinè labe ortus, non decet esse Tuos?
O decuit sane! *Maculâ sine*, sic ego *Partam*
Te Dignam iuro, quàm fuit *Eua Parens*.

LXXV.

Pura à maculâ esto, Et iam mundi Regina.
Si quid habes Virgo Tibi quod Regalia poscat
Sceptra, coronatum quod velit esse caput.
A maculâ primæ quod sis putissima culpæ,
Inde venit regni ius, & origo Tui.

Orbis ad imperium non est, fascesque tenendos,
Qui reus est culpæ, vinclaque dura trahit.
Omni labè vacet maiestas tanta, necesse est;
Quæ pariter cælis imperat, atque solo.
Hoc in te colimus, *Macula sine Tura* Virago:
Quâ cum nil viuat purius, ante Deum;
Esto etiam Regina, throno dignissima *Mundi*:
Vnica cum toto, mundior orbe mices.

LXXVI.

Tu regia pia, summa, & munda cali ara.
IRatum placare Deum, quæ posset in altis
Ara, tot à scélis cælica nulla fuit.
Ignea perpetui durabant tela furoris,
Pendebat minimis ultio sæua malis.
Nullus odor suavis, quem victima ferret ab crbre,
Nulla super cælos, Ara sacrata Deo.
Dum vacat, & non est placabilis hostia cælis;
Suaueque succendi dum thymiama nequit;
Tu Regina Pia, in cælos post secula tandem,
Orbis ab extremo cardine, grata venis;
Tu Cali summa es, Tu mundaque Numinis *Ara*;
In te placata est ira, furorque Dei.

LXXVII.

I Virgo almè amata, pura, munda, nitesce.
NUllus in orbe decor, nihil est quod Numinis alti,
Aspectu grato, lumina sancta beet.
Omnis in offensam ruit impetus; omnia latè
Pestundat vitium, curaquè carnis habet.
Inque

Inque oculos incurrit atrox scelus vndiq; & ipsum
Cor lacerat culpæ vis, inimica Dei.
Dum nihil est oculis, nihil acceptabile cordi,
Nullaque res almè viuit amata Deo,
Almè Tu saltem præ cunctis: Mater *Amata*,
Numinis vt recrees cor, oculosque veni.
Virgo, culpæque notas, Tu dilue *Pura*,
Totaque pro mundi, *Munda Nite* sce bono.

LXXVIII.

Sanè digna, meritouè pura, immaculata.

QUæ Mater fueris, si quis Te cogitet, & quem
Sis enixa hominem, *Virgo*, simulque Deum;
Suticit vt maculâ procul omni, sentiat ortam,
Iñquâ perfectum est grande salutis opus.
Nempe cperi, decuit vas admirabile tanto
Formari, quantum secula nulla dabunt.
Hoc de Te sentire licet, palamque fateri,
Inuicto sensu, iudicioque animi:
Quod *Sanè Digna*, & *Meritò lis Pura* Virago:
Vt Mater fieres *Immaculata* Dei.

LXXIX.

Verum Dei Agnum, intacta à malo, paries.

DEcreto stetit, vna Dei sententia firmo;
Nasci hominem in terris, esse necesse Deum.
Res arcana nimis, magni res plena stuporis;
Sola patens, soli possibilisque Deo.
Sed conuincit amor, nec amoris viribus vllam,
Quis posuit metam; nam Deus ipse amor est:
Ipse

Ipse amor est, Agnusq; simul, mera victimâ amoris;

Ipse sibi verus Pator, & Agnus amor.

Verus hic ante Deum, maculâ sed qui caret Agnus

Matris, quæ maculam sentiat, esse nequit.

Si *Verum Pater* igitur, Tu *Numinus Agnum*;

Omni Intacta Mâlo, sis pia Virgo decet.

LXXX.

Age purè animata, mirè cumulata donis.

Immensum quiddam est, Tibi quòd celsissima Virgo

Concessum voluit, gratia summa Dei.

Non capit hanc seriem, pectus quodcunq; creatû,

Et quidquid minus est, inferiusquè Deo.

Nam quidquid poterat, res purè ferre creata ;

In Te more maris, diluuijque venit.

Donorum caeleste penu, Tu sola prendis ;

Cui licuit soli, prèndere posse Deum.

Hoc animæ gazam decuit, sine labe nitentem ;

Quæ solo fuerat *Purè Animata* Deo :

Fac *Age* Virgo potens, *Mirè Cumulataque* donis,

In nos gutta Tui, depluat vna maris.

LXXXI.

O Regina summè nitida, & pura à macula.

Avræ regalis solij fastigia, terris

Nobile quo niteant vndique, fulgur habent,

Omnis in hoc rerum series, pondusquè laborat ;

Sudat ab extremo, quod venit orbe decus.

Indus, & Aissyus, Lydus quoq; Persa, Arabesque,

Conclusum terris, germen & omne mari,

Dd

Vndi-

Vndique gemmarum pretio concurrat, & auri;
Vt summè niteat, Regius omnis apex.
At Tibi Regalis solij lux maxima, de Te
Sceptrorumque nitor summus, & omne decus.
O Summè Nitida, à Maculâ Reginaque Pura!
Nempè nites summè, quæ sine labe nites.

LXXXII.

Celi merè gaudium, nata pura amantis.
Gaudia quæ cælos hilarant, numeroq; , modoq; ;
Lætitiæ ex ipsis fontibus orta, patent.
Hic latè riguos animorum nectar in amnes,
Cordibus affusum, gaudia mille ciet.
Inque voluptatis causas renouatur, ab ipso
Fonte voluptatis, lætitiæquè Deo.
Nil aliud, cæli, mèra quàm sunt gaudia : sed quæ
Dulciôr ante omnes, fortiùs vrget amor.
Hoc de fonte venit nectar, quod pectora mulcet,
Exhilaratquè magis, quò magis ardet amor.
Nonne *Merè Celi Tu Gaudium* es? in sinu *amantis*,
Quæ gaudes Virgo, *Nataque Pura Dei.*

LXXXIII.

Virgo planè munda, ac Mater Iesu amati.
Gratius æterno, nihil est, & amantius vnquam
Prole suâ, genuit quam sine matre, Patri.
Hæc eadem proles, rursus communis eidem,
Cum matre in terris: nascitur absquè patre.
Si Patris æterni, cum Virgine filius idem:
Si communis amor prolis, vtrinquè viget:

Deliciae

Deliciae Patris Iesus, quàm dulcis amatus:

Quàm Iesus Matri, dulcis amatus amor.

Deliciae Patris, tam *Iesu Mater Amati*;

Tam dulcis nato, Mater amata suo.

Vt *Planè Virgo*, omnino sis *Munda* necesse est;

Numinis elegit quam sibi, tantus amor.

LXXXIV.

Eia munda, pura, Tu magni electa amoris.

O Mne suum perfecit opus, viresque supremas,
In te Diuinus, Virgo probauit amor.

Hic sese totus flammam collegit in vnam;

Hic sine mensurâ factus, & absquè modo.

Quidquid in electas animas effuderat; in Te

Transtulit, & totum se Tibi Virgo dedit.

Scilicet ad Matris Diuinæ, magna vocatam,

Munera debebât, condere magnus amor.

Electamque, sibi maculâ sine reddere Matrem;

Quam Deus, inquè Deo magnus amauit amor.

Eia igitur Tu Munda Deo, Tu Pura Virago,

Electa es magni, maximum Amoris opus.

LXXXV.

Virgo antea immaculata, en paris Deum.

AERNUM connexa mihi, secumque videntur,
Non sine iustitiæ fœdere iuncta sacro;

Quòd quæcunq; Deum pariat, sine labe sit: & quæ

Sit sine labe, Dei Virgo sit illa, Parens.

Poscit vtrumq; Deus, Mater quoq; poscit vtrumq;

Magna Dei, simul hæc poscit & omne decus.

Legibus æternis, hoc in Te iunxit vtrumquè,
Ex Te qui Deus est Virgine, factus homo.
Per quem cum fueris *Virgo prius Immaculata*;
En quàm iure *Deum*, Tu sine labe *Paris*.

LXXXVI.

En vacas, multâ pomi, Regina Diua Mater.

M Vlèta reos sequitur, quæ crimina vindicat vltrix,
Castigatquè operis noxia facta mali.
Intulit hanc, vetiti mortalibus vltio pomi.

Fastaquè letalis, mors quoquè multâ mali.
Nullus in humanis, hâc multæ lege vacauit:
Nullus vt à primâ labe, maloquè vacat.

Hæc tamen vna, Tuum virgo non tangit honorè,
Peccati multæ, nec finit esse ream.

Nam *Regina* poli cum Tu sis, *Diuaque Mater*;
En *Pomi Multâ* vindice, sola *vacas*.

LXXXVII.

Eua regina, summo amanti, pura dilecta.

E Va maritali cum sceptro, fascibus orbem
Coniunctis rexit, summaquè iura dedit.

Pura prius, dilecta Deo, dignissima sceptris:

Digna coronati verticis imperio.

Mox inuisa Deo, peccati sordida labe,

Mancipium sceleris, seruaquè facta sui.

Regia cum sceptris fastigia, nomen, & omne

Imperij posuit iusquè, decusquè sui.

Dignior his sceptris, hoc nomine, iure, thronoquè

Eua parabatur, sed paritura Deum.

Pura

*Pura Dei Mater, Summo Dilectaque Amanti;
Tu Regina orbis, Tu magis Eva Parens.*

LXXXVIII.

O Iesu! en digna Mater, pura, immaculata.

O Rbis vt vna salus, & tota redemptio Iesus;
Virgineo partu, natus in orbe Deus;
Iesus vera salus, puri dilectio cordis,

Victima pro maculis immaculata Patri.
Orbis in orbe, sacram peperit quæ Virgo salutē,
Vt fieret, decuit sic quoquē, labe carens.

Nil Iesu maius nato, nil dignius isto;
Matre decet Iesu, dignius esse nihil.
Ast quæ digna Deo sit, *Dignaque Mater Iesu:*

Pura, sit & præ alijs *Immaculata* decet.

LXXXIX.

O magna immaculata, Tu parens veri Dei.

M Axima Te laudum circūstant, vndiq; Virgo
Argumenta, Tuus quæ Tibi firmat honos.

Vndique magna venis, seu Te natura beatam,

Seu fortuna velit, seu fauor ipse Dei.

Maiestas animi, stirps Regia, forma decusquē,

Orbis ad imperium ius, thronus, omnis honor,

Electos inter princeps electio, rerum

Primæ creatarum grātia, primus amor;

Vndiquē Te magnam faciunt; sed maximus ille,

Omnibus ex titulis, & Tibi summus honor;

Tu quòd *Sola Dei* veri, sisque vnica in orbe,

O verè *Magna, ó Immaculata Parens!*

Dd3

XC.

Adam & Euam, in maculâ purè ignorasti.

S Tirpe malâ peccantis Adæ, si nascimur omnes;
Omnes heu primis nascimur in maculis!

Principium vitæ, nobis est spiritus idem,

Qui causam morti, principiumquè dedit.

Viuiamus, & morimur, maiorum dispare causâ,

Naturæ vita est debita, morsquè malis.

Non ignoramus maculam, qui nascimur Euâ;

Quosquè ligat, primi culpa parentis Adæ.

Sola Deo nasci visa est sine labe Parentum,

Quæ nata est virgo, nesciâ sola mali.

In maculâ Tu prorsus Adam, Tu prorsus & Euam,

Purè ignorasti; nata sed absq; notâ.

I alma, intacta, Eva virgo, semper munda.

Innocuos ortus habuit, mortalibus Eva

Quæ primos ortus, lumina prima dedit.

Munda animo primû, casto quoq; corpore munda,

Intacta intacto, iuncta Marita viro.

Virgo quidem, sed munda breui, sed lapsa deinceps,

In maculam, noxæ conscia tota cadit.

Nec semper, nec munda diu fuit Eva: cadenti

Heu prior exitij, quæ fuit ansa viro.

O ergo Tu causa boni, Tu causa salutis,

Constans in meritis, *Eva* secunda veni.

I felix o Alma Parens, intactaque Virgo

Semper, & æternûm Munda, placeni; Deo.

XCII.

I ergò pura, I sanè munda, & immaculata.

C Ara Patris soboles, splendor, sapiëntia, Verbū,
Vna salus hominum, Iesus & vnus amor.
Cælitus in terras venturus, ab axe supremo,
Expectata diu gaudia, fera facit.

Defecere animi, millenāq; tædia, longis
Excruciant spebus, pectora fida Deo.

Nec tamē in terras, stillant cælestia iustum;
Roridus in toltam, nec pluit imber humum.

Fors sacer in terris locus, hospite Numine dignus,
Mundities animæ digna Deoq; deest?

I Ergo Pura I sanè Munda, Immaculata:

Vellus ad hoc sacrum, Tu Gedeonis eris.

XCIII.

Euge mali nescia, pura, munda, mira tota.

S Oia cani, scribiq; volunt miracula de Te,
O operum specimen prodigiale Dei!

Sufficis o virgo, totus stupor Orbis, vt in Te
Hæreat, in laudes totus, eatq; Tuas.

Nempè hominum, concepta modo, concepta sed absq;
Labe hominum, stupor est lucis Origo Tux.

Ex votis, Tu prima hominum solennibus, vni
Castà Deo, virgo mox quoq; foeta Deo.

Filia, Sponsa, Parens, Ancilla, Puerpera, Virgo,
Vna simul, totus num capit ista stupor?

Euge igitur quàm pura, mali quàm nescia, munda,

O quàm dotibus es, totaque Mira Tuis.

XCIV.

XCIV.

Age Patrona mundi, iurè immaculata es.

SI cadat, & ruptâ mundus compage dehiscat,
 Cardinibusq; ruat, machina lapsa suis;
 In præceps rerum labentibus vndiq; fatis,
 Armat dum superas, ultio iusta manus.
 Iam desperatis inter mala publica rebus,
 In Te spes contra spem, pia virgo manet.
 Ultima cælorum licet indignatio, contra
 Initet, ab aspectu projiciatq; suo.
 Absorptus propè iam, per Te seruabitur orbis,
 Nostra in Te Virgo spes, Tibi summus honos.
 Ut mundum serues, *Age mundi summa Patrona,*
lucè es mundanis, Immaculata malis.

XCV.

En tu immaculata es, nam Virgo Deipara.

AMplius, & maius, quid de Te proferat Orbis,
 Nescio; cuncta licet dicere summa velit.
 Virginis & Matris, quàm cum celsissima profert,
 Adscribitq; Tibi nomina, Virgo Parens.
 Inde perennis adest Tibi gratia, fonsq; bonorum
 Omnis, ab hoc fluxit fonte, fluitq; Tibi.
 Virgo Dei Mater, Titulus Tibi summus, & vnus:
 Qui seriem titulis, omnibus ipse dedit.
 Utq; ex parte Dei, res hæc immensa videtur:
 Sic iminensa propè est gratia, lausq; Tua.
En Tu quàm Virgo, præ cunctis Immaculata Es!
Nam sine labe, Dei debuit esse Parens

XCVI.

XCVI.

Eua secunda, pura Mater Agni immolati.

IN vitium labi facilis, sed surgere lapsa,
 Heu quàm non facilem repperit Eua modum?
 Nulla Deo posthæc placabilis hostia: nullum
 Par culpæ pretium, certaqué nulla salus.
 Impuris si quam tulerant altaria dextris,
 Peccatum redolens victima, nulla placet.
 Tam labi facilè est, sed tam granè surgere lapsis:
 Cælitùs accedat, nî manus ipsa Dei.
 Æternùm prior Eua, malis hæssisset Auitis;
 Tu nisi placâsses *Eua Secunda* Deum,
Pura Deo, sacri *Mater* quia crederis *Agni*,
 Visceribus placuit, victima nata tuis.

XCVII.

Virgo à maculâ Adæ patenter immunis.

VEra patent facilè, erumpuntqué simillima luci;
 Si pupilla oculi pura sit, atqué capax.
 Conceptus sine labe Tui, verissima lux est,
 Quæ sine peccato, lucis in Auge fuit.
 Inde patet, clarisqué micat splendoribus Orbi;
 Ampliùs inque suâ nube, latere nequit.
 Vixqué oculos, lucemqué animi censetur habere;
 Qui necdum veri, lumina tanta videt.
 Lux oculis optata meis, tam dulcè nitefeat:
 O vtinam tenebras discutiatqué meas!
Y maculâ quàm Tu procul es, sacra *Virgo patenter*
Immunis, mera lux, nescia mortis *Adæ*.

XCVIII.

Te puram sine maculâ genitam adoravi.

Succumbant linguæ, Citharæ, calamiq; , libriq; :
 Laudibus & meritis, maxima virgo Tuis.
 Ingenijs acies, vis mentibus, aurea defint
 Flumina Rhetoribus, vatibus omne melos.
 Cor superest quod amet, quod Te veneretur, & omni
 Ingenio, quod Te deficiente, colat.
 Cor quoq; deficiens vitales deferat actus:
 Dum tamen extremo, palpitet vsq; gradu.
 Pro linguâ, plectro, citharis, calamisque, libriq; ,
 Ultima spirantis vox ea cordis erit.
Puram Te genitam Macula sine, qui Tibi cultus
 Szruit, adoravi semper, & vsque colo.

XCIX.

O vera immaculata Dei Gnatum pariens.

Immaculata Tuæ quod sit conceptio vitæ,
 Res hæc digna Deo, Matreq; digna Dei.
 Nil melius de Te, nil verius, omnis in orbe
 Sentiat, & toto mens pia corde probet :
 Quàm quod vera Parens, electaq; , & vnica cùm sis:
 Virgo simul Mater, foeta pudica simul;
 Corporis, atq; animæ, minimâ sine labe decere,
 Immortale decus, Te super omne decus.
Virgo Dei Gnatum Pariens, sis ergo necesse est
O vera ! o Genitrix Immaculata Dei !

C.

Mater, Virgo pia iam vale, sanctè munda.

Hoc

H De tibi perpetui sacrum vestigal honoris;
Dum minimus reddo, Virgo, Poeta tuus.
Ad aulcor pedibusq; Tuis, plangoq; dolenter,
Heu virgo maculas immaculata meas
Deprecor, & veniam supplex; polluta quod cheu,
Ausu sit in laudes surgere Musa Tuas:
Quodq; nuem sine labe Tuam tetigisse pudendis
Non timuit manibus, fetida, spurca, putris.
Ergo verecundis digitum iam pono labellis,
Ore silens, nunquam desino corde loqui.
O Mater salve purissima, mundaque Sancte;
Inque Deo aeternum, iam pia Virgo, Vale.

IN LAudem

Eximii Viri

IOANNIS BAPTISTÆ AGNENSIS,

Anagrammatum,

D E

IMMACULATA CONCEPTIONE

B. Mariæ Virginis,

Inuētoris, gratæ memoriæ Symbola.

I.

Primæuam, qui non vidisti, in Virgine labem;
Vidisti toto clarius orbe nihil.

II.

Qui tot in Angelicis, mysteria condita verbis,
Absq; ministerio lucis, in orbe vides;

E e 2

Intu-

Intuitū solo mentis, sine lumine carnis;
Cum tantū valeas; non homo, spiritus es.

III.

LVcis opus summæ, sine lumine clarior orbi;
Agnensis, plenā luminis auge tulit;
Protulit arcani, dum tot miracula sensus:
Centenis repetens, mystica verba modis.
Scilicet adiectis operi, lux maior in vmbris:
Pulchrior inq; suā, sol quoque nube latet.

IV.

INgenij pupilla Tui, quā cernat acutū,
Visque animi quā sit, lyncea tota Tui;
Arcani Diuina probant ænigmata sensus,
Totq; sub Angelico, Symbola mentis, Aue.
Viderat hoc oculus mentis; quod nullus in orbe
Corporis, & mentis viderat ante nitor.
Dixero Te, Vir Clare, proin sine luce videntem;
Quin potius totum, dixero Te esse oculum.

V.

EXterior, dum fortè Tibi, caligat ocellus;
Interior pleno luminis orbe, nitet:
Clausa foris mundo, sunt lumina corporis; intus
Tota sed in facie cordis, aperta Deo.
Ad secreta vocat, dum Te sua; claudere iussit,
Ostia corporei luminis, ipse Deus.
Hic tecum lux illa loqui, sine teste, sonoque
Hic voluit summæ, condere lucis opus.
Sic benè conclusi, sub velo luminis, intus
Sanctorum licuit, sancta videre Tibi.

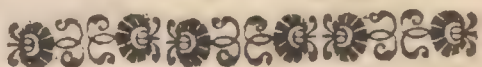
VI.

VI.

TE sequimur, mentisq; Tuæ venerabile lumen;
 Qua præit, insolitos figimus ecce gradus.
 Vis animi Te sola regit, lucemq; ministrat;
 Communis Tecum vis ea, luxq; mihi.
 Intus habes, splendore nouo quod fulgurat Orbi;
 Intus ego lucem specto, sequorq; Tuam.
 Virgo Tibi lux est, maculæ sed nescia Virgo;
 Hæc quoq; lux oculis, immaculata meis.
 Hanc sequor Agnensis Tecum; sed dispare passu;
 Agnus Tu magnæ Virginis, Hædus ego.

VII.

Non poteras meliore loco, causâq; videre:
 In causâ quàm cùm Virginis, ista vides.
 Angelus in verbis mysteria condidit orbi:
 In verbis iterum, Tu noua verba sapis.
 Ordine mutato rerum, miracula promiss,
 Ipse suasq; stupet, tam nouus ordo vices;
 Omnia perlustras, sed in omnibus vnica virgo,
 Conceptus Tibi fert, immaculata suos;
 Vocibus in paucis cui fers oracula Centum;
 Omnia de niueo Virginis orta sinu:
 Quæ cum luce animi, primus tam cernis acutè;
 Centoculus, magnæ Virginis, Argus eris.

IMMA-

IMMACVLATVM
VIRGINIS DEIPARÆ
LILLETVM,

HONORI

Immaculatæ eius Conceptionis,
Centum Quinquaginta Quinq; Anagrammatis,
A CLARISSIMO VIRO,
IOANNE BAPTISTA AGNENSI,
ex his Salutationis Angelicæ verbis,
Aue Maria, Gratiâ Plena, Dominus tecum,
Nouo, post multa alia, deuotissimi cultus opere,
Solâ vi mentis, ob defectum visûs,
ELABORATVM;

ET

AD HONOREM,
Eiusdem Sanctissimæ Virginis,
absque Macula Originali Conceptæ,

A

M. STANISLAO IOSEPHO BIEZANOWSKI, Leopoliën:
in Alma Vniuersitate Crac: Phil: Doct: Collega Minore, Ordin: Pœseos
Professore,

ab annis 25. Visu orbato,

totidem Epigrammatis, in quinque Areolas,

DISPOSITVM;

Q V O D

Illustrissimo, Celsissimo, ac Reuerendissimo

P R I N C I P I,

D. A N D R E Æ

D E O L S Z O W A

O L S Z O W S K I,

Dei, & Apostolicæ Sedis Gratiâ,

ARCHIEPISCOPO GNESNENSI,

Legato Nato, Regni Poloniæ Pri-
mati, Primoque

P R I N C I P I,

ad Solennē Metropolitanæ Sedis ingressū,
inter festiuas Orbis Poloni acclamationes,
auspicatissimi ominis, & honorificentissimi applau-

sūs ergo,

I D E M

Officiolissimo cultu,

Dicat, dedicat, consecratque.

Anno à Partu Virginis Immaculatè Conceptæ,

M. DC. LXXV.

Illu-

Illustrissime, Celsissime, ac Reuerendissime

P R I N C E P S.

EMinens istud, & solo Regum fastigio minus;
honoris Tui, dum ingrederis Augustal; sacræ
Tibi occurrunt, liliorum sine macula niues.
Illibatum hoc decus, virgines gratulantium animos,
& pura illa, quibus amaris, viscera pandit: sincero
Utique votorum pro Te conceptu, qui lilia pepe-
rit. Nec verò hæc, mortale aliquid sapiunt; quæ
sola vis mentis, partu immortalis enixa est; digna
Te Principe, qui totus mens, & orbis Poloni intel-
ligentia, mentium nonnisi propagine gaudes. Me-
tire exinde humana gaudia, quam nihil, ut se Ti-
bi euiscerent, possint; si intelligentiæ pro Te labo-
rant, ut lætos ex honore tuo plausus, nouo lingua-
rum genere loquantur. Nec enim hæc lilia sunt,
sed Angelicæ linguæ; quarum Tu idioma nosti,
quod innocentiam totius vitæ loquebaris. Hæc est
illa, auspiciatissimi iugressus Tui felicitas, quod Te
os Angelicum salutet: quod Ave illud, verbi æter-
ni prænuntium, non in verbis, sed in lilijs ad Te
descendat: ceu salutationem suam, ipsa Dei Mater,
tecum

tecum communicet: vt Sacrorum in Polonia PRIN-
CEPS, diuinos pro Ecclesia partus, ab hoc afflatu
concipias. Habes hîc certè, myriadem votorum,
quam meruisti: in sesqui Hecatomben liliorum col-
lectam, Deo pro Te innocentem victimam; ex
qua intelligas, non aliter nos pro Te, sincerius lita-
re posse; quàm si virgineum hoc ebur, quod cælo
placuit, origini suæ sine macula reddamus; fatea-
murque hâc niue, quæ Primatiale fastigium tuum
circumfudit, quàm illibatis ad illud vestigijs pro-
cesseris. Non quæsitâ hæc, vt se Tibi sternerent,
sed nata ex Te Lilia sunt; cùm iam olim, tota vita
tua, in Lilium abierit; eo præsertim tempore; quo
nihil ab inquinamentis securum, nihil illime, per
vliginosa simulationum, & animorum palustria de-
currit: quo germina hæc, vernacula olim candori
Polono, nunc inquilina fecimus; proiecimusque in-
ter vulgares, & plebeias dotes; ceu tædio virtutis,
malique gustu, inimicum prauis artibus, Sincereum
omne euuluerit. Purum illud, & innocens animi se-
cretum, in ænigma transijt; pari Carmentâ, & Phœ-
bade nullâ; cùm animus sub sigillo fidei, pacem si-
mulans; Iani foribus, ad æmulos conflictus, effusi-

belli, ne orbi imponeret, ex fide publica eliminares;
probaresque in extremis Lapponum, quàm acer i-
bas contra eos; qui ancipiti mente, fideque lubri-
câ, domi hostilia nocentiùs agunt. Præliminaris
ille conflictus, primum hostile vulnus, cor Tibi Pa-
triæ aperuit; admissione tam altâ; vt nemo palpi-
tanti in summo discrimine vicinior, ad Syncopen
eius, lethalesque defectus, altiùs ingemuerit, stete-
ritque constantiùs. Illò Tuo Augusto animo, &
eloquio; quorum utroque cordatus, & viua Maie-
statis Oracula spirans, Principem animasti, & Pa-
triani. iustique ad Cæsarem Comitia Legatus, Sua-
dâ, & magnitudine animi verè augustâ, animorum
Princeps, & Dictator. A sole illo peregrino, can-
doris Tui lilium, non infectum; eximiâ fide, & pru-
dentiâ, eorum etiam artes confudit; apud quos
contra Polonum cum Austria foedus, armaque so-
cialia, spinæ ex lilij factæ. Augustissimus ille, qui
CÆSAREM LEOPOLDVM excepit, im-
perij apex, dignus Te Oratorum Principe, fastigi-
um, ad quod iturus eras; auspicijs suis Imperialibus
designauit; censuitque cum ijs, quibus Electorale
ad coronas Augustas ius, fidam Patriæ, dignamque
manum.

manum Tuam, quæ Reges coronaret. Niueam
hanc, & illibatam, muneribus publicis cum admoues;
adusque sigillum Regni, dextera Principis, & Pa-
triæ manus, ad sinistram non declinasti; eo tem-
pore, cum obliqua passim, & vario flexu, moribus
patrijs difformia præualerent. Plerumque apud
multos, animorum lilia, in simiam lilij, conuolu-
lum herbam, desinunt; quæ ut rudimentum natu-
ræ, lilia facere condiscantis habetur; ita illi facili-
us se conuoluunt, quam incalathos explicant; in-
ter rudimenta, an tentamenta virtutis, nunquam
ad mentem exporrectam parati. aliorum animi,
simplices quidem, & non fucati; semper tamen læ-
guido collo, ut de lilij Plinius ait, & non sufficien-
ti capitis oneri, facile aut nutant, aut declinant. Ex-
celsa mens Tua PRINCEPS, intaminata, & ubi-
que explicata, ac ingens sibi ipsa theatrum, Pro-
Cancellariatus Regni, nubilum illud Patriæ, sub in-
uolucro tempus; non mutato candore, non langu-
ido ad ingentia collo, non conuoluto in se, & an-
cipiti in publicum sensu, excepit, & sustinuit; sed
pari sinceritate, & constantiâ, inter Maiestatis, &
libertatis discrimina stetit. Animo Tuo nihil præ-
cellen-

cellentiùs, & constantis propositi tenacius nihil; si-
nu ob id arcanis, & consilijs Regni tam securo; vt
in eo coronæ Regum deponi, & augustum, & ple-
num fiduciæ haberent. Nouum id Polonis, sed vt
ad sanguinis sui imperia, ritu veteri redirent, vali-
dum & efficax, Tibi PRINCEPS plurimùm debet;
qui vt coronarum pondera noueras; ita de ijs can-
didè censuisti: dum Polonia verè centuriatis Comi-
tijs, quod vno ore dixit, idiomate tuo locuta; or-
bem apud se Candidatum, negotijs omnibus absol-
uit; stupens ipsa suum, à quo tot sæculis desueuerat,
in electo Michàele Principe, negotium. Ratum id,
mansuremque vt fieret, prouidisti eâ sapientiâ; quâ
præuidisti, recenti sceptrorum ex æqualitate exem-
plo, gaudia quidem repentina; sed quæ facilè sub-
siderent, & ad genium suum redirent. Bonum id,
ipsâ desuetudine admirandum, mox inter popula-
ria iturum. Indigenæ Principi, prona primùm o-
mnia; breui occultos in scirpo nodos, infestos tan-
dem palàm obices. Consultum per Te Maiestati
Polonæ, factoque memorabili, quo Regum Nata-
les domi inuenimus; & eos quidem, qui patritio,
Sanguine, Orientis, Occidentilquè Cæsares ferrent
vt Im-

vt Imperatorum Neptis, Filia, Soror, dignos Augu-
sta ELEONORA thalamos inueniret; Te apud Cæ-
sarem Sponsore, & Oraculo; pro candida gente il-
libato; qui totum id felicitati Nostræ, thronoquè
nuper fundato, ac bono eius stabili, prouido, sed
innocenti consilio destinabas. Successere deinceps
ardua omnia, & cum languere, etiam Principis a-
mantes cæpissent, toto pondere suo, in Achilleum
pectus Tuum delapsa; secus cedentibus gaudijs,
quæ in summum eruperant; solo nisu, contra oblu-
ctantes, decumanosque fluctus relicto. Hæserunt
tum maxima, quæ cohæsisse debuerant. infirmari-
que felicitas Nostra, ac decidua ferri visa est; vt
Te Atlantem ostenderet. Adstitisti ei constans, &
integer; consilijs fidus, verax, & liber; rebusque
nutantibus, non supposuisse tantum robora animi
tui, Te oportuit; sed opposuisse quoquè secus inter-
pretantibus; quos causa innocens, & intaminatum
in ea propositum Tuum vicit. Inter ciuiles æstus,
bellique fulmina simul, æquanimitas Tua incom-
parabilis, suffecit omnibus, nec à recto defecit. alto
quidem gemitu, ob illum Patriæ turbinem; sed a-
nimo ubiquè incorrupto, excelso, viuacisque con-
silijs

filij plenò: donec còalita omnia, & in solidum re-
ducta, robustis concordix viribus, etiam ad trium-
phos suffecissent; quos Regalis ille Spiritus, terris
excedens, & in sinum tuum effusus, soli Deo reli-
querat; apud quem purius ijs, & securius frueretur.
Ita coronæ; & animæ Regum, in sinu tuo deposi-
tæ, hoc egerunt; vt magno iterum Spiritu Patriam
animares; & quam bis recepisti, SERENISSI-
MO IOANNI III. seruares, & imponeres co-
ronam. Primatem ergo Te, primumquè Regni
Principem, hoc innocenti passu, ad sacra tantæ Cel-
situdinis fastigia progressum, secuta vbique cando-
ris Tui lilia, etiam in summo assequuntur. Ingre-
dere liliætum hoc, Magne Præsul, & PRINCEPS,
& ad Virgines eius Areolas descende; vt sacro hoc
delicio, Mentem tuam, tot iam curis pro Ecclesia
Dei, & Patria perfunctam, & Maioribus destinatam
reficias; vbi recreaberis vel inde, dum cæcus cæcū
ducit, & ambo in foueam non cadunt; nisi fortè in
viscerum Matris Milericordiæ abyssum. In hoc
quoque lilieto, occurrit Tibi Vniuersitatis eius nati-
uus candor; cuius illibatum Senium, fidem in obse-
quo literato, & integritatem, vt candidè amas, ita
& pro-

& protegis ; facturus id, in Tua Primatiali Sede,
tantò amplius; quantò sublimiùs Tecum, Musarum
celsitudo, & gloria assurrexit ; quæ ex honoribus
Tuis letæ, ac felices, votorum pro Te, Manibus
dant lilia plenis : vt Magnus in Ecclesia Dei Anti-
stes, Senatûs Patriæ P R I N C E P S, flos æui nostri, &
gemma ; postquàm in Principe nostro, Scutum Pa-
triæ, palmas, & triumphos coronaueris ; florida pa-
cis lilia, diu videas, diu serues ; metiarisque reliquã
felicitatem Tuam, ex his auspicijs ; in quibus non a-
liter sanctiùs, ad imponendam Augusto Capiti co-
ronam, inaugurari poteras ; quàm cum Te lilijs ipsa
suis, sine macula conceptis, Augustissima Poli, &
Poloniæ Regina coronat.

Augustissimo
Totius SANCTISSIMÆ TRINITATIS,
MUNDISSIMOQUE SACRARIO,
Speculo sine Macula Purissimo,
Liliorumq; Valli amœnissimæ,
VIRGINI DEIPARÆ
M A R I Æ,
Absque Macula Originali
C O N C E P T Æ,

Provolutus ad Sacros Dominae suæ Cle-
mentissimæ pedes, clientum minimus,

M. STANISLAVS IOSEPHVS BIEZANOWSKI, Leopoli:

A Niuibus Sarmaticis, venit ad Te, tributarius
in lilys candor, ô candidum, ut cum Gertru-
de Tua loquar, fulgida. Jemperque tranqui-
la Trinitatis lilium, Deipara Virgo! Vestigal i-
stud Septemtrionale, Natiuas quidem nives suas, ex
facili habet; sed ut in lilys Vernet, agrè ab axe suo
impetrat; qui pruinas suas libentiùs, quàm horto-
rum delicias fouet. Non ideo tamen, quicquid ad

Actron

Arcton nostram situm, aeternum gelu est. Terrarum haec, non animorum plaga; quibus inclementia cali nunquam obstitit; quominus originis suae memores, ex omni angulo, ad caelestia prouolarent. Clementius quidem agi, cum ea terrarum Orbis parte, non dissiteor; quae dilectum Tibi, Ioannem Baptistam Agnensem, in mysteriis Salutationis Angelicae, absque oculorum usu, oculatissimum dedit. Vernat ille, cum Italiae suae paradyso, felicemque terram suam genium, etiam in cali negotijs sapit; adeoque Agnus ille, inter lilia Tua pascitur; ut haud facile discernam, Agnusne, an Angelus sit? cui tantus, ex hoc Vno Archangeli Oraculo, conceptuum, an liliorum de Te, prouentus est. Licebit tamen, clementiâ Tuâ fauente, etiam cum inclementi calo colluctantibus, erectas de Te, Partheniasque cogitationes sumere; quibus Agnensem Tuum sequamur, sed non quocunque ierit, assequamur. cui cum ea felicitas contigerit; ut quicquid in obsequio Tuo calcasset, lilium fieret: id saltem Musis meis, sacra eius vestigia legentibus sufficit; ut quod ille Diuina mente concepit, in areolas disponant. Agimus id, rudibus hinc Numeris. quis enim puritatis Tuae immensum, ad Numeros

unquam reduxit? Nimirum abſſus illibata Conce-
ptionis Tuae, ut in numero ſit, abyſſum Diuinam
inuocat. Hic non niſi arcanum iſtud, in nume-
ro, pondere, & meſura ſua patet: hic ſeculorum
iſte ſtupor, enigma ſuum lequitur, & reſoluit. Quod-
ſi hortus Liliorum Conceptionis Tuae, hortus verè
concluſus eſt; qua iſta humanarum mentium auda-
cia! Sacrum eius linen, non tangere tantum, ve-
rùm ſecretioribus quoque illabi velle delicijs. id ta-
men, ô Mater puri candoris, ipſa omninò Voluiſti;
cùm Te abſque macula originali conceptam, Or-
bis iam propè vniuerſus, immenſo ſuo gaudio proſi-
tetur. Non iam per cancellos tantum proſpicere,
in lilietum Conceptionis Tuae; ſed introire quoque li-
cet; adeo ſecuro, firmoque gradu; ut cæcis etiam in
eo deambulantibus, impingere non liceat; cùm Tu
illis oculus in Via ſis; qua oculi Diuini pupilla eſſe
meruiſti. Introiui hūc ego, Agnenti Tuo Duce;
ſed eheu quàm difformibus veſtigijs; quàm ad lilia
Tua, præ impuritatis ſue conſcientiâ trementibus!
Dabis tamen Veniam, ô Venia Mater, & gratia!
tantisper inter Areolas Tuas latitanti; donec indi-
gnatio.

gnationis Filij tui, æstus transeat ille; à cuius facie,
si montes ut cera fluxerunt; quidni ego me, intra
liliorum Tuorum Vallem, ô lilium conuallium!
nempe intra viscera Misericordie Tue recipiam.
Felix iste receptus, felices protectionis Tue latebra;
in quibus ad filiorum lucis hereditatem vixit, qui
felicitèr latuit. Hoc est mihi Votum; hic ad soli-
am Tuam Reginale prouoluto, cordis gemitus pe-
rennis est; ut me, quanquam ipse mihi peccati spi-
na, ipse mihi mortis aculeus sim; à Vallato lilys,
clementie Tue sinus, non repellas ô Virgo! cum sis li-
lium inter spinas.

DEIPARÆ VIRGINI
MARIÆ,
SEMPER IMMACULATÆ,
Dominæ suæ Clementissimæ, infi-
mus seruulus,

IOANNES BAPTISTA AGNENSIS.

QUod de Salome Virgine Regiæ, scribit Theophilus Marianus, inter artes Te colendi atque amandi; quod nempe cum cæca esset, festis tamen Tuis benè videbat; hoc mihi, cum imitari non liceat: licet tamen, vel cæco calamo ire in laudes tuas, & chorum ducere, ambulantium in Tua obsequia literarum, per hæc Anagrammata Mariana, ex ore Angeli deprompta; & velut anatomica quadam partitione dissecta; ut coalescant in opus tessellatum. Zeuxis aureis literis intextum suum Nomen, in pallijs ostendebat. Pallium Tuum sol est, ô mulier amicta sole: hæc Tuo pallio, intexo ego aureum Tuum Nomen, dum illud è tenebris meis mitto in lucem, textili hoc Anagrammate contextum, à cæco illo Textore Tuo; qui lumē cordi suo expectans, pallio Tuo se tegit, sub Tu-
um præ-

um præsidium confugit, ne quis filius tenebrarum
ponat *offendiculum coram cæco*; quod iam olim ve-
tuit DEVS. Cæcus & claudus, non intrabant in
templum, vt Veteri in Sacris prouerbio dicebatur.
Tu quæ templum es, & ara, & tabernaculum Dei,
eris oculus cæco, & pes claudus; vt ad Te perueni-
at; apprehensâ manu cæci Tui, qui oculos suos in
manu Tua deposuit, ne erret. Certè *Si maledictus,*
qui errare facit cæcum; tu errare me non patieris,
ô Benedicta inter mulieres. Putant nonnulli, oculos
dum vident, radios emittere; at ego cùm radios, nō
habeam, quos mittam, à Tuis radijs immortale lumē
expecto, hîc Anagran matibus, tanquam Nuntijs
ad Te, quartâ veluti legatione destinatis. Stefichorū,
ob scriptam Helenæ vituperationem cæcum, lumen
recepisse post Helenæ laudes, cum palinodia cantatas,
aiunt fabulæ. Ego verò has Tuas laudes, Angelo præ-
cinente, ita cano; vt luculentum operæ omnis preti-
um, præmiūq; mihi futura sis Tu; cuius ductu, ad
illud gloriæ lumen perueniam; in quo nullus est cæ-
cus, quia omnes vident: omnes amant. Cuius lumi-
nis pignus vnicum à Te expecto; vt interea in hîc
meis tenebris, Deum, ac Te Dei Mater, licet necdū
videam, iam tamen, amē; vt olim & videā, & amē.

IMMA-

IMMCVLATI
VIRGINIS DEIPARÆ
LILII ET I,

AREOLA I.

XXXI. ANAGRAMMATICIS
Lilijs distincta.

*Aduertat hîc prudens Lector, Vnamquamque A-
reolam, à IOANNE BAPTISTA AGNENSI, ita
esse dispositam; ut hac Angelicæ Salutationis Ver-
ba; Ave Maria, Gratia plenâ, Dominus Tecum:
primis Anagrammatum literis, Acrostichicè ex-
primat.*

ANGRAMMA I.

Adamo licet gnata, mirè pura navi sum.

Divnam Matrem, voluit me gratia nasci
Stirpe pari, sed non conditione pari.
Mortales ortus, cælestis gratia vincens,
Impatiens Navi, me sine labe dedit.
Hinc licet Adamo veniam prognata Parere;
Mirè Pura tamen Sum, Maculâque carens.

II.

Vitalis unio, gemma amanda, certè pura.

Fons vitæ Deus est; sed vitæ proxima fonti
Vnica, quæ vitam Virgo, Deumque parit:
Hæc vnita Deo, facta est terræque polique,
Vnio Vitalis, pax, & amica quies.

Certè pura fuit, potuit quæ sola mereri;
Delicium vt fieret, *gemmaque amanda Dei.*

III.

Eua munda, amicta sole, mater agni puri.

Agnis Eua data est communis Mater, & hædis
Electos pariter protulit, atque malos.
Iustitiæ quæ Sole micat, quæ fulget *amicta*,

Christi *Munda* Parens, *Eua* secunda fuit;
Hæc *Mater Puri*, facta est felicior *Agni*;
Debuit hæc Solem, lux genuisse Deum.

IV.

Magna cæli Diua sum, intemerata, pura.

Sulta, Deas cælo dederat, sapientia Mundi,
Credideratque homines fingere posse Deos.
Prò Stupor! an fas est temerare Palatia cæli!

Debentur cælis omnia labe procul.
Intemerata Deum genui, *sum Pura* Virago,
Magna igitur *Cæli*, quàm benè *Diua* Vocor.

V.

Arca noua, at munda iui, repleta gemmis.

Transijt arca vetus, magni quæ foederis olim
Testamenta tulit, pignora grata Deo.

Hebræi faciem populi, præcesserat illa;

Ante Dei faciem, foederis *Arca noua*

Hh

Iui

*Tui ego ; sed pretiosa Deo, sed Munda, nitensque,
Gemma virtutum, quippe repleta fui.*

VI.

Renuo pia maculas, uti Mater Dei magna.

SUmmus honor Matris, titulo sublimior omni,
Quo magnam fecit, maximus ipse Deus,
Vas mundum fieri voluit me ; quippe decebat
Labe procul, summi Numinis esse thronum.

*Hinc Renuo maculas omnes, pia, sacraque Virgo,
Magna Dei veluti Mater, & Orbis amor.*

VII.

Iam clamat mundus ; en Eoa Regia, pura.

SOLIS ut exortus, toti dum fulgurat orbi,
Omnia lætitiæ pectora, plausus habet ;
Publica sic facies, ad magnæ virginis ortum
Tota ruit, cordis gaudia mille ciens.

*Exoritur Virgo, mundus iam clamat omnis,
En Eoa Dei, Regia pura, venit.*

VIII.

Adinuenta semper immaculata Virago:

PECTORIS innocui, multis concessa facultas ;
Primæque culpæ non sine labe tamen.

Vita Deo placuit, sed non conceptio ; per quam
Ante suos ortus, displicuere Deo.

*Vnica semper Adinuenta Immaculata Virago,
Displicuit nunquam, semper amica Deo.*

IX.

*Gemma realis, Vita pura, ac munda niteo.
Viucere.*

Viuere posse Deo, vita est æterna, salusque;
Illi sed castâ, Viuere mente decet:
Vita mihi quàm *Pura* fuit, quâ *Munda*, necesse est
Cor vitale Meum iudicet, ipse Deus.
Corde super tanto *niteo*, cælisque corusco;
Nempe monile Dei, *Gemma realis* ego.

X.

Regia supera niteo, munda, immaculata.
Maiestatis opus, cælis excelsius ipsis,
Me voluit fieri, gratia summa Dei.
Hic augusta Deo sedes, hic splendor, & omnis
Gloria, Materno Viscere clausâ meo.
Regia sic *niteo supera*, *Immaculataque*, totam
Munditiem cæli, Vincere *Munda* queo.

XI.

Animata purè, ardeo ignita summâ luce.
Non omnes animas animauit, purior ignis;
Impuræ labi, qui sociatus erat.
Alt meus innocuo flamme nescit spiritus igne;
Conceptuque fui, *Purè animata* meo.
Fax ignita velut cælestibus *ardeo* flammis,
Summa Luce Deus nascitur, ignis, amor.

XII.

Tota niuea, clara, pura sum in gemma Dei.
Que mea lux animæ, quâ labis nescia, quæris?
Quære locum, quo me dextera summa locat.
Tota ego sum niuei candoris, nix mera tota,
Pura animi donis, totaque *Clara* meis.

Hh 2

Inue-

Inuenies talem; sed vbi? rem pando, locumque;
In Gemma Voluit, me Deus esse sua.

XIII.

Integra, & munda à macula, Iesum pario.

Illibata meæ, quòd sit conceptio vitæ;
Concessumque mihi, quod speciale decus.
Integritate Meâ, quòd non sit purior villa;
A Macula quòd sim munda, placensque Deo;
Mille super causas, pro cunctis; *Integra Iesum*
Quod Mater pario, sufficit vira mihi.

XIV.

Agno Iesu dicam; en mater tua pura mali.

Tanta mihi niueæ concessa est gratia mentis,
Tam sine peccati labe, decora mico;
Vt quoties Matri, solitâ pietate licebit,
Nato cum Iesu, dulcia Verba loqui;
Agno sic Iesu, mirâ dulcedine Dicam;
O Iesu! Mater quàm tua Pura mali.

XV.

Pura Mater amati, age Deum in cunis alo.

Plasma creatoris, qui me plasmaverat, ipsum
Visceribus capio, casta puella meis.
Ille mihi vitam, vitæque alimenta parauit;
Ille mihi cunas, fasciolasque dedit;
Ast ego, Pura Dei, sum quando Mater amati;
Ecce Deum in cunis, vbere lactis alo.

XVI.

Luceo animata, pura; sum Mater agni Dei.

Fons

Fons lucis, princeps astrorum, fulgèt in orbe,
Aurea lux mundi, non animata tamen.
Lux animata ego sum, radijs latèque corusco;
Et viuo, & radijs *Luceo*, tota meis;
Viua habeo lucis Spiracula; *Pura* proinde
Agni sum Mater, sic *Animata Dei*.

XVII.

En Mater, & Virgo immunis à culpa Adæ.
Omnis in hoc titulo, latet excellentia laudum,
Virginis æternæ, clauditur omnis honos.
Si magni plausus, si dixero plenus amoris,
En Mater, quâ nil gratius ante Deum.
Mater, at & *Virgo*, partu inuiolata pudico,
A culpa immunis, puraque labis *Adæ*.

XVIII.

Niteo summa Diua, integra, ac almè pura.
Hvc oculos mortale genus, date lumina cunctis;
Pulchrius ex omni fidere, sedus adest.
Almè Pura orior *Virgo*, terrasque subintro;
Virginitas mea, lux *integra*, casta micat.
Astra proinde mihi cedant fulgentia, quando
Summa poli Niteo Diua, Parensque *Dei*.

XIX.

Acre Malum Adam euasi, pura non tetigi.
Communis mihi vita data est, quâ viuimus omnes;
Communi vitio, non tamen illa scatet.
Quod patet in vitam miseris mortalibus vnum,
Hoc mihi labe procul, gratia fecit iter.

*Acre parentis Adam non noui, Pura virago,
Euasi victrix, non tetigique Malum.*

XX.

Dei amatum mirè pura genui, Sancta alo.
Sanctus amor, Diuinus amor, purissimus ignis,
Sillibata Sacri, viscera cordis amat.
Hunc ego Virgineis, excepi casta medullis;
Facta sed ad tantum concipiebar opus.
*Mirè pura; Dei genui sic Numen amatum,
Quod genitum foueo, Sanctaque Mater alo.*

XXI.

Originaria macula munda sum, patet.
Arcanum celare suum, res mystica fuenit;
Tempus habet, quo se proferat illa tamen.
Expectata diu, veniunt gratissima; qualis
Conceptus fuerat, mystica causa mei.
*Amacula primæ, quod munda sum originis, æuo
Nunc iam felici, res pia tota patet.*

XXII.

Macula Adam, en purè ignota Matri Iesu.
Destinat immensi Sapientia Numinis vnā,
Quam fieri dignam, Matris honore velit.
Matris, quæ genitura Deum poscebat, vt ortu
Purior ante omnes, totaque munda foret.
*En Matri Iesu, Macula est ignota, nec illam
Purè cognouit, quam malè cepit Adam.*

XXIII.

Iusta Dei Mater, pura omnigenâ maculâ.

Iusti.

Iustitiæ decus, heu primi amisere parentes !

Ostendit labes, dedecus ipsa suum.

Peccati vulnus patuit, dolor omnia serus

Nudavit. nudis solus adestque pudor.

Iusta Dei Mater, decus hoc restaurat in Orbe ;

Omnigenâ Maculâ, nam quia *Munda* caret.

XXIV.

Nescit, o Adam, Regina pura, auitam luem.

Orbis ad imperium veniunt, fascesq; Supremos,
Augustæ quibus est, stirpis auitus honos.

O Adam, Regina poli purissima Virgo;

Stemmata conceptûs, traxit auita tui;

Sed tamen illa *luem*, cum sanguine *nescit auitam*;

Dum conseruat eam gratia, *Pura* nitet.

XXV.

Vt Adami parens veni: ergo immaculata.

Dum peccat primus, dum noxia fercula gustat,

Cum toto cecidit sanguine, lapsus Adam;

Ne tamen æternum, culpæ moriatur ab ictu;

Suscitet ut primum, nascitur alter Adam:

Huius ego *ut dilecta Parens*, post sæcula *veni*;

Ergo Verè ex hoc *Immaculata* fui.

XXVI.

Sum munita, Dei operâ, integra à macula.

Munimenta mihi posuit firmissima, qui me
Elegit Matrem, constituitque Deus.

Huius ego vallata manu, circumdata muro;

A macula poteram, tuta fuisse Stygis.

Sic

Sic *opéra munita* Dei ; sic *Integra* semper ;
Contra peccatum, turris athena fui.

XXVII.

Tota mirè munda maculis, Verè pia Agna.

Vltima peccati cecidit purissimus Agnus,
Orbis qui maculas, integritate luit ;
Mater eum decuit, quæ mirè casta, pudica,
Vnicâ, quæ tanto germine digna fuit.
Scilicet à *maculis* quæ libera, *cotaque munda* ;
Hæc agni *Verè* Mater, & *Agna* pia est.

XXVIII.

En sacra Diua, pura mali, ut gemma niteo.

Occultare sinu voluit Naturâ profundo
Gemmas, & quicquid carius Orbis habet.
Sed non occultat, quas fecit gratia gemmas ;
Ostendique palâm, quàm sine labe micent.
En sacra Diua palâm, conspectu lucis in ipso,
Gemma velut niteo, sum quia *Pura mali*.

XXIX.

Clarus Vnio, & Dei gemma animata pura.

Afflictis rebus succurrere, quàm mihi dulce ;
Quàmque salus hominum, sit pretiosa mihi ;
Discitur hinc ; quod sponte oculis incurro videnda,
Omnibus en Vultus, insinuoque meos.
Ut magè conspiciar cunctis *Animata*, nitensque,
Vnio Sum *Clarus*, *Gemmaque Pura Dei*.

XXX.

Vitis magna pura, iam alo nectare Deum.

Qui dul-

Qui dulcedo mera est, & fons dulcedinis ingēs;
Qui mare nectaris est, ambrosiæque Deus:
Ille Meâ interris, Voluit dulcedine pasci;
Et sitijt nectar, quod dedit ipse suum.
Magna igitur magni sum Regis, Puraque Vitis;
Iamque Deum casto, nectare Mater alo.

XXXI.

Me Agnam iura, puram io laudate Sancti.
O Quicumque meum zelas fidenter honorem!
Conceptusque mei, gratia cara tibi!
Innocuam, mitem, primæuâ labe carentem,
Agnam Me iura, pectore, voce, stylo.
Io Sancti etiam, Vestris laudate triumphis
Me Puram; laus hæc grata, placensque Deo.

Areola II.

ANAGRAMMA XXXII.

Agna Sion, Verè immaculata; Deum parit.

Agnum mansuetum, Sententia Numinis alti,
Aduersus Stygij, destinat ora lupi.
Sed quæ tam felix, quæ tam selecta paratur,
Agni quæ Mater, pura sit agna Dei?
Montibus in sanctis, quæ ponitur, *Immaculata*
Vna Deum Pariet, scilicet Agna Sion.

XXXIII.

Ut arca Iesu pia, malum Adami non geret.

Res pretiosa Salus hominum, res æmula cælo,
Vnica, quæ summum traxit ad ima Deum.
Virginis ista salus, veniet de Viscere casto.
Arca salutis erit, quæ geret arca Deum.
Si geret arca Deū hæc; *vitium* peccantis *Adami*,
Vt Mater Iesu, non geret Arca pia.

XXXIV.

En Virgo data, apertè immunis à Macula.

Quid Phlegeton tumidæ subsultas fluctibus vnde
Plausus quid vanos, Styx, & Auerne cies?
Omnia peccati maculam, primosque reatus,
Contraxisse putans, inuide falleris heu!
En data Virgo, Deique Parens immunis Apertè
A Macula; quid agis? viscera rumpe tua.

XXXV.

Munda Mater, pariat sine iugo macule.

Impia Styx rumpatur adhuc, & viscera mandat;
Primum quod toto, fecit in Orbe iugum.
Conceptu sine labe suo, partuque stupendo,
Excutiet Virgo; sic ait ore Deus;
Vna mihi natum pariet, sed *Munda* Virago,
Sit *Mater, macula* sed tamen abique *Iugo.*

XXXVI.

Agna mera, ritè munda, aluo Iesum capit.

Quis caput immensū? quis circumscribit, & ambit?
Fine quod æternum, principioque caret.
Quis metam posuit, mensuram fecit abyssō?
Munda Parens *ritè* hoc efficit, *Agna mera;*

Hæc.

Hæc Iesum niueâ Mater dum continet *Aluo*;
Orbis quod totus non capit, *Agna capit*:

XXXVII.

Rosa niuea, immaculata, anguem perdit.

Innocuum florem, Stygius corruerat anguis,
Iustitiæ primum, dum Vitiauit opus:

Virginei tamen est, illibatique decoris,

Anguem qui perdit, flos sine labe datus.

Immaculata Rosa est, Niuea est; quid frendis Auerne?

Vita, salusque alijs hæc rosa, spina tibi.

XXXVIII.

Io respuit maculam, vna Agna Dei Mater.

Sæua triumphales cecinit victoria plausus,
Dum cecidit Stygio vulnere cæsus Adam.

Sed cesset furiale melos, cessate triumph;

Vna Dei Mater, grande triumphat opus.

Respuit en maculam primæuam mitis, & vna

Agna, Stygis victrix; Io triumphæ canit.

XXXIX.

Amanda Virgo, & in se purè immaculata.

Delictum, quod fecit amor Diuinus, vt omni
Sit procul à macula, sit sine labe, decet,

Delictijs maior, *Virgo* fuit omnibus vna;

Purus ab æterno, quam sibi fecit amor.

Purè grata proin, niuei candoris & in se

Immaculata fuit, Semper *Amanda* Deo.

XL.

Gemma rutila, Rosa pia, ac munda venit.

Divitijs cæli si quid desiderat orbis;
Hortorum si quid, deliciisque cupit:
Omne decus magna *veniet* cum Virgine; nempe
Gemma Dei, rutila est, & Rosa munda, pia;
Hæc Rosa gemmarû, pulcherrima gema rosarû;
Gaza Dei Virgo est, hortus & illa Dei.

XXI.

Regalis anima pura ouat, emicet munda.

Vulgares animæ, culpam traxere parentis;
Communi quoniam succubuere malo.
Ast opus Augustum, selectæ portio vitæ
Emicet, ut cælo vindice Pura, decet.

Virgo Parens, *Anima est Regalis*, opusque stupendū
A macula procul est, mundaque Mater ouat.

XLII.

Aurea integritas, munda macule pomi.

Exitium tulit omne, mali vis noxia pomi,
Quod culpæ, & mortis, dira Venena tulit.
Aurea mala putans, gustavit ferrea, primus
Lethales escas, qui violavit Adam;
Sed *macula Pomi*, Diuinæ *Munda* Parentis,
Virginis *integritas Aurea* sola fuit.

XLIII.

Tegit immensum in aula pura, adeò cara:

Victus amore Deus, terras descendit in imas
Nube sub exigua, lux animata latens.
Maestatis ei, sed quæ soliumque, thronusque,
In terris facta est, hospitis aula Dei;

Cara

*Carâ adeò Virgo, Pura candoris in aula,
Immensum, solâ Virginitate regit.*

XLIV.

Iam candor Agni, eam vestit puram, à luc.

Digna Deo Mater, quâ regia, quàm sit amictu
Candidâ, nosse cupis, totaque pulchra suo?
Illa suo necdum terris inclaruit ortu;

*Iam Puram, ac omni criminis absque luc,
Agni candor eam vestit, quid pulchrius illa!
Regia sufficit hæc Vettis, ad omne decus.*

XLV.

Amata, pura virgo, en Adami lucem nescit.

Quæritur augustinis pulcherrima Sponsa Monarchis;
Sit pulchrum, quod ament Regia corda decet
Sponsa Deo quidni pulcherrima, filia, Mater,
Quæritur? ad cordis delictumque Venit?
*Virgo Pura, lucem patris, quæ nescit Adami;
Hæc est Sponsa Dei, totaque Amata Deo.*

XLVI.

Pura eat, incolumis nauiget mare Adam.

Criminis immensum pelagus, submerferat orbem,
Impurisque homines contumulauit aquis.
Omnia Pontus habet peccati; fluctibus omnes
Mortiferis pereunt; publica nulla salus.
*Sola sed incolumis, Vastum Mare nauiget Adam,
Puraque sola Dei, per mare Mater eat.*

XLVII.

Lucem aperuit amata Sion, Regia munda.

Quæ cælos clausit, lucem quoq; clausit amicā
Culpa, tenebrarum filia, noctis opus.
Sæcula labuntur, lumen qui dulce salutis
Recludat, nemo est; nox premit alta diem.
Regia Munda Dei, Lucem rescrauit in orbe;
Lucis Amata Sion, filia nempe fuit.

XLVIII.

Emitat Virgo munda, alma vitæ parens.

Vita animæ perijt, Veræ cum gratia vitæ
Occidit heu! lapsu criminis ista graui.
Spes ablata Deo viuendi; viuatur eheu
Peccato, passim mors animasque rapit.
Emitat alma Parens vitæ, mortalia plaudant,
En vitam genuit, munda Virago Deum.

XLIX.

Non admisit, maculam Eva regia, & pura.

Pura Dei manibus, maculam prior Eva creata
Nescijt, Authori donec amica stetit.
Impuro gustu vetiti mox conscia pomi,
Admisit maculam, facta inimica Deo.
Sed Non admisit maculam, quæ Regia, Pura
Eva est; illa hominis mater, at ista Dei.

L.

Apis una Mater, aculeum ignoret Adami.

Dulcia persuasit serpens, sed aculeus inter
Dulcia peccati mella, fauosque fuit,
Hæc apis ex Erebo, nectar dum liliat amicum,
Spicula mortiferi figit, acuta mali.

*Vna Apis è cælis, ignoret aculeum Adami,
Sit Mater, morsûs nescia, dulcis apis.*

Ll.

Diua repulit à se anguem, iram, ac notam.

Demonis alloquium, non euitasse dolosum,
Anguem peccati, non repulisse fuit.
Admissus facile est; sed postquã tristè momordit;
Hinc nota peccati venit, & ira Dei.

*Anguem Diua Parens Repulit feliciter à se;
Iram sic repulit, criminis atque Notam.*

LII.

Opera Iesu integra, munda, immaculata.

Non opus humanû, mortalis non ego dextræ
Inter mortales, obuia cura fui.
Me labor æternus, Diuinos fecit ad vsus;

Vt fierem magni, maxima cura Dei.
Quid dubitas? *Operâ Iesu* sum condita; nonne
Integra munda, Parens immaculata fui?

LIII.

Malum ac neuum ignoret, ista Deipara.

Si mihi complacuit, casta de Virgine nasci;
Selecta ex multis, quæ mea Mater erit;
Sum bonitas immensa Deus, quæ Viscera Matris
Elegi, procul hinc næuus, & omne malum.

Ista mea est *Diuina parens*; ignoret vt omnem
Illa decet *neuum*, nesciat omne *malum*.

LIV.

Innotescit alma gemma, vera Diua, pura.

Illl-

Illibata suō conceptu, nascitur orbi,
Primæuæ labis nescia, digna Deo.
Pura Dei Mater, cælorum *veraque Diua*;
Tum demùm, æterni quod statuere dies,
Innotescit opus Diuinum; quando tot inter
Gemmas, *alma* Dei *gemma* Maria micat.

LV.

Nesciat, ignoret Eua pura, malum Adami.
Circumuenta malis vt corrui artibus Eua,
Extunc pura hominum, desijt esse parens.
Indoluit miseræ forti, bonitatis abyssus;
Eua, ait, vt veniat *pura* secunda Volo.
Nesciat illa *malum*, culpamque *Ignoret Adami*;
Exitij illa parens, ista salutis erit.

LVI.

Virgo amanda, eia penitus arcet malum.
O Amor! ô quantum, quæ diligis, vndiq; curas!
Delicijs vt sint, pectora digna tuis.
Sic tibi dilectam, cælestibus vndique Matrem
Vallasti excubijs, maximus ipse Vigil.
Exclamare licet; *Virgo* quæ nascitur, *Eia*:
Omne *malum penitus, arcet amanda* Deo.

LVII.

Seponatur ritè à macula, gemma Diuina.
Non intret commune malum, quod serpit in omnes
Quæ me casta Parens, est paritura Deum.
Ille vterus, qui me portabit, Numine plenus
Gemmeus vt totus, sit sine labe yois.

Hæc

Hæc ritè à macula volo Seponatur vt omni;
Mater Diuina est, quæ mea, gemma mihi.

LVIII.

Turpem odit maculam agna Seria, niuea.

Portentum deforme, tetrum, foedissima toto
Orbe lues, horror, spurcitiesque mera,
Styx mera, mors, sentina mali, furialis abyssus
Peccatum est, quo nil turpius ante Deum.
Hanc maculam Turpem niuea, & purissima Virgo,
Seria plenè odit Mater, & agna Dei.

LIX.

En Dei rosa, pura mali, anguem mactauit.

Maiestas æterna Deus, post crimen Adami,
Humanum iustè, cùm maledixit opus;
Iussit, vt in spinas hominum labor iret acutas;
Has inter spinas, nascitur vnâ tamen,
En rosa pulchra Dei; Stygium quæ flore pudoris
Anguem mactauit; cur è quia pura mali.

LX.

Communi à lapsu Adam, Eva ritè integra.

Precipue caris, est gratia carior; illa
Communis maculæ labe, notaque caret.
Non Vulgare decus sortita est Eva secunda,
Communi à lapsu, libera patris Adam,
Integra ritè fuit; sibi quam Supremus amandam
Præ cunctis, voluit seposuisse Deus.

LXI.

Vale Diua mirè magna, tota purè micans,

Kk

O Nostræ

O Nōstræ, Diuina Parens, spes vna salutis !
Orbis amor, lapsis gratia, vita bonis :
Purè tota micans, & mirè magna, potensque
Ante Deum, iplius fina, Sponsa, Parens.
Te sine momentum nullum Volo, sed tibi dulce
Semper aue vt dicam ; Sic mea *Diuæ Vale.*

LXII.

Mater agna, ianua Dei, te puram colimus.
CLausa diu, subtracta malis, iustèque negata
Gratia post lapsum, noluit esse patens.
Sed patuit tandem, magno post secula tractu :
Digna Deo postquàm, porta salutis adest.
Agni cælestis purissima *Mater, & Agna,*
Te puram colimus, ianua pura Dei.

“ Areolà III.

ANAGRAMMA LXIII.

Aspidem necauit vna Mater, alma Virgo.

AMbulat innocuis pedibus, super aspide iustus,
Monstraque non læsus, calcibus ipse premit.
Plùs habet *vna Dei Mater, quæ sola necauit*
Aspidem, & oppressit monstra nefanda Stygis.
Inde triumphatâ Phlegetontis ab aspide Victrix,
Alma triumphorum Virgo trophæa gerit.

LXIV.

Virgo mea pura nitet, sine macula Adam.

Virgi-

Virginitas multis concessa est, flosq; pudoris,
Multaque sunt castæ, corda pudicitæ;
Non tamen absq; nota maculæ primique reatûs.

Unica Virginitas, *Unica Virgo* mea est.
Quæ *sine peccati macula, nitet* vndique *pura*
Virgo mea est, in eam nil tibi iuris *Adam*.

LXV.

Eua magna: Eua orta simpliciter munda.

Ortus Eua suos, habuit sine labe pudoris,
Plasmatoris opus nobile facta Dei.
Iustitiæ brevis hæc constantia; labitur eheu!

Mortalesque ortus, inficit Eua cadens.
Nascitur *Eua* Maria beatior, *Eua* secunda;
Simpliciter munda est, *ortaque magna* Deo.

LXVI.

Mansio Diuina ea claret, ut pura gemma.

Sumptibus immensis augusta palatia surgunt;
Aurum non alibi pulchrius omne nitet.
Marmor, ebur, gēmas hîc congere; mansio Regû,
Omne decus, pretium poscit, & omne iubar.

Mansio Diuina est Virgo, ceu *gemma* proinde
Pura, serenato lumine *claret ea*.

LXVII.

Agna casta, renuet edulium amari pomi.

Damnatas gustare dapes, & toxica pomi
Dira venenati; quid iuuat Eua parens?
Fercula sunt ex ore lupi, sed fercula mortis,
A dapibus procul his, quàm benè Virgo Parens.

Kk 2

Hæc

*Hæc pomi renuet prudenter edulium amari.
Immundum fugit hæc Agnaque casta lupum.*
LXVIII.

Repleta vi amoris Vna, age, munda micat.
Fortis amor, Diuinus amor, vis maxima rerū,
Centimanus totus, totus & vnus Atlas;
Omnia perrumpit, regit omnia, sustinet, ambit;
Intisna scrutatur viscera, corda tenet.
*Vi tantâ, Repleta Sacri dum feruet Amoris,
Illibata Parens, Vna age munda micat.*
LXIX.

Iam ea mira ouat, dum sine culpa regnat.
Non aliud regnum, quam quod virtute paratur.
Certius; imperium qui sibi regnat, habet.
Nil conscire sibi, res verè regia; culpam
Indolis augustæ mens, probitasque fugit.
Regia dum Virgo, minima regnat sine culpa;
Iustè ea iam regnat, miraque Mater ouat.
LXX.

Arcam agni mansueti, altè puram video.
O Felix oculus, meruit qui tanta videre,
Arcana immensè prodigiosa Dei!
Illibata cui patuit conceptio magnæ
Virginis, & tantæ mysticus ordo rei;
Agni mansueti puram altè, qui videt Arcam;
Sensibus humanis, altius ille videt.
LXXI.

Gemuit Adam, ea non, pura macule risit.
Pecca-

P Ecceatum gemitus sequitur. mens conscia recti;
Continua intrepidi, gaudia cordis habet.
Lapsus *Adam Gemit*, lethali Vulnere tactus;
Indoluitque suis, hēu miser ipse malis!
Non gemit Virgo, macula sed Pura, sereno
Ore, suis vitæ *riscit* in auspicijs.

LXXII.

Rosam age Vidi, à macula perenni tutam.
P Virpurei cū sit species gratissima floris;
Deciduum tamen est, quo rubet ipsa decus.
Vidi ego perpetuam, maculā tutamque perenni,
Nunquam deciduā Virginitate Rosam.
Hæc *Rosa* perpetuò Vernans, æternaque Virgo,
Sola perennantis, dona pudoris habet.

LXXIII.

Atram pomi luem nescit Agna, Vera Diua.
P Rô dolor! in puncto peccati, labe perenni
Infectas animas, occidit atra lues;
Illa hominum cæleste genus consumpsit, in vno
Quem nimis effuso glutijt ore, cibo.
Atram Virgo luem, pomi quæ *nescit* amari;
Agna sit immunis, *Veraque Diua* decet.

LXXIV.

Tecta auro en Gemma Diuina, pura malis:
V T magis emineant gemmæ, spectantur in auro;
Conueniensque sibi, nobile tegmen habent.
Mutua sic iungunt nitidum consortia fulgur,
Accumulantque suum, sic pretiosa decus.

Kk;

En Vir

En Virgo pretiosa velut, Diuinaque Gemma,
Auro Tecta fuit, pura proinde malis.

LXXV.

Iam celsa Virgo mea niteat pura, munda.

ALtius haud rebus, fas conscendisse creatis ;
Quàm quo Diuinæ Virginis iuit hon os ;
Celsior est cunctis, supereminet omnibus vna,
Quæ dum concipitur, sic ait ipse Deus ;
Iam mea celsa mihi capit dum Viuere Virgo ;
Munda mihi niteat, puraque tota, Volo.

LXXVI.

Agna Eoa paritura Deum, nescijt malum.

PHocbeus Virgo est radius, non tangitur vllis
Terrarum maculis, quas licet ipse ferit ;
Purus in exortu, summo quoque Vertice purus,
Ipse notas monstrat, sed tamen absque nota.
Sol velut in terris, Virgo spectatur Eoa.

Hæc paritura Deum, nescijt Agna malum.

LXXVII.

Pernicies aut malum Adam, ignorat Eua.

DUm perijt, perijisse volens, secum quoq; traxit
Ad lapsum magni criminis, Eua Virum :
Pernicies exinde hominum successit, & omne
A malo vetito, creuit in orbe malum.

Perniciem, commune malumque ignorat Adami
Eua secunda, hominum gratia, vita, salus.

LXXVIII.

Luem duri pomi nescit, vera Agna amata.

Ad quam

AD quam durus homo, concessis nescius vti,
Alliit petram, quàm petra dura fuit!
Mortis erat scopulus, duri petra ferrea pomi;
Mortale hîc fractum, concidit omne genus.
Virgo *Luem Duri Nescit* mea, sic volo *Pomi*;
Tu *Vera* ex cunctis, *Agna* es, *Amata* mihi.

LXXIX.

Ea sit munda, ac pariat Virgo Emmanuel.

QUæ paritura Deum Veniet, stupor orbis, & ingens
Gloria terrarum, Virgo Parensque simul.
Tantæ Matris eam, quoniam dignabor honore;
Munda Ea tota Volo sit, maculâque carens.
Munda sit, ac pariat casti sine labe pudoris,
Emmanuel magnum, paruula *Virgo* Deum.

LXXX.

Nesciuit luem Adam, ergo animata pura.

O Quantum nocuit, culpam traxisse parentis!
Iussaque mandantis non tenuisse, Dei.
Ita lues, animas postquàm perualit ad omnes;
Nulla fuit, primi criminis absque nota.
Sola *Luem Nesciuit Adam*, celsissima Virgo;
Ergo animata Deo, solaque *pura* fuit.

LXXXI.

Adami maculam periusta Eva non gerit.

Iusta Creatoris manibus surrexerat Eva,
Innocuum, niueùm plasma, Deoque Sacrum.
Mox tanto viduata bono, dum iusta, placensque
Esse Deo renuit, maluit esse nocens.
Eva iterum *periusta* proin surrexit, *Adami*
Non gerit hæc *maculam*, sed parit illa Deum.

LXXXII.

Diua en purè micat, aula gemmis ornata.

S Idereum qui fecit opus, tot lampadas orbi
Accendens, quibus hæc machina vasta nitet;
Ornatam stellis, vt gemmis condidit aulam;
In qua regnaret, conditor ipse Deus.

*En purè quæ Diua micat, velut ignibus æther,
Ornata vt gemmis aula, domusque Dei.*

LXXXIII.

Omnis lingua eam puram à reatu edicat.

H Vmanæ veneranda decet confessio linguæ,
Omne, quod alta Dei, dextera fecit opus;
Hic tamen Angelicas etiam, mentesque beatas,
Conuerti in linguas, oraque mille decet.

*Vt lingua edicat Sanctam, puramque reatu.
Omnis eam, genuit quæ sine labe Deum.*

LXXXIV.

Magna verè prodiuit, sanè immaculata.

N Ascimur ante Deum minimi, quia nascimur omnes
Qui non cessamus, criminis esse rei.
Nil magnum, maculâ quod non caret; vnica virtus
Ante Deum magnos, vitaque pura facit.
Ante Deum, *verè prodiuit magna* Virago;
Quæ *Sanè* ex cunctis *immaculata* fuit.

LXXXV.

Iam Virgo patet munda, sine rea macula.

I Am nuæ mentes, dilectaque pectora Matri
Diuinæ, lætis cor recreatæ modis.

Orbis

Orbis in assensus communes iuit, & omnis
Conceptus niueos Virginis, ora canit.
Ecce *reâ maculâ sine*, nil rea, *mundaque Virgo*,
Cæli, terrarumque, & Stygis ore *Patec.*

LXXXVI.

Nudè eam cano, Regiam puritatis aulam.

CAndida si quando cecinit mihi carmina, nudus
Qui nil cum ficto pectore, candor habet.
Câdidior niuibus, iam nunc mea plectra gubernat,
Sincerus nudo carmine, totus olor.

Regia Virgo Parens, purissima numinis aula
Quòd sit, ego *Nudè dum cano*, vera cano.

LXXXVII.

Vnica gemma palàm niuea, ut rosa ridet.

SQuallores fons est, ingensq; occasio luctûs,
Criminis admissi proh dolor! hora brevis.
Pauca voluptatis solatia, clade perenni,
Et lachrymis cōstant, quæis madet omnis homo.

Vnica gemma palàm niuea est, quæ ridet ut vna
Lætitijs vernans, delicijsque *rosa.*

LXXXVIII.

Sion Arca Eue, nil impurum Adam tegat.

Virginei Mater candoris, iustitiæque
Arca fuisse olim, debuit Eua prior;
Omnis eam decuit candor virtutis, & omnis
Gratia; sed facta est criminis arca mali.

Arca Sion venit, primæ quæ nil habet Eua,
Ut tegat impurum te, noua Mater, *Adam.*

L1

LXXXIX.

LXXXIX.

Terra pia, ac munda à malo, genuit Iesum.

Terrarum procul hinc, pretioli cedite fructus,
Et quidquid magni germinis, orbis habet.
Fertilibus terris, toto quod nascitur orbe,
Ex terrena aliquid labe, notaque sapit.
Vnica quæ Iesum genuit, pia Terra, maloque
Munda, bonum potuit germen habere Deum.

XC.

Eoi Margarita, penitus munda macula.

Fons lucis, maculas Phoebus censetur habere,
In gemmis etiam, vis maculosa latet.
Sol velut exoriens, hominum est conceptio; lucē
Orditur maculas mox quoque lucis habet.
Non habet has, maculâ penitus quæ munda Virago,
Eoi solis, Margaritis vna fuit.

XCI.

Candorem vestijt Eva magna, pura mali.

Integritas ô quanta fuit! quantumque pudoris
Illud erat pretium, Virgineumque decus!
Immensum traxisse Deum, quod ad infima terræ,
Et castis potuit claudere visceribus.
Pura mali Virgo potuit tantum, *Euaque* magnas
Nix mera, *Candorem vestijt* illa Deum.

XCII.

Veni pura gemma, tota sine dira macula.

Ardebat diuinus amor, nec tædia mille,
Longius ad magnum, ferre valebat opus;
Ipse

Ipse quod æterno decreuerat ordine rerum;
Vt fieret natus, Virginis ipse Deus.
O mea, sic clamabat amor, *maculâ sine dirâ,*
Tota decora Parens, gemmaque pura Veni.

XCIII.

Mira agna Dei, te altè puram inuocamus.
O Mmne Dei quod surgit opus, mirabile surgit;
Cuncta creata stupet, non satis ipse stupor.
Hæc tamen admiranda Dei, sic vnica Virgo
Claudis; vt esse queas, maximus ipsa stupor.
Agna Dei mira es; stupor hîc filet omnis, & altè
Puram te supplex inuocat, atque colit.

Areola IV.

ANAGRAMMA XCIV.

Aurora, & luna magis munda emicet pia.

Cynthia Virgineis subdit sua cornua plantis,
Fertque suum supplex, aurea Stella decus.
Omne iubar Vincit, genuit quæ lucis abyssum;
Astra nihil, quod ei non famuletur, habent;
Conceptu *Pia* Virgo suo, vix emicat orbi;
Aurorâ, & Lunâ iam magè munda micat.

XCV.

Vnica rosa, & palma mirè munda Vigeat.
N Ascitur in spinis, sed spinis nescia pungi,
Hortorum princeps, delictumque rosa.

Ll 2

Palma

Palma triumphatrix onerum, grauiusq; resistens,
Pondere dum premitur, fortius alta petit.
Mirè munda Parens, *Vigeat Rosa*, *Palmaque* vincat
Vnica, quæ sensit pondera nulla mali.

XCVI.

Ea est origine pura, munda immaculata.
Diuinam Matrem, si quæ sit origine quæris?
Iesiadum dicent, secula prisca tibi,
Regius est Sanguis; sed longè celsior illi.
Nobilitas animæ, principiumque fuit.
Est Ea Pura mali, cælestis *Origine* Virgo,
Immaculata Dei, totaque *munda* Parens.

XCVII.

Macula pura Diua, nite ornata gemmis.
N^o mihi cum maculis, speciali munere Diuæ,
Condidit ex altò me manus, ipsa Dei.
Non humanus adest splendor mihi; cælitus in me
Corporis, & mentis fulgurat omne decus.
Pura ego sum *macula*, *Gemmis* Ornataque *Diua*,
Sic *Niteo*, Matrem ceu decet esse Dei.

XCVIII.

Adeamus inuiolatam, ac purè integram.
Q Vos rea mens, labesq; premit primæua nocentes,
Talibus accessus, non patet ante Deum.
Posuit animos nam culpa reuerberat ipsa;
Sola Dei potis est, Mater adire thronum;
Illa Deo cum sit viciniôr; *Inuiolatam*
Ac Purè integram, nos *Adeamus*, opus.

XCIX.

XCIX.

Regia domus mica, inuenta pura, & alma.

Non latet in tenebris, Regū quod fulget in Oltros;
Ambit honoratum Regia tecta iubar.

Si Diuina Domus, si Regia Numinis alti.

Conciperis Virgo, te decus omne decet.

Alma Dei Mater cū sis, Inuenta que Virgo,

Regia Pura, Domus Numinis ergo mica.

C.

In Matre, imò pura Diua, negate maculas.

VT Diuina Parens fierem, mirabile quantam
Ortū munditiem, iusserat esse mei

Conditor ipse meus; quo disponente, puella

Ortu nascebar, tota decora meo:

Imò in Matre fui, iam candida, Puraque Diua;

O maculas igitur, cuncta Negate meas!

CI.

Agna Mater munda, tu aperis celi viam.

In cælum miseris veltigia nulla patebant,

Culpa sacrum postquam, pessima clauit iter.

Hæsimus æternū, nemo qui duceret hoedos:

Innocuo cæli tramite, dignus erat.

Dux hoedis tandem, *Materque pijsima, munda*

Agna Venis, Celi mox Aperisque viam.

CII.

Gaude Sion, en mira, pura, & immaculata.

Ad lachrymas natis, nunquā sincera voluptas,
Quæ caruere Deo, gaudia Vera dedit.

Anxia culpa gemit, cor lancinat, intima rodit;
Exhilarat verè mens bona, iuncta Deo.
En Gaude Sion, cùm nascitur Immaculata,
Mira Dei Mater, gaudia Pura dabit.

CIII.

Remota es à macula, tu pia mundi Regina.
AD fasces Orbis, Regali iure tenendos,
Cùm te seligeret gratia Summa Dei;
Noluit augustum maculis, Vitioque subesse
Maieſtatis opus, delictumque suæ.
A maculis igitur quoniam Tu Virgo Remota es,
Mundi Regina Es dulcis, amanda, Pia.

CIV.

Alma Virgo, & pia Mater, unica munda es.
Nil mundum sub sole datur, nativa quod orbis
Culpa notat, primi-criminis orta malo.
Infecti noxâ geminus, semperque recurrit
Ex animæ maculis, primus in orbe dolor.
Unica tu munda Es Verbi Pia Mater, & Alma
Virgo; nihil mundum par tibi, mundus habet.

CV.

Tu pura Agna, imò Dei Mater sine macula.
Omnia sunt Divina tibi præconia Virgo,
Omnes quæ titulos, vincis, & vna capis:
Tu celi, terræque decus, tu maxima rerum
Portio, flos vernans, *Agnaque Pura Dei.*
Imò primæuâ macula Sine, Pura, stupenda,
Quod summum est, summi Mater es vna Dei.

CVI.

CVI.

In omni parte, vera immaculata gaudes.

Corporis illibatus honos, comitesque pudoris
Sunt multis castæ, sunt sine labe niues.

Pars animæ; primo tamen est obnoxia næuo;

Gaudia nec veri, Vera decoris habet.

Vera tibi Virgo, sunt *Omni* gaudia *Parte*;

Vera Dei cùm sis, *Immaculata* Parens.

CVII.

Aгна munda nite, euge amoris palatium.

Magnificum quod surgit opus, verèq; stupendū,
In quo Diuinus, tam benè sudat amor.

Hoc illud sacri cæleste *Palatium Amoris*,

In quo delicias, condidit ipse suas.

Euge Deo Sacrata Domus, tu Regia cæli,

Innocuis radijs, *Agnæque munda Nite*.

CVIII.

Punctum Adami, almè euita, Rosa Regina.

Mors fuit in pūcto, *Punctum* quod sustulit omne;
In quo cardo rei, visque salutis erat.

Accidit hoc puncto, casus fatalis *Adami*;

Quod tamen *Euita*, tu mea vita velim.

Virgo Parens *Almè*, cùm sis ex omnibus vna;

Tu *Regina* poli, tu *Rosa* casta Dei.

CIX.

Lactea, pura, eia mundo vitam germines.

Prima venenati dum suximus vbera lactis,
Suximus heu longi, dura alimenta mali!

Hinc

Hinc veriti prognata cibi, mortalibus ægris
Noxia peccati portio, mortis opus.
Germina sed vitæ, tu *Lactea*, *Tura* dedisti;
Virgineum *Vitam*, lac aluisse decet.

CX.

Eluces munda, io puri agni Mater amata.

QUæ lucem genitura Deum, nitidissima terris
Virgo parabaris, filia lucis eras.
Illa tuæ primos animæ circumdedit ignes.
Conceptusque tui, dum sacer ortus adest,
Eluces Io, cælesti munda decore,
Agni tu Puri, Mater Amata Dei.

CXI.

Nivea tutò clares, pura mamma agni Dei.

OMnia qui pascit, lactat, nutritque, fouetque,
Vnes cunctorum pastor, & altor amor.
Lactari Diuinus amor, pascique tenello
Vbere, Virgô Parens poscit, amatque tuo.
Hinc *Tutò Clares Nivea*, hinc ex vbere casto
Dulcis es, ô *Agni Puraque mamma Dei.*

CXII.

Agna ito munda maculâ, per merita Iesu.

VT parias agnum, tollit qui crimina mundi,
Virgo, sis casti pectoris *Agna*, decet.
Ille cruore suo, maculas vt deleat orbis,
Ibit, & æternum continuabit opus.
Amacula tu munda etiam, dum nasceris, Ito;
Iesu Per merita es, libera facta Parens.

CXIII.

CXIII.

Divina gemma ter pura, seiuncta à malo.
Divinae Triados pretiosum Virgo Monile,
 Purior ex gemmis omnibus, vna fuit.
 Hanc sibi delegit, rerum ter Maximus Author;
 Ut fieret gazæ, maxima gemma suæ.
Amaculæ Seiuncta Malo, Diuinaque Gemma,
 Ter Magni Mater, Ter quoque Pura Dei.

CXIV.

O Agna Verè Munda, ac mitis, & pura mali.
Innocuo Iesu nihil est mansuetius agno;
 Qui dum mactatur, victima pura filet.
 Omnia supportat, miti subit omnia corde;
 Fonsque boni, reus en sustinet esse mali.
 Sic o Agna Parens agni, Verè quoque munda,
 Pura mali, ac mitis, tu sine labe nites.

CXV.

Munda Polis mica, tu verè amata Regina.
Dilectæ Matri, tribuit cùm Numen amicum,
 Regalis fasces, summaque iura throni.
 Hoc, ait, imperiû, quod nunc capis, inclyta Mater,
 Mundities animæ, postulat ipsa tue.
 Tu Regina, mihi tu verè Mater Amata,
 Munda solo regnes, munda Polisque mica.

CXVI.

I, o casta, templum ignarum ruina Ada.
Templum Diuinum, quod dextera Summa creauit,
 Est anima, in terris nobile plasma Dei.
 M m Pecca-

Peccato concussa, sed hæc mox corruit ædes,
Sacra Deo postquam, noluit esse domus.
Purum labis *Adæ Templum, Ignarumque ruina,*
Iô Casta Dei, tu nisi sola Parens.

CXVII.

Nemo eia purus te arguat mali, ac damni.
Damna, quibus vetiti lugubria sercula pomi,
Afflixere mali seminis omne genus.
Nescia tu culpæ reparasti Virgo, malisque
Omnibus, es partu facta medela tuor.
Nemo Te Purus, damni te nemo, malique
Arguat; Eia malis omnibus vna. cares.

CXVIII.

Virgo, Et Parens Adam, immaculata Veni.
Qui primus, virtute Dei formatus in Orbe,
Res hominum cæpit, Matre carebat Adam.
Hunc ut saluaret, cælo descendit ab alto,
Qui nouus in terris, Patre carebat Adam.
Hic nouus est cælestis *Adam*, quæ gignere mundo
Virgo, Deique Parens, Immaculata Veni.

CXIX.

Sacro munita igne, pura metu mali Adæ.
Incombusta fui, quatinus me flamma netasti
Criminis Urgeret, mille daretque faces;
Vrerer ut totis, conflagraremque medullis;
Nulla tamen nocuit, fax Violenta mihi.
Ignè Sacro quia Virgo fui munita, malique
Pura metu, procul hinc noxius ignis Adæ.

CXX.

CXX.

Tu Sana, tu pura celi, meridiana gemma.

Sol mediâ celi quando spectatur in auge,
Collecti pleno luminis ore nitet.

Claruit hoc splendore, tuæ conceptio vitæ;

Cuius momentum, lucis in auge fuit.

Tu splendor celi, *media Tu gemma Dei;*

Tu Sana es, primi Puraque virgo mali.

CXXI.

Eua prius immaculata, dein Mater Agno.

Agnus, ut humanæ decreuerat ordo salutis,

Dum nasci mundo, Virgine Matre cupit;

Illibata prius sibi viscera destinat, & cor

Virginis, ut fiat mansio digna Deo.

Immaculata prius fieri sic debuit Eua,

Agno digna olim, Mater ut illa foret.

CXXII.

Cautè animata à Deo, nil impurum geras.

O Quàm custodita Deo! quàm mille fuisti
Excubijs Virgo septa, latensque Stygem.

Cùm velut vna Dei fueras pupilla, Sacrique

Delicium cordis, quod temerare nefas.

Impurum Nil ergo Geras, quæ nescia labis,

A summo fueras, Cautè Animata Deo.

CXXIII.

Una pergis immaculata, o vna Dei Mater.

Vergimus ad senium mundi, labentibus annis;

Secula tot postquàm, conditus orbis habet;

Dilectæ cùm iam tot millibus vndique lectis
Præcessere animæ, pectora grata Deo.
Immaculata Deo pergis tamen *Vna* placere,
O Mater, cunctis carior *Vna* Dei.

CXXIV.

Mei puri agni, ô Mater casta, munda Vale.
Innocuus qui me susceptâ morte redemit,
Ille Deus meus est, agnus & ille meus.
Victima qui factus, sed victima pura saluris,
Purus hic, impuras quæsiit agnus oues.
Ergo *mei Puri*, quæ *Mater* diceris *Agni*,
Tu quoque *Castâ* Parens, agnaque *munda Vale.*

Areola V.

ANAGRAMMA CXXV.

Aperi mea lumina, Virgo casta, & munda.
Expecto, suspiro gemens, cælumque fatigo;
Vt veniant oculis, lumina clara meis.
Te sine nil possum; conclusis ænea portis,
Astra negant vilus, soluere claustra mei.
Iesu *Castâ* Parens, *Aperi mea Lumina* tandem,
Munda pupillam, *munda Virago* meam.

CXXVI.

Vige ornata palmis, emica munda reatu.
Vna triumphales poscit Victoria palmas;
Elisit culpæ, quæ caput atque Stygis.
Hæc monumenta tui, posuit victura trophæi;
Victrici spoliū, cedit vtrinque tibi. Tu *Pal-*

Tu *Palmis Ornata Vige*, tu *munda Reatu*
Emica, & æternum Virgo celestima cane.

CXXVII.

Euge ô Sancta Mater, i pura, i munda mali.

Vicisti Diuina Parens, quod vincere nemo,
Humanæ potuit conditionis opus.

Vicisti maculam, tantæ quam gratia Matris

Non patitur; thronus es, pura Domusque Dei.

Euge ô Sancta Dei Mater, tu Pura per omne
I seclum, i felix, mundaque tota mali.

CXXVIII.

Memento mei agna pura luti, Sacra Diua.

I Immundi vas vile luti, Vas mortis, & iræ,

Vas fragile, & præter crimina, grande nihil.

Cum mera sim laves, ac indignatio cæli;

Ad te vox, & spes, vna relicta mihi.

Agna memento mei Virgo, Sacra Diua, malique

Pura Luti; supplex sum tibi vile lutum.

CXXIX.

Alacris gemma, i pure tota niuea, munda.

Mille alias inter laudes, encomia mille,

Ex quibus immensa est gloria Virgo tibi;

Omni momento quod opem poscentibus adsis,

Hoc miseris summum est, pectus id omne colit.

Gemma Alacris salve, miseris succurrere nata,

I Purè Niuea es, Totaque munda Parens.

CXXX.

Rogata veni dilecta, anima summe pura.

Mm3

Posce:

Poscebat mortale genus, poscebat Olympus,
Supplex poscebat limbus & ipse Patrum.
Ut Verbi Mater, spes vnica, porta salutis
Nascerer, vtque in me grande veniret opus.
En *Dilecta Anima* adsum, *Summè Puraque Mater*,
Ad tantas *Veni Virgo Rogata* preces.

CXXXI.

Intemerata paris, munda Virgo macula.

Exclusisse iugum nequit, quod fecerat ipse,
Diuino factus munere liber Adam.
Ad mandata Dei durus, submisit Auerno
Cor tumidum, vanum; colla, manusq; dedit.
Munda lupo macula, tu sola es libera plenè;
Intemerata Deum, Virgo proinde *Paris*.

CXXXII.

Agna Mater purè niuea, maculam odisti.

Sol tenebras, maculas nix, crimina virtus,
Impurum purus pellit, & odit amor.
Hoc tua lux animi, nix, virtus, purus amorque,
Agna Dei Mater, puraque Virgo facit.
Odisti maculam minimi tu criminis omnem;
Nam Purè Niuea es, libera, munda, sacra.

CXXXIII.

Geris Panem cor vitæ, vitæ munda, alma.

Deliquimus postquam cælesti pane cibari,
Terrarum nobis, vt placere dapes.
Cor vitæ in nobis defecit, & omnia languor
Noxius oppressit, morsque trophæa tulit.

Cor

*Cor vite nobis tu Virgō nasceris ; Alma
Dum panem vitæ, mundaque Vna Geris.*

CXXXIV.

Regia palma veni tu, & rosa munda mica.
ERipuit palmam miseris mortalibus omnem,
Vna manus, vetitos carpere nisa cibos.
Vnde hominem serpens vapidus tentauerat, inde
Palma parabatur, si bene parta foret.
Sed malè res celsit. Tu nostri causa triumphī
Regia Palma Veni. Tu Rosa munda mica.

CXXXV.

Amans electa amati pueri, Virgo munda.
Infantem fecisse Deum, cunisque tenellis
Inmensum potuit claudere solus amor.
Transformare potest qui solus, & omnia miris,
Inter se rerum conciliare modis.
Fecit amor, quod *Amans Pueri* te dulcis *Amati*
Sis *Electa*, Dei *Virgoque Munda* Parens.

CXXXVI.

Tu pia, ac munda Regina, tu iam solare me.
Omnia sunt in te miseris solatia Virgo;
Viscera Maternæ, quæ pietatis habes;
Tu Pia, tu mundi *Regina* es *munda* redempti;
Eit quæ soletur, *Regia* dextra tibi.
Tu iam me Solare, graui sub nube gementem,
Solari viſum, lux mea sola potes.

CXXXVII.

Ite pura gemma, clara nitens, adiuua me.
Nescis

Nescis Virgo moram, sed amoris protinus alas
Induis; vt celeri sis pia Mater ope;
Irrequieta tibi sunt cordis viscera; pennis
Ad pietatis opus, quin rapiare tuis.
*Ito celer, Clarèque Nitens, Me luce carentem
Adiuua, & vnio sis, Puraque Gemma mihi.*

CXXXVIII.

Agni Dei tu Mater, alumna emicas ô pura.
Admiranda tuum, quæ Virgo Mater alumnû,
Debebas quondam, lacte aluisse Deum;
Ipse prius, culpâque tui, maculâque carentis
Conceptus, dederat pura alimenta tibi.
*Agna Dei Tu Pura micas, ô candida Mater;
Nempe prius fueras, dulcis Alumna Dei.*

CXXXIX.

Palam euadis integrâ, à communi reatu.
Orbis non dubitat, cælum letatur, ab omni
Peccati Virgo, te procul esse nota.
Non poterat communis Adæ pertingere culpa,
Diuinæ Matris, quò penetrauit honos.
*Integra sic hominum Communi, & pura Reatu,
Euadisque Palam libera, digna Deo.*

CXL.

Luce summâ redimita, i agna pura notæ.
Avgustas Orbis diademata iumma coronant;
In quibus ex gemmis, lux aliena micat.
Fulgorat exteriùs gemmarum garndo; sed intrâ,
Communi squallent omnia, plena notâ.
Tu splen-

Tu splendore tuô; *Summa Redimitaque Luce,*
/ Regina potens, Agnaque Pura Nota.

CXLI.

Esto munda, viua, ac integerrima palma.

Confliktu tentata graui, res concidit omnis
Humana, vt Stygiis cesserat illa dolis.
Non patere ô Virgo, captiuus vt orbis Auernô
Seruiat; vtque gemant, quæ ceciderê simul,
Integra, munda Parens, orbis tu Viua redempti
Palma triumphatrix Esto, Stygeinque doma.

CXLII.

Noli timere, amata pura, ac munda Viget.

Seruilis timor est, vbi non est integra cordis
Libertas; amor est vnicus absque metu.
Qui peccat seruit, pœnam formidat, & horret;
Securi sed amor gaudia cordis habet.

Mater *Amata Dei*, tu noli *Pura* timere;
Munda Viget, amor est *Vita*, Vigorque tuus.

CXLIII.

Amoris Dei templum, tu agna cara niuea.

Erexit visenda sui fastigia templi,
In te Diuinus, Virgo, Magister amor.
Hic illi cor dulce tuum fuit ara, tuæque,
Hic thymiatma fuit, Virginitatis odor.
Agna Dei Niuea es, Tu Caraque Mater; Amori
Esse Dei Templum, tale decebat opus.

CXLIV.

Dei agnum lactas niuea, imò pura Mater.

Nn

Infans

Infans Diuinus, roseis alimenta labellis,
Poscit ab vberibus, Virgo Beata tuis;
Paruulus hic, modicaque latens sub carne, cibari
Virgineo potuit nouissi lacte Deus.
O Virgo *Niuea* ! imò candida, *Purique Mater* !
Agnus tu *Lactas*, casta puella *Dei*.

CXLV.

O agni Mater summè purà, ac nitida vale.
Dicia verba tibi, nunquam dulcissima Virgo
Cessabit, nostri dicere cordis amor.
O Summè Pura ac Nitida, olux aurea cæli !
O Agni puri Mater, amorque *Dei* !
Vt tecum viuam, tecum pia Virgo perennem;
O mea vitæ spes ! o mea vita *Vale*.

CXLVI.

Milgis munda omni re creatâ, tu pia vale.
O Mne decus mundi, quod mens suprema creatrix
Condidit, vna *Dei*, solaque *Mater* habes.
Quippe creatarum species pulcherrima rerum
Tota tuum format, sed sine labe decus.
Par tibi munditie, nihil est. ô ergo *Creatâ*
Purior *Omni Rê*, munda magisque *Vale*.

CXLVII.

Ingens væ Adami amarum, it procul à te.
Pestiferum noxæ Virus, dum prodiit Orco;
Ingens væ secum traxit, & omne malum.
Flebile væ miseris, & portio feliis amara,
Omnibus hæc, mortis tristitia poëla dedit.

Procul

*It Procul hoc à Te, peccati Ingens, & Amarum
Va; quia dulce tibi, Virgo paratur Aue.*

CXLVIII.

Non geres auitam maculam, uti Deipara.

Heredes culpæ, maculam debemus auitam
Principio nostro, traximus vnde genus.
Infelix soboles, quod in hæc successimus eheu!
In quibus est nasci lex; procul esse, nefas.

Tu nunquam culpæ, *Maculam* lethalis *Auitam*
Caita Geres Veluti, magna *Deique Parens*.

CXLIX.

Velut munda Margarita, en emicas ô pia.

Rorida progenies cæli, nascuntur in vndis
Concharum partus, gemmea grando maris.
Nil tamén Oceano debent; quia purus ab alto
Matutinus eas, ros sine labè dedit.

En quoq; tu maculâ procul, es *Pia Mater* ab omni;
Munda Velutque poli, Margaru vna micæ.

CL.

Superna Regina, imo tu Dea immaculata.

Immensum quiddâ est, quod de te cogito, quando
Immensi Matrem, cogito te esse Dei.
Excèdis trabeas omnes, diademata, falces;
Maiestate tuâ, celsior vna Dei est.

Omni es maior, cæli *Regina Superna*;
Imò dixero plùs, Immaculata Dea es.

CLI.

Tu palma ignorasti vè, crimenuè Adam.

Nn 2

Omni-

OMnibus ingenijs, quæ vis, quæ summa facultas
Dicendi de te est, si mea tota foret;
Angelicis etiam si fas mihi dicere linguis,
Prænam dicam te caruisse notâ:
Nempe *Ignorasti Væ* flebile Virgo, *Palamque*
Nil in te iuris, *Crimen* habebat Adam.

CLII.

Euge, pura à nota mali, ritè munda micæ.
Cordis quot pulsus, viuæ spiracula Vocis,
Quotquot habent vitæ, dulcia signa meæ:
Os, animumque tibi Virgo, cùm dedico; de te
Latitijs toties, mille triumpho meis:
Euge sonet latum; nam Virgo sola triumphans,
Pura malique Notâ, Ritèque munda micæ.

CLIII.

Caput Auerni metu, Virgo almè amanda.
Internale caput, tumidâ ceruice superbum,
Quod contra èrexit, Stryx inimica Deum;
In vitæ Capite, est admissi culpa reatus;
Quo sine nec tellus, nec polus ipse fuit.
Labe carens Virgo, Caput hoc furialis Auerni,
Almè cùm fueris semper Amanda, Metus.

CLIV.

Virgo pia, intacta, merè munda, Salua me.
Formidanda dies, quæ ludicis ante tribunal
Me iusti statuet, cùm mea corda subit;
Concutit ossa tremor, totis mens conscia fibris
Præmoritur, gelido sanguine vita fugit.

O Inta-

O *Intacta merè, Pia Virgo, Mundaque Mater,*
Salua me! sine te, nam mihi nulla salus.

CLV.

Mater agni micæ, i o pura, munda Vale.

S *Acra coronis adest, iam quæ te Virgo coronât,*
Illibata metris, lilia claudio meis;

In quibus, vt Diuina tuæ Conceptio vitæ
Floreat æternùm, dum tuus opto cliens;

O *Agni, quæ sola Micæ castissima Mater!*

Io Pura Parens, Mundaque Virgo Vale.

ANAGRAMMA MIRABILE,

In honorem Beatissimæ Virginis

M A R I Æ,

ex Antiphona Ecclesiæ

S A L V E R E G I N A,

à quopiam compositum: & Olo-

mucij A. D. 1653. 6. Idus Sept: editum;

quod hîc in gratiam deuotorum, erga SS. Dei Ma-
trem, apponi placuit; sequiturque tale.

M A G N Æ M A T R I

M A R I Æ,

Thesauro Trinitatis,

Altari animato,

a.

b.

Prodigio Cœlesti,	c.
Fundatrici Ecclesiæ,	d.
Reparatrici generis humani,	e.
Epitomæ Excellentiarum Dei,	g.
Paradiso secundi Adami, & Officinæ vnio-	
nis magnæ duarum naturarum,	f.
Virgini & Matri admirabili, Miraculo formoso ve-	
nustatis, & omnium virtutum;	

I P S I S O L I,

ANAGRAMMA ISTVD,

D E D I C A T V M.

a Origen: b Method: c Ignat: d Cyrill: e Fulgent: f
S. Præclus, g Andr: Cret.

P R O G R A M M A.

Sodalis loquitur.

Salve Regina, Mater misericordiæ, vita, dulcedo, &
Spes nostra, Salve. Ad Te clamamus exules filij Euæ:
Ad Te suspiramus gementes, & flentes in hac lacrymarum
valle. Eia ergo Aduocata nostra, illos Tuos miseri-
cordes oculos ad nos conuerte: & Iesum benedictum
fructum ventris Tui, nobis post hoc exilium ostende. O
clemens, ô pia, ô dulcis Virgo MARIA.

*Anagramma perfectum, & Responso B. V. M. carmine reddita, iisdem
omnino literis, nulla desiderata, nulla superante. sunt namq.*

a æ b c d e f g h i l m n o p r i t u x y

24. 2 2 14 11 36 3 4 2 25 16 15 13 21 41 7 27 20 24 2 1

Ad eun-

Ad eundem sodalem, Salve recitantem, B. V. loquitur.

ME saluere cupis? mi, lum tua Virgo, Sodalis
En tergo & lachrymas, vultu amplector
amico;

Materno te claudio sinu; lac accipe nostrum,
Vbere destillo cælestes mellis honores:
Et vitæ arbor ero; si in me spes fixa reclinat.
Fide Dèo, iuuat ingenuos, mea cura Sodales.
Dein vultu ostenso; mea maxima gloria Christus,
Te fessum, (ô iucunda dies) te in sidera ducet.

Comendatio istius Anagrammatis.

EN Anagramma Tibi, Verbi Augustissima Mater
Scripsimus, assumi nostra tabella rogat.
Assume; in tenui labor est, labor omnia vincit,
Omnia qui vincit, Te quoque vincat amor.

ANAGRAMMA SECVNDVM,

Ex Antiphona alia Ecclesiæ, videlicet Alma Redemptoris Mater, compositum: Et Anno Domini, 1649. Freburgi Heluetiorum, in Sacello Lauretano, inter votiuas tabellas appensum.

P R O G R A M M A.

ALma Redemptoris Mater, quæ peruia cæli
Porta manens, & Stella maris, Succurre cadenti
Surge.

Surgere qui curat, populo. Tu quæ genuisti
 Natura mirante ; Tuum Sanctum Genitorem,
 Virgo prius, ac posterius : Gabrielis ab ore
 Sumens illud Aue, peccatorum miserere.

*Litera responsionis Anagrammatica, Program-
 mati etiam ut superiori, absolute respondent ; sunt
 enim.* x

a	b	c	d	e	g	i	l	m	n	o	p	q	r	s	t	u
21	2	9	3	27	5	17	8	12	8	9	8	3	22	15	16	21

ANAGRAMMA.

NE metuas, quamvis cursu pernice procella,
 Nutat, & irruit Spumosa naus in vnda,
 Teq; , tuamque ratem, placato sidere ducam:
 Clarum lucis iter cures, cita prora volabit:
 Errorem pelagi retegam, miserebor egeni.
 Euge meos portus intra ; sum ripa Salutis.

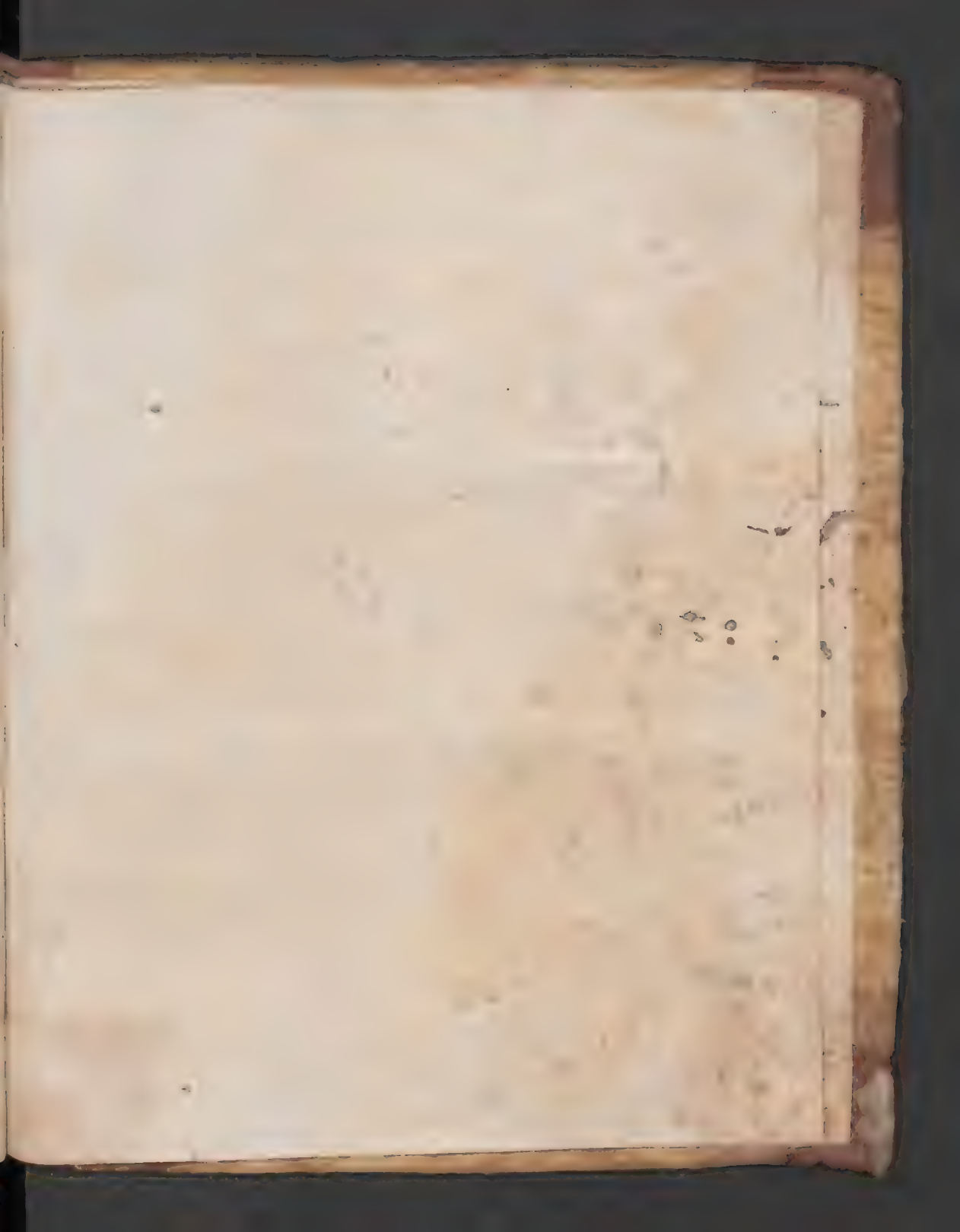

E R R A T A,

*quæ contra mentem Authoris irrepperunt,
Lector beneuole sic corrige.*

IN primâ præfatione ad B. M. V. interoges lege interrogés. In Ode Votiuâ ad B. V. Stroph: 3tia ψ . 4. atrox lege atrox. Stroph: 26. Æthereris lege Æthereis. In Deliciarum Octiduanarum Epigram: 15. in Textu scripturæ ege: Nolite me considerare, quod fusca sim. &c. Epigram: 25. ψ . 7. Diunæ lege Diuinæ. Epigram: 30. ψ . 5. pretiosâ lege pretiosâ sine accentu. In Epigram: 7. mutatus num: 73. Epigram: 79. ψ . 3. mea: lege meo. Epigram: 90. fecetat lege fecerat. Epigram: 116. ψ . 6. Felices, lege felices. Epigram: 117. ψ . 1. geruntu: lege geruntur. Epigram: 120. ψ . 4. laborauit lege laborauit. Epigram: 121. ψ . 1. Castu lege casta. Epigram: 129. ψ . 7. vteto lege vtero. Epigram: 136. ψ . 3. candotis lege candoris. Epigram: 154. Textu scripturæ pro ψ . 7. lege suum. Epigram: 176. ψ . 1mo. Arabes lege Arabes. In eodem Epigram: ψ . 8. fragas lege fragras. Epigram: 188. ψ . 1mo. tui. lege tu. Epigram: 236. ψ . 5. pater um lege parentum. Epigram: 284. ψ . 2. metibns lege mentibus. Epigram: 294. ψ . 2. ottatur lege ornatur. Epigram: 308. ψ . 4. sceptorum lege sceptrorum. Epigram: 351. ψ . 4. munera lege munera. Epigram: 375. ψ . 5. abyfus. lege abyssus. In Odo Beatitudinibus SS Ioachim & Annæ, Epigram: 5. ψ . 1. animos lege animus. In Bellariis sacris. Epigram: 3. ψ . 7. An satis, & plusquam satis; &c. lege An satis hoc? satis, & plusquam satis &c. Epigram: 11. ψ . 1. In terram pronas animas, & cælestium inanes. lege In terram pronas animas, cælestium inanes. In Epigram: 15. palam, in rebus sacris, sacri Pôetæ Prosperi, autoritate produxi- mus: In Oraculo Parthenio. Epigram: 13. ψ . 1. innocuo lege innocuos. Epigram: 36. ψ . vltimo morsus lege morsu. Epigram: 75. ψ . vltimo mund or. lege mundior. Epigram: 97. ψ . 11. V macula pro A macula. Ex Lilieti. Epigram: 29. ψ . 1. rebu: lege rebus. Epigram: 85. ψ . 2. recreatæ modis. lege recreates. Epigram: 118. ψ . 3. salutaret, lege saluaret. Epigram: 140. ψ . 3. garndo, lege grando. Epigram: 235. ψ . 5. te, lege tu.

0023490

Biblioteka Jagiellońska

Biesanowski Stanislaus Joseph

Doctore Philosophiae

Deliciae

Octiduumae

ex

Suavissimo amoris Divini

Cantico Canticonum

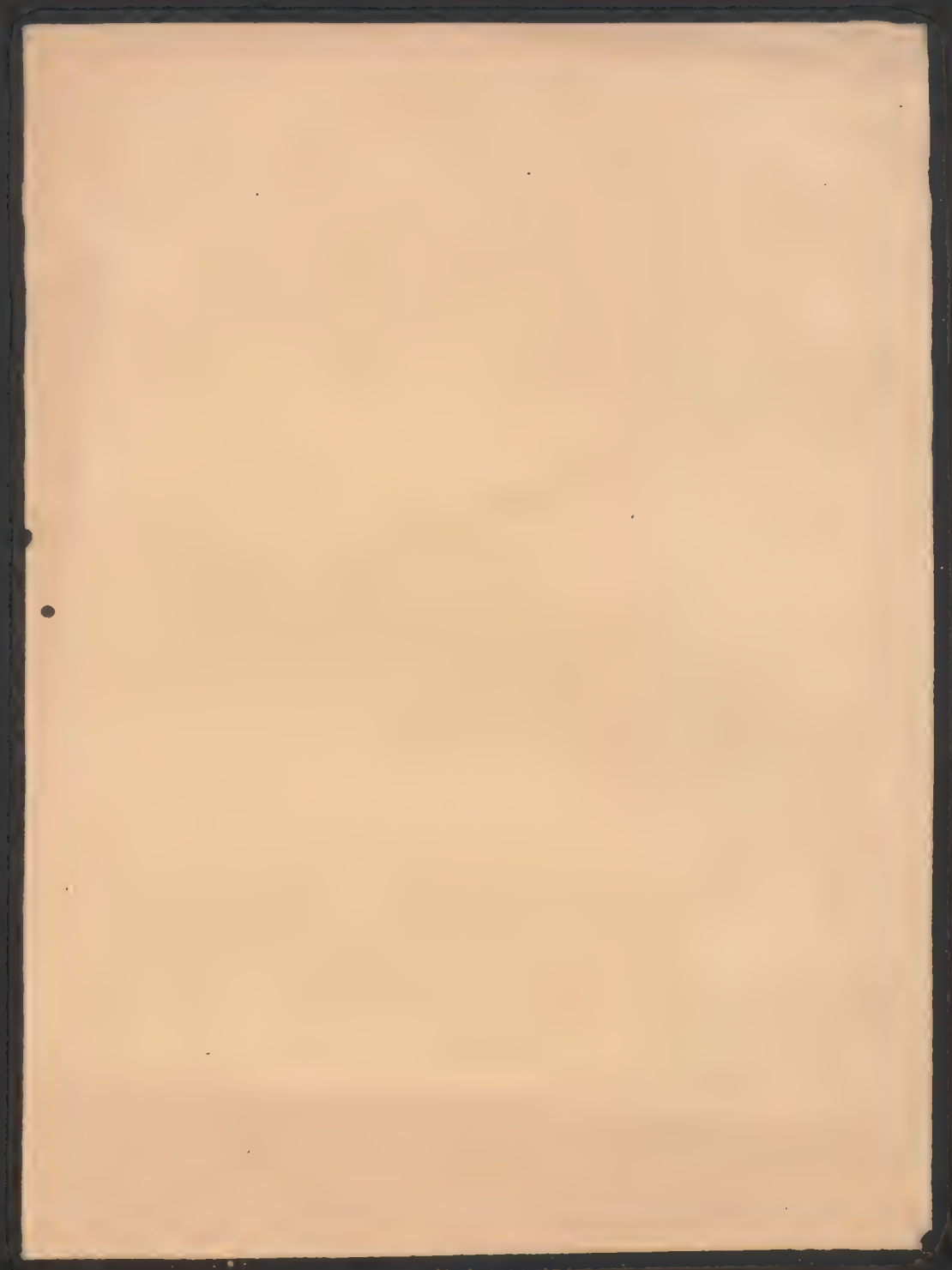
Cracoviae Typis Universitatis

1634 anno

151 k.m.

A-A3 Nm-Nm2

opr. Jötschöner

Bieranowski Stanislaus Joseph.

Doctore Philosophiae

Deliciae
Octiduumae.
^{ex}
Suauiissimo amoris Divini
Cantico Canticonum

Cracoviae Typis Universitatis

1634 anno

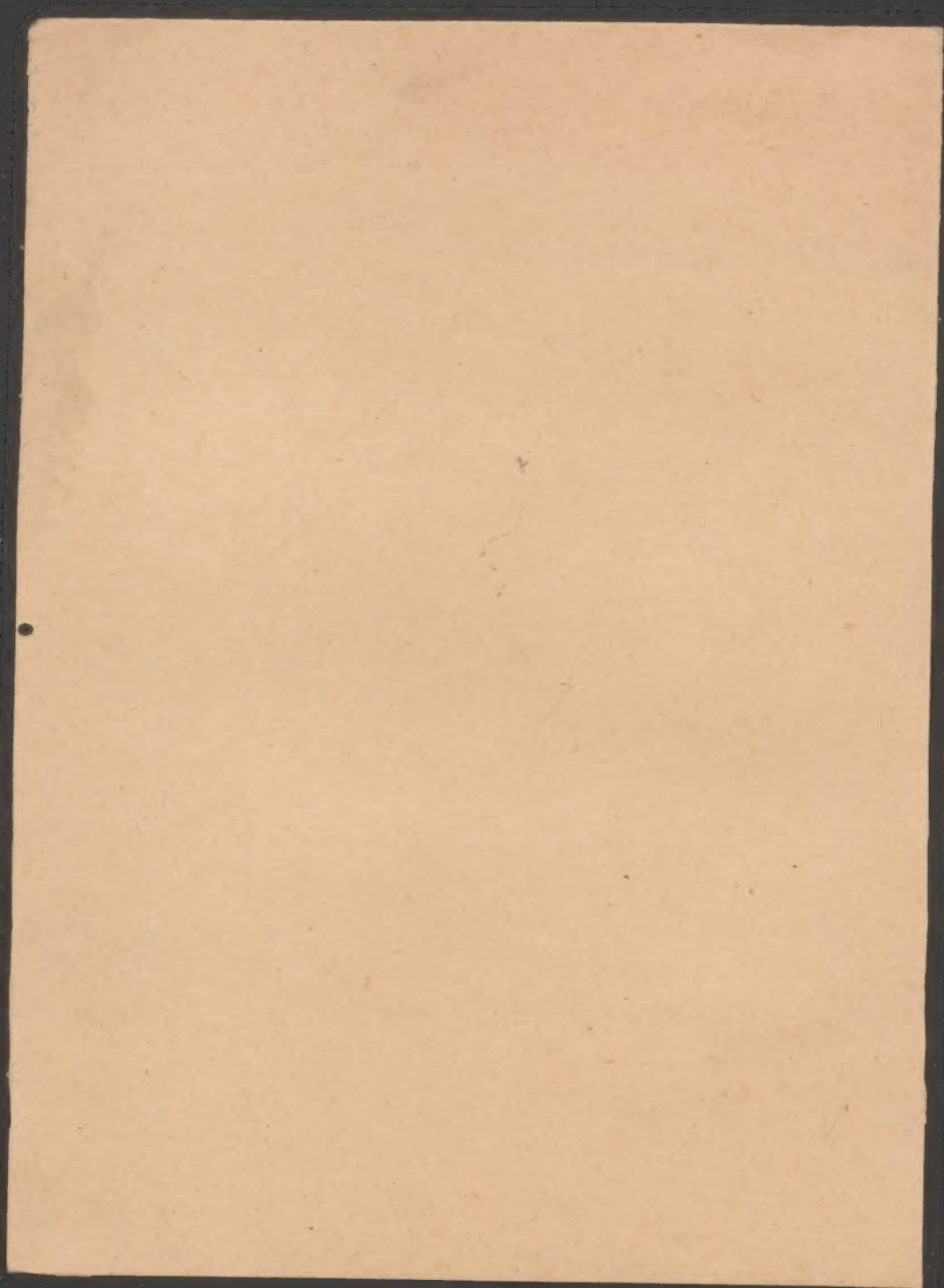
120

151 k. n.

A-A3

Nm-Nm2

oppr. für Männer

DELICIAE
OCTIDILANÆ
EX CANTICO
CANTICORUM

D.J. 30